
VÁLOGATÁS A MAGYAR ZENEMŰVÉSZ-PEDAGÓGUSOK
2015. ÉVI „KEREK” ÉVFORDULÓIBÓL

-TERVEZET-

Az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink terjedelmét - néhány kivételtől eltekintve - kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül. Legfőbb cél, az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára, évfordulójára!

Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat, netán önálló írásokat! (mobil: 0620/493-7663, email: tamas.zelinka@gmail.com, név: Zelinka Tamás).

Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerű nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik... Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos szereplések, kitüntetések, stb.) a legtöbb esetben nem vállalkozhattunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulósról” szóló külön írásokban!

1505-ben született

Tinódi Lantos Sebestyén (Tinód, 1505/1510 – Sárvár, 1566. január 30.)

zeneszerző, históriás előadó;

1660-ban született

Kusser János Zsigmond (Pozsony, 1660. február 13. - Dublin, 1727. november) zeneszerző, tanár;

1715-ben született

Maróthi György (Debrecen, 1715. február 11.– 1744. október 16.) matematikus, pedagógus,

a magyar zeneelmélet úttörője. 1739-ben svájci minták nyomán a többszólamú zoltáréneklést kívánta meghonosítani az istentiszteleteken. Első lépésként ugyanebben az évben megalapította a Kollégiumi Kántust. Maróthi a következő évben (1740) többszólamú zoltárkiadást is megjelentetett a zürichi minta alapján. Később átszervezte az előző évben alapított főiskolai énekkart, nagy fontosságot tulajdonítva a művészi ének tanításának. Az év második felében adta ki a Szenczi Molnár Albert-féle Psalteriumot, amelynek függelékéként megjelentette a *A Soltároknak a kóták szerént való éneklésének mesterségének rövid summája* című, az első magyar nyelvű zeneelméleti munkát. Ugyancsak 1743-ban állították fel kezdeményezésére az első debreceni csillagvizsgálót. Folytatásként „Collegium Musicum”-ot, zenei együttest tervezett, de 29 évesen elvitte a korai halál. Így ez a terve nem valósult meg, de az általa alapított – az első, azóta is folyamatosan működő magyar ifjúsági kórus –, a Kántus továbbvitte szellemiségét, hogy hitben és munkában edzett generációkat neveljen;

1735-ben született

Galánthai gróf *Eszterházy Pál* (Kismarton, 1635. szeptember 7. - Kismarton, 1713. március

(Portré: Benjamin Block)

26.) birodalmi herceg, Magyarország nádora. Egyben költő és zeneszerző is volt. Tevékenyen részt vett a török elleni harcokban, különösen az 1663–64-es török háborúban, majd a török kiűzésénél. A politikai mellett szakított időt alkotóbb dolgokra, mint a költészetre és a zenére. A magyarországi barokk költészet egyik kiemelkedő alakja, s történeti szempontból latin nyelvű emlékiratai is jelentősek. Példaképének Zrínyit tartotta. Buzgó katolikus volt, s ennek jegyében szerzett kantátákat (1711-ben *Harmonia caelestis* címmel gyűjteményes formában meg is jelentek), melyek a korai magyar zenetörténet értékes emlékei, emellett írt teológiai tárgyú írásokat és imádságokat is. Neves műpártoló és műgyűjtő is volt egyben;

1745-ben született

Bengráf József (Neustadt in der Saale, 1745. július 20. - Pest, 1791. június 4.) zeneszerző, karnagy, tanár. 1784 körül került Pestre, s lett a Belvárosi templom karnagya és orgonistája. Főleg egyházi műveket írt (30 mise, 7 requiem, 12 motetta, 2 Alleluja);

Druschetzky Georg /György/ (Pozsony, 1745. április 7. – Buda, 1819. szeptember 6.);

1775-ben született

Ruzitska József (Pápa, 1775 körül – 1824 után) zeneszerző, karmester, zenetanár.

1820 – a nagyenyedi József ezred karnagya, 1821 – a nagyvárad színháznál zeneszerző, 1822 – 1823. a kolozsvári színház karnagya, 1822. december 26. – Béla futása, az első magyar opera bemutatása Kolozsváron, Kolozsvári tartózkodása után Bethlen Ferenc gróf szolgálatában a bethleni cigányzenekar vezetője volt, 1823-ban Itáliába utazott, az életének további eseményei ismeretlenek. Ő szerezte az első két magyar történelmi operát, a Béla futását és a Kemény Simont. Az előbbi kéziratos partitúráit (három, egymástól többé-kevésbé eltérő változatban [1837-38 között Heinisch József dolgozta át]) a kolozsvári Erdélyi Múzeum Egyesület könyvtára, Ernst Lajos gyűjteménye és a budapesti Operaház könyvtára, utóbbiét a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának zenei osztálya őrzi;

1780-ban született

Gáti István (1780-1859) mérnök és jogász. Az Eszterházy gróf uradalmi mérnöke volt. Fiatalkorában Ó-Szőnyön tanítóskodott és ezidőtájt állította össze az első magyar nyelvű zongoraískolát, mert rádöbbsent, hogy a zene „nemzeti nyelvünkön közönséges helyen nem tanítatik”, a hogy „magános Tanítók sok Városokban annyival inkább Falukon, semmilyeneket sem lehet találni.” (A KÓTÁBÓL VALÓ KLAVIROZÁS MESTERSÉGE, MELLYEKET KÉSZÍTETT AZ ABBAN GYÖNYÖRKÖDŐK KEDVÉÉRT GÁTI ISTVÁN BUDÁN, A KIRÁLYI INIVERSITASNAK BETŰIVEL. 1802-BEN;

1795-ben született

Böhm József (Pest, 1795. március 4. – Bécs, 1876. március 28.) hegedűművész,

(Forrás: Wikipédia)

hegedűpedagógus. Az udvari zenekar tagja és a bécsi Konzervatórium leghíresebb tanára volt. Az első zenei oktatást atyjától nyerte, nyolc éves korában már turnéra indult Lengyelországba. Később P. Rode tanítványa lett. 1819-ben a bécsi Konzervatórium tanára, 1821. pedig az udvari zenekar első hegedűse volt. Mint pedagógusnak óriási jelentősége van. Tanítványai közül ezeket kell különösen ki emelni: Ernst, Joachim, Singer, Hellmesberger, L. Strauss, Rappoldi, stb. Szerzeményei közül vonósnégyesek, duettek, variációk, polonaisek és dalok, valamint hegedűdarabok jelentek meg;

1800-ban született

Brassai Sámuel (Torockó vagy Torockószentgyörgy, 1800. február 13. – Kolozsvár, 1897.

június 24.) zenetanár, nyelvész, filozófus, természettudós, az „utolsó erdélyi polihisztor”, az MTA tagja. Foglalkozott földrajzzal, történelemmel, statisztikával és közgazdaságtannal, a zene elméleti kérdéseivel, esztétikával, műkritikával is. Az oktatásügyben számos reform elindítója és előmozdítója volt; hozzájárult a korabeli tudományos eredmények népszerűsítéséhez. Esténként baráti társasága körében zenélt, harmóniumon, brácsán, csellón és zongorán játszott. A szigorú napirendtől csak a zene kedvéért tért el: bármikor kész volt Pestre, Bécsbe vagy akár Berlinbe utazni egy hangverseny kedvéért. 1846-ban a kolozsvári Vasárnapi Újság, 1853-ban a Szépirodalmi Lapok, 1856-58 a Budapesti Hírlap zenekritikusa;

Fáy Antal (Emőd, 1805. október 17. – Budapest, 1872. július 30.) zongoraművész-tanár, zeneszerző, politikus;

Tolnai gróf Festetics Leó (Pécs, 1800. október 8. – Budapest, 1884. november

Cosima Liszt, Hans von Bülow és Liszt Ferenc társaságában (a zongora mellett) (A kép forrása: Watzatka Ágnes: Budapesti séták Liszt Ferencsel)

15.) a pesti Nemzeti Színház igazgatója, zeneszerző. Az 1830-as években kibontakozott „óvodamozgalom” ügyét felkarolva a Tolnán telket és házat adományozott egy "kisdédóvóintézet" felállítására, amely 1836-ban nyílt meg. 1852-ben a kormány kinevezte a Nemzeti Színház igazgatójává. 1864-ben részt vett az Országos Színiiskola (Színészeti Tanoda) megalakításában, aminek 1865-ben a főigazgatója lett;

1810-ben született

Bognár Ignác (Csepreg, 1810. március 18. - Budapest, 1883. november 1.) énekes, zeneszerző, tanár. Kőszegen és Sopronban tanult zenét. 1833-tól a bécsi udvari színház tagja, 1835-ben a coburg-gothai hercegi udvari színház első tenoristája volt. 1841-től a kolozsvári színház operarendezője lett. 1847-ben végleg Pesten telepedett le, ahol hangja gyöngülése miatt kartanító volt a Nemzeti Színháznál. 1862-ig, nyugdíjba vonulásáig dolgozott ott. Operákat, színpadi kísérőzenét, népszínműveket, dalokat komponált. Fontos szerepe volt a XIX. sz. közepén kialakuló új színpadi műfaj, a népszínmű népszerűvé válásában. (32 népszínműhöz írt kísérőzenét.) Operái: Tudor Mária (1856.); Fogadott leány (1862.). Két kötet dalgyűjteménye látott napvilágot (1856, 1859.). Füredi Mihály: Száz magyar népdal c. gyűjteménye is az ő zongorakíséretével jelent meg (1851.);

Erkel Ferenc (Gyula, 1810. november 7. – Budapest, 1893) zeneszerző, zongoraművész,

Bárdos Lajos: **Erkel** szózata (Az illusztráció forrása: EMB honlapja)

karmester, zenetanár. Zenei tanítómestere Klein Henrik, kiváló képzettségű pozsonyi muzsikusként. 17–18 éves korában házi zenetanárnak Kolozsvárra szerződött, itt került kapcsolatba Ruzitska Györggyel, Erdély zenei életének vezéralakjával. Zenei pályáját zongoraművészként kezdte, alkalmilag azonban vezényelt és zeneszerzéssel is megpróbálkozott. 1834-ben mutatkozott be Pesten először, a következő esztendőben pedig véglegesen ott telepedett le. Két éven át a Pesti Városi Német Színháznál, valamint a Budai Magyar Színjátszó Társaságnál működött mint karnagy. 1837-ben a Pesti Magyar Színházhoz, a későbbi Nemzeti Színházhoz került első karmesteri minőségben, ahol mintegy három évtizeden át zenei vezető és irányító szellem volt. Aktív kapcsolata a színházzal a zeneszerző érdeklődését is a színpad felé irányította. 1840-ben elkészült első operája, a Bátor Mária. A szövegkönyv szerzője Egressy Béni, aki ezután egészen haláláig (1851) hasznos segítőtársa operaszerzői munkájában. 1844-ben mutatták be a Hunyadi László c. operát (ugyancsak Egressy szövegével). A Kölcsey Himnuszának megzenésítésére hirdetett pályázatot ~ szerzeménye nyerte meg; Himnuszát mindmáig magáénak vallja a nemzet. A szabadságharc után a főváros hangversenyéletének fellendítésén fáradozott. Vezetésével alakult meg 1853-ban a Filharmóniai Társaság, amelyet számtalan esetben vezényelt. Ugyanebben az évtizedben született meg újabb operája: a Bánk bán, az utolsó Egressy-szövegre írt opera, mely 1861-ben került színre. Ez jelenti Erkel pályájának a csúcsát. Későbbi operái nem hoztak különösebb sikert és nem is bizonyultak maradandónak. Ennek oka részben, hogy nem talált többé megfelelő szövegíró társszerzőre. Főképp azonban az, hogy a kiegyezés korának légkörében ~ művészete fokozatosan talajtalanná vált és elsorvadt. Megtiszteltetésben, ünneplésekben továbbra is volt része. 1868-ban az Országos Magyar Daláregyesület vezető karnagyává választotta; új tisztsége jó néhány kórusmű megalkotására készítette. Zenepedagógiai téren is vezető szerephez jutott. Közreműködött a Zeneak. megalakításánál (1875), amelynek ezután tíz éven át ig.-ja és zongoratanára. Az 1884-ben megnyíló Operaház főzeneig.-i címmel tisztelte meg. 1888-ban 50 éves működése alkalmából ünnepelte a főváros, majd 1890-ben 80. születésnapján utoljára lépett pódiumra a

Filharmóniai Társaság hangversenyén. 1839-ben nőül vette Adler Adélt, a házasságukból négy jeles képességű muzsikusi fiú született: Gyula, Elek, László és Sándor. Erkel a m. zenei romantikának Liszt mellett a legjelentősebb képviselője. Nevéhez fűződik a m. nemzeti opera megteremtése. Nyugati, elsősorban olasz és francia operai mintákra támaszkodva, a 19. sz.-i m. verbunkos zenének mély átélésével, kifejezési lehetőségeinek megfinomításával és kiszélesítésével sikerült viszonylag egységes nemzeti operanyelvet kialakítania. Mint karmester és szervező egyéniség rendkívül sokat tett a főváros zenei életének felvirágoztatása érdekében. Neves sakkozó volt, az 1864-ben alakult Pesti Sakkkör alelnöke, egy év múlva elnöke. M. operák: Sarolta (szöveg Czanyuga József, 1862); Dózsa György (szöveg Szigligeti Ede, 1867); Brankovics György (szöveg Ormai Ferenc és Odry Lehel, 1874); Névtelen hősök (szöveg Tóth Ede, 1880); István király (szöveg Váradi Antal, 1885); kísérezzenek népszínművekhez, zongoraművek (Rákóczi-induló, 1840; Eredeti magyar, 1844; Marches hongroises, 1852); továbbá: Sakkjáték (pantomim, 1853); Magyar cantate (énekzenekar, 1867); Ünnepi nyitány (zenekar, 1887) (Forrás: Magyar Életrajzi Lexikon);

Gungl József (Zsámbék, 1810. december 1. – Weimar, 1889. január 31.) karmester,

(A kép forrása: Wikipédia)

zeneszerző, tanár. Már gyermekkorában feltűnt zenei tehetsége. Óbudára került segédtanítónak, ahol képességeit fejleszthette, majd 18 évesen, mint zenész a hadseregbe lépett, ahol rövid időn belül karmester lett. Grazba került, ahol 1836-ban első zeneművét komponálta 'Magyar induló' címen. E zeneművével vonta magára az akkori zenei világ figyelmét, így Liszt Ferencét is. Életében mintegy 470 zeneművet komponált. Főleg keringőket, indulókat, polkákat. Szülőföldjéhez hű maradt a 'Zsámbéki Csárdással' Zsámbéknak örök emléket állított;

Havi /Hidegh/ Mihály (1810-1864) énekművész-tanár, színiigazgató;

Kirch /Nepomuk/ János (1810, vagy 1811- Derecske, 1863. szeptember 5.) zeneszerző, zenepedagógus. A nagykárolyi nemzeti iskola zenetanítója, utóbb adóhivatali ellenőr volt Derecskén. Tanítványa volt többek között Ábrányi Kornél;

1815-ben született

Behm József (Alsóramocsa, 1815. máj. 8.-Veszprém, 1885. máj. 5.) orgonista, karnagy. 1843-tól a veszprémi székesegyház orgonistája, 1871 és 1885 között karnagya. Miséi, offertóriumai a kontrapunktikus stílusban is otthonos, gyakorlott muzsikus kezére vallanak;

Mosonyi Mihály / Michael Brand/ (Boldogasszonyfa, 1815. szeptember 4. - Pest 1870. októ-

Mosonyi Mihály zeneszerző és felesége (Weber Henrik festménye)

ber 31.) zeneszerző, karnagy, zenei író, tanár. Pozsonyban tanítóképzőt végzett, tanítónak készült. Zenei végzettséget nem szerzett, tanulmányait autodidakta módon végezte. 1833-1835 között Pozsonyban nyomdai szedő, majd 1835 és 1842 között Pejachevich gróf családjánál zenetanár és nevelő Rétfalun (ma: Eszék része). 1842-től Pesten élt, zeneszerzéssel foglalkozott. 1844-ben Két művének (D-dúr szimfóniának és C-dúr misének) bemutatója. 1848-ban Nemzetőrként részt vett a forradalom és szabadságharc eseményeiben. 1856-ban megismerkedett Liszt Ferencsel, ennek eredményeképpen a szerző megbízásából Offertóriumot és Graduálét írt az Esztergomi miséhez. 1859-ben nevét Mosonyira változtatta. Ebben az évben megkomponálta „A tisztulás ünnepe az Ungnál 886-ik esztendőben” című kantátát, elkészült első operájával, a Kaiser Max auf der Martinswanddal 1860-ban újabb művek jelennek meg: "Gyász-hangok Széchenyi halálára", "Ünnepi zene". 1860-ban a Zenészeti lapok főmunkatársa lesz. 1861-ben Bemutatták a „Szép Ilonka” című operáját a Nemzeti Színházban. A következő évben elkészült második operája: Álmos. 1863-ban megismerkedett Richard Wagnerrel. 1867-ben a Himnusz átírata két énekhangra és zongorára. A következő évben a pesti Zenekedvelők Egyletének karnagya lesz;

Rácz Pali (Nagy-Géc, 1815-1880) cigányprímás. Fordulatos életét a nagy-géci kocsmában

kezdte. 17 évesen felcsapott katonazenésznek. Az 1860-as évek leghíresebb cigányprímása vált belőle;

Seyler Károly (Buda, 1815. augusztus 7. - Esztergom, 1884. december 10.) karnagy. 1834-41: a bécsi Kärntnertor Theater zenekarának tagja, 1841-84: apja utódaként az esztergomi főszékesegyház karnagya. - Miséket (kb. 35-öt), requiemeket, offertóriumokat, graduálékat, Misereréket, Tantum ergókat, vesperákat írt (melyeket még nem gyűjtöttek össze és nem lajstromoztak, összesen kb. 300-at);

Veres Pálné Beniczky Hermin (Lázi, 1815. december 13. - Váchartyán, 1895. szeptember

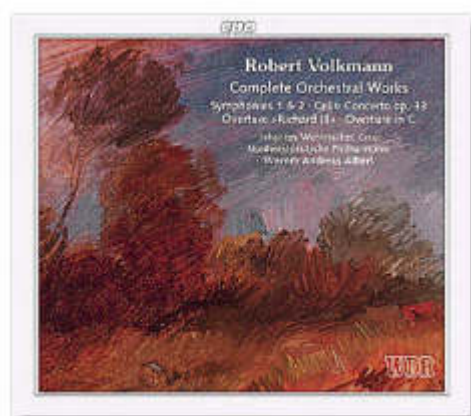
28.) a 19. század iskolaalapító magyar nagyasszonya, az Országos Nőképző Egyesület alapítója;

***Volkmann Róbert* (1815. április 6., Lommatzsch, Szászország – Budaspest, 1883. október 28.**

(A kép forrása: Wikipédia)

28.) eredeti nevén Friedrich Robert Volkmann, német származású magyar zeneszerző, zenepedagógus, karmester. Pályafutását Prágában kezdte énektanárként, majd Szemeréden a gróf Steinlein családnál lett zenemester. 1841-ben költözött Pestre, ahol magán zenetanár lett. 1842 és 1844 között a bécsi Allgemeine Wiener Musikzeitung pesti tudósítója. 1848-ban

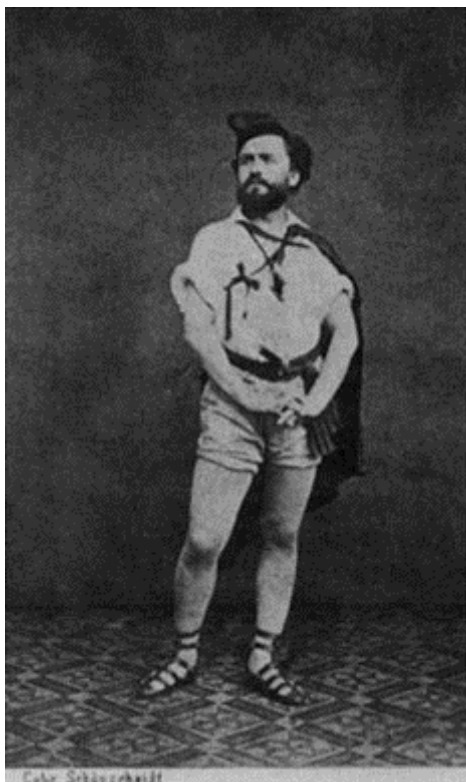
a Zsinagóga orgonistája és karnagya lett.

versenyen vett részt a zsűriben, Liszttel, Erkellel és Mosonyival együtt. 1874-ben kapott egy bécsi konzervatóriumi tanári felkérést, de visszautasította és helyette 1875-től az alakuló Zeneakadémia első tanári karának tanára lett, ahol zeneszerzést tanított, ettől kezdve alig komponált. 1883-ban a berlini Porosz Királyi Akadémia rendes tagjai közé választotta;

Több zenei

1820-ban született

Ellinger József (Óbuda, 1820. december 3. – Újpest, 1891. április 30.) énekművész-tanár.

(A kép forrása: Wikipédia)

1845-ben Pozsonyba kóristának szerződtették. Ugyanabban az évben a Norma és a Belizár című operákban lépett fel, amelyekben nagy sikert aratott. 1846-ban Pestre szerződött „kardalnok”-nak, 1847-ben Bécsbe ment, 1851-ben a müncheni udvari operában vendégszerepelt, ahol II. Lajos bajor királytól sok kitüntetést kapott. Ezután Frankfurtba, majd Grazba szerződött. 1852-1853 közt Bécsben az udvari színháznál volt első tenorista. 1854-ben tért vissza Budapestre. Először az akkori Erzsébet-téri német színházban lépett fel, a Stradella című operában. A nagy siker felbátorította Ráday Gedeont, a Nemzeti Színház akkori intendánsát és szerződést ajánlott fel Ellingernek. Hét éven keresztül volt tagja a színháznak. Hét év után Rotterdamba költözött, négy év múlva azonban visszatért és ismét a Nemzeti Színház tenoristája lett. Egyike volt az akkori idők legnépszerűbb énekeseinek;

Kéler Béla (Bártfa, 1820. február 13. – Wiesbaden, 1882. november 21.) komponista,

(A kép forrása: www.planet-vienna.com)

zenetanár és karmester. Neves európai zenekarokban játszott és vezényelt, híres uralkodók tüntették ki, több száz zeneművével aratott sikert Bécsben, Berlinben, Hamburgban, Londonban. Johannes Brahms Kéler Béla Bártfai emlék című csárdásából 32 taktust használt fel változtatás nélkül az 5. g moll Magyar táncában Kéler eredeti C dúr hangzását g moll-ba transzponálva;

Kőszeghy / Purt/ Károly (Kőszeg, 1820. november 17. – Budapest, 1891. március 9.)

(A kép forrása: Wikipédia)

operaénekes, tanár. 1843-ban szerződtette Bartay Ede, a Nemzeti Színház igazgatója: 44 éven át 1843-tól 1882-ig volt a Nemzeti Színház és a Magyar Királyi Opera tagja. Leghíresebb szerepei: Mefisztó (Gounod: Faust), Rocco (Beethoven: Fidelio), Gáspár

(Weber: Bűvös kalap). Legnagyobb művészi teljesítményt Tiborc szerepében alakította a Bánk bánban;

1825-ben született

Altdörfer Keresztély (Württemberg 1825. június 16. – Sopron, 1889. április 29.) zeneszerző, organista, karnagy Württenber 1847-1887 között evangélista egyházi organista, karnagy. A soproni Dalfüzér férfikar alapítója és karnagya. Főként férfikarokat komponált és evangélikus korálokat harmonizált. Egyik legjelentősebb munkája a dunántúli evangélikus egyházkerület korálkönyvének szerkesztése volt 1873-ban;

Bartay Ede (Pest, 1825. október 6. – Budapest, 1901. augusztus 31.) zeneszerző és zongora-

(Fotó: Kozmata Ferenc (A kép forrása: Bibliotheque nationale de France))

pedagógus. 1848–1849-ben minisztériumi tisztviselő, a szabadságharc bukása után bujdosni kényszerült, majd, mint zongoratanító működött. 1863-ban megalapította a Magyarhonban Élő Zenészeket Segélyező Egyletet. 1874-ben az Országos Magyar Daláregyesület alelnöke, majd 1880–1891 között elnöke. 1875-ben a Nemzeti Zenede igazgatója lett;

Deutsch Vilmos (Buda, 1825 – Budapest, 1896. május 28.) zongoraművész, zeneszerző. Zenei tehetsége már igen korán megnyilvánult. Képességeit, Thern Károly és Erkel Ferenc tanítványa fejlesztette. Kitűnő zongora virtuóz volt, aki külföldön is, a közönségnél és kritikánál egyaránt, nagy sikereket aratott. Komoly tevékenységet fejtett ki a zenepedagógia terén is. Legnagyobb érdeme azonban Budapest zenei életének fejlesztése és kiszélesítése;

Doppler Karl /Károly/ Lemberg, 1825. szeptember 12. – Stuttgart, 1900. március 10.)

(A kép forrása: Wikipédia)

zeneszerző, karmester, fuvolaművész. Doppler Ferenc öccse. 1838-tól bátyjával Philipp Nötzl budai német színtársulatánál, később honvédzenekaroknál működött mint fuvolás és karmester. 1850–1862 között a Nemzeti Színház fuvolása és másodkarmestere volt. 1853-ban közreműködött a Filharmónia Társaság létrehozásában. Bátyjával együtt Európa-szerte nagy sikerű hangversenykörutakon vettek részt, főként kétfurolás darabokkal. 1862-től Bécsbe szerződött, ahol a Kärntnertheater tagja lett. 1865-től 1898-ig Stuttgartban volt operaigazgató, valamint uo. a konzervatórium furola- és hangszerelés tanára. F.M. A gránátos tábor (vígopera, 1853); Salvator Rosa (melodráma, társsz.: Erkel F., Doppler F. és Egressy G., 1855); Erzsébet (opera, társsz.: Erkel F. és Doppler F., 1857); A vitéz kántor (operett, 1861);

Frank Ignác (Pápa, 1825. december 14. – Pápa, 1876/Máriabesnyő 1879) zeneszerző, tanár. Korának népszerű zeneszerzője volt. Főképpen magyar népdalokat, csárdászenét, valamint cimbalom-darabokat komponált. Főleg magyarnóták szerzésével is foglalkozott;

Reichardt Sándor (1825-1885) operaénekes, tanár. A bécsi udvari opera művésze volt, az 50-es években Londonban működött. 1860-ban visszavonult és Boulogne-ban zeneiskolát nyitott;

Szabadfi Frank Ignác / Szabadi Frank, Szabady Ignác / (Pápa, 1824 v. 1825 – 1897) zeneszerző, tanár. 1865-ben zeneműkedvelő társulatot, 1869-ben pedig 8 tagból álló daltársulatot szervezett, a Zenészeti Lapokban pedig operettekre és színművekre hirdetett pályázatot. Korának népszerű zeneszerzője volt. Főképpen magyar népdalokat, csárdászenét, cimbalomdarabokat komponált. Zenéjére dalolják Petőfi Befordultam a konyhába c. versét. Nótái még: Nem loptam én életembe, – Nagy a feje, búsuljon a ló. Ismertebb csárdásai: Lujza, – Kemenesi, – Korhely, (1859). – Plevna vagy török-magyar indulóját (1877) Massenet hangszerelte és Liszt Ferenc is felhasználta. Szabad gondolatok c. sorozatát Mosonyi Mihály írta át és adta ki;

1830-ban született

Fátyol Károly (Nagykároly, 1830 v. 1834 – Nagykároly, 1888. november 11.)

Fátyol Károly (középen) és társai, Arany Pista (brácsás) és Dula Jóska (kontrás) a Vasárnapi Ujság 1859. július 31-ei számában (A kép forrása: Wikipédia)

cigány származású magyar zenész, gordonkaművész. 1857-től a Nemzeti Színházban játszott, majd 1858-ban Simonffy Kálmánt segítette országos hangversenykörútján. Idősebb korában Rudolf trónörökös kedvenc cigánymuzsikusai közé tartozott. Zenészkortársai, így Mosonyi Mihály és Ábrányi Kornél is nagy elismerésben részesítették;

Filtsch Carl (Károly) (Szászsebes, 1830. május 2. – Olaszország, Velence 1845. május 11.)

Borsos József litográfia 1844-ből (A kép forrása: Wikipédia)

zeneszerző és zongoraművész. Hároméves korában kezdett zongorázni tanulni. 1837-ben Bécsbe vitték, hogy a zenei tehetsége kibontakozhasson. Bemutatták a császári udvarban is, ahol a zenei oktatásban és a játékban társa volt a jövőbeli I. Ferenc József császárnak. Első közönség előtti fellépése 1841-ben a "Wiener Musikverein"-ben átütő sikert hozott, amelyet utána egy Pest-Budától Nagyszebenig tartó turnén megismételt. 1842 decemberében Párizsban tanult, és Frédéric Chopin kedvenc tanítványa volt. Liszt Ferenc egy ideig

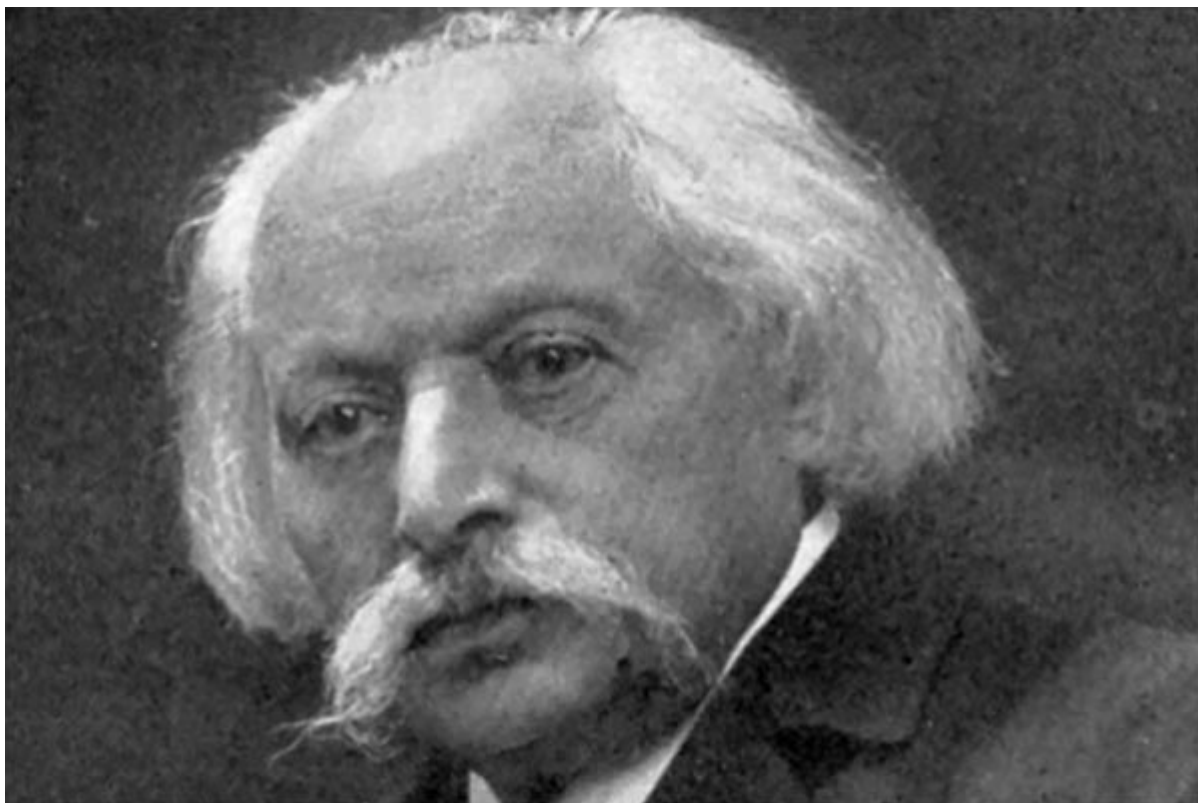
helyettesítvén Chopint, állítólag így kiáltott fel: "Ha ez a kicsike elkezd utazni, én becsukhatom a boltot." 1843. május 21-én Viktória királynő előtt játszott Londonban. Bécs, Párizs és London zenei újságjai kiváló kritikákat írtak a róla. Filtsch azonban megbetegedett tuberkulózisban és az orvosok tengeri fürdőket írtak elő neki Velencében. Rövid ideig tartó javulás után egy nyarat Erdélyben és Bécsben töltött el, majd visszatért Velencébe. Itt hunyt el, alig 15 évesen. Márványból készült síremléke a velencei San Michele temetőben található. Filtsch nagyon fiatalon kezdett zongorán improvizálni, és nyolc saját művet hagyott maga után. Egy zongoraversenyt is komponált, amely 2005-ben jelent meg először nyomtatásban. Műveiben, a tanárai hatásán túlmenően, érződik koraérett tehetsége is. 1995 óta a nagyszebeni zeneszerző- és zongoristaverseny az ő nevét viseli;

Goldmark Károly, németül Karl vagy Carl Goldmark (Keszthely, 1830. május 18. – Bécs,

A kép forrása: www.classicalarchives.com

1915. január 2.) A zenét nagy részt autodidaktikus úton tanulta meg. 1858-ban rendezte első

(A kép forrása: Fidelio)

szerzői estjét Pesten; 1860-tól Bécsben lakott. Első világhírré szert tett műve a Sakuntala nyitány, (1865), ebben már feltűnt az a keleties dallamgazdagság, mely később teljes pompájában virágzott ki a Sába királynője c. operában, (1872, bemutatója 1875);

Megyery /Megyeri/ Károly (1830-1912) zongoraművész-tanár. 1876-tól a vakok intézetének, 1880-tól a Nemzeti Zenede tanára volt. Zenepedagógiai írásai a Zenészeti Lapokban jelentek meg. Fő műve: A zongoratanítás módszertana (1896). „Fő hiánya minden mostani zenetanításnak a vizsás és természetellenes tanmenet. Azzal kezdjük rendesen a tanítást, a hol végeznünk kellene t.i. az elmélettel, s a helyett, hogy előbb gyakorlati adatokkal, vagy is zenészileg szólva, életből merített dallamokkal szolgálnánk tanítványainknak, melyekből az illető elméleti szabályokat legkönnyebben kivonhatnánk: magával az eredménnyel, a száraz elmélettel gyötörjük... A sok ujjgyakorlat, etüde, értelem nélküli skálamorzsolás, eltompítja még ott is a finomabb érzéket ahol van, ahol pedig nincs, ott bizony nem is élesztheti azt fel soha...; (Veszprémi Lili: Zongoratanításunk története, Zeneműkiadó, 1976)

Trautsch Károly (Tuchomeritz, 1830 - Budapest, 1911) zenekari nagybőgőművész-tanár. A prágai konzervatóriumban végzett 1849-ben Hrabe tanítványaként. Ő az első és mindjárt kitűnő szakember a nagybőgő hazai történetében. Több, mint fél évszázados pedagógiai tevékenységével a Bartók Konzervatóriumban, Budapesten, vagy ahogy régen mondták a Nemzeti Zenedében, nagy szolgálatot tett fejlődő, kialakuló zenei életünknek. Kormánykitüntetéssel ment nyugdíjba. Közben az 1855-1888-as években az Operaház, valamint 1903-tól a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja volt. 1860-ban

iskolát szerkesztett, de ez kéziratban maradt. Rövid ideig Mosonyi Mihály is tanítványa volt. Néhány kisebb szerzeménye ismert;

1835-ben született

Balázs Kálmán (Sárospatak, 1835 – 1900) cigányprímás;

Beliczay Gyula (1835. augusztus 10. -1893. április 30.) zeneszerző, karnagy,

(A kép forrása: LFZE képgyűjteménye)

tanár. 1856-ban szerzett karnagyi oklevelet. Bécsben zeneszerzést tanult. Apja kívánságára mérnöki tanulmányokat folytatott és nyugdíjazásig ezen a pályán dolgozott. 1888-tól lett az Országos Zeneakadémia zeneelmélet tanára.

Szent István Bazilika cd-jén többek között Beliczay Gyula F-dúr miséje is hallható.

1870-ben a királynak dedikált *Ave Maria*-ért „*Viribus unitis*” aranyéremmel jutalmazták. A Budapesti MÁV Szimfonikusok ápolják emlékét, cd-n is rögzítették legjelentősebb zenei műveit;

Csekő /Csekeő/ Gusztáv (Alsóörs, 1835. június 16, - Pápa, 1890. szeptember 29.) zeneszerző, tanár. 1858-tól több mint húsz évig Latabár Endre társulatának karmestere. Akkor született az Aratók dala című szerzeménye. Rövid ideig a Komló-kertben énekelt. Több nótát írt Blaha Lujza és Tamássy József számára, amelyek közül a Csikós vagyok, tágas puszták királya és a Sajó kutyám, jaj de mélyen aluszol c. aratott tartós sikert,

Ferenczy Ferenc (Ungvár, 1835. február 12. - Weimar, 1881) operaénekes, tanár;

báró *Orczy Bódog* (Tarnaörs, 1835. június 8. – London, 1892. január 25.) zeneszerző, tanár;

Schwartz Venczel (1830 -?) Csehországban született, 1864-től Bécsben élt. A 3 kötetes iskolájából nálunk csak 2 kötet jelent meg. (ÚJ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI ZONGORA ISKOLA 3 KÖTETBEN. A KEZDŐ FOKTÓL A LEGMAGASABB KIMŰVELÉSIG, A ZENEIRODALOM MESTERMŰVEINEK FÖLHASZNÁLÁSÁVAL ÍRTA ÉS A NAGY ZENEHŐSŐK BACH SEB. BEETHOVEN LAJOS ÉS MOZART W.A. EMLÉKÉNEK AJÁNlja SCHWARTZ VENCZEL. MAGYARRA FORDÍTA: SÁGH JÓZSEF KIADÓ TULAJDONA. BOSWORTH & CO WIEN. KRATOKCHWILL V. KAPHATÓ BUDAPESTEN HARMÓNIA, RÓZSAVÖLGYI, TÁBORSZKY ÉS PARSCH ÉS NÁDOR KÁLMÁN ZENEMŰKERESKEDÉSEIBEN;

Straus Lajos (Pozsony, 1835. március 21. – Cambridge, 1899. október 15.) hegedűművész-tanár. Bécsben Hellmesberger és Böhm tanítványa volt, 1859-ben Frankfurtban hangversenymester, 1865-től a londoni udvari zenekar és filharmónia, valamint a Hallé-féle manchesteri zenekar szólistája, a londoni RAM tanára;

Ormay Ferenc (1835-1876) operaénekes, színművész, író, műfordító, tanár);

Pauli Richárd /Paulikovics Richárd/ (Rakovic, 1835. november 24. – Budapest,

Pauli Richárd kb. 30 éves korában (A kép [forrása](#): Wikipédia)

1901. január 3.) operaénekes, tanár. 1862-ben a pesti Nemzeti színházban énekelt. 1884-1890 az Operaház énekes, 1882-től, a zeneakadémiai képzés kibővítésekor, Liszt Ferenc kérésére kezdett el tanítani. Könyvet is írt, amelynek címe Az énekművészetről (1895);

Straus Lajos (Pozsony, 1835. március 21. – Cambridge, 1899. október 15.) hegedűművész-tanár. Bécsben Hellmesberger és Böhm tanítványa volt, 1859-ben Frankfurtban hangversenymester, 1865-től a londoni udvari zenekar és filharmónia, valamint a Hallé-féle manchesteri zenekar szólistája, a londoni RAM tanára;

1840-ben született

Farkas József [„Kóka Jóska”] (1840.-Gyula, 1891. június 25.) cigányprímás, zenetanár;

Fellegi Viktor (Rozsnyó, 1840- Budapest, 1904) zenei író. 1862-66 között volt a Nemzeti Zenede tanulója. 1872-ben megalapította és szerkesztette az Apollo c. zenei folyóiratot;

gróf Forgách Béla (Keszthely 1840 - ?) 1884 zongorával összekapcsolt kottaírógépet

(A kép forrása: bookline)

talált fel. Szerzeményei megvoltak a Nemzeti Zenede Könyvtárában;

Hofbauer Zsófia (1840-1916) énekművész, tanár. Pályáját külföldön kezdte: vendégszerepelt Ausztriában, Németországban, Hollandiában, sőt Amerikában is. 1859-ben lett a pesti Nemzeti Színház tagja, annak 1867-ig vezető altistája. Ő volt a Bánk bán első Gertrudisa;

1845-ben született

Auer Lipót, Leopold von Auer (Veszprém, 1845. június 7. – Loschwitz (Drezda), 1930.

(A kép forrása: Wikipédia)

július 15.) hegedűművész, tanár, karmester és zeneszerző. Veszprémben Liedl Lipót tanítványa, majd a Pest-Budai Hangászegyleti Zenedében Ridley-Kohne Dávid növendéke volt. Bécsben és Hannoverben is tanult. Első hangversenye 1856-ban Pesten volt, majd koncertező csodagyerekként bejárta egész Magyarországot. 1866-ban, Hamburgban hangversenymester, 1868-tól a szentpétervári konzervatórium tanára és a cári udvar muzsikusa lett. Az első jelentős oroszországi vonósnégyes alapító tagja. Híres kamarazenei estélyeken mutatta be a kortárs orosz zeneszerzők műveit. 1872 és 1908 között az Orosz Cári Balett szólóhegedűse. Az Orosz Zenei Társaság hangverseny-igazgatója, majd zenekarának karmestere volt. Orosz állampolgárságot kapott, a cári udvar titkos belső tanácsosává léptették elő. Az 1890-es évek után, mint hegedűművész és karmester beutazta Európát, Drezdában élt, majd visszatért Szentpétervárra. 1918-ban New Yorkba költözött, ahol főként zenepedagógiával foglalkozott. 1927-ben, 82 éves korában még vezényelte a New Yorki Filharmonikusokat. Egyike volt korunk legnagyobb hegedűpedagógusainak. Tanítványai közül sok neves művész került ki;

Balázsné Bognár Vilma (Pest, 1845. október 5.–Budapest, 1904. június 3.) énekesnő és tanár;

Bognár Vilma (Pest, 1845. október 5. –Budapest, 1904. június 3.) operaénekes, tanár. Operaénekesi visszavonulása után a Nemzeti Zenedében tanított;

Ehn Berta (Budapest, 1845. október 30. – Aschberg bei Neulengebach, Ausztria, 1932. március 9.) opera-énekesnő, tanár;

Erkel László (Pest, 1845. április 9. - Pozsony, 1896. december 3.)

Erkel László és felesége (A kép forrása: Wikipédia)

zenepedagógus, karnagy, zongoratanár, Erkel Ferenc harmadik fia; a gyulai dalárda karnagya volt, majd 1871-től Pozsonyban működött, mint zongoratanár. 1878-1881 között a Pozsonyi Magyar Dalkör karmestere volt; tanítványai közé tartozott többek között Bartók Béla;

Királyfy Imre (Pest, 1845. január 1. -) zeneszerző, tanár;

Maleczky Vilmos (1845-1924) lengyel származású operaénekes, tanár;

Pállik Béla (Nagymihály, 1845. február 2. – Budapest, 1908. július 27.)

Guido Reni Auróra című mennyezeti freskója, amelynek Pállik által festett másolata a várpalotai Zichy-kastély könyvtárszobájában található (A kép forrása: Wikipédia)

festőművész, operaénekes-tanár és színigazgató. A 19. század legjelentősebb magyar állatfestője. Kortársai úgy nevezték: a „birkapiktor”;

Schunda Vencel József (Dubetz [ma Prága egy kerülete], 1845. május 19. – Budapest, 1923.

(A kép forrása: Wikipédia)

január 26.) csehországi származású hangszergyáros és zeneműkiadó. Nevéhez fűződik a cimbalom tökéletesítése és a modern tárogató megalkotása. Az új típusú cimbalmot 1872-

Zenetörténeti jelentőségű cimbalom-bemutatót szervezett, amelyre Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, id. Ábrányi Kornél, Erkel Sándor, Erkel Gyula, Huber Károly és Allaga Géza jelenlétében került sor.

ben állította ki Kecskeméten, az első pedálos cimbalmot 1874-ben szerkesztette. A tárogatón 1888-tól 1896-ig dolgozott. Az 1872-től 1906-ig terjedő időben mintegy 10 000, folyamatosan tökéletesített cimbalom készült műhelyeiben. Kevésbé sikeres találmánya volt a népharmónium (1877), az „Arion-citera” (1880) és a „gyermekcimbalom acéllemez hangokkal” (1887);

Stowasser János (1845-1923) hangszerkészítő, az első magyar hangszergyár tulajdonosa;

verebi ifj. Végh János (Olaszország, Velence, 1845. június 15. – 1918. február 1.) zeneszerző, tanár. Jogot tanult Pesten, de egész életében zenével foglalkozott. Zongoratanára Thern Károly, a Nemzeti Színház karmestere volt, a zeneszerzést a század második fele egyik legjelesebb magyar muzsikusától, Mosonyi Mihálytól sajátította el. Számos vokális, zongora és kamarazene műve jelent meg nyomtatásban, kéziratai az Országos Széchényi Könyvtárban találhatóak. A család falusi otthonában állandó házi zenekart tartott, melynek közreműködésével Mozart *Varázsfuvoláját* is megszólaltatták. 1875-ben Liszt Ferenc elnökletével megkezdte működését a Zeneakadémia, s az év 9 hónapját külföldön töltő mester mellé alelnökké, később felügyelőbizottsági tagnak - gyakorlatilag ügyvezetőként - Végh Jánost nevezték ki. E tisztét 1887-ig közmegegyezésére töltötte be, amikor kúriai bírónak választották;

1850-ben született

Blaha Lujza / született Reindl Ludovika/ Rimaszombat, 1850. szeptember 8. – Budapest,

Blaha Lujza 35 évesen (A portré forrása: Wikipédia)

Erzsébetváros, 1926. január 18.) magyar színésznő, „a nemzet csalogánya” Első férjével, a 37 éves Blaha János karmesterrel 16 évesen esküdött 1865-ben Szabadkán. Tőle kapta zenei képzését. Férje nevét – bár még két házasságot kötött – élete végéig viselte;

Erkel Lajos (Gyula, 1850. február 24. – Budapest, 1906. január 24.) operaénekes, sakkozó; Erkel Ferenc és Adler Adél hetedik gyermekeként született. 1893. szeptember 1-jétől haláláig az Operaház ügyelője volt;

Péterfy Jenő (Buda, 1850. július 8. – Károlyváros, 1899. november 5.) a Nemzeti Zenede pedagógiatárgy tanára, zenekritikus, irodalomtörténész, esztéta;

Seidl Antal /Anton/ (Pest 1850. május 7. – New York 1898. március 28.) karmester,

(A kép forrása: Caruso a Facebook-on)

zenetanár. Zenei tehetsége már kiskorában megmutatkozott, s már tizenöt éves korában felvételt nyert a Zeneakadémiára, mely akkor Liszt Ferenc vezetése alatt állott. Húsz évesen felvételt nyert a Lipcsei Konzervatóriumba, két évvel később, 1872-ben pedig már Bayreuthban találjuk a Wagner család közelében, ahol segít a mesterének a Ring frissel elkészült részeinek kottamásolásában. Ezek után Wagner Bécsbe küldte, hogy ott segítkezzen a Siegfried és az Istenek alkonya betanításban. Karmesterként 1879-ben mutatkozott be Lipcsében, majd 1881-ben Berlinben ő vezénylete az ottani első tetralógiát.

Egy évvel később csatlakozott Angelo Neumann utazó társulatához, ez a maga korában fantasztikus vállalkozás juttatta el a Ringet Európa legkülönbözőbb városaiba, így Pestre is. Életének következő jelentős dátuma 1885. november 11., ekkor debütál a New York-i Metropolitanben, a Lohengrinnel. A siker jelentős lehetett, mert Leopold Damrosch váratlan halála után a társulat állandó Wagner karmesterévé vált, 1897-ig majdnem ötszáz előadást vezényelt. 1897 nyarán elvezényelhette a Wagner szentélyben a Parsifalt. (Forrás: Caruso a Facebook-on)

Sellei Gyula (Pest, 1850. július 22. – Budapest, 1895. május 27.) karmester, pedagógus, zeneszerző. Erkel Ferenc és Mosonyi Mihály tanítványa volt. Színházi karmesterként kezdte pályafutását Klagenfurtban, később hazai társaságoknál dolgozott. Pesten énekiskolát nyitott. Számos neves operett és operaénekes tanítványa között volt, így Blaha Lujza és Ódry Lehel is;

Szendrői /Szabó/ Lajos (1850-1919) operaénekes, tanár. 1881-től 1911-ig a Nemzeti Színház, ill. az Operaház karakterbasszistája volt;

Tartizky Ferenc (1850-1927) zenetanár, zeneszerző. Tanulmányai a Nemzeti Zenedében végezte. A kolozsvári konzervatóriumban volt hegedűtanár, később igazgatóhelyettes;

Valentin Lajos (1850–?) operaénekes, tanár;

1855-ben született

Aggházy Károly (Pest, 1855. október 30. – Budapest, 1918. október 8.) magyar

(A kép forrása: Wikipédia)

zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus; 1875- Zeneakadémia – zongora tanára Liszt Ferenc, Vokmann Robert a zeneszerzés tanára, Ábrányi Kornél a zenetörténet tanára. 1878 – Liszt ajánlásával Párizsba érkezik, Hubay Jenővel együtt lépnek fel koncerteken. 1879-es Szegedi árvíz károsultak megsegítésére szintén koncerteket adnak Párizsban. 1881-ig külföldi szereplések, 1881-1883. Nemzeti Zenede zongoratanára, 1883-1889. berlini Städtisches Konservatorium für Musik zongoratanár, 1889-1918. újra a Nemzeti Zenede tanára, kamarazene tanszék vezetője, 1891/1892-es évadban korrepetitori állást vállalt az Operában;

Erdőssy Eugénia /Biba/ (Nagykanizsa, 1855. - Berlin, Németország, 1886. szept. 9.) énekművész-tanár. Berlini tanulmányok és operai tagság után 1879-80-ban Pesten a Népszínházban énekelt, a Kamargó (Lecocq) hármasszerepében mutatkozott be. Több bemutató primadonnája volt. 1882-ben Bécsbe a Karl Theaterhez szerződött, később Hamburgban játszott. 1884-ben a berlini Walhalla színházhoz hívták meg;

Gerster Etelka / Adelheid Karolina (férjezett nevén Gerster-Gardini, német nyelvterületen

(A kép forrása: Wikipédia)

Elka Gerster / (Kassa, 1855. június 25. - Pontecchio, 1920. augusztus 20.) opera-énekesnő, tanár. Tanítónőképzőt végzett szülővárosában. Az odalátogató idősebb Joseph Hellmesberger hallotta énekelni a lányt, és beszélte rá szüleit, hogy ne pedagógusi pályára adják. A bécsi Gesellschaft der Musikfreunde konzervatóriumában Mathilde Marchesi de Castrone növendéke volt. Először 1873. december 4-én, egy Ferenc József tiszteletére rendezett növendékkoncerten lépett fel. Giuseppe Verdi második bécsi útján hallotta őt énekelni a La Traviata egy részletét, ennek hatására ajánlotta be a velencei La Fenice

Színházhoz, ahol 1876. január 8-án Gilda (Verdi: Rigoletto) szerepében debütált. A következő évadban Genovában és Marseille-ben szerepelt. 1877-ben egy olasz stagione-társulattal Berlinben lépett fel. Utána Londonba, majd 1878-ban New Yorkba szerződött. Itt legnagyobb „konkurense” Adelina Patti volt. Az 1880-as évektől tanítani is kezdett, előbb a New York-i zeneakadémián, majd 1896-ban visszatelepült Európába, Berlinben világhírűvé vált énekiskolát nyitott, melyet egészen 1917-ig tartott fenn. Énektanítási módszereit 1906-ban Stimmführer címmel könyv alakban is megjelentette. A korabeli kritikák makulátlan technikája, szép hangszíne mellett kiemelték meggyőző játékát is;

Gladich Pál (Magyaróvár 1855. szeptember 5. - Magyarkimle 1922. június 10.)

zeneszerző, zenetanár. Rövid ideig Rajkán és Magyaróváron volt káplán, majd a Győri Papnevelő Intézet lelki igazgatójának nevezték ki. 1881 februárjában került plébánosnak Magyarkimlére 1893 novemberéig. Ekkor ismét Győrbe került lelki igazgatónak. 1896-ban visszatért Magyarkimlére, ahol haláláig szolgált;

Glatt Ignác (Magyarszék, Baranya, 1855. július 20.- Pécs, Baranya vm., 1918.

(A felvétel 1914-ben készült. Forrás: www.fsz.bme.hu)

április 1.) kanonok. - A gimnáziumot Pécsen, a teológiát a Pázmáneumban végezte. Zenét apjától, majd magánúton tanult, 1887: Regensburgban egyházi tanfolyamot végzett. 1879: pappá szentelték, 1888: a pécsi Pázmáneum énekiskolájának vezetője. A hagyományos szegyházi zenekar helyett fiúkból és férfiakból vegyeskört alakított. Főként gregorián korálist és Palestrina-műveket énekeltek;

Grünfeld Vilmos (Pest, 1855. december 16. – Budapest, 1921. november 26.) hegedűművész és tanár. 1898-tól húsz éven át tanított a Zeneakadémián. Legismertebb tanítványa Bárdos Alice volt. 1869-től a Nemzeti Színház zenekarában játszott. 1884-ben átkerült az Operához a Nemzeti Színház opera tagozatával, itt 1902-től első hangversenymester lett. 1909-ben negyven éves szolgálati jubileuma alkalmából Ferenc József koronával díszített arany érdemkeresztjét adományozták neki. 1915-ig volt aktív zenekari művész, 1917-ben megkapta az Operaház zenekarának örökös tagja címet. 1894-ben Bürger Zsigmond gordonkaművésszel megalapította a Grünfeld-Bürger vonósnégyest, melynek vezetője és első hegedűse volt. 1910-ig;

Klafsky Katalin /Katherina (Lohse) Klafsky/ (Moson-Szent-János, 1855. szeptember 19.

(A kép forrása: Opera-blog)

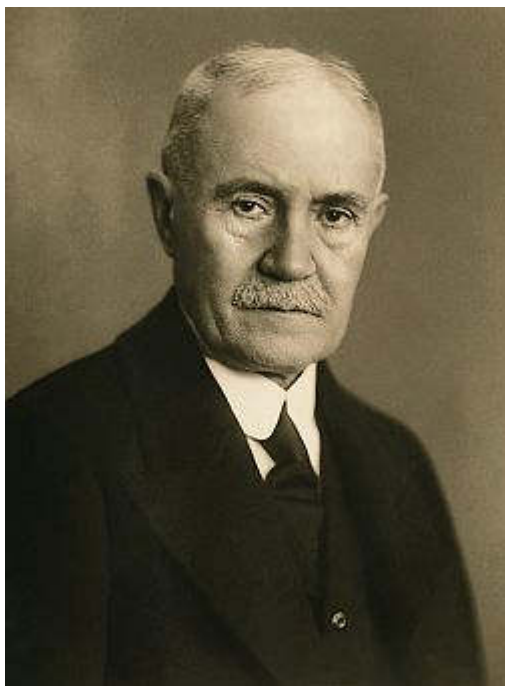
- Hamburg 1896. szeptember 22.) operaénekes, tanár. A világhíresség szinte egész karrierje folyamán német dalszínházak énekművésze volt. Asszonynevét harmadik férje, O. Lohse karnagy után viselt;

Kossovits József (1855 -1913. május 14.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. A Nemzeti Zenedében tanult, 1874-80 a Fröbel Nőegylet óvónőképző intézetének tanára. 1880-87. Komáromban egyházi karnagy, zeneiskolai tanár, 1882-87. a Komáromi Dalárda vezetője. 1887 a Budapest Terézvárosi Plébániatemplom karnagya, a Vakok Intézetének zenetanára;

Liedl Ferenc (Veszprém, 1855. március 10. – Budapest, 1900. október 31.) hegedűművész, tanár. Tanulmányait Bécsben végezte. 1870 és 1890 között számos hangversenyt adott az egész országban. 1883-ban triótársaságával (Major J. Gyulával és Willmouth Bódoggal) a pesti Vigadóban mutatkozott be, Liszt Ferenc előtt is muzsikáltak. A Pesti Népszínház karnagya, majd 1885-től 1900-ig az Operaház tagja. Sikerrel hangversenyezett Salzburgban, Belgrádban és Konstantinápolyban is;

Mészáros Imre (Pest, 1860. szeptember 29. – Budapest, 1913. január 1.) hegedűművész-tanár. Huber Károly és Gobbi Alajos tanítványa. 1880-ban a Nemzeti Színház operai tagozatának tagja lett. 1882-től a Nemzeti Zenede hegedűtanára. 1885-ben az Operaház zenekarának mélyhegedűse, 1892 – 1900 között zenekari felügyelő. 1887-ben a Filharmóniai Társulat titkára, majd 1889-től alelnöke. 1900 – 1901 és 1907 – 1912-ben az Operaház ig.-ja, 1909-ben az Operaház örökös tagságával tüntették ki;

Moravcsik Géza (Bér, 1855. július 28.– Budapest, 1929. szeptember 21.) zenetanár, a Zene-

(A kép forrása: Zeneakadémia képgyűjteménye)

titkára, magyar, esztétika tanár. 1876-tól Szavason, 1893-ban Székesfehérváron majd Budapesten tanított. 1899-ben lett a Zeneakadémia titkára, kisebb megszakítással 1925-ig töltötte be a pozíciót. 1900 és 1918 között a Zeneakadémia poétika és pedagógia tanára volt;

Nikisch Artúr (Lébény-Szentmiklós 1855. október 12. - Lipcse 1922. január 23.)

karmester, zeneszerző, 1902-1907-ig Lipcsében a konzervatórium tanára, 1905-1906-ban operai karnagy és színházi direktor. 1904-től 1914-ig a Londoni Szimfonikus Zenekar karmestere;

Sárosi Ferenc / Schauer/ (Pest, 1855 – 1913. november 28.) zeneszerző, karmester, tanár;

Serly Lajos / Ludwig / (Pozsony, 1855. március 13. - New York, 1939. február 1.)

zeneszerző, tanár. Zenei tanulmányokat Pesten és Bécsben folytatott, majd színházi karmester lett Brassóban és Kolozsvárott. 1880-ban a berlini Liebig-zenekar vezetője volt. Kis ideig a kolozsvári zenekonzervatórium igazgatójaként működött, de Evva Lajos hívására 1882–1885 között a Népszínház karmestere lett. Ebben az időszakban vendégkarmesterként dirigált Dortmundban, Münsterben, Berlinben. Színház alapítási kísérlete (óbudai Kisfaludy Színház) anyagilag tönkretette. 1898-ban elhagyta Magyarországot, előbb Londonban, majd 1905-ben az USA-ban telepedett le. New Yorkban a Rédey István vezetésével megalakult első félhivatásos magyar színháztársaság zenei vezetője, zeneszerzője és Feleky Károllyal együtt karmestere lett. Első nagy sikerüket Kacsóh Pongrác János vitéz c. daljátékával aratták 1905. dec. 17-én. Lányai, Serly Etus és Irén a társaság aktív tagjai lettek. Zeneművei Amerika-szerte sikert arattak a magyarok körében. Zenei vezetése a színtársulatokban olyan kiemelkedő tehetségeket nevelt, mint Gyenge Anna (Anne Roselle néven a Metropolitan tagja lett) és Thury Ilona, az „amerikai Blaha Lujza”;

ifjú *Szotyori Nagy Károly* (1855-1935) zenetanár. „Egy másik látogatóról, ifjabb Szotyori Nagy Károly, kecskeméti zenetanárról az újságok is beszámolnak. Lisztnek ajánlott zongoraművével, a Debreczeni emlék ábránddal jár nála, amit előbb a szerzővel játszat el Liszt, majd maga is eljátszik, s a hírek szerint nagyon elégedett a kompozícióval. Nagy Károlynak egy négyszólamú férfikari művét is átnézi, s távozásakor megajándékozza a vidéki zenetanárt egy „kvartettel”: négy jó szivarral.” (Veres Pálné Gimnázium archívumából),

Tintner Bertalan (Bécs, 1855-1936). Bécsben végzett Simandlnál. 1879 és 1914 között a

(A kép forrása: nagybogo.hu)

budapesti Operaház, valamint a budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja volt. 1912-ben Gianicelli visszavonulásakor mindenben megörökölte az ő feladatait. Nagyszerű hangszeres művész és kiváló pedagógus, akinek kiemelkedő tanítványa Montag Lajos volt;

Tomka István (1855-1923.) zongoraművész, zenepedagógus. Liszt Ferenc tanítványa volt, a bécsi konzervatóriumban pedig J. Dachs növendéke. Az 1870-es években külföldi hangversenykörúton járt. Hazatérve 1888-tól a Nemzeti Zenede tanára, 1901-től Bartlay Ede halála után pedig a Nemzeti Zenede igazgatója. Olyan tanítványai voltak, mint Poldini Ede és Lehár Ferenc;

Tomka István autográf tintával írt sorai **Manninger Rózsi** (1895-1986) zongoraművész, zenedei tanárnak (Életrajza az 1895-ben születetteknél), saját névjegykártyáján, mint nemzeti zenedei igazgató és tanár. "Kéri Rózsikát, ha teheti, szívesen délelőtt 11 órára ide fáradni. Most sürgős ügyben elrohantam. Szíves üdvözlét." (Bp., 1918-1921 között)

(A szöveg és a facsimile forrása: KönyvLap.hu)

1860-ban született

Almássy /Almásy/ Miklós (1860. augusztus 8.(18?) – Pest, 1920. április 13.) zongoraművész-tanár. 1876-1881. Zeneakadémia – Liszt Ferenc tanítványa, 1883- papnövendék Kalocsán, 1886.v. 1887- áldozópap, zongoratanár;

Altdörfer Viktor (1860. január 3. - 1940. március 4.) orgonista, zongoraművész, zenepedagógus. Bécsben és Lipcsében tanult, 1887-től Sopron evangélikus templom orgonistája és az énekkar karnagya. Kiváló zenepedagógusként is működött;

Bádé István (Békés-Gyula, 1860 – 1911) zenekarvezető, tanár;

Bahnert József (1860. december 29. -1937. szeptember 11.) zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus. Zongoratanulmányait Liszt Ferencnél végezte. A Polgári isk. Tanárképző Intézetben volt zenetanár;

Bátor Szidor /Breisaeh/ (Pest, 1860. február 23. – Budapest, 1929. december 2.) zenetanár, zeneszerző. 1897-ben megalapította a budapesti posta- és távíró alkalmazottak zeneegyesület. Az 1902-től zeneiskolát is működtető egyesület rövidesen a főváros zenei, társadalmi és közéleti köreinek aktív résztvevője lett. A zeneiskola első igazgatója Bátor Szidor volt;

Borsay Samu (1860-1944) alezredes, katonakarmester, zeneigazgató, tanár;

(Az illusztráció forrása: Bösze Ádám Zenei Antikvárium)

Dombay Artúr [ivánchfalvi és dombóvári] (Bánfihunyad, 1860 - Gyula, 1922. február 16.) zeneszerző, zenetanár;

Döme Zoltán 1860 körül – München, 1935. január 16.) operaénekes, tanár;

Elbert Imre (Pest, 1860 – Budapest, 1897. augusztus 28.) zongoraművész, zeneszerző. A Zeneakadémia elvégzése után 1887-ben a Zeneakadémia zongora melléktanszak segédtanára lett, de betegsége miatt szabadságolták;

Gaál Ferenc (Szkacsány, 1860. március 24. - Szabadka, 1906) nagybögőművész-tanár, zeneszerző. A Nemzeti Zenedében Trautsch Károlynál végzett, majd a Zeneakadémián folytatta tanulmányait zeneszerzés szakon. Mintegy 150 szerzeménye közül néhányat nagybögőre is írt, de művei szinte teljesen feledésbe merültek;

Gianicelli Károly (Carl Gianicelli; Gaming, Alsó-Ausztria, 1860. április 24. –

(A kép forrása: Wikipédia)

Bayreuth, 1939. június 9.) gordonművész, tanár. 1881 és 1884 között a hannoveri Királyi Színház zenekarának tagja volt és megkapta a *királyi porosz kamarazenész* címet. 1884-ben a budapesti Magyar Királyi Operaház zenekarához szerződött, 1890-ben nevezték ki a Zeneakadémia tanárává (1890/91-1911/12). A tanszak első tanáráként az ő feladata volt összeállítani és fokozatosan bevezetni a tantervet. Széleskörű tudásának elismerését jelentette, hogy a Budapesti Filharmóniai Társaság választmányának tagjaként megbízták a filharmóniai hangversenyek műsorának összeállításával. Ezt a tevékenységet évekig folytatta. A lipótvárosi Kaszinó művészestélyeinek is lelkes szervezője és művészeti vezetője volt. Az aktív tevékenységtől huszonkét évnyi tanítás után, 1912-ben vonult vissza;

Mészáros Imre (Pest, 1860. szeptember 29. – Budapest, 1913. január 1.) hegedűművész. 1882-től a Nemzeti Zenede hegedűtanára. 1885-ben az Operaház zenekarának mélyhegedűse, 1892 – 1900 között zenekari felügyelő. 1887-ben a Filharmóniai Társulat titkára, majd 1889-től alelnöke. 1900 – 1901 és 1907 – 1912-ben az Operaház igazgatója, 1909-ben az Operaház örökös tagságával tüntették ki;

Szabados Károly /Svoboda / (Pest, 1860 – Budapest, 1892. január 24.) zeneszerző és kar-

(Fotó: Krenner J. / Országos Széchényi Könyvtár)

mester. Erkel Ferenc, Liszt Ferenc és Volkmann Róbert tanítványa. 1880-tól a kolozsvári Nemzeti Színház karnagya, majd a pesti Nemzeti Színház, 1884 – 1890 között az Operaház tagja, korrepetitor, 1887-től segédkarmester. A színházban énektanárként is működött;

1865-ben született

Baumgartner Alajos (1865. június 18. - 1930. február 16.) matematika-fizika szakos középiskolai tanár, természettudományi író, tudománytörténész, műfordító, zene- és művészettörténész, lexikonszerkesztő. A főváros I. kerületi Werbőczy István Gimnázium (= Petőfi Sándor Gimnázium 1892–1893 és 1897–1919); közben a II. kerületi római katolikus gimnázium tanára (1893–1897). A Képzőművészeti Főiskolán a művészettörténet mb. szakelőadója (1920–1927). Magyarországon az elsők között dolgozta fel az ókori matematika és fizika történetét, újrarendezte Euklides Elemek című művének első hat kötetét. Mintaértékű középiskolai tankönyveit évtizedekig használták a középiskolákban. Művészet- és zenetörténeti tevékenysége is értékes: regénybe ágyazott művészettörténeti korrajzot és zenetörténeti kalauzt is írt. Sírfelirata a Farkasréti temetőben: könyvet, dalt, szereztél. Ifjukat neveltél. Alázat s gög nélkül független élet volt nemes és bölcs célod. Tudásod, jó szíved kincseit örzi: sok diákod, barátod”;

Hilgermann Laura (Bécs, 1865. október 13. –Budapest, 1945. február 9.) operaénekes-tanár.

(A portré forrása: Wikipédia)

Hangját Farkas (Wolf) Károlynál és Siegfried Rosenbergnél képezte, zongorázni Thern Károlytól tanult. 1885-ben *Azucena* (Verdi: *A trubadúr*) szerepében debütált a prágai Új Német Színházban. 1889-ben Angelo Neumann igazgatóval való szóváltást követően szerződést bontott és elhagyta a várost. A következő évben került a Gustav Mahler vezetése alatt álló budapesti Operába. Itt egy évtizeden át volt a társulat egyik vezető énekese, aki főként Wagner-szerepekben tűnt ki. A pesti közönség külön megbecsülte azért, hogy magyarul is megtanulta az általa énekelt szólamokat, sőt magyar operákban is szerepelt, pl. fellépett *Gertrudis királyné*ként Erkel *Bánk bán*jában. 1900 februárjában *Mignon*ként (Thomas) búcsúzott a hazai közönségtől. Az 1897-től Bécsben igazgató Mahler hívására az Udvari Operában folytatta pályáját. Itt húsz év alatt (1900–1920, az 1902–03-as évadban hosszabb időt kihagyott) Glucktól a kortárs szerzőkig, hangfajilag is igen széles repertoárt énekelt. 1914-ben cs. és kir. kamara-énekesnői címmel, visszavonulásakor tiszteletbeli tagsággal tüntették ki. 1920 és 1936 között a budapesti Zeneakadémia megbecsült énektanára volt. Legjelesebb növendékei Alpár Gitta, Maria von Ilosvay, Kalmár Pál, Németh Mária, Szánthó Enid. 1945-ben – a magyar főváros ostromakor – saját háza pincéjében érte a halál. Művészetének legfőbb jellemzője a rendkívül kifinomult énekkultúra volt. Ez tette kiváló dalénekekessé is. (Gustav Mahler vokális műveinek is egyik első tolmácsolója volt.) Nagy hangterjedelme révén a mezzoszerepeken kívül altként és szopránként is (*Figaro-Grófné!*) sikerrel lépett fel;

1870-ben született

Árkossy Vilmos (1870–?) operaénekes, tanár;

Baré Emil (Bécs, 1870. szeptember 1. - 1943) hegedűművész-tanár. Párizsban

játszott a Lamoureux-zenekarban, 1897-1902 között a Chicagói Szimfonikus Zenekar „assistant concertmaster”-e volt. 1903-1933-ig a Nemzeti Zenede tanára, és az Operaház, továbbá a Filharmóniai Társaság első hangversenymestere. 1919-ben lett a Zenede hegedűtanszakának a vezetője, 1920-ban pedig az intézet igazgatója;

Bárdossy Ilona (1870–1933) operaénekes, tanár;

Burián Károly (1870–1924) operaénekes, tanár;

Dán Leó (Budapest, 1870. – 1944) zeneszerző, tanár;

Franz Károly (1870–1952) karmester, zenetanár;

Kertész Ödön (Keszthely, 1870. december 12. – Budapest, 1928. június 6.) – operaénekes, tanár Gyermekként már énekelt Keszthelyen a templomban. Nagykanizsán érettségizett a kereskedelmi akad.-n, majd Bécsben tanult. 1892-ben Győrött volt hivatalnok. Gr. Zichy Géza ajánlatára került az Operaházba próbaéneklésre. 1893–96 között az Operaház ösztöndíjasa, 1925-ig tenor magánénekes volt. F. sz.: Ernesto (Donizetti: Don Pasquale) ; Faust (Gounod);

König/ Király/ Péter (Rosegg, 1870. május 29. - Szeged, 1940. május 14.)

(A kép forrása: hungarian-composers.com)

karmester, zeneiskolai igazgató, zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián Koessler János tanítványa volt. Tanulmányai befejezése után Aradon, Győrött, Kassán és Lugoson volt karmester, utóbbi városban az ottani Filharmóniai Egylet vezetője is. 1904- 1940 között a szegedi Városi Zeneiskolát vezette. A Balázs Béla körül csoportosuló szegedi fiatalság körébe tartozott;

Kornay Richárd (1870–1931) operaénekes, tanár, filmszínész;

Küry Klára (Jászkisér, 1870. március 27. - Budapest, 1935. április 27.) színésznő,

(A kép forrása: Wikipédia)

operett primadonna. Eleinte csak kedvtelésből tanult énekelni és műkedvelő előadásokon lépett fel (pl. 1889-ben a Vigadóban). 1890-ben *Ditrói Mór* próbafellépésre hívta Kolozsvárra, ahol ekkor még a család kívánságára *Hajnal Klára* néven szerepelt. (Édesapja, *Küry Oszkár*, neves ügyvéd volt.) Sikeres fellépte után – *Luise* szerepében Varney: Tiszturak a zárdában c. operettben – *Ditrói Mór* leszerződtette, tovább taníttatta. Csakhamar a vidék legjobb szubrettje lett belőle. A már országos hírnévre primadonnára *Rákosi Jenő* hívta fel *Evva* Lajos figyelmét, aki 1892-ben, sikeres próbafellépés után leszerződtette a Népszínházhoz *Denise* szerepére (Hervé: *Nebántsvirág*). A könnyed, „aranyos”, „mosolygós” operettekben nem volt párja, de a műfaj klasszikus darabjaiban nem volt otthon. Az ig. az ő sikereire

szervezte a színház műsorát. Nem kimondottan „primadonna alkata” (közepes termet, telt alak) ellenére a századfordulón benne látták a szépségideált. 1900-ig sikere töretlen volt. Akkor azonban a feltűnő új csillaggal, *Fedák Sárival* kellett osztoznia a babérokon;

Lehár Ferenc (Komárom, 1870. április 30. - Bad Ischl, 1948. október 24.) zeneszerző,

karmester. Előadói pályafutását színházi hegedűsként kezdte, emellett egy katonazenekarban is játszott 1899-ig. Első zeneszerzői próbálkozásai kudarcba fulladtak, ezért átvette apja katona-karmesteri posztját, amelyet csak 1902-ben adott fel, amikor bemutatták első operettjét, a *Bécsi asszonyokat*, amely világsiker lett és meghatározta további munkásságának fő irányvonalát. Az igazi elismerést azonban *A víg özvegy* (1905), a *Luxemburg grófja* és a *Cigányszerelem* (1910) hozta meg számára. Életének legnagyobb részét az osztrák fővárosban és rövid ideig Berlinben töltötte, itt mutatták be nagy sikerű operettjeit. A század eleji operett egyik legkiválóbb képviselője, műveiben magas igényű kompozíciós követelményekkel lépett fel, megújítva az akkor már sablonossá merevedett bécsi operett stílusát;

Rékai Nándor (Pest, 1870. február 6.– Budapest, 1943. október 7.): zeneszerző, karmester. 1887-től az Operaház mélyhegedűse, majd korrepetitora, végül vezető karnagya lett;

Tarnay Alajos (Jászberény, 1870- Budapest, 1933) zongoraművész-tanár, dalköltő.

Az emléktábla Jászberényben, a Szentháromság tér és a Lehel vezér tér kereszteződésében álló Lehel Vezér Gimnázium falán található.

Gobbi Henriknél és Chován Kálmánnál végezte tanulmányait a zeneakadémián, majd egy ideig a Fodor-zeneiskolában tanított. 19017-től a Zeneművészeti Főiskolán zongora-melléktanszak tanára volt. Hosszú időn keresztül valamennyi számottevő hangversenyen ő volt a zongorakísérő. Pályája során mintegy 300 szerzeményt alkotott;

Zádor Dezső (1870-1931) operaénekes-tanár. Főleg Wagner-szerepekben aratott sikereket. Pályája második felében a Berlin-Charlottenburg-i Städtische Operben működött;

1875-ben született

Balassa Kálmán (1875-1949): hegedűművész-tanár, a budapesti Operaház zenekarának szólamvezetője, a szombathelyi Városi Zeneiskola igazgatója;

Beider Boldizsár (Kuba, 1875) oboás, klarinétos-tanár. A Budapesti Szimfonikus Zenekar és a budavári Mátyás-templom zenekarának volt a tagja;

Fövényessy Bertalan (Sajóvelezd, 1875. december 12. – Nagyenyed, 1967. szeptember 20. Nagyenyed) zeneszerző, tanár;

Gaál Sándor (Noszlop, 1875. október 26. – Veszprém, 1958. március 11.) zenetanár,

zeneszerző, karnagy. A középiskolai énektanári képesítést a Zeneakadémián szerezte. 1903-ban alapította Veszprémben a Kuruc Dalkört, amely később Veszprémi Dalegyesületté alakult át. A kórus népszerűsége rohamosan nőtt. Sikeresen szerepelt Székesfehérvárott, Kecskeméten és Budapesten. 1925-ben, Sopronban aranyérmet, 1927-ben Szegeden Királydíjat kapott. 1916-ban megszervezte a városi zeneiskolát, amelynek 15 évig igazgatója. 1928-ban a veszprémi elemi iskolák igazgatójává nevezték ki. Zeneszerzőként is ismert volt, kórusműveit országszerte énekelték;

Hetényi Heidelberg Albert (Bécs, 1875. április 18. – Budapest, 1951. július 5.) zeneszerző,

tanár;

Huber Sándor (Budapest, 1875–1945) zeneszerző, zenetanár, karmester, népszerű dalgyűjtemények szerkesztője. 1899-1912 között a Somogyi Zeneiskola tanára, 1900-01 között pedig az Egyetértés dalárda vezetője *Rajnai Amália, Sztojanovits Jenőné* (Budapest,

1875) zenetanár. A rákosligeti polgári iskolában tanított. 1900-ban Rákosligeten polgári zeneiskolát alapított;

Huszka Jenő / Eugen / (Szeged, 1875. április 24. – Budapest, 1960. február 2.) zeneszerző,

hegedűművész, jogász; Érettségi után, 1893-ban Pestre ment joghallgatónak, de közben beiratkozott a Zeneakadémiára is, ahol Hubay Jenő és Koessler János tanítványa lett. Ebben az időben koncertszervezéssel is foglalkozott, egyik koncertjén lépett először nyilvánosság elé az akkor 18 éves Dohnányi Ernő. 1896-ban végzett mind jogi, mind zenei tanulmányaival. Bár kinevezték a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium díjtalan fogalmazógyakornokának, ő egy év fizetetlen szabadságot kért, hogy Párizsba utazhasson. A Lamoureux-zenekarban első hegedűseként működött, londoni vendégszereplésükön is velük volt. 1897-ben hazatért, és munkába állt a minisztériumban. Ott ismerkedett meg Martos Ferencsel, aki később a librettistája lett. 1898-ban volt első színpadi művének premierje: a Tilos a bemenet! c. zenés bohózat szövegét Mérei Adolf írta. Megismerkedett az akkor még ismeretlen Fedák Sárival, és számára írta következő darabját. Az 1902. december 20-án bemutatott Bob herceg hatalmas siker lett; ez volt az első magyar operett, amelyet külföldön is műsorra tűztek;

Környey Béla (Krumau, 1875. május 18.–Budapest, 1925. április 28.) operaénekes, tanár.

Huszka Jenő: Tündérszerelm c. darabjának Gergő szerepében (A kép forrása: Magyar Színházművészeti Lexikon)

1896-ban a Népszínház kórusában még basszistaként énekelt. *Solymossy Elek* színésziskolájában tanult. 1898-ban operettet énekelt a Magyar Színházban. 1899-től Debrecenben operákban bariton énekes, 1901-től a buda–temesvári társulat tagja, játszott a Budai Színkörben és 1905-től a Király Színházban, 1908-tól a Népszínház–Vígoperához szerződött;

Lomoschitz Károly (1875-1942): polgári iskolai nyelvtanár, a szombathelyi Kultúregyesület zenei szakosztályának titkára, majd elnöke;

Payer Margit (1875-1951) operaénekes, tanár;

Roubal Rezső (1875) ütőhangszeres tanár, a budapesti Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság timpanistája, 1922-től pedig a Zeneművészeti Főiskola ütőhangszeres tanára;

1880-ban született

Bermann Ferenc (Nyíregyháza, 1880 -1944) karmester, zeneszerző, tanár;

Gombosi Józsefné Bogyó Erzsébet (Budapest, 1880 -1944) budapesti zongoratanár,

Sereghy Elemér (1880. október 5. - 1928. április 13.) zenei író, zenetörténész. A Nemzeti Zenede tanára, a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának hegedűse. 1923-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtárának vezetője. Megalapította és szerkesztette A Zene c. lapot;

Szirmai Albert / Eredeti neve Schönberger Albert / (Budapest, 1880. július 2. – New York,

(A kép forrása:iranynewyork.hu)

1967. január 15.) zeneszerző, karmester. A Zeneakadémián Szendy Árpád (zongora) és Koessler János (zeneszerzés) tanítványa volt. Egy osztályba járt Kodály Zoltánnal, Weiner Leóval, Jacobi Viktorral. Az 1906-os végzés után a Pester Lloyd és a Polgár c. lapok zenekritikusa lett.. A Zak elvégzése után a Népszínház–Vígopera korrepetitora lett. Ott mutatták be, 1907-ben, első színpadi művét, *A sárga dominót*. 1907-től karmesterként működött a Modern Színház Cabaret-ban, majd az Andrássy úti Színházban. Népszerű operettjeit, amelyeket 1928-ig a Király Színházban vittek színre, csakhamar Bécsben, Berlinben és Londonban is bemutatták. *Heltai Jenő*, *Gábor Andor*, *Babits Mihály*, *Szép Ernő* verseire írt szanzoneit a legkiválóbb előadók énekelték. 1928 után New Yorkban élt, de újabb művei nem arattak sikert. Ekkor a Chappel zeneműkiadó cég vezető szerkesztője lett. Élete vége felé többször hazalátogatott; ekkor még két új darabját játszották sikerrel. Főbb művei: *Bálkirálynő* (1908); *Táncos huszárok* (1909); *Filmzauber* (1912); *Mexikói lány* (1912); *Mágnás Miska* (1916); *Harangvirág* (1918); *Mézeskalács* (1923); *Alexandra* (1923); *Éva grófnő* (1928); *A kalóz* (1933); *Tabáni legenda* (1957); *A Tündérlaki lányok* (1964).

Veress Endréné dr., *Méhely Mária* (Budapest, 1880 – Pécs, 1957) énekművész-tanár, Veress Sándor zeneszerző édesanyja;

1885-ben született

Albrecht Sándor (1885. augusztus 12. -1958. július 30.) zeneszerző, orgonaművész, egyházzenei karnagy. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Koessler János, Thomán István és Bartók Béla növendéke. Főiskolai tanulmányai befejeztével külföldön járt, majd 1908-tól a pozsonyi székesegyház orgonistája és a városi zeneiskola tanára; 1921-től az Egyházi Zeneegyesület és a székesegyház karnagya, a városi zeneiskola igazgatója;

Antalffy-Zsíross Dezső /Desider von/ (Nagybecskerek, 1885. július 24. – Denville, 1945.

Antalffy-Zsíross Dezső 1938 karácsonykor (A kép [forrása](#): Wikipédia)

április 29.) orgonaművész, zeneszerző. Orgonaművészként kora legjelentősebb előadói közé tartozott, zeneszerzőként is jelentős. Zenekari, kamara-, kórus-, zongora- és orgonaműveket alkotott, melyek a Schirmer, Ricordi, Leduc, Salabert, Steingräber, Breitkopf, Universal kiadóknál jelentek meg. 1902-ben került Budapestre, ahol egyszerre végezte a Magyar Királyi Egyetem jogi karát s a Zeneakadémia orgona- és zeneszerzés szakát. 4 évig volt a nagyhírű Hans Koessler tanítványa, aki Kodályt, Bartókot és Weinert is tanította, s nagy sikerek után 1906-ban kapta meg kiváló minősítésű diplomáját. Zeneakadémiai évei után az 1906/7-es tanévben a berlini Zeneművészeti Főiskolára ment, ahol a 75 éves magyar származású legendás hírnök hegedűművész-zeneszerző Joachim Józseftől vett zeneszerzés-órákat. Az 1907/8-as évadban a Kölni Operánál volt karmester, majd 1909-ig Lipcsében és Bolognában tanult orgonát. 1909-es hazatérésevel egy nagyszerű, 1920-ig tartó budapesti évtized vette kezdetét. Egykori tanára nyugalomba vonulása után 1909-től rendkívüli, majd 1912-től rendes tanár a Zeneakadémián, ahol orgonát, majd 1919-től zeneszerzést is tanított (1909/10-1925/26). 1917-ben elnyerte a Szent István-bazilika főorgonista állását, s így keze alá került az ország talán legnagyobb hangszere, az 1905-ben épült Angster-orgona;

Borus Endre (Esztergom, 1885. november 9. – Budapest, 1960. május 30.) énektanár, karnagy, a budapesti Wesselényi utcai polgári fiúiskola énektanára (1923- tól). Iskolai énekkarával elindította az egész országra kiterjedő kórusmozgalmat. Kórusa az 1924-ben adott zeneakadémiai hangversennyel (Kodály Zoltán és Gustav Mahler műveivel) aratta első sikerét, majd közreműködött a Psalmus Hungaricus előadásában. Fellépéseik alapján ismerte meg a fiatalabb korosztály Kodály Zoltán, Bartók Béla, Bárdos Lajos népzenei alapuló énekkari feldolgozásait, kompozícióit. Gyermekkari instrukciói a későbbi sikeres magyar gyermekkórusoknak is mintául szolgáltak. Kodály a kórusnak komponálta első gyermekkórusműveit (a Villó és a Túrót eszik a cigány címűeket, bemutató: 1925. ápr. 2.). Továbbá népi töredékek alapján írt Lengyel László c. kórusművét Borus Endrének és a Wesselényi utcai polgári fiúiskolai kórusnak ajánlotta (bemutató: 1927. márc. 17.; Kodály magyar dalestjén) Főbb lemezfelvétele: Kodály Zoltán: Lengyel László. A budapesti Wesselényi utcai polgári iskola 120 tagú énekkara előadásában. (His Masters' Voice, 1928; Hungaroton). (Forrás: névpont.hu - Kozák Péter);

Csernussi Ferenc (1885 -) zenetanár. 1909-től az érseki reál gimnázium zenetanára volt;

Fodor Aranka / helyesen Fodorné Aranka, eredeti nevén Weismann Aranka / Budapest,

1885. május 3. – Graz, 1931. december 19.) opera-énekesnő. 1906. október 19-én debütált az Operaházban Amneris (Verdi: Aida) szerepében. 1907 júliusában vengédszereplőként pedig nagy sikert aratott a berlini Királyi Operaházban, a Carmenben. 1911. október 8-án lépett fel utoljára a Magyar Királyi Operaházban Amerisként. Ezután felbontotta szerződését és fél évre Londonba ment. 1912-ben újra visszaszerződött az Operához és 1919 szeptemberéig maradt a társulat tagja;

Gleviczky Irén (1885- Veresegyház, 1956) operaénekes-tanár, a Magyar Operaház tagja.

Győri Elek (Miskolc, 1885 - 1944) zeneszerző, tanár. Kompozíciói világi és egyházi dalok,

(A kép forrása: A magyar muzsika könyve)

hangszeres zene. Szerzeményeit gyakran közölte a Magyar Muzsikaszó. Tanulmányait külföldi konzervatóriumokban végezte. Első hegedűse volt az olmützi és a fiumei Fenice Színháznak;

Hammerschlag János (Pragweinberge, 1885. – Budapest, 1954.) zenetörténész,

(Fotó: BMC)

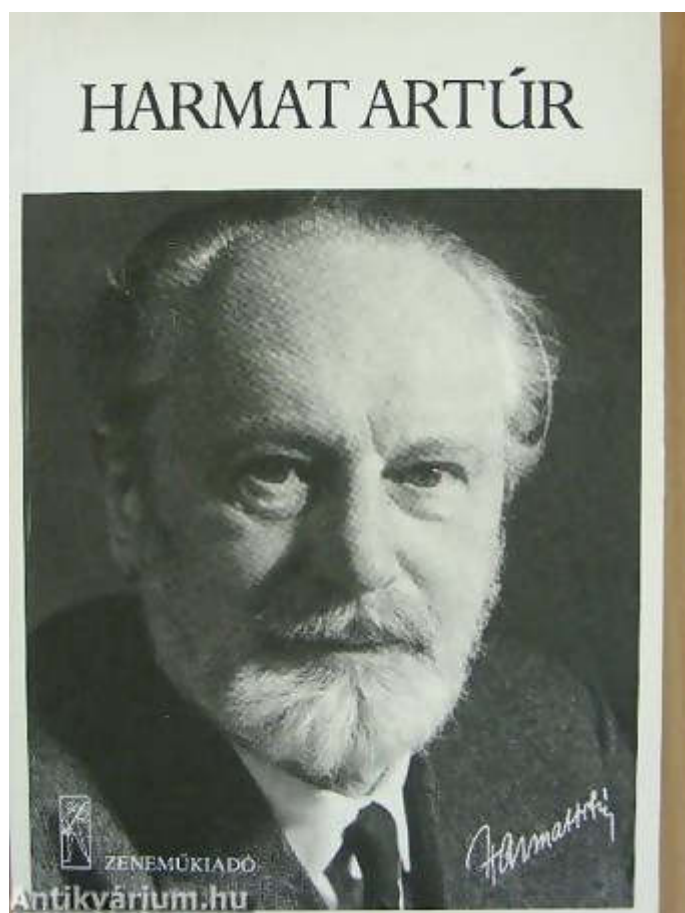
orgona- és csembalóművész, zeneszerző. 1919-től haláláig a Nemzeti Zenede (1948-tól Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola) tanára volt, 1952-től haláláig előadóművészet-történetet adott elő a Zeneművészeti Főiskolán (1952/53-1953/54). 1920-ban megalakította kamaraegyüttesét, amely 1923-tól Motetta- és Madrigáltársulatként működött tovább;

Haraszi Emil (Nagyvárad, 1885. november. 1. – Párizs, 1958. december. 27.) zenetörténész. A Budapesti Hírlap zenekritikusa. 1915-től a Nemzeti Zenede tanára, 1920–27-ben igazgatója. Az intézetet Kern Auréllal újjászervezte. Nevezeteseek voltak az általa rendezett zenetörténeti hangversenyek. 1927-ben Párizsba költözött, de a hazai zenei és tudományos élettel megőrizte kapcsolatát és több tanulmányban foglalkozott a 15–18. századi magyar zene történetével. – Főbb művei: Hubay Jenő élete és művei (Bp., 1913); Wagner Richard és

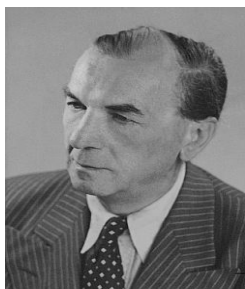
Magyarország (Bp., 1916); Hangutánzás és jelentésváltozás az egyetemes és a magyar hangszertörténetben (1926); Bartók Béla (Bp., 1930); A zenei formák története (Bp., 1931); Barokk zene és kuruc nóta (Századok, 1933); La musique hongroise (Paris, 1933); A tánc története (Bp., 1937); Béla Bartók (His life and works. Paris, 1938); Berlioz et la Marche hongroise (Paris, 1946);

Harmat Artúr /1903-ig Hubacsek/ (Nyitrabajna, 1885. június 27. – Budapest, 1962.

20.) katolikus egyházi zeneszerző, a Zeneakadémia tanára, karnagya, orgonaművész. Tevékeny részvevője volt a nyitrai „Egyházi Zeneegylet”-nek, ahol főgimnáziumi énektanári és orgonistai állásra kapott megbízást, majd az egylet karnagyává választották. 1912-ben Kacsoh Pongrác hívására csatlakozott az akkor megszervezett fővárosi énektanítói gárda tagjai közé. 1921-től vezette a Palestrina Kórust, mely – a Budapesti Kórusba történt beolvadásáig – a magyar zenei élet jelentékeny szereplőjének számított. A székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolából került 1924-ben a Zeneművészeti Főiskolára, ahol liturgiát, gregorián éneket, egyházzenei rendeleteket, magyar egyházi népéneket, összhangzattant, ellenponttant, hangszerelést és kargyakorlatot tanított. 1926-ban megbízást kapott a középiskolai énekenetanári tanszak felállítására (ez a terv 1929-ben valósult meg), illetve ugyanebben az évben Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatási miniszter felkérésére hozzáláthatott régi vágya, az egyházzenei tanszak megszervezéséhez is, melynek eredményeképpen 1928 őszén elindult a Zeneművészeti Főiskola egyházzenesz és egyházkarnagyképző tagozata. 1926-Országos Magyar Cecília Egyesület társelnöke volt. 1922-38-ig a Belvárosi Főplébánia, 1938-56-ig a Szent István bazilika kórusát vezette. 1929-ben került a frankfurti Internationale Gesellschaft für Erneuerung der Katolischen Kirchenmusik igazgatósági tanácsába. 1950-ig, a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének megalakulásáig a Magyar Zeneművészek Szabad Szervezetének alelnöke volt. 1948-ban a Szent István Akadémia rendes tagjává választották és ugyanebben az évben lett a Bartók Béla Szövetség alelnöke.

Kerpely Jenő (1885. december 1. – Los Angeles, 1954.) gordonkaművész-tanár.

A Zeneakadémián Popper Dávidnál tanult. 1910-ben Waldbauer Imrével kiváló és

Marffy Ödön Kerpely Jenő portréja (Forrás: www.pinterest.com)

hírnevessé váló vonósnégyest szerveztek. Szoros kapcsolatban álltak Bartókkal és Kodállyal és lelkesen mutatták be azok első, az új magyar zenét képviselői műveit 1913-1919. A Zeneakadémia tanára volt. 1928-1948. Ismét a Zeneakadémián tanított. 1948-tól az Egyesült Államokban élt;

M. Medek Anna (Budapest, 1885. október 1. – Budapest, 1960. augusztus 24.)

Tosca szerepében (Fotó: Wikipédia)

opera-énekesnő. 1908-ban debütált a budapesti Operaházban Elzaként Wagner Lohengrinjében. Két és fél évtizeden át volt a társulat egyik erőssége. 1932-ben, mindössze 47 évesen volt kénytelen búcsút mondani a színpadnak, mert látását csaknem teljesen elvesztette. A szerepléstől való kényszerű lemondás után a Nemzeti Zenede énektanára lett. Legismertebb tanítványa volt többek között Hollós Ilona táncdalénekes és Tutsek Piroska altista;

Medgyaszay Vilma / született: Stand/ (Arad, 1885. május 3. – Budapest, 1972.

(A kép forrása: Wikipédia)

április 5.) színésznő. A Király Színházhoz szerződött 1904-ben, a János vitéz első Iluskája volt. Fellépett a Magyar Színházban, a Fővárosi Operettszínházban, a Nemzeti Színházban is, ám igazi műfajának a sanzon bizonyult. 1927-ben dalestet adott a Zeneakadémián;

Lókodi Sándor Erzsi (Kolozsvár, 1885. július 28. – Budapest, 1962. március 21.)

(A kép forrása: Wikipédia)

operaénekes, tanár. Első fellépésére az Operaházban 1905. december 9-én került sor, mégpedig Lakmé szerepében, Léo Delibes azonos című operájában. A Zeneakadémiai tanulmányait 1906-ban fejezte be. A vizsgaelőadáson, Erkel Bánk bánjának Melinda szerepét énekelte. 1917-ben a király a „császári és királyi kamara-énekesnői” címmel jutalmazta, és ezzel ő lett az első magyar művész, aki ezt a titulust viselhette, mely korábban, kizárólag a bécsi udvar kegyeltjeinek kiváltsága volt;

Obornyák László (Budapest, 1885.) zeneszerző, zenetanár;

Ocskay Kornél (1885–1963) operaénekes-tanár;

Palotay Árpád (1885–1950) operaénekes, színházi rendező, énekmester);

Pusztai Sándor (Martonvásár, 1885–1945) hangverseny- és operaénekes-tanár;.

A Zeneakadémián tanult. Hollandiában és Olaszországban hangversenyezik. 1913-tól 32-ig a Magyar Királyi Operaház tagja, majd könyvtárosa.

Ismeretlen helyen halt meg;

Dr. Rényi Aladár (Kolozsvár, 1885 - 1926-04-30?) zeneszerző, ügyvéd, tanár;

A kép forrása:

Zeneakadémián a zeneszerzés és zongora szakot Thomán István és Koessler János növendékeként. Vonósnégyesével, vonósötösével, dalaival és operettjeivel tűnt fel. Művei elvesztek. Békásmegyerről deportálták, nem tért vissza;

Réti Rudolf (Uzice, 1885. november 27. – Montclair, 1957. február 7.) magyar származású osztrák és amerikai zeneszerző, zeneíró, zongoraművész-tanár;

Sárosi Andor (1885–1967) operaénekes, tanár;

Schlesinger Victor (1885 – 1939) zeneszerző, tanár;

Stefániai Imre (Budapest, 1885. december 13. – Santiago de Chile, 1959. július 4.) zongoraművész-tanár és zeneszerző. Budapesten Tomka István, Berlinben Busoni, majd Dohnányi Ernő tanítványa. 1926 – 1936 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára volt, ugyanebben az időben a Rádió tanácsadója és a Liszt Ferenc Társaság igazgatója. 1929-től a Muzsika c. folyóirat egyik szerkesztője. 1947-től Chilében élt, mint az Universidad Catolica zenei tanszékének vezetője;

Dr. Székelyhidy Ferenc (Tövis, 1885. április 4. – Budapest, 1954. június 27.) operaénekes-

1935-ben (Fotó: Wikipédia)

tanár. 1909-ben lépett fel a budapesti Operaházban a Hunyadi László címszerepében. 1945-ig a társulat énekese volt. 1933 és 1944 között a Zeneakadémián tanított. Legjelesebb tanítványai Kónya Sándor és Delly Rózsi. Kodály Zoltán neki ajánlotta tenorhangra írt dalait. 1923-ban, a Psalmus Hungaricus bemutatóján ő énekelte a mű tenorszólóját;

Tendl Pál (1885-) cimbalmos. Soproni zenekarától Lajtha László számos népzenei anyagot gyűjtött és adott ki a Népzenei monográfiákban;

Tendl Pál (1885-1965) cimbalmos-prímás, népművészt, tanár. Soproni zenekarától Lajtha számos népzenei anyagot gyűjtött és adott ki a Népzenei monográfiákban;

Weiner Leó (Budapest, 1885. április 16. – Budapest, 1960. szeptember 13.)

(A portré forrása: BMC)

zeneszerző, zeneakadémiai professzor. Koessler János tanítványa volt Budapesten. 1906-tól tanított, előbb a Fodor Zeneiskolában, majd 1908-tól Zeneakadémián. 1928-ban karmester nélküli kamarazenekart szervezett, amely az ő irányítása mellett működött. 1957-ben nyugdíjazták, de egy évig még ezután is tanított a Főiskolán. A Zeneakadémia Kamarazenei

Berény Róbert: Weiner Leó (Forrás: Muzsikuskok a Szépművészeti Múzeum Nyolcak tárlatán)

tanszakán félévszázadon át képezte hangszeres művészek több nemzedékét. A világhírű magyar virtuózok csaknem kivétel nélkül Weiner Leó tanítványai voltak. Pedagógiai munkásságát az élő hagyományok mellett írásai (zeneelméleti tankönyvei, elemzései) örökítették meg;

Zsizsmann Rezső (Körmöcbánya, 1885 -) kolozsvári Szent Mihály-templom orgonista-

(A szöveg és a kép forrása: SZABADSÁG, Kolozs, Szilágy, Fehér, Szeben és Beszterce-Naszód megye napilapja)

karnagya, a Római Katolikus Zeneiskola, majd a Magyar Kolozsvári Zenekonzervatórium igazgató-tanára, szimfonikus zenekar vezetője, a Romániai Magyar Dalosszövetség vezető karnagya városunk zenei életének kimagasló egyénisége volt 1929–1941 között. A Budapesti Tudományegyetemen és a Zeneművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. Az egyetemen matematika és fizika tanári diplomát szerzett. A Zeneművészeti Főiskolán, vonóshangszert, zongorát, orgonát, karvezetést és zeneszerzést tanul. Volkmann Róbert-ösztöndíjas és teljes tandíjmentességet élvez. Zenei tanulmánya során Laub István, Antalfy-Zsiros Dezső, Kodály Zoltán, Molnár Géza, Herzfeld Viktor, Siklós Albert, Járosy Dezső tanárok hallgatója. Zenei végbizonyítványán, amelyet az Országos Magyar Királyi Zeneművészeti Főiskola adott ki 1912. június 12-én orgona, zongora, karmester és zeneszerző szerepel. Első állomása Marosvásárhely. 1914-ben elnyeri a városi zeneiskola zongoratanári állását. Az 1920-as évek gazdasági válsága ránehezedett a zeneiskolára is. Ekkor feleségével Szentpétery Ilonával, a szintén kiváló zongoratanárnővel Olaszországba, Milanóba utazik, ahol két évet töltenek, tanítanak és hangversenyeznek. Sok kiváló olasz művésszel, zeneszerzővel kötnek ismeretséget (Caterina Merlino, Enrico Mainardi, Ildebrando Pizzetti, Giovanni Re.) Megalapozzák jövőjüket, de szívük mégis visszahúzza Marosvásárhelyre. Megérkezésük után a hangversenyélet felélesztését tűzi ki céljául és megalakítja az oratóriumkórust és a szimfonikus zenekart, amelynek állandó dirigense lesz. Második állomása Kolozsvár, ahol létrehozta a Római Katolikus Zeneiskolát, amelynek osztályai a Mariánum, valamint a Református Kollégium és az Iparos Egylet termeiben működtek. Később Zsizsmann Rezső elfoglalta a felkínált állást a Szent Mihály-templom orgonista-karnagya és a zeneiskola zongoratanári, valamint igazgatói állást. Mint orgonista karnagy sorban betanítja énekkarának és zenekarának Mozart, Beethoven, Liszt, miséit bemutatja Händel *Messiás* és Joseph Haydn *Teremtés* c. oratóriumait. Munkájában segítette Domokos Pál Péter tanár, Ft. Jakab Antal (a későbbi püspök) káplán;

1890-ben született

Ábrahámné Pór Ilona (Zólyom, 1890) zongoratanár. 1913-tól zeneiskolája volt Budapesten. Iskolája növendékhangversenyeit a Zeneakadémián rendezte;

Árokháty Béla (1890. január 14. – 1940. március 28.) egyházkarnagy, orgonaművész, zeneszerző, tanár. A Zeneakadémián, mint Kodály Zoltán és Antalfy-Zsiross Dezső tanítványa a zeneszerzési és orgonatanárság hallgatója volt. 1920–23-ban a bp.-i ref. egyház hitoktatója, egyházi karnagyja és a teológiai akadémiának is zenetanára, 1923–25-ben Edinburghben organista és egyházi karnagy. Hazatérte után a Goudimel-énekkar, majd a saját alapítású Korálkamarakórus és zenekar vezetője;

Bársony Dóra (1890 -) operaénekes, tanár. Főbb szerepei: Suzuki, (Pillangó kisasszony), Márta, (Faust). A János Vitéz mostohaanya-szerepében nagy sikert aratott, (1931);

Bella Rudolf (Nagyszeben, 1890. december 7. – Romanschorn, 1973. július 14.) zeneszerző, tanár;

Buday Dénes (Budapest, 1890. október 8. – Budapest, 1963. október 19.) zeneszerző, tanár.

Buday Dénes 1933-1936 között (A kép [forrása](#): Wikipédia)

Tanulmányait a Zeneakadémia hegedű- és zeneszerzés szakán végezte. Változatos és sokirányú zenei munkásságát 1914-ben az Apollo Kabaré zenei vezetőjeként kezdte. 1916-ban mutatták be Fogadjunk c. első operettjét a Fővárosi Nyári Színpadon. 1919-től öt évig a bécsi Scala Verlagnál zenedramaturg, hazatérése után zeneszerző. Több mint ezer zeneművet írt, dalokat és számos színdarabot;

Failoni, Sergio (Verona, 1890. december 18. - Sopron, 1948. július 25) karmester.

(A kép forrása: failoni.hu)

Pályafutását csellistaként kezdte. 1908-tól zeneszerzést tanult a milánói konzervatóriumban. Két évig Toscanini asszisztense volt. 1928. A budapesti Operaház örökös tagja és vezető karnagya lett. 1932-1934. A Milánói Scala karnagya. 1946-1947. A chicagai Civic Opera és a New York-i Metropolitan karmestere. 1946. Ő kezdeményezte a veronai Arena opera-előadásait A magyar operaélet nagy alakja volt. Kiváló Wagner, Verdi és Puccini előadásokat vezényelt, sokat tett az olasz opera népszerűsítéséért. Példaképének Toscaninit tekintette. Bartók és Kodály művészetének és tevékenységének lelkes híve és támogatója volt;

Faragó József (Nagykörös, 1890) énektanár, karnagy. A Főiskolán középiskolai énektanítói oklevelet szerzett. A Nemzeti Zenedében Lajtha Lászlónál tanul zeneszerzést. 1922-ig Fülöpszálláson, 1926-ig Tasson tanított, majd a budapesti református gimnázium énektanára lett. Vezette a Külső-ferencvárosi Tisztviselőtelep Emlékezet Énekkarát és orgonált is, továbbá a Pesterzsébeti Haladás Dalkört;

Fodor Gyula (Budapest, 1890 - 1948) zenekritikus, zenei író, szerkesztő;

Dr. Győri Pál (Békés, 1890 – 1944) budapesti énekes, énekművész-tanár.

(A kép forrása: A magyar muzsika könyve)

Első hangversenyét 1923-ban adta Budapesten. A magyar rádiónak fennállása óta gyakori szereplője volt. Mint oratóriuménekes is ismert. Énektanítással (hangképzés) is foglalkozott. Fellépett az OMIKE Művészakció előadásain;

Hermann László (Székesfehérvár, 1890. június 26. - Székesfehérvár, 1966. június 19.) 1913-

ban Szatmárról a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyletéhez került Itt iskolát szervezett és zenekart alakított. Itt ismerte meg a fentebb említett kvartett gordonkását, Hartmann Imrét – mint kezdő főiskolást. Nem mindennapi muzikalitásának és kamarazenészi képességeinek híre Székesfehérvárról eljutott Budapestre. Hartmann sokszor szerepelt Székesfehérváron, s a közösség kedvence lett. Székesfehérváron működése ugartörő munka volt. Az első világháború megnehezítette a zenei élet kibontakozását, de a fiatal igazgató munkakedvét nem szegte. Részt vett a Veszprémi Zeneiskola szervezési munkájában is. A megnyitó ünnepségen -1916 december 13-án - mint vendégművész szerepelt. Székesfehérváron kiváló tanítványai voltak: Pék János, Tatay György hegedűsök, Frank Irén, Nosz Margit és Gyula összhangzatosok, s mások. 1919 szeptemberében a Győri Ének- és Zeneegylet zeneiskolájához került igazgatónak Az iskola élén eltöltött több, mint 25 éven át kifejtett működése a korszerű zenepedagógia bevezetésén kívül az iskolai szervezet intézményessé tételét és a kollektív zenélés meghonosítását szolgálta. Munkája során gyakran került szembe a tőle visszahúzódnó közéleti tényezőkkel, de hivatása gyakorlásában mindig sikerült a meggyőződéssel helytállnia. Vezérloknagya volt az egylet zenekarának is. Győr város Kereskedelmi Leányiskolájában az 1943-44. iskolai évvel bezárólag 21 tanéven át tanított karéneket és a két alsó osztályban 4 éven át – mint rendkívüli tárgyat - az éneket.

A Győri Szabadegyetemen (1921-45) egyes és sorozatos előadásokat tartott az egyetemes zenetörténet köréből, népzeneiről és kimagasló mestereiről. 1925-ben VKM vele dolgoztatta ki a zeneiskolák tantervét. Győr város és megye Törvényhatósági Népművelési Bizottságának, azok megszűnéséig, választott tagja volt. Győri működése során a Hódmezővásárhelyi Zeneiskola megszervezéséhez tanácsot és útmutatást adott. A kezdeményezésére 1938-ban életre hívott Collegium Musicum-i előadások demokratikus vállalkozásnak bizonyultak és nagy látogatottságnak örvendtek. Feleségével, Szanyi Irmával (zongora) és Helényi Gyulával (gordonka) megalakították a Győri Triót. Nemcsak a Rádióknak lettek rendszeres szereplői, hanem az ország más városaiba is megfordultak, sőt Bécsbe is hangversenyeztek. 1919-1944 közti időszakban szerepléseinek száma 740. 1946 decemberétől került a Székesfehérvári Állami Zenekonzervatóriumhoz. 1947. április 8-án kelt a kinevezése a zenekonzervatórium rendes tanárainak létszámába. A tankerületi főigazgatóság megszűnéséig tankerületi zenefelügyelői megbízást kapott. 1948-ban Bartók-emlékversenyt, valamint Liszt Ferenc és Bartók Béla emlékére utcaelnevezést kezdeményezett. 1948 őszétől 1950. március 27-ig a Zenekonzervatórium megbízott igazgatójaként működött. 1950-ben pót-, majd 1952-ben rendes tagja lett a Városi Tanácsnak. Itteni tanítványai közül Szigethy Ferenc és Tamásfalvi Pál Főiskolára került. Tamásfalvi a Zeneművészeti Főiskolán, Molnár László és Szili Mihály a Győri Zeneművészeti Szakiskolán nyert tanári képesítést. Munkája elismeréséül a Szocialista Kultúráért kitüntetést és a Városi Tanács elismerő oklevelét kapta. 1956. augusztus 26-tól nyugállományba helyezték. Ezután a Zeneoktatói Munkaközösséget vezette és alkotói tevékenységet folytatott. Zeneműveinek száma 60, a különböző átiratoké 20, könyvei 5, recenzióké és egyes szakcikkeié hozzávetőlegesen 150. (A portré és a szöveg forrása: Székesfehérvári Hermann László Zeneiskola – Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI honlapja);

Hollósy Kornél (Kolozsvár, 1890 – 1982) zeneszerző, tanár;

Jemnitz Sándor (Budapest, 1890. augusztus 9. – Balatonföldvár, 1963.

(A kép forrása: www.hungarian-composers.com)

augusztus 8.) zeneszerző, zenekritikus, zenetörténész, esztéta, író, műfordító, karmester, korrepetitor, zenepedagógus, a munkásdalok első hazai kutatója, A Munkás Kultúrszövetség

elnöke. Budapesten Koessler, Lipcsében Reger, majd Straube növendéke volt. Zeneszerzői stílusa bonyolult, elmélyedő, elvont, sokszor Schönbergre emlékeztető, amellet játékos és virtuózan csillogó. Művei: kamarazene, (brácsa-cselló duó 1926, a Schott díj nyertese, szólószonáták), zongoraművek, *Concerto, Prelúdium és fuga zenekarra* (1934), kórusok,

dalok. Tanulmányainak gyűjteménye: *Bachtól Bartókig* (1937);

Kálmán Oszkár (1890) operaénekes, tanár. 1913-ban az Operaház tagja lett, 1927-től 1929-ig Berlinben működött, azóta újra itthon szerepel. Szerepköre jóformán az egész operairodalom basszus-repertoárját felöleli; mint oratórium és dalénekes is szerepel;

Kalocsay István (Budapest, 1890-) katonazenész és zenetanár. Katonazeneti pályája (többek között a 2. honvéd gyalogezred zenekara) befejeződése után zenetanárként dolgozott;

Kecskés Lajos (Pápa, 1890. december 13. – Budapest, 1953. március 21.) tanító, szerkesztő. 1910-ben Balatonfüreden kántortanító. 1911-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán énektanári oklevelet szerzett. 1913-ban visszakerült Pápára, ahol több dalárdát szervezett és vezetett, köztük a Perutz szövőgyár vegyes karát és a tanítóképző zenekarát. 1920-ban elnyerte a veszprémi székesegyház kántori és tenorista munkakörét. Tanított a veszprémi szemináriumban és a Davidikumban. Rövid ideig igazgatója volt a városi zeneiskolának, karnagya a Polgári Dalegyesületnek, később az Iparos Dalárdának. 1924-ben elvégezte a zeneművészeti főiskola karnagyi szakát. 1941-ben – Ritter Lőrinc karnagy halála után – Czapi Gyula püspök megbízta a székesegyház karnagyi teendőinek ellátásával. 1943-ban Czapi Gyula püspök egyházzenei igazgatói címmel tüntette ki;

Kemenes Kotraschek Artur (Pesszenterzsébet, 1890 –) oboaművész-tanár. 1926-32 között a Nemzeti Zenede, 1932-től pedig a Zeneakadémia tanára volt;

Losonczy Schweitzer Oszkár (Losonc, 1890. január 9.- Budapest, 1981. január 9.) hegedűművész, zeneszerző, zenekarvezető, tanár. Gimnazista korában Czóbel Leó tanította hegedülni. Hubay Jenő ösztönözte továbbtanulásra losonci meg hallgatása után. Budapesten előbb a Fodor Zeneiskolában tanult, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Bloch József növendéke volt. 1912-ben kapta meg kitüntetéses diplomáját. 1922-1925 között a losonci zeneiskola igazgatója és megalapította a Losonci Filharmóniai Társaságot. Később tíz évig európai hangversenykörúton járt zenekarával. Jelentős pedagógiai munkát végzett fiatal hegedűművészek képzésével;

Márkus Alfréd (1890) zeneszerző. A modern jazz-operett és filmzene népszerű művelője;

Molnár Antal (Budapest, 1890. január 7. – Budapest, 1983. december 7.) zenetörténész,

(A kép forrása: lfze.hu)

zenekritikus, népdalgyűjtő, zenepszichológus, zeneszerző és zeneesztéta, brácsaművész, zeneakadémiai professzor, író, a modern magyar zenetudomány egyik megalapozója, a zenetörténet és a szolfézs egyik első hazai oktatója. 1907-1910, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – zeneszerzés szak. 1909-1910. Budai Zeneakadémia – tanár, 1912–19 között a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára, 1919-től pedig a Zeneművészeti Főiskola zeneelmélet tanára volt. A gyakorlati- és elmélet zenében egyaránt fontos építő munkát végzett. Egyike volt a legelsőknek, akik felismerték Bartók Béla és Kodály Zoltán zsenialitását. 1910-ben Erdélyben, 1912-ben a Felvidéken gyűjtött népzene. Mint aktív kamaramuzsikus 1910-13 között a Waldbauer-Kerpely-vonósnégyesben játszott, 1917-19 között a Dohnányi-Hubay-zongoranégyes tagjaként működött. Pedagógiai munkásságát a Budai Zeneakadémián és a Székesfőváros Felsőbb Zeneiskolájában kezdte. Elsőként oktatta e helyeken a zenetörténetet, szolfézszt. Majd 1919-től 1959-ig a Zeneművészeti Főiskola tanára, kamarazenét, esztétikát és zeneelméletet tanított. Zenekritikusként is felmérhetetlen tevékenységet folytatott. Erejének teljében, nem sokkal 70. életének betöltése előtt nyugdíjazták. 1934-40 közt a Népszerű zenefüzetek, 1957-től a Gondolat Kiadó Kis Zenei Könyvtár sorozatának szerkesztője. A modern magyar zenetudomány egyik megalapítója volt. Hosszú ideig írt ismertető írásokat és kritikákat az 1954-ben megindult műsorfüzet hasábjain. Zenepszichológiai, zeneszociológiai vonatkozásaiban sajátos jelentőségűek írásai, könyvei és előadásai. Pedagógiai célzatú kompozíciói: hegedű-zongoradarabjai, a Kálmán György-Senn Irén által szerkesztett Zongoraiskola I-II., füzetben megjelent Szonatinája,

néhány kamaraműve (vonósnégyes) mellett az időnként napjainkban is előadásra kerülő Vígjáték-nyitánya a legjelentékenyebb. Főbb művei: Bartók kvartettjei (1911); A zenetörténet szelleme (Bp., 1914); Bartók Béla táncjátéka alkalmából (Bp., 1917); Bartók operája: A Kékszakállú herceg vára (Bp., 1918); Az európai zene története 1750-ig (Bp., 1920); A zenetörténet szociológiája (Bp., 1923); Az új magyar zene (Bp., 1926); Bevezetés a zenekultúrába (Bp., 1928); A gyermek és a zene (Népszerű zene-füzetek, Bp., 1931), Zeneesztétika és szellemtudomány (Bp., 1935); Kodály Zoltán (Bp., 1936); A ma zenéje (Bp., 1936), Az óvodáskorú gyermek zenei nevelése (Bp., 1940); Összhangzattan mint melléktárgy (Bp., 1943); Az új muzsika szelleme (Bp., 1948); Repertórium a barokk zene történetéhez (Bp., 1959); Brahms (Bp., 1959); A Léner vonósnégyes (Bp., 1968); A zeneszerző világa (Bp., 1969); Gyakorlati zeneesztétika (Bp., 1971); A halállátó (regény Boethius élete nyomán, Bp., 1971); Magamról - másokról (Bp., 1974);

Szakolczay-Riegler Ernő (Szakolca, 1890. január 12. - Pozsony, 1968. március 20.)

orgonaművész, főiskolai tanár. 1920-25: a Zeneművészeti Főiskola orgona tanszakán Antalfy-Zsíross Dezső (1885-1945), továbbá Kodály Zoltán, Siklós Albert és Zalánfy Aladár tanítványa. A budapesti Veres Pálné Leánygimnázium tanára, 1923-: a Szent István Bazilika orgonistája, 1927-: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakán az orgona és orgonaismeret tanára. Orgonaépítő művészeti, orgonatervezési szakértő;

Sztojanovits Adrienne, Böhm Gyuláné (Budapest, 1890. január. 5. - Budapest,

1976. június 24.) énekművész, ének-zenetanár, karnagy. 1913-59: budapesti Szilágyi Erzsébet Leánygimnázium ének-zenetanára. Az énekkart igen magas szintre fejlesztette. Bartók- és Kodály-műveket mutattak be. Első sikerük Kodály: *Villő* c. leánykarának

A Mester és tanítványai körében (A kép forrása: www.mozaweb.hu)

előadása volt. Kodály nagyra becsülte Sztojanovits Adrienne munkásságát, neki és énekkarának új kórusművet írt és ajánlotta a *Pünkösddőlő*t, amelyet az iskola énekkara 1929. április 14-én mutatott be a Zeneakadémián, az itteni siker országos hírnevet hozott a „Szilágyis” zenei nevelésnek. A gimnázium énekkarával bemutatta Kodály Zoltán *Villő*, *Gólyanóta*, *Táncnóta* és *Pünkösddőlő* c. műveit. Testvéreivel, Sztojanovits Lili és Sztojanovits Edit énekesnőkkel a Sztojanovits-tercett megalakítója;

Tar Imre (Budapest, 1890) hegedűtanár. 1918-22 között a Nemzeti Zenedében, 1918-24 között pedig az Újpesti Zenedében tanított. Ezt követően saját magán zeneiskolájában volt hegedű- és zongoratanár;

Udvarhelyi Miklós (Nagykanizsa, 1890-1864) magyar színész és operaénekes;

Villányi István (Nagykanizsa, 1890 – németországi haláltábor, 1944 nyara) zeneszerző, tanár. Egy korabeli helyi újságkritika említi Villányi két szerzeményét: "Külön elismerés illeti meg azért [Vogl Elly-t], hogy Villányi István nagykanizsai zeneszerzőnek két szerzeményét bemutatta és ezzel a tehetséges zeneszerző első sikereit városában arathatta. A közönség a fiatal szerző *Románcát* és *Allegro marcato-ját* lelkes éljenzéssel fogadta és a szerzőt többször kitapsolta" *Zalai Közlöny*, 1921. június 7.;

Zsámboky Miklós (Körmöcbánya, 1890. szeptember 11. – Budapest, 1961. december 5.)

gordonkaművész-tanár. A Zeneakadémián Popper Dávid és Schiffer Adolf voltak a tanárai. 1919-21 között a Nemzeti Zenedében, 1919-1920. Operaház tagja, 1921-től 1959-ig a Zeneakadémián tanított, 1922-1930. Hubay Jenő Vonósnégyes tagja. Tanítványai közé tartozott Perényi Miklós gordonkaművész-tanár;

1895-ben született

Ákom Lajos (Margitta, 1895. március 7. - Budapest, 1967. május 18.) zeneszerző, karnagy, orgonaművész. A Nemzeti Zenede tanára és a Kálvin téri református főtemplom karnagya és főorgonistája volt;

Berg Ottó (Budapest, 1895 – Budapest, 1974) karmester, karnagy, zeneszerző, korrepetitor, a Nemzeti Zenede tanára 1919-ben mint korrepetitort szerződtette az Operaház *Kerner István* főzeneigazgató mellé. 1925-ben nevezték ki karmesternek, és 1945-ig az egyik legtöbbet foglalkoztatott repertoár dirigensként működött. Számos nemzetközileg elismert nagysággal dolgozott együtt. Elsősorban Wagner műveit vezényelte sikerrel. A Filharmóniai Társaság Zenekarát párizsi és londoni vendégszereplésekor nagy sikerrel dirigálta. Később a Magyar Rádió első karnagyaként számos operát vezényelt. Évekig a Palestrina Kórus igazgatója volt. 1957–59-ben betanító-korrepetitorként ismét az Operaházban működött;

Hunyadvári Arányi Jelly /d'Aranyi/ (Budapest, 1895. május 30. – Firenze, 1966.

(A kép forrása: The Editors of Encyclopædia Britannica)

március 30.) hegedűművész-tanár. Nagybátyja volt Joachim József, a világhírű hegedűművész. Eleinte zongoraművésznek készült, de végül a budapesti Zeneakadémián Hubay Jenő tanítványaként végzett hegedűművészként. Az európai hangversenyéletbe nővérével, a szintén hegedűművész Arányi Adilával (asszonynevén Adila Fachiri) együtt adott koncertjeivel (Trieszt, Bécs) kapcsolódott be, és csakhamar világhírré emelkedett. Hangversenyein nemcsak szólístaként, de kamarazenészként is sikeres volt. 1923-ban Londonban telepedett le, itt és Párizsban többször fellépett Bartók Bélával is. A klasszikus művek mellett repertoárján tartotta a kortárs zeneszerzők kompozícióit is (Ravel, Vaughan Williams, Szymanowski stb.). Több zeneszerző ajánlotta neki szerzeményeit. Például Bartók az ő és nővére részére írta mindkét hegedű-zongora szonátáját, Ravel is neki ajánlotta a Tzigane (Cigány) című népszerű szerzeményét. Vaughan Williams neki dedikálta Concerto Academico című művét, Gustav Holst pedig a kéthegedűs versenyt (Double Concerto for two violins) a két nővérnek;

Berg Ottó (1895-1974) karnagy, kórusvezető, zeneszerző, korrepetitor, a Nemzeti Zenede tanára) 1919-45-ig volt az Operaház tagja, az 50-es években betanító-korrepetitorként ismét az Operaházban működött egy ideig;

Dr. özv. Faragó Istvánné Horovicz Anna (Orosháza, 1895. szeptember 26. Auschwitz, 1944. június 26.) orosházi zenetanár;

Gyermelyi Ferenc (Gyermely, 1895) zeneszerző, karnagy. Karnagya volt több neves kórusnak;

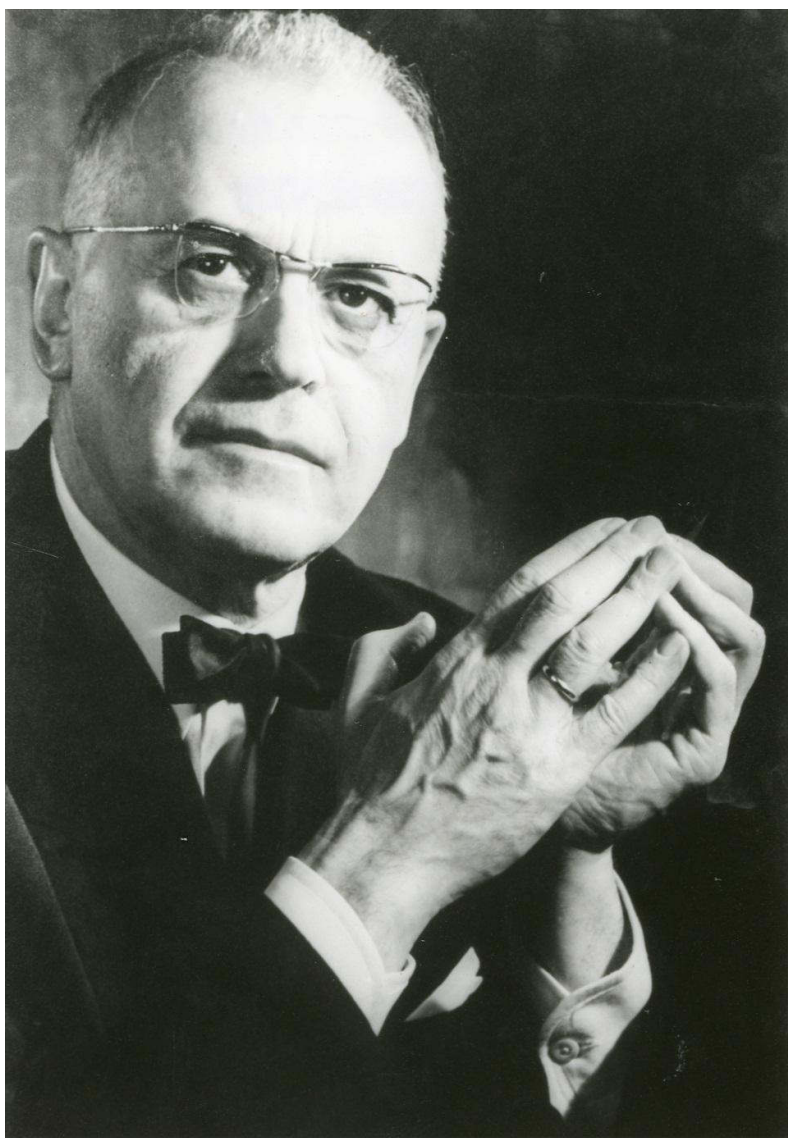
Hartai Ferenc /Hochstrasser/ (Nagyzsám, 1895. április 2. – Budapest, 1970. május 5.)

fuvolaművész, főiskolai tanár. 1921-től az Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság fuvolaszólistája. 1949-től tanított a Zeneakadémián fuvola főtárgyat, fúvós együttest, pikoló mellékhangszert, módszertant;

Hubert Lajos (1895-1979) gordonkaművész-tanár;

Komor Vilmos (Budapest, 1895. május 12. – Budapest, 1971. szeptember 28.)

(A kép forrása: omike.hu)

karmester, hegedűművész. Hegedülni tanult a Nemzeti Zenedében, majd 1920-ban az Operaház zenekarának brácsása lett. 1921-től a budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának titkára, karmestere volt. Operát először – beugróként, próba nélkül – a bécsi Volksoperben vezényelt, a Lohengrint. A pesti Operából való távozása után a Városi Színház karmestere lett, ahol az operettek mellett saját betanításában operákat állított színpadra, amelyekben gyakran felléptek a kor ünnepektől operaezenekesei, például Beniamino Gigli, Giacomo Lauri-Volpi, Fjodor Saljapin, Alpár Gitta, Németh Mária. Még 1923-ban – főleg operaházi zenészekből – megszervezte a Budapesti Kamarazenekart, amellyel a barokk és klasszikus műveken kívül számos kortárs szerző modern művét is bemutatta. Például ő mutatta be Bartók Béla Falun című művének zenekari változatát. Zenekarával megkezdte a nagy sikert aratott állatkerti szabadtéri hangversenyek és operaelőadások sorozatát. A zsidótörvények szinte lehetetlenné tették fellépéseit, ezért 1939-től az OMIKE Művészakció művészeti vezetőjeként tevékenykedett, és a háború alatt számos kitűnő előadást állított színpadra a Wesselényi utcai Goldmark Teremben. 1945-ben az Operaház karmestere lett, ahol először a háromtagú vezetőség megbízásából lépett fel vendégként, majd az 1946-ban kinevezett Tóth Aladár igazgató szerződéssel alkalmazta az általa becsült és a „tömegek fáradhatatlan zenei nevelője”-nek nevezett karmestert. Az 1950-es években a Gördülő Opera előadásait vezényelte vidék helyszíneken. Az utókor főleg Erkel-karmesterként emlékszik rá a Hunyadi László és a Bánk bán nagyszerű előadásai nyomán, de emlékezetesebbek voltak – többek között – Gounod Faustjának, Verdi Aidájának, Álarcosbáljának és Don Carlosának, Wagner Tannhäuserének, Donizetti Lammermoori Luciájának és a Don Pasqualénak az előadásai is. Munkabíráására és szellemi frissességére jellemző, hogy Wagner Trisztán és Izoldáját 75 éves korában vezényelte először. Operakarmesterként különösen sikeres volt az egykori NDK operaházaiban (Berlin, Drezda, Lipcse), a lipcsei Gewandhausban egy ideig főigazgató is volt;

Lakatos István /szignója tempo/ (Nagyzorlenc, 1895. február 26. – Kolozsvár, 1989.

szeptember 22.) zenetörténész, hegedűtanár. 1919 és 1954 között a kolozsvári mérnöki hivatalnál mérnökként dolgozott, emellett 1919-1923 között hegedűtanár volt a Marianumban, illetve 1949-1963 között a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán zenetörténetet adott elő. Kutatási területe az erdélyi román, magyar és szász zenekultúra volt.

Zenetörténeti írásai az Erdélyi Múzeum, Pásztortűz, Hitel, Studia Musicologica, Musica, Acta Musei Napocensis, Studii de Muzicologie, Magyar Zenei Szemle és Magyar Zene, valamint a Zenetudományi írárok című könyvsorozat hasábjain jelentek meg;

László Alexander /Totis Sándor/ Budapest, 1895. november 22. - Budapest – Los Angeles, 1970. november 7.) zeneszerző, tanár. Szendy Árpád és Kovács Sándor tanítványa volt. 1915 óta külföldön működött. A hang és fényeffektusokat egyidejűleg kiváltó "fényzongora" feltalálója és művelője. Erre a hangszerre több zeneművet írt s egy tanulmányt is írt róla, (Farblicht-musik, 1925);

Manninger Rózsi (Budapest, 1895.április 18. - Budapest, 1986. április 6.) zongoraművész-tanár. 1908-tól a Nemzeti Zenedében Tomka Istvánnál és Székely Arnoldnál tanult, Berlinben 1920-21-ben Ella Pancieránál és Wilhelm Backhausnál képezte magát tovább. 1918-21-ben a Nemzeti Zenede tanárnője, 1921-1926 között férjével (Sebestyén Sándor gordonkaművésszel) Göteborgban dolgozott, a Stora Teater (Nagy Színház) operatársulatának korrepetitoraként. Szonátaesteket adott férjével és 1924-től a svéd rádió göteborgi adásaiban szerepelt. 1926-tól Bp.-en élt, szóló szerepléseit folytatta, a Székesfővárosi Zenekarral versenyműveket játszott. 1927-től gyakori szereplője volt a Magyar Rádiónak;

Némethy Ella (1895-1961) operaénekes, tanár. 1919-ben debütált az Operaházban, mint

(Az aláírás forrása: stampcircuit.com)

Delila. A két háború közti évtizedek legnagyobb drámai mezzója volt, mindenekelőtt Wagner-heroína. Brünnhildéje, Izoldája, Kundryja európai hírű alakítások voltak. Az első magyar művésznő, aki fellépett a milánói Scalában. A budapesti Operaház örökös tagja;

Rozgonyi Ágnes (Budapest, 1895 -) hegedűművész-tanár. A bécsi Zeneakadémián Ševčík növendéke volt;

Rozsnyai Sándor (Bukarest, 1895. december 9. – Sopronkőhida, 1944) zeneszerző, tanár;

Szende László (1895-?) építészmérnök, szombathelyi zenei szakíró, tanár;

Szundry Róbert (Ócsa, 1895) zeneszerző, karnagy, tanár. A Nemzeti Zenedében és a Zeneakadémián tanárai voltak: Váczi, Chován, Koessler János;

1900-ban született

Ádám György (Budapest, 1900 -1944) fagottművész-tanár. Tanulmányait a Zeneművészeti

(A képforrása: A magyar muzsika könyve)

Főiskolán végezte, ahol 1922-ben művészi oklevelet nyert. 1918-tól 1926-ig a Király Színház, a Vígszínház, a Nemzeti Színház és a Fővárosi Operettszínház, 1926-tól 1930-ig a Városi Színház szólamvezető fagottistája. 1933-ban László Sándorral megalakítják a Magyar Filmzenekart (Hungária film). A Budapesti Szimfonikus Zenekar alapító tagja és ügyvezető igazgatója. Az 1940-es években OMIKE zenekari tag;

Angerer Margit (1900. november 6.? –London, 1978. január 31.?) operaénekes, tanár,

(A kép és az információ forrása: Caruso)

Budapest, Bécs és London ünnepelt művésze;

Bárdos Alice (Budapest, 1900. február 3. vagy 1899. - Auschwitz, 1944 nyara) hegedűmű-

(A portré forrása: www.szombathely.hu)

vész, zenepedagógus. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Hubay Jenő tanítványa volt. 17 éves korától rendszeresen koncertezett. 1920-ban ment férjhez a szombathelyi építészmérnökhöz, Szende Lászlóhoz. 1927-ben Csikor Elemér, a Zeneiskola igazgatója hívta meg Szombathelyre a hegedű-tanszak vezetőjének. Hangversenyezett és kamarazenét is játszott. 1934-ben Bartók Béla szombathelyi koncertjén a zeneszerző partnere volt. 1936-tól több ízben hangversenykörúton volt Ausztriában, Németországban és Olaszországban (pl. Firenze, Róma). Állandóan szerepelt a magyar és a külföldi rádiókban (az 1936-os zágrábi koncertjét egyenesben közvetítették). A zsidótörvények megjelenése után már nem koncertezett. 1944-ben haláltáborban halt meg. Más forrás szerint (Magyar életrajzi lexikon 4. köt. Bp. 1994. 60. p.) a 40-es évek elején előbb Franciaországba, majd az Egyesült Államokba emigrált. Amerikában zenekarok koncertmestere volt, később tanított. New Yorkban halt meg 1965. április 15.-én;

Borbásné Köves Júlia (Veszprém, 1900. július 24. – Budapest, 1988. szeptember 24.) zongoraművész-tanár; 1966- Főv. Zeneiskola Szervezet, zongoratanár, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár;

Fázmán Sári (Budapest, 1900) cimbalomtanár. A Nemzeti Zenedében Allaga Géza és Schey Dezsőné tanítványa. Énekelni magánúton tanult. Tagja volt a Palestrina Kórusnak és cimbalomtanítással is foglalkozott;

Fehér Pál (Budapest, 1900. augusztus 4. – Budapest, 1959. február 7.) operaénekes-tanár.

Operai pályája akkor indult be, amikor sikerült kieszközölnie egy meghallgatást a Budapestre látogató Bruno Walternél. Ő ajánlotta be az akkor Otto Klemperer vezetése alatt álló, sok újítással kísérletező berlini Krolloperhez. 1928-ban szerződött a német fővárosba. Az 1936–37-es évadban a zürichi Városi Színház tagjaként egy fontos ősbemutatónak is részese volt: 1937. június 2-án a Festőt énekelte Alban Berg Lulujában. 1938-ban visszatért Budapestre. A Városi Színház tagja lett. 1939 és 1944 között csak a Kulturbund magyar megfelelőjében, az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesületben (OMIKE) szerepelhetett. Az operaelőadások legtöbbet foglalkoztatott énekese volt;

Feleki Rezső (Budapest, 1900 – Budapest, 1981) A Zeneművészeti Főiskolán tanult. 1923-tól

A budapesti Zsidó Gimnázium ifjúsági istentisztelete - rabbi: Dr. Scheiber Sándor, kántor: Feleki Rezső (ballról), 1958 (A kép forrása:konfliktuskutato.hu)

a nagyvárad, pozsonyi színházak, majd az Oberschles, Landestheater operaegyütteseiben működött. 1927-ben a Dohány utcai zsinagóga másodkántorának nevezték ki. 1950 után a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára volt;

Fellner Ferenc (1900–1966) opera és hangversenyénekes, orvos. Több német operaháznak volt a tagja;

Fischer Sándor (Budapest, 1900. február 6. – Budapest, 1995. március 8.)

Énekpróba a nézőtérben
A zongoránál: Fischer Sándor karmester, hátul: Emőd Tamás, a darab átdolgozója, Pünköszt Andor, a rendező és Gara Zoltán, a díszlettervező
(László fotók)

(A kép forrása: omike. hu)

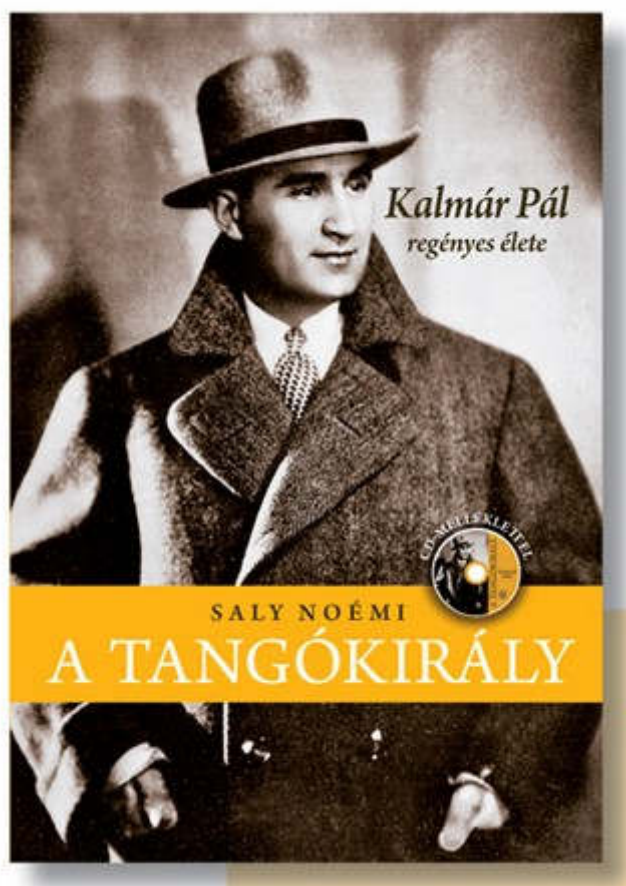
műfordító, karmester, zeneszerző, tanár. Zeneszerző, karmester és műfordító. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Koessler János tanítványa. 1929-1931. között a Vígszínház, 1935-1938. között a Belvárosi Színház karmestere és zenei vezetője volt. 1938-tól az OMIKE Művészakció előadásain léphetett fel, bár közben többször behívták munkaszolgálatra. Zeneszerzője volt többek között Bálint Lajos: Támár című színjátékának, Szép Ernő: Verebek és Csörgő Hugó: Őszi szonáta című művének is. 1949 után a Magyar Rádió zenei dramaturgja volt;

Gaál Jenő (Zólyom, 1900. június 16. – Budapest, 1980. június 8.) zeneszerző, tanár;

Garaguly Károly (Budapest, 1900. december 28. – Stockholm, 1984. október 18.) hegedűművész, karmester, tanár. A Zeneakadémián Hubay Jenőnél, Berlinben H. Marteaunál tanult. Hazatérése után Aradon a zenekonzervatórium hegedűtanára volt. 1923-ban Svédországban, Göteborgban telepedett le; 1930-ig a szimfonikus zenekart vezette. Megalapítója volt a Garaguly-vonóskvartettnek. 1942-től 1953-ig a Stockholmi Opera igazgatója volt. 1953-58-ban Berlinben karmester. A hatvanas évek végétől többször szerepelt Magyarországon. Hamvait végakarata szerint hazahozták, a bp.-i Új Köztemetőben szórták szét (1985. máj. 18.);

Hír Sári, dr. Molnár Imréné (Budapest, 1900) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián Szendy Árpád, Bécsben pedig Emil Sauer növendéke volt. A Nemzeti Zenedében 1920-26 között tanított. Kiválóan játszotta Liszt műveit;

Kalmár Pál (Mezőtúr, 1900. szeptember 5. – Budapest, 1988. november 21.)

dalénekes, az 1930-as és 1940-es évek egyik legnépszerűbb énekese. A példa nélküli világsikert elérte, Seress Rezső-sláger, a Szomorú vasárnap első két felvételének előadója. Fiatal korától önálló hangversenyeket adott Budapesten és Magyarország több városában, valamint Ausztria, Nagy-Britannia, Németország és Románia nagyvárosaiban. Német, angol, olasz és spanyol nyelven is énekelt. Több mint 2000 felvétele (hanglemeze) készült

1929-1936 között az angol Columbia és 1936-tól a német Odeon gyáraknál. A hatvanas években három előadói nagylemeze jelent meg a HUNGAROTON-nál. Sanzon-és táncdalénekesként is népszerű volt;

Kertész Gyula (Budapest, 1900. június 7. - Budapest, 1967. július 6.) zenetanár,

Az emléktábla a művész egykori lakóháza (Budapest, XII. Tamási Áron utca 10. szám) falán található.

zeneszerző. Budapesten 1918: tanítói, 1923: polgári iskolai tanári, 1928: tanítóképzői tanári oklevelet szerzett, a Zeneművészeti Főiskolán Kodály Zoltán tanítványaként zeneszerzést tanult. 1921: Budapesten tanító, majd polgári iskolai tanár az Attila, majd a Városmajor u. fiúiskolában. Egyik alapítója a Magyar Kórus lap- és zeneműkiadó vállalatnak (1930-50). 1938: a fővárosi Hitoktatási Felügyelőség megbízta iskolai hanglemezek készítésével. Éveken át az Országos Magyar Cecília Egyesület titkára. Egyik megindítója és főszervezője volt 1930 körül az *Éneklő ifjúság* mozgalomnak, a Magyar Kórus Kiadó egyik megalapítója, az Énekszó, az Éneklő Ifjúság és a Magyar Kórus társszerkesztője. Az 1950-es években ének, történelem és földrajz tanár s a MTA Népzene kutató Csoportjának munkatársa. Népdalfeldolgozásokat, egyházi és világi kórusműveket írt, a Kodály-módszer egyik terjesztője volt;

Kiss Lajos (Zombor, 1900. március 14. – Budapest, 1982. május 8.) népzene kutató, népdalgyűjtő, zenetörténész, zeneszerző, zenepedagógus. 1926-39 zeneiskolai igazgató és karmester Zomborban. 1939: a belgrádi Sztankovics Zeneiskola helyettes igazgatója és a Jugoszláviai Akadémiai Énekkar karnagya, 1941-44: Újvidéken a Délvidéki Konzervatórium igazgatója, 1946. II: a győri Áll. Zenekonzervatórium ig-já és a Győri Filharmonikus Zenekar karnagya, 1950: Budapesten a Magyar Népzene Tára (III/A-B: Lakodalom; V: Siratók, Rajeczky Benjammal) szerkesztője, az MTA Népzene kutató Csoportjának osztályvezető-helyettese, 1960-70: tud. Főmunkatárs, 1938-72: több mint 20 ezer dallamot gyűjtött a magyar nyelvterület nagy részén, Délvidéken elsőként. A népzene zenetört. vonatkozásaival, összehasonlító népzene kutatással foglalkozott;

Kiszely Gyula (Liptószentmiklós, 1900. október 30. – Budapest, 1973. szeptember 28.) zeneszerző, zenepedagógus. A Zeneakadémián Siklós Albertnél szerzett zeneszerzői diplomát. 1927-1950 között a Magyar Rádió rendezője, főrendezője. Főleg zenés darabokat rendez. 1950-1954 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola főkönyvtárosa. Néger Requiemjét Martin Luther King, miséjét XXIII. János pápa emlékére írta;

Komáromy Andor (Szombathely, 1900. november 1. - Budapest, 1983. október 29.) karmester, zeneszerző, tanár. Vegyész diplomája mellett képezte magát zenésszé. Kitűnő zongorista, kamarazenesész, kísérő, korrepetitor volt. Magyarországon ő játszotta először Gershwin Kék rapszódiajának zongoraszólamát. Az 1928-38 között működő, operaházi tagokból alakult jazz együttes zongoristája volt; a filmgyárak ismert zeneszerzője, hangszerelője, zenekarvezetője;

Kovács Dezső (Budapest, 1900 -) operaénekes-tanár. Fellépett a bécsi Volksoperben is. 1924 és 1927 között a Városi Színház szerződtette, 1925 Milánóban és Pisában lépett fel...;

Lajtai Lajos (Bp., 1900. ápr. 13.–Bp., 1966. jan. 12.): zeneszerző, tanár. Első nemzetközi sikerét *A régi nyár* c. zenés darabjával aratta. Ezután sorozatban követték egymást műveinek sikeres bemutatói a hazai és a külföldi zenés színpadokon (*Nővérek*, 1929; *Az okos mama*, 1930; *Őfelsége frakkja*, 1931; *A régi orfeum*, 1931; *A Rotschildok*, 1932). A nácizmus előretörése vetett véget hazai sikersorozatának. 1935-ben Párizson keresztül Svédországba emigrált. A háborút követően rendszeresen hazalátogatott Magyarországra. Ezután mindössze egyetlen új művet komponált (*Három tavasz*), amelyben újra feldolgozta megelőző műveinek legsikeresebb számait. A *Kellér* Dezső librettóján alapuló művet 1958-ban mutatta be a Fővárosi Operettszínház;

László Lili (1900-1985) zenepedagógus;

Lőrinczy Vilma (1900–?) operaénekes, zenepedagógus;

Máthé Miklósné Kéri Klára (Komárom, 1900. december 9 - Budapest, 1985. július 8.).

(Fotó: LFZE honlapja)

Máthé Miklósné – vagy, ahogy mindenki ismerte, Klári néni – neve szinte már fogalomként vált: zongora és zongora-módszertanár. 1949-1965. Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola – zongoratanár, 1951-1965. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – zongora gyakorlati tanítás vezetője 1965- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – zongora főtantárgy, gyakorlati tanítás vezető tanára. Az első magyar *Zongoraiskola* egyik társszerzője volt. Tanítványai közül nagyon sokan világhírű pianisták, karmesterek lettek. Növendéke volt – többek között Ránki Dezső, Szabó Csilla, Némethy Attila, Joó Árpád, Kiss Gyula, Szokolay Balázs, Nagy Péter, Csalog Gábor, Kecskés Balázs, Pertis Attila, Bogányi Gergely. Klári néni mindig azt mondta: a tanítás éppen olyan művészet, mint a pódiumszereplés. „A zongoraművész egy kis ideig adja a művészetét nagyon sok embernek, a jó tanár viszont nagyon hosszú idő keresztül adja művészetét kevés embernek.” A rábízott gyerek eredendő tehetségébe vetett hite tanításának lényeges része volt. „Magadtól tanulj zenét! Azt játszd a zongorán, amit érzel, azt akarod hallani tőle is, amit énekelsz!” Ezt nemcsak mondta, de tette is. Mindig úgy vezetett, észrevétlenül, hogy a növendék a felfedezés izgalmaival és örömeivel saját maga jöjjön rá a megoldásokra. Azt vallotta, a munkának az a legnagyobb öröme, ha a növendék túlszárnyalja mesterét. *A jó tanár az, aki előbb-utóbb feleslegessé teszi magát.* Klári néni el tudta érni, hogy a gyerekek saját sikerként éljék meg a megoldott feladatokat, így aztán saját tehetségükben, erejükben megbizonyosodva szinte izgatottan várják a következő, talán nehezebb lépéseket. Derűs feszültséggel teli órái voltak, lényének vibrálása, a gyerekekkel való baráti, játékos kapcsolata adta meg azt a légkört, amely a lehető leghatékonyabbá tette a közös munkát. (Esztó Zsuzsa visszaemlékezése. Részlet a szerző Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia c. könyvből, melyet Gábor Ágnes és Szirányi Gábor szerkesztett. LFZE - Zeneakadémia Kiadványa Falvai Sándor rektorsága idején 2000-ben.)

Maurer Ferenc (Nagymaros, 1900-) kőműves, autodidakta, zenész. 1925-ben Bécsből hazatérve átvette a megüresedett karvezetői tiszteletet, mivel Patakfalvi Domonkos tanító úr nem

vezethetett munkás dalkört. Zenei ismereteit a kismarosi Pál kántor irányítása alatt szerezte meg. Vezetése alatt 1932-ben az Iparos Dalkörök Országos Versenyén I. díjat nyert a kórus. 1935-ben Budapestre költözött;

Dr. Osváth Ferencné Schulemann Mária (Budapest, 1900, február 14.) ének-zenetanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között dr. Hubay Jenő, Moravcsik Géza, Szabados Béla, Molnár Antal, Tarnay Alajos, dr. Meszlényi Róbert voltak a tanárai. Munkahelyeiből: Kultúrház, Csenger; Általános Gimnázium, Csenger – tanár, zongoraoktató, Csenger);

Paulovics Géza dr. (Izsa, 1900 – 1973 körül) egyházi karnagy, zenepedagógus. A lisieux-i kis Szent Teréz Ének és Zenekaregyesület karnagya volt, 1934-től pedig a Budapest Kamara Kórust vezette. Dolgozott az MTA Népzene kutató Csoportjában is;

Rácz Lili (1900-1966) zongoraművész, zenepedagógus. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán szerzett diplomát, majd 1930-ban Dohnányi Ernő művészképzőjében, később Párizsban, a Cortoi-kurzuson fejlesztette tudását. Sokszor lépett fel kísérőként neves zongoristákkal, több évig Telmányival is dolgozott, valamint kamarazenészként a Róth-trióban működött. Párizsból hazatérve főleg tanítással foglalkozott, Dunakeszin a Rácz-villában nyitotta meg a település első zeneiskoláját az 1930-as években, melyet a környékbbeliek csak „Zenepalotaként” emlegettek, mivel gyakori volt ott a zenedélután, melynek Lili volt a zongoristája és édesapja a kiváló hegedűse. Rácz Lili 1947-től a Szegeden tanított, ahol később tanszékvezető is lett;

Sulyok Kopár Lászlóné (Nagybátony 1900. november 30. - Bátortereny 1988. március 10.) népdalénekes, tanár. A népzene kutatók 1955-ben fedezték fel tehetségét. Azóta szinte haláláig énekelte a családjából hozott népdalokat. Rádiófelvételek készültek vele, részt vett a Kecskeméti Népzenei Találkozókon;

Surányi Béla (Szombathely, 1900 -): zenetanár. A bécsi Zeneművészeti Főiskolán tanult, zongoratanári oklevelet szerzett. Kísérőként és zongora-szólistaként. A szombathelyi prem. gimn. karnagya;

Szabadi Sándor (Budapest, 1900) hegedűművész-tanár, aki 1921-től a kecskeméti Városi Zeneiskola tanára volt;

Ticharich Zdenka (Budapest, 1900. szeptember 26. – Budapest, 1979. február 15.) zongoraművész, zenepedagógus, zeneszerző.

(A kép forrása: mek.oszk.hu)

1947-1969 között a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán zongorát tanított.

Rippl-Rónai József festménye Ticharich Zdenkáról (A kép forrása: Wikipédia)

Képzőművészek egész sorát inspirálta alkotásra. Már tizenhat éves korában portrét rajzolt róla Kunffy Lajos, később Rippl-Rónai József, valamint Batthyány Gyula is megfestette alakját, Körmendi Jenő, Pátzay Pál, Käthe Kollwitz szobrot, Reményi József plakettet

mintázott róla. A leghíresebb műveket azonban Márffy Ödön festette Zdenkáról. Karcsú termetét, hosszú ujjait, különös, ábrándos tekintetét tucatnyi művén fedezhetjük fel: a *Fekvő Zdenka* (1926), az *Alvó leány* (1928), a *Gyöngynyakékes nő* (1930 k.), a vagy a *Csipkekendő nő* (1930 k.), *Zdenka és Csinszka* (1930. k.) mind Márffy portréművészetének kiemelkedő darabjai;

Tóth Lajos (1900–1986) énekművész-tanár;

Unger Ernő (Arad, 1900. január 17. – Budapest, 1968. május 28.) karmester, zenetanár, zeneszerző volt. Évtizedekig vezette a karmester- és operaénekes-képzést a Zeneakadémián. A Zeneakadémián Szendy Árpád (zongora) és Koessler János (zeneszerzés) növendéke volt. 1922-től maga is tanított. A karmesterképzésnek évtizedekig vezető alakja volt. Az operaszakosok vizsgáit vezényelte, 1948 és '50 között a tanszaknak vezetője is volt. 1950 és '56 között akadémiai munkája megszakadt. 1957-től 1961-es nyugdíjba vonulásáig újra tanított. 1923-tól vezényelt. Sokakkal ismertette és szeretette meg a komolyzenét a Margitszigeten rendezett hangversenyeivel. 1950 és '52 között a Győri Filharmonikus Zenekart és a Diósgyőri Vasgyár Szimfonikus Zenekarát vezette. Az operavizsgákon sok, addig Magyarországon ismeretlen operát mutatott be. Felfedező munkájának legjelentősebb tette a *Così fan tutte* (Mozart) 1923-as, igen megkésett bemutatója volt;

Vásárhelyi Zoltán (Kecskemét, 1900. március 2. – Budapest, 1977. január 27.) karnagy,

Géczy Olga karnagy és festőművész (oliwoodgallery.com) festménye Vásárhelyi Zoltánról (Forrás: Vásárhelyi Zoltán Férfikar honlapja)

zenepedagógus. A gimnázium után beiratkozott az Országos Magyar Királyi Zeneakadémiára, ahol Kemény Rezsónél és Bloch Józsefnél hegedűt tanult. Ezzel párhuzamosan a zeneszerzés tanszakra is beiratkozott, ahol Siklós Albert, Weiner Leó és Kodály Zoltán növendéke volt. A hegedű tanszakon 1921-ben szerezte meg diplomáját, a zeneszerzés szakon 1924-ben végzett. Utóbbi vég bizonyítványát csak jóval később, 1941-ben szerezte meg, mert előbb Észtországba, majd Norvégiába szegődött zenekari muzsikusként (hangversenymester is volt), a szintén hegedűs Ödön bátyjával. 1926-ban hazatért, és M. Boton Pál (1884–1953), a kecskeméti Városi Zeneiskola igazgatója felkérésére hegedű- és karénektanár lett az intézményben. Kecskemétre utazása előtt találkozott Kodállyal, aki azt tanácsolta neki, hogy alakítson kórust a városban. A zeneiskolában már működött nőikar, gyermekkar is volt. Vásárhelyi azonban még jó ideig hegedűsként, hegedűtanárként tevékenykedett a városban, és érdeklődése folyamatosan fordult a kórusmuzsika felé. Már 1929 végén és 1930 elején Kodály gyermekkari műsort szervezett. Az iskolai énekkarok mellett műkedvelőkből megalakította a Kecskeméti Városi Dalárdát. Munkálkodása során olyan szintet értek el, hogy hamarosan klasszikus és kortárs zeneszerzők műveinek sorát mutathatták be. A régi szerzők művei közül előadták például Heinrich Schütz Máté passióját és Henry Purcell Dido és Aeneas című operáját, angolul. Kodály Zoltán művei közül többet ő mutatott be, fontos megemlíteni például az Öregek, az Akik mindig elkésnek, a Jézus és a kufárok és a Molnár Anna előadásait. Bartók Béla kórusművei közül a Falun és a Magyar népdalok magyarországi részbeni bemutatója, valamint az egynemű karok többségének premierje fűződik a nevéhez. Vásárhelyi 1942-ben (vagy 1941-ben) lett a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára, 1949-től pedig a karvezetőképző tanára lett. 1952-től gyakorlatilag már kizárólag karvezetést oktatott, és a magyar zenei életben ennek lett nagy hatású professzora. E témakörben írta Az énekkari vezénylés módszertana című könyvét, amelyet a Zeneműkiadó jelentetett meg 1965-ben. Közben több munkáskórust és üzemi énekkart is vezetett. 1946-tól a Munkásdalos-szövetség országos karnagya volt, a Vásárhelyi-kórossal 1947-ben első díjat nyert a walesi Llangollenben megrendezett nemzetközi kórusversenyen, a MÁVAG Acélhang férfikórusával pedig az 1948-as budapesti nemzetközi versenyen lett első díjas. Kórusai közül fontos még a Honvéd Művészegyüttes férfikara, amelynek alapító karnagya volt, és évekig művészeti vezetője volt a Magyar Rádió Énekkarának, 1959-től a Zeneművészeti Főiskola énekkarának is;

Zipernovszky Mária, Ráth-Végh Istvánné (Budapest, 1900. augusztus 8. – Budapest, 1974. október 3.) hegedűművész-tanár. Művészi diplomáját Hubay Jenő növendékeként nyerte el a Zeneakadémián (1923). Tagja volt a Magyar Női Vonósnégyesnek, amellyel gyakran szerepelt külföldön. A Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában (1924–49), a Budapesti Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában (1949–54), majd 1949-től nyugdíjazásáig (1965) a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában is tanított. Számos zenepedagógiai művet írt. – M. Hogyan tanítsunk hegedűlni kezdőket (Bp.,

1930); Hegedűiskola (Dobó Sándorral, Bp., 1933); Hegedű ujjgyakorlatok (Bp., 1935); Az utolsó negyedszázad célkitűzései és eredményei a hegedűtanításban (Budapest, 1937);

Hubay Jenő zenetanítási módszere (Budapest, 1942);

1905-ben született

Ádám /Rothmann / Emil (1905. február 20. -1987. február 10.) tanár, karnagy, zeneszerző.

(A kép forrása: A magyar muzsika könyve)

1934-ben a Debrecen Szabad Királyi Város zeneiskolája Akadémiai tanfolyamának zeneszerző tanszakát végezte. Ezután Bécsben a Wiener Sängerknaben iskolájában folytatja tanulmányait. A háború után Országos Magyar Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énekszak tanítói, szakára iratkozik be. Ezután a Pesti Izraelita Hitközség Gimnáziumában, majd Apáczai Csere János Gyakorló Iskolában zeneakadémiai hallgatókkal foglalkozott. 1969-es nyugdíjazását követően a Rabbiképzőben tanít. Ő indítja újra a kántorképzést az Intézményben. A Goldmark Kórus létrehozója és karnagya egészen haláláig;

Adler Tibor (Budapest,1905 – 1944) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián

A kép és a szöveg forrása: A magyar muzsika könyve)

Thomán István és Antalffy-Zsíros Dezső növendéke. Ausztriában, Berlinben saját zenekarával hangversenyezik. 1933-ban Fejér György zongoraművésszel megalapítja az Adler-Fehér zongorakettőt, amellyel Európa több városában nagy sikert arat. Mint zenekritikus is működik. A budapesti rádió, később az OMIKE Művészakció szereplője;

Ág Magdolna (Budapest, 1905. április 13. -) zongoraművész-tanár. 1946-tól 1950-ig a Zeneművészeti Szakközépiskola (Szeged) tanára, majd ugyancsak középfokon tanított Miskolcon;

Arma Paul / másképp: Amrusz Pál v. Arma Pál, eredeti neve: Weisshaus Imre /

(A kép forrása: Muzsika 2005/9. szám 18. oldal)

(Budapest, 1905. november 22. – Párizs, 1987. november 28.) zeneszerző, zongoraművész, zeneetnológus. Egy hangversenyen Bartókot hallva döntötte el, hogy zenei pályára lép. 1920-tól a Zeneakadémián Bartók Béla tanítványa volt, ő inspirálta népdalgyűjtésre. A fiatal

növendéket azonban negyedéves korában kicsapták. Európában és az USA-ban koncertezett, előadásokat tartott. A náciizmus elől Párizsba menekült, és ott telepedett le. Dolgozott a francia rádiónál. Francia népdalokat, az Ellenállás dalait és amerikai néger spirituálékat gyűjtött;

Bárdos György/ Deák / (1905. június 5. - 1991. augusztus 14.) (Bárdos Lajos

DEÁK-BÁRDOS GYÖRGY

PARASCEVE

Eight motets for mixed voices
Acht Motetten für gemischten Chor
Huit motets pour voix mixtes
Nyolc motetta vegyeskarra

öccse) zeneszerző, karnagy, főiskolai tanár, módszertani jegyzetek szerzője. 1923-1929. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola - zeneszerzés, orgona, tanárképző, 1929- budapesti gimnáziumok, művészeti szakiskolák, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozat tanára. 1933-1947. Városmajori templom karnagya;

Bátori Irén / Zelk Zoltán első felesége / (1905 - 1958) író, költő, publicista, zenepedagógus;

Bokor Margit (1905-1949) operaénekes, tanár. 1928-ban debütált a budapesti Operaházban. 1931-35 a drezdai opera tagja, ahol ő volt az Arabella első Zdenkája. 1935-38-ig a bécsi Stadtsoperben működött, majd 1939-ben kivándorolt Amerikába;

Brodszky Miklós (Nicholas Brodszky) (Odessza, 1905. április 20. - Hollywood, 1958. december 24.) zeneszerző, karmester. Budapesten és Bécsben élt (1928–1929 és 1933–1938). 1929-1933 között Berlinben dolgozott. Az 1930-as évek elején a német Cine Allianz gyár számára komponált kísérőmuzsikát. 1936-ban Londonba ment, 1949-ben az USA-ban telepedett le. Bárzongorista és karmester is volt. Népszerű operett szerző. Mario Lanza Halászlegény frakkban (1950) és Szerenád (1956) című filmjének zenei megformálója volt;

Brunovszky József (Trieszt, 1905) fuvolaművész-tanár. A Budapesti Szimfonikus Zenekar és a Weidinger Szalonzenekar tagja volt. A Magyar Állami Operaház fuvolaművészeként ment nyugdíjba;

Chilf Miklós (Marosvásárhely, 1905. március 10. – 1985) magyar zeneszerző, tanár és előadóművész. Szülővárosa zenekonzervatóriumának elvégzése után olasz és francia zeneművészeti főiskolákon képezte magát, majd zenetanár lett Marosvásárhelyen;

Comensoli Mária (1905-1982) zongoraművész-tanárt, a Zeneakadémia tanára;

Comensoli Mária volt a kamaraművész társ Pásztory Ditta (a borítón) Bartók-lemezén. Kettőjük játékában került rögzítésre Bartók: Hat tánc bolgár ritmusban – két zongorára, négy kézre a Mikrokozmosz c. sorozatból.

Darvas Ibolya (Budapest, 1905. június 14. – Budapest, 1990. június 6.) opera-énekes, tanár. A Zeneakadémia elvégzése után a Városi Színházba került. Itt debütált 1929-ben Meyerbeer Hugonottájának Apród szerepében. 1935-ben Sziklai Jenő utazótársulatával lépett fel. A zsidótörvények következtében 1939 és 1944 között csak az OMIKE Művészakciója keretében szerepelhetett. Itt a legtöbbet foglalkoztatott énekesnő volt. Tagja volt a Dohány utcai zsinagóga kórusának is. 1945 után néhány évig a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatában működött. 1949-ben szerződött a Magyar Állami Operaház, ahol 1955-ig volt tag. Egy hangját megtámadó betegség miatt vonult vissza. Repertoárja főként koloratúr-szubrett szerepekből állt, de énekelt néhány lírai szólamot is;

Erdős Pál (Bonyhád, 1905. december 21. – Komárom, 1944) hegedűművész-tanár, a bonyhádi szalonzenekar első hegedűse volt. Munkaszolgálatosként halt meg 1944 novemberében;

Farkas Ferenc (Nagykanizsa, 1905. december 15. – Budapest, 2000. október 10.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Zenei tanulmányait 1922–27 között a Nemzeti

Gerzson Pál festőművész portréja Farkas Ferencről (A kép forrása: www.halisnagyzsazsa.bibl.hu)

Zenedében, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Weiner Leó, illetve Siklós Albertnél és Fejér Ferencnél. 1929–31 között a római Santa Cecília Akadémián Ottorino Respighitől tanulhatott ösztöndíjasként. 1927–29 között a Városi Színház (mai nevén Erkel Színház) korrepetitora és karmestere volt. Külföldről hazaérkezve 1935-41-ig a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában tanított. Ezt követően 1943-ig a kolozsvári Állami Zenekonzervatórium zeneszerzéstanára, majd igazgatója is volt, közben a Kolozsvári Nemzeti Színháznál a karigazgatói feladatokat is ellátta. 1945-46-ban a budapesti Operaház karigazgató-helyetteseként dolgozott, majd az általa alapított székesfehérvári zeneiskola igazgatója lett. 1949-től 1975-ig a Zeneakadémia zeneszerzés tanszakának vezetőjeként és tanárként a ma ismert magyar zeneszerzők többségét tanította, mint például Ligeti Györgyöt, Kurtág Györgyöt, Vass Lajost, Kocsár Miklóst, Durkó Zsoltot, Bozay Attilát, Szokolay Sándort, Petrovics Emilt, Vujicsics Tihamért, Jeney Zoltánt, Vidovszky Lászlót. Nevét ma több zeneiskola viseli az országban;

Galánffy Lajos (1905. szeptember 11. -1997. május 19.) zongoraművész, tanár. 1928-1930. Fodor féle zeneiskolában zongoratanár, 1931-1950. Debreceni Városi Zeneiskola – zongoratanár -1938-tól iskolaigazgató is, 1956- Miskolci Állami Zenekonzervatórium – iskolaigazgató, 1957-1966. között USA. – Debreceni-trió tagjaként, zeneművészetet tanított a texasi beltoni főiskolán, ezután pedig a Central Texas College-ben;

Garai Imre (Budapest, 1905. február 11. - Budapest, 1969. szeptember 29.)

Garai Imre: Sláger. Egy táncdalszerző vallomásai (Zeneműkiadó Vállalat (1966))

zeneszerző, tanár;

Dr. Görgényi Gyula (Nagycsömöte, 1905. november 5.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar – I. hegedű szólamvezetője, Szabolcsi Szimfonikus Zenekar – koncertmester, Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár);

Dr. Grósz Károly (Sopron, 1905. január 31.) zeneiskolai fúvóstanár (Állami Zeneiskola, Sopron, Soproni Szimfonikus Zenekar – I. trombitás, Soproni Városi Fúvószzenekar – I. szárnykürtös);

Halász László (1905-) karmester. Prágán, Bécsen és Salzburgon át vezetett pályája Amerikába, ahol 1943-51 közt a New York-i City Center Opera igazgatója és vezető karmestere volt;

Inczédy Kálmán (Szeged, 1905- New Brunswick, NJ, USA, 1984. febr.?) egyházi karnagy, bábművész. 1924-től a szeged-somogyitelepi plébániatemplom karnagya. Megszervezte a helyi világi dalkört, az egyházi énekkart és a 3 szólamú gyermekkart; az elemi iskola énektanítója volt. 1947-1949 között Szegeden az utazó Első Országos Pedagógiai Bábszínház vezetője;

Kemény Egon (Bécs, 1905. október 13. – Budapest, 1969. július 23.) zeneszerző.

(A kép forrása: mediaklikk.hu)

Tanulmányait a bécsi Hochschule für Musik-on végezte. A harmincas évek közepétől Magyarországon élt. Elsősorban könnyűzenét és operetteket írt, de daljátékokat, dalokat, kórusműveket is. Egyik alapítója volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Legnagyobb sikerű operettje: Valahol délen (1956);

Kozma József /Joseph Kosma / (Budapest, 1905. október 22. – Val-d’Oise, La Roche-Guyon,

1969. augusztus 7.) magyar zeneszerző, a francia sanzonmegújító mestere. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert és Weiner Leó tanítványa volt. Zeneszerzés és karmester szakon végzett. 1926 és 1928 között a budapesti Opera korrepetitora volt. Közben avantgárd táncszínházakban dolgozott, Madzsar Alice mozdulatművészeti együttesének házikomponistája, és a Zeneakadémia kistermében rendezett Cikcakk-estek karmestere volt. 1929-ben ösztöndíjat kapott a berlini Operába, ám otthagyta a karmesterséget és Brecht vándortársulatához csatlakozott. Együtt dolgozott Hans Eislerrel és Kurt Weill-lel, akik nagy hatással voltak rá. Ekkor alakult ki ars poétikája: elkötelezett zenét akar írni, nála majd a filmzene sem lehet pusztán szórakoztató zenekíséret. 1933-ban költözött Párizsba (a francia állampolgárságot 1949-ben kapta meg), ahol Lys Ganty kísérője lett. Megismerkedett Jacques Prévert-rel, akinek verseire több mint 80 dalt írt, ám ezeket 1945-ig nem énekelhették nyilvánosan. A háború után viszont a Frères Jacques, Yves Montand, Germaine Montéro, Cora Vaucaire és még sokan mások tűzték műsorukra a dalait, melyekből több világsiker lett. Írt dalt Apollinaire és Carco verseire, dolgozott Desnos-val (La Fourmi) és Queneau-val - az ő verseire írt dalok Juliette Gréco előadásában lettek világhírűek. Leghíresebb szerzeménye a Hulló levelek franciául, Edith Piaf és Yves Montand előadásában híressé vált Les feuilles mortes, angol fordításban Autumn Leaves, Oscar Peterson zongorajátéka tette a jazzvilágban is hallhatatlanná Kozma Józsefet;

Krombholz Károly (Budapest, 1905. december 20. – Újvidék, 1991) zongoraművész-tanár, a Szabadkai Városi Zeneiskola igazgatója, az Újvidéki Zeneakadémia tiszteletdíjas tanára;

Losonczy György (Lébény, 1905. június 21. – Budapest, 1972. május 4.) operaénekes.

Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte. Az Operaház 1928-ben szerződtette. 1968-ig a társulat magánénekesé volt. Wagner-hősbaritonjaként harminc éven keresztül énekelte Hans Sachs szerepét Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájában. Vendégszerepelt Berlinben, Lipcsében, Milánóban, Bécsben.

báró Lukács Miklós (Gyula, 1905. február 4. – Budapest, 1986. november 1.) karmester,

zeneakadémiai tanár. 1930-1943. különböző németországi operáknál karmester, 1943- 1966. Állami Operaház – karmester, 1966. igazgató, 1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti

Főiskola operatanszakának, majd 1963-tól énektanszakának tanszékvezetője lett, egészen 1975-ig. Közben 1951-ben kinevezték a MÁV Szimfonikusok vezető karnagyának is. 1966-ban ismét az Operaház igazgatója lett;

Kenessey Jenő (Budapest, 1905. szeptember 13. – Budapest, 1976. augusztus

19.) zeneszerző és karmester. Az érettségi után jogot tanult és ezzel párhuzamosan beiratkozott a Nemzeti Zenedébe, ahol Lajtha László zeneszerzésre, Sugár Viktor orgona játékra tanította. 1928-ban aztán felvették a Liszt Ferenc Zeneakadémiára, ahol Siklós Albert tanítványa lett zeneszerzés szakon. Tanulmányi előmenetelének köszönhetően hamarosan állami ösztöndíjban részesült és lehetősége nyílt rá, hogy külföldön képezze tovább magát. Milánóban és Rómában töltött egy évet, majd Bayreuth és Salzburg városába utazott. Mozart szülővárosában Franz Schalk (1863-1931) vezetésével végzett karmesteri tanulmányokat. 1929-től korábbi tanára Fleischer Antal mellett a Magyar Állami Operaház korrepetitora, 1932-től karmestere. Karmesterként Alekszandr Konsztantyinovics Glazunov Évszakok című balettjének dirigálásával mutatkozott be. Dirigensként későbbi munkássága alatt is főleg balettokat vezényelt és maga is több balettzenét írt. 1945-1965 között az Operaház balettegyüttesének vezető karmestere volt. 1949-től a Ganz Mávag és a Vasas Szakszervezet közös amatőr zenekarának karmestereként is tevékenykedett (ez a zenekar a Vasas Művészegyüttes Szimfonikus Zenekarának elődje volt);

Lakatos Éva (Budapest, 1905. március 31.– 1993), az Állami Hangverseny- és

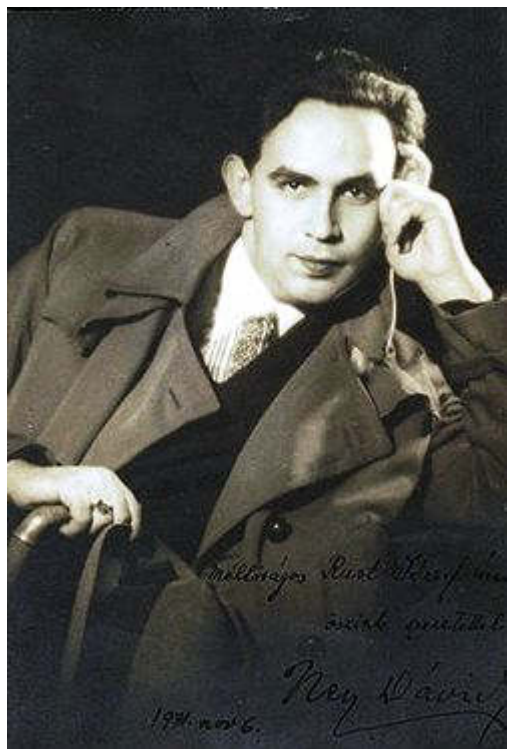
(A kép forrása: neva.hu)

Műsorigazgatóság, majd az Országos Filharmónia legendás igazgatója (1958-1986);

Lénárd Gyula (Kiskunfélegyháza, 1905. március 21.-) zenekari hegedűművész (Kolozsvári Állami Opera, Állami Bányász Színház – koncertmester, Fővárosi Operettszínház, Állami Déryné Színház – koncertmester);

Mezey Albert (Budapest, 1905) sokféle hangszeren (zongora, ütőhangszerek, harmónium, harmonika, cselló) játszó és tanító művésztanár. A Nemzeti Zenedében tanult. Az Andrássy úti Színház tagja volt;

Ifj. Ney Dávid (Budapest, 1905. szeptember 18. – Hörsching, 1945. június 1.)

(A kép forrása: Wikipédia)

operaénekes-tanár. Az 1929–30-as évadban ösztöndíjasként szerződtette az Operaház, a következő évadtól rendes tag. Főként Wagner-szerepeket énekelt, de repertoárjához sok comprimario alakítás is tartozott. A zsidótörvények miatt 1939-ben eltávolították az intézménytől, ekkortól csak az OMIKE Művészakciója keretében léphetett fel. Rendszeresen énekelt zsinagógákban is. 1944-ben munkaszolgálatra hívták be. Innen hurcolták a guns kircheni koncentrációs táborba. Az itt szerzett flekktífuszfertőzésbe már a felszabadulás után, a lágerhez tartozó hörschingi kórházban halt bele;

Pless László (Budapest, 1905. szeptember 27. – Budapest, 1974. január 3.) karmester, korrepetitor, az Operaház kórusának igazgatója, a Nemzeti Zenede tanára, főiskolai tanár, tanszakvezető. Zeneszerzést a Liszt Ferenc Zeneakadémián Weiner Leónál, vezénylest a Nemzeti Zenedében Fleischer Antalnál tanult. 1929 és 1931 között a Városi Színház, 1931-től a budapesti Operaház korrepetitora, majd karmestere volt. A zsidótörvények miatt 1939-ben eltávolították az Operaházból, és ezután az OMIKE Művészakció előadásain vezényelt – Komor Vilmos mellett. A háború után, 1945-ben, ismét az Operaház

Misere - Katonakórus (Hungaroton Classics) – Single (**Pless László**, Takács Paula, Simándy József, A Magyar Állami Operaház Énekkara & A Magyar Állami Operaház Zenekara)

korrepetitora, majd 1947-től az Opera énekkarának igazgatója lett, és karnagyként is szerepelt. A kórust újjászervezte, amely így sikerrel működhetett közre az Operaház előadásain, még önálló kórushangversenyeken is felléptek. Fontos és sikeres operaelőadásokon működött közre – többek között – Mozart, Verdi, Wagner és Borogyin-operákban. Karmesteri működéséről több hanglezfelvétel is készült (néhányat később CD-n is kiadtak), filmzenét is vezényelt (Erkel, 1952; Háry János, 1965). Az Operától 1967-ben vonult nyugdíjba. 1947-től bekapcsolódott a zeneoktatásba is: 1949-ig a Nemzeti Zenedében tanított, majd 1953-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operatanszakának a vezetője volt. 1969-ben nyugdíjba vonult, de fiatal operaénekeseket még ezután is tanított;

Rubányi Vilmos /Roubal/ (1905-1972) (karmester, zeneszerző, korrepetitor; a debreceni Csokonai Színház zeneigazgatója és operatársulatának megszervezője, a szegedi, majd a miskolci színház zeneigazgatója;

Sándor Frigyes (Budapest, 1905. április 24. – Budapest, 1979. június 1.)

(A kép forrása: BMC)

hegedűművész, karmester, pedagógus. A Zeneműv. Főisk.-n Mambriny Gyulánál és Waldbauer Imrénél tanult, 1926-tól a Bp.-i Ének- és Zenekar-egyesületben hangversenymesterként, majd 1933-tól segédkarmesterként tevékenykedett. Az aktív hangszerjátékról karbántalmai miatt fokozatosan le kellett mondania. A harmincas évek derekán már elismert karmesterként számos együttest (pl. a Magy. Női Kamarazenekart) dirigált. Elsősorban a barokk zene, Haydn és Mozart, valamint századunk magyar muzsikájának bemutatását szorgalmazta, hazánkban elsőként adta elő Bartók 1939 nyarán írott vonószenei Divertimentóját. 1945 után a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában és a Nemzeti Zenedében hegedűt és kamarazenét tanított. 1949-ben Járdányi Pál, Rényi Albert és Szervánszky Endre közreműködésével 5 kötetes Hegedűiskolát adott közre, amelyben a kodályi és a népdalon alapuló pentaton melodika játékmódját elsőnek publikálta az alapfokú oktatás számára. Ugyanebben az évben az újonnan megalakult Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola igazgatójává nevezték ki. Karmesteri tevékenységét ez idő tájt sem hagyta abba; az intézmény ének- és zenekarával számos produkciót adott elő. 1958-75 közt a bp.-i Zeneművészeti Főiskolán tanított kamarazenét. 1963-ban szervezte meg tanítványaiból a Liszt Ferenc Kamarazenekart, amelynek haláláig művészeti vezetője maradt. – Kiadványai: Hegedűetűdök (Kayser); Hajdu Mihály: 8 etűd ifj. vonószenei (Till Ottóval közös kiadás); Táncok és triószonáták a XVII. századból (Nagy Olivérrel közösen); Decsényi János: 15 etűd ifj. vonószenei (Till Ottóval közös kiadás); Szelényi István: 8 kis duó és Szonatina 2 hegedűre; Tartini: 3 szonáta hegedűre és zongorára; A zenei nevelés Magyarországon (szerk., Bp., 1964). – Irod. Zsoldos Péter: S. F. (Muzsika, 1971. 5. sz.); Szöllősy András: S. F.-től búcsúzunk (Muzsika, 1979. 8. sz.); Gál György Sándor: Búcsú S. F.-től (Új Élet, 1979. júl. 1. sz.); Szöllősy András: Búcsú S. F.-től (Muzsika, 1985. 5. sz.). A Parlandóban megjelent főbb írásaiból: Sándor Frigyes: Új zene a magyar hangszeres oktatásban (ISME), 1964. Nr. 10. p. 3-6., Sándor Frigyes: Szigeti József: Beethoven hegedűművei, 1968. Nr. 4. p. 26-27.

Seiber Mátyás György (Budapest, 1905. május 4. – Kruger-Nemzeti Park, Dél-

Afrika, 1960. szeptember 24.) zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián 1921-25-ben Schiffer Alfrédnél gordonkát, Kodály Zoltánnál zeneszerzést tanult. 1928-tól a frankfurti Hoch-féle zeneiskolában a dzsessz hangszerelés tanára, emellett a frankfurti rádiózenekar gordonkása és karmestere. 1935-ben Londonba költözött, 1943-tól a Morley Kollégiumban tanított. 1945-ben megalapította a Dorian Singers nevű kamarakórust. Főként kantátaival, kamarakórusaival, hegedű- és gordonkaversenyeivel, valamint filmzenéjével szerzett nevet. Tanulmányokat írt Bartók Béla vonósnégyeseiről, kamarazenéjéről, továbbá a dzsesszről. Főbb művei: Erdélyi rapszódia (1941); Fantasia concertante hegedűre és vonósszenekarra (1944); Ulysses (kantata Joyce nyomán 1947); Cantata Saecularis (1951); Portrait of the artist as a Young Man, (kamarakantáta Joyce nyomán, 1957);

Soltész István (1905 – 1976) orgonaépítő, tanár;

Spitzer Tamás (Budapest, 1905.) csellóművész-tanár. 1923-ban tagja lett a budapesti Operaháznak és a Filharmóniai Társaságnak;

Sütő Zoltán (Törökszentmiklós, 1905 - Törökszentmiklós, 1998) református orgonista kántor, karnagy, rubindiplomás tanító, énektanár, Törökszentmiklós Város Díszpolgára. Hetvenegy évig dolgozott, ebből 63 évig Törökszentmiklóson, orgonista kántorként. 1927-től 1957-ig tanított a református iskolában. 1929-től a helyi dalárdát is ő vezette. (Törökszentmiklós és Vidéke 1998. június)

Tutsek Piroska (Brassó, 1905. szeptember 3. – Budapest, 1979. december 24.)

(A kép forrása: tutsekp.uw.hu)

magyar opera-énekesnő (mezzoszoprán). A Budapesti Zeneakadémia Énektanszakát 1926-ban kitüntetéssel végezte el. Ezután Budapesten, Bécsben, Rómában, Berlinben képezte tovább magát. A speciális wagneri deklamációt előbb Bayreuthban sajátította el, majd további mestere volt Anna Bahr-Mildenburg is. Az énektanulmányok mellett végzett mozgásművészeti tanulmányoknak is köszönhető, hogy eljátszhatta Lajtha László *Lysistrata* című pantomimjének címszerepét az Operaházban. Rendszeresen szerepelt a budapesti Operaház, a bécsi Staatsoper, Bécs, a salzburgi Ünnepi Játékok és a miláni Scala előadásain. Operarepertoárja 24 zeneszerző (ebből hat magyar) 42 művében 54 szerepre terjedt ki. Kiemelkedő alakításai voltak a teljesség igénye nélkül: *Carmen*, *Boullion hercegné* (Adriana Lecouvreur), *Orfeusz*, *Laura* (Gioconda), *Eudoxia* (A láng), *Amneris*, *Eboli*, *Azucena*, *Vénusz*, *Ortrud*, *Waltraute* (Istenek alkonya), *Kundry*. Nagy, minden regiszterben átütő hang, ösztönös muzikalitás, kiművelt technika jellemezték művészetét, mindezekhez kitűnő színészi képesség és ragyogó színpadi megjelenés is társult.

Neves hazai és külföldi karmesterek, akikkel együtt dolgozott: Karl Böhm, Sergio Failoni, Ferencsik János, Wilhelm Furtwängler, Vittorio Gui, Erich Kleiber, Otto Klemperer, Hans Knappertsbusch, Lovro von Matacic, Rudolf Moralt, Mario Rossi, Tullio Serafin, Bruno Walter;

dr. Valkó Arisztid (1905. január 29. – 1988. június 7.) hivatalnok, művészettörténeti és zenetörténeti kutató, amatőr régész. Jogi diplomát és doktorátust szerzett, ami mellett művészettörténetből is végbizonyítványt szerzett a bölcsészkaron, illetve zenetörténelmet is tanult Toldy Lászlónál. Felesége a bajai születésű Újlaky Margit (1914–2003) volt, aki az egyik alapítója lett a solymári zeneiskolának, illetve az otthonában is végzett zenetanítást. 1952 és 1962 közt a Zenetudományi Intézet, a Magyar Nemzeti Galéria és az Országos Széchényi Könyvtár is foglalkoztatta. Nagy számú tanulmánya között feltétlenül említésre érdemes a Mosonyi Mihály zeneszerző életéről írott dolgozata;

Vikár Sándor (1905. április 10. – 1985) zeneművész-tanár, zeneiskolai igazgató.

Vikár Sándor - Kodály Zoltán – Bárdos Lajos (1942)

Kodály Zoltán tanítványaként végzett a Zeneakadémián. 1932-1950. Tanítóképző Int. énekzenetanár, 1950-1974. Áll. Zeneiskola, Nyíregyháza – igazgató A 60-as évek elején elsőként alakított ki tartós kapcsolatot az Országos Filharmóniával, és indította el a megyében az ifjúsági bérleti sorozatot. A szintén a 60-as években indult Nyírbátori Zenei Napok hangversenyeinek lelkes látogatója volt, zenei ismertetőket írt megyénk napilapjaiba. A Nyíregyházi Zeneiskola mellett ő szervezte meg a megye fiókintézményeit Kisvárdán, Mátészalkán, Tiszavasváriban és Ibrányban. A megyében folyó magánoktatást is kézben tartotta, tanácsaival, értékeléseivel segítette az ott tanítókat. Nagy szenvedélye volt a zeneszerzés is;

Werner Alajos (Újkécske / Tizsakécske, 1905. július 14. - Budapest, 1978.

(A kép forrása: Wikipédia)

november 8.) római katolikus pap, zenepedagógus, karnagy, 1936-1950 között zeneakadémiai tanár, paptanár. Felszentelés után 5 évvel Rómába került az Egyházzenei Intézetbe gregorián- és kompozíció szakra. 1929-ben a gregorián zene licenzátusa, 1931-ben a gregorián ének mestere lett. Teológiai és zenei tanulmányai befejezéseként doktori címet szerzett. Római tanulmányainak befejeztével visszatért Szombathelyre, s a szeminárium tanára lett. (1933.) Ebben az évben megkezdte a rövid idő alatt országosan is ismertté vált

Schola Cantorum Sabariensis (fiúkórus) szervezését. 1933-36-ig püspöki szertartó és levéltáros is. Ír, előadásokat szervez, részt vesz a Vas Megyei Kultúregylet zenei szakosztályának tevékenységében. A 2. világháború a Regnum Marianum igazgatójaként találja. 1951-ben bezárták a Regnum épületét, Werner Alajost nyugdíjazták. Ezután két évig a Központi Papnevelő Intézet prefektusa lett, de 1952 nyarán innen is távoznia kellett. Máriaremetén volt kántor haláláig;

Weygand Tibor (Alcsút, 1905. november 27. – Budapest, 1965. július 12.) dalénekes, az 1930-40-es évek egyik legnépszerűbb előadója, számos egykori slágert elénekelt, az egyik első magyar hangosfilm-zeneszerző és énekes. A Zeneakadémia elvégzése után több vidéki – Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged- és fővárosi – Víg, Royal Orfeum, Komédia Orfeum, Király- színházban is fellépett. Barátja, Polgát Tibor révén a rádió is foglalkoztatta, eleinte füttyművészként, később énekesként is. A rádióban énekelt táncdalainak többsége sláger lett. Ott volt a hangosfilmek bölcsőjénél. A nevető Budapest filmben két saját számát – Köszönöm, kicsikém; Ne haragudjon rám - énekelte. Számos filmben szerepelt ezután is, elsősorban énekes közreműködőként. A harmincas években vele készült a legtöbb hanglemezzel, a Columbia Gramafon Társaság is foglalkoztatta. Sikeresen szerepelt külföldön – London, Bécs valamint Franciaország és Németország több városában- is. A negyvenes évektől csökkent népszerűsége. Az új irányzatok nem kedvezték az ő stílusának. A háború után még feltűnt az ORI egy-egy műsorában, de a rádió és a hanglemezzel már nem foglalkoztatta. Polgári foglalkozást választott, a Technoimpex tisztviselőjeként ment

nyugdíjba. Két évtizedes pályafutása alatt közel 1500 dalt énekelt lemezre. Ennek ellenére neve -Kalmár Pálhoz hasonlóan- feledésbe merült, pedig ő volt az első énekes, akire a legnagyobb hatást tette az Európába is beszivárgó jazz. A swingkorszak meghatározó énekese volt. Több mai együttes – például a Hot Jazz Band – feldolgozásaiban is felismerhető jellegzetes, összetéveszthetetlen, a harmincas évek hangulatát, hangkulisszáját idéző énekstílusa;

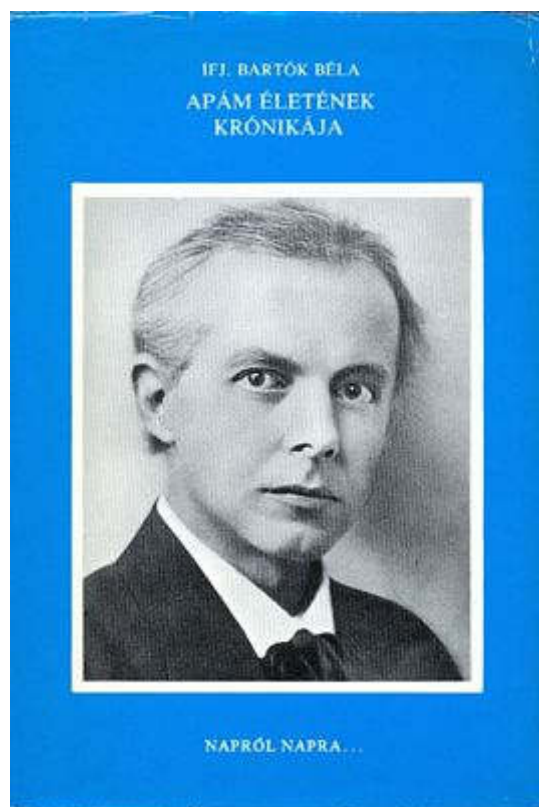
1910-ben született

Aignerné Forgon Erzsébet (1910. szeptember 9. - 2003. július 26.) zongora- és szolfézstanár. 1930-1952. magántanár, 1937-1940. Erkel Ferenc Zeneiskola, 1951-1952. Fodor Zeneiskola tanáraiból alakult munkaközösség, 1952. Fővárosi XIII. ker. Szabó Ferenc Állami Zeneiskola –zongoratanár, 1948-1960. előképző és szolfézstanítás,

ifj. Bartók Béla (Budapest, 1910. augusztus 22. – Budapest, 1994. június 17.)

Bartók Béla fia; mérnök, geodéta, író; unitárius főgondnok, egyházi író; a Nemzetközi Kodály Társaság elnöke, a Liszt Ferenc Társaság társelnöke, a Magyar Protestáns Közművelődési Egyesület alelnöke) 1910-1994.közlekedésmérnök, MÁV-főmérnök, geodéta, író, a Magyarországi Unitárius Egyház főgondnoka. Bartók Béla zeneszerző elsőszülött fia. A Műegyetemen szerzett diplomát. Ezt követően, mint tanársegéd évente

négy-öt héten keresztül dolgozott Nógrádverőcén mint külsős geodéta-oktató és gyakorlatvezető. A Magyar Államvasutaknál pályafenntartási mérnök volt, felsőrendű színtezési munkákkal bízták meg. 1938-ban a központi budapesti szolgálatra került, majd Erdély visszacsatolását követően hét hónapig dolgozott Zsibón a Dés-Zsibói második vágány építésénél. 1944-ban Szentendrére vonult be, utána Komáromba, 1944. december 16-án

pedig a front közeledése miatt elhagyta az országot, 1945-ben tért vissza. 1953-ban került a MÁV Tervező Vállalathoz, ahol a Geodéziai Osztály vezetője lett. Ezzel egyidejűleg a Műegyetem Geodéziai Tanszékén gyakorlatvezetői feladatkört is ellátott. 1958-ban a Közlekedéstudományi Egyesület választmányi tagja, később a Geodéziai és Topográfiai Egyesület tagja lett. Romániába utazott, mivel 1971. március 25-én Bukarestben édesapja születésének 90. évfordulója alkalmából emlékülést tartottak, melyet utána szülőfalujában, Nagyszentmiklóson koszorúzási ünnepség követett. Ezt megelőzően, még 1931-ben idősebb Bartók Béla nem volt hajlandó az 50. születésnapjára a szülőházán elhelyezett emléktábla felavatási ünnepségén részt venni, ugyanis csak román nyelven szerepelt rajta a felirat. 1940 után ugyan kétnyelvű táblát készítettek, de ezt 1948-ban eltávolították és kizárólag román nyelvű tábla került fel helyette. Emiatt március 18-án Bukarestben Bartók Béla bejelentette tiltakozását, ezután amikor a helyszínre érkezett, ott már egy kétnyelvű tábla állt. A MÁV-nál 1971-ig dolgozott, műszaki főtanácsosi rangig emelkedett. Ez év őszén bejelentette, hogy nyugdíjazását kéri, melynek főbb okai a hivatalvezetőknek, személyzeti osztályoknak és pártszervezeteknek a Bartók által tett utazások miatti irigysége és rosszindulata volt. 1971. október 31-én megválasztották az Unitárius Egyház főgondnokává. 1971 és 1989 között összesen 38-szor utazott külföldre egyházi ügyekben. Mivel szembetűnően hasonított édesapjára, róla mintázta az ezerforintos bankón szereplő Bartók-portét az azt tervező Vagyóczky Károly grafikusművész, 1983-ban;

Demián Vilmos / Wilhelm / Brassó, 1910. június 9. -) zeneszerző, tanár;

Dubányi Klára (1910. július 9. - 2002. december 28.) zeneiskolai zongoratanár (Gyula);

Fekete Sándor (Kaposvár, 1910. szeptember 3.) zenekari harsonaművész-tanár (Budapesti Hangversenyzenekar, Székesfővárosi Zenekar, Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc – tanár, uo. igazgató helyettes és mb. igazgató is);

Gazsó György (Szarvas, 1910. május 4.) zeneiskolai hegedűtanár (Járási Művelődési Otthon Zeneiskolája, Szarvas; Állami Zeneiskola, Szarvas,);

Dr. Gyurkóczy Károlyné Szántó Tessza (Budapest, 1910. január 4. -) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Hamar Oszkár (Budapest, 1910. június 25. - 1981) előadóművész, zeneszerző, tanár;

Járay József (Nagygyécs, ma Gencsapáti), 1910. szeptember 7. – Budapest,

(A portré forrása: opera-világ)

1970. október 1./ operaénekes, tanár. Katonai pályára készült, elvégezte a hadapródiskolát. Énekelni tanult Székelyhidy Ferencnél az 1940-es évek elején. A budapesti Operaház tagja lett főként Verdi és Puccini-operáiban remekelt. Hangjáról számos hanglemezfelvételt készítettek. 1948-ban elhagyta az országot és Svájcban vállalt szerződést. Az ötvenes évek közepén tért haza, 1956. január 1-ével lépett ismét a budapesti Operaház színpadára. A hatvanas évek végétől Debrecenben és Miskolcon is énekelt kisebb szerepeket;

Jeszenszky Beatrix (Pomáz, 1910-) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (1963-tól a szentendrei Zeneiskola alkalmazásában Pomázon, Csobánkán, Leányfalun, és Dunabogdányban tanított szolfézszt és zongorát;

Káldor János (1910. november 28. -1982. március 11.) zenetörténész,

pedagógus. Lipcsében zenetudományi doktorátust szerzett. 1936-39 között a Pester Lloyd c. napilap zenekritikusa volt. 1949-ben a Bartók Szövetség titkára, két év után a Népművelési Intézet főelőadója. 1953-61 közt a Tanárképző Főiskola zenei tanszékének docense 1974-ig, nyugdíjba vonulásáig a Postás Művelődési Központ igazgatója volt;

Kapitánffy István (Devecser, 1910. április 26. – Budapest, 1985. december 14.) énektanár, főiskolai tanulmányi osztályvezető. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán (ének) 1938-43 között Maleczky Bianka és Molnár Imre tanároknál végezte. 1930-1975 között a főiskolán gyakornok, titkár, tanulmányi osztályvezető volt, nyugdíjazásáig. 1938-ban vegyeskart szervezett, amely vezetése alatt „Kapitánffy-kórus” néven működött. Cikkei jelentek meg ének-pedagógiai folyóiratokban; munkatársa volt Vásárhelyi Zoltán: „Az énekkari vezénylés módszertana” c. művének;

Kecskés Ödönné Szabó Ilona (Szolnok, 1910., június 17. -) zeneiskolai zenetanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok – alapító zongoratanár);

Keszi Imre (eredeti neve: Kramer Imre) (Budapest, 1910. június 16. – Budapest,

(A kép forrása: A Magyar Irodalom Arcképcsarnoka - www.mek.oszk.hu)

1974. november 26.) magyar író, kritikus, zenetudós, műfordító, pedagógus, egyetemi tanár. A Budapesti Tudományegyetemen szerzett bölcsész oklevelet. Ezzel egyidejűleg a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt, Kodály Zoltán tanítványaként. A Horthy-korszakban volt középiskolai pedagógus. 1942-től munkaszolgálatos volt. 1946-1949 között a Szabad Nép kulturális rovatvezetője és az Emberség című folyóirat szerkesztője volt. 1951-

1957 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola irodalom tanára volt. 1957 után csak az irodalomnak és a zenekritikának szentelte életét;

Király Sándor (1910-1994) operaénekes, tanár. 1939-ben debütált az Operaházban, az

A kép forrása: „Bánk bán nem lép be. Király Sándor (1910-1994) emlékezete” c. internetes emlékezésből (www.parochia.hu)

Aida Hírnökeként. Hat évig volt a színház tagja, majd 1945-53-ig a szegedi Nemzeti Színház vezető tenoristái közé tartozott. 1954-től nyugalomba vonulásáig (1969) ismét az Operaház művésze volt. Mindenekelőtt félelmetesen biztos magas regiszterével tűnt ki és ezért Asszádként, Sámsonként, a Tell Vilmos Halászfűjaként és a Rózsalovag Énekeseként aratta legnagyobb sikereit;

Komjáthy Aladárné F. Mária / Manyi néni/ (Beregszász, 1910-) zongoratanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola – szakfelügyelő is, 25 éven át a budapesti zeneiskolák vezető szakfelügyelője, az 1964. évi központi zeneiskolai

A legendás Zongoraiskola I. alkotói ötös-teamjében is jelen volt: Fantóné, Hernádi, **Komjáthy**, Vásárhelyiné, Máthé

vezető szakfelügyelője, az 1964. évi központi zeneiskolai tantervi bizottság tagja, a zongora szaktárgyi bizottság vezetője, tankönyvíró-szerkesztő);

Krausz Miklósné Csillag Magdolna (Kassa, 1910. október 25. –Auschwitz, 1944. június 15.) győri zongoratanárnő;

Lomosits Pál (Kismarton, 1910. március 8.-) ének-zenetanár, zenekari hegedűművész, énekkari művész. A Budapesti Középiskolai Énektanárképző, majd uo. tanítóképző intézeti ének- és zenetanárképző, ahol többek között Bárdos Lajos, Bartha Dénes, Molnár Géza, Kókai Rezső, Harmat Artúr, Ország Tivadar és Vaszy Viktor tanítványa volt. Munkahelyei: Tanítóképző, Pécs; Tanítóképző, Kőszeg; Óvónőképző, Sopron; Felsőfokú Óvónőképző Intézet, Sopron; Budapesti Hangversenyzenekar, majd a Győri Szimfonikus Zenekar tagja, koncertmestere, a Budapesti Egyetemi Kórus tagja;

Medzihradszky Lászlóné (Budapest, 1910. február 4.-) zeneiskolai zongora – és magánének tanár (Budai Járási Körzeti Zeneiskola, Abony; Solymár);

Muraközy Tibor (Debrecen, 1910. december 11. -) hegedűtanárt, zeneszerző (Zeneoktatói Munkaközösség, Debrecen; Arany János Kollégium, Berettyóújfalu – zenekarvezető is, Állami Zeneiskola, Nyírbátor);

Pauk Anna (1910. december 30. - 2000. május 5.) énekművész, hangképző- és

zongoratanár. 1950-1952. Magyar Rádió – énekkari tag, 1952-1957. u.o. korrepetitor, karnagy. 1958- Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár, magánének-tanár, 1973-1977. a Vándor Kórus hangképző énektanára. „*Rád gondolok mindig, parttalan nevetésed és kanizsai tájszólásod cseng a fülemben. Hihetetlenül vidám tudtál lenni. Tele volt veled a szoba.*

NENONINOHENGHANGHENGHANGNENONINONE - híres skáládon nőttem fel. Ültem egy széken melletted, gyömszőlted a hasam, a mellkasom lazítottad, ejtsd az állad, vetítsd!! A mai napig skáláiddal kezdem a beéneklést. Remekül ki tudom lazítani magam velük. A zene által tanítottál. A zene volt mindened.

A sors nem adott saját gyermeket; növendékeidet tartottad saját gyermekednek. Szereteted, megértésed, segíteni akarásod kiapadhatatlan volt. Nem ismertem embert, aki ne szeretett volna. Szereteteddel mindenkit melegítettél.

Utolsó pillanatodig taníthattál. Kell ennél szebb?

Anni néni, nyugodj békében.”

(Polgár László) (Forrás: Muzsika 2000/6.);

Pauk Imréné, Lustig Magdolna (Budapest, 1910. szeptember 6. - 1944.

november) zongoraművésznő, zongoratanár. Pauk György így emlékezik édesanyjára:

"Zenész családból származom. Anyám, Lustig Magdolna együtt tanult Fischer Annie-val a Zeneakadémián Székely Arnold növendékeként. Sajnos anyámat elvitték a nyilasok '44 októberében és többet nem is tudok róla, csak hogy meghalt valamelyik munkatáborban, mielőtt még Auschwitzba szállították volna. Anyám főleg kamarazenét játszott és tanított. Emlékszem, hogy mint szemtelen kisgyerek sokszor a másik szobából kritizáltam némely partnerét, hogy hamisan játszanak. Egyszer az egyik meg is ütött (teljes joggal...). Azt is tudom nagymamámtól, hogy anyám előjátszott egyszer Bartóknak, aki nagyon meg volt elégedve játékával, annak ellenére, hogy nagyon szigorú embernek ismerték, aki nem szeretett dicsérni. Sajnos, hogy anyám élete ilyen tragikus körülmények között fejeződött be, ki tudja, mi lett volna belőle, ha megmarad.";

Pécsi Sebestyén (Budapest, 1910. október 29. - Budapest, 1991. május 8.)

(A kép forrása: LFZE honlapja)

orgonaművész, zenepedagógus. Budapesten a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt Kodály Zoltán tanítványaként; orgona- és zeneszerzés szakon végzett, továbbá karnagyi és állami művészi oklevelet szerzett. 1937-1942. Erkel Ferenc zeneiskola – tanár, majd igazgató, 1940-1965. Szent István bazilika – orgonaművész. 1940-től mintegy 40 esztendő át a Zeneakadémián tanított; növendékei közt van - többek között - Ligeti György, Lehotka Gábor, Virág Endre, Kistétényi Melinda, Hidas Frigyes, Kurtág György, Lukin László és Rózmán Ákos;

Récsei Elza (Budapest, 1910. november 11. -) zongoratanár. A Zeneakadémián többek között Weiner Leónál tanult. Főbb munkahelyei: Fodor Zeneiskola, Budapest, Színház- és Filmművészeti Főiskola – tánckísérő, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-ének korrepetitor, zongorakísérő);

Rigó Magda (Máramarossziget, 1910. július 6. – Budapest, 1985. szeptember 17.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián tanult Szabados Bélánál 1928–1933 között

Az Operaházban 1935-ben debütált Amelia szerepében Verdi Az álarcosbál című operájában. A társulatnak 1963-ig volt tagja;

Rohmann Henrik (Bátaapáti, 1910. augusztus 4. – Budapest, 1978. október 13.) hárfaművész, tanár. 1926-1934. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, 1945-1971. Áll. Operaház zenekari tag, 1948- 1978 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola – hárfatanár. Tanítványa volt többek között Gaál Erzsébet, Kocsis Andrea, Lelkes Anna, Maros Éva, Vigh Andrea és Würtzler Arisztid. Nevéhez fűződik Dohnányi Ernő Hárfaversenyének 1965. évi magyarországi bemutatója, melyen Varga Pál vezényelt. A Magyar Vonósnégyes tagjaként – Szebenyi Jánossal, Döry Zoltánnal, Iványi Józseffel, Isépy Eszterrel együtt – 1962-ben ő mutatta be Lajtha László furolára, hegedűre, brácsára, gordonkára és hárfára írt II. kvintett című művét is. Harold Schiffman amerikai zeneszerző, Dohnányi egykori tanítványa Suite for Two Harps című kompozícióját neki ajánlotta. A mű a Magyar Hárfaduó (Bélyei Adél és Gogolyák Mária) felkérésére készült 2005-ben. Egy tanulmánya ismert: A hárfa. In: Parlando (zenepedagógiai folyóirat), ISSN 0133-2767, 1973. (15. évf.) 2. sz. 16–18. old;

Sallay Mihály (Tapolca, 1910. október 27. – Budapest, 1970. március 5.) cigányprímás, nótaszerző. Zenei tanulmányait Pécsen és Kaposváron, magánúton végezte. A 20-as évek végén, Tapolcán alakított zenekart, majd Pécsen, Baján, a negyvenes évek elején, Ungváron muzsikált, 1945-ben került Budapestre. Zenész körökben második Dankó Pistának hívták. Hanglemezei készültek, amelyeken nemcsak hegedült, hanem énekelt is. A Ferencvárosban lakott, kedvenc csapatának írta a Fradi-indulót;

Schützer-Weismann János (Budapest, 1910) karmester, zeneszerző, tanár. A Nemzeti Zenedében Lajtha László és Hammerschlag János tanítványa. A Városi Színház korrepetitora volt;

Simon Atala (1910. július 6. -1988. március 10.) zongoraművész-tanár. 1932-1937. Zivatar utcai gimnázium – zongoratanár, 1937-1953. Soproni Zeneiskola – zongoratanár, 1953-1959. Győr- Zeneművészeti Szakiskola – zongoratanár;

Sipos Jenő (Kecskemét, 1910. július 20. -) énekművész-tanár. 1961-től a Zeneakadémia tanára volt, majd 1970-től 1981-ig egyetemi tanára, 1977 és 1980 között a Frankfurt am Main-i Städtische Bühnen énekmestere, 1979-től 1986-ig Teheránban, 1981 és 1983 között Tokióban énektanár, 1983-tól a Magyar Állami Operaház énektanára. Pedagógiai műve: Hangképzés az énekkarban. A világhírű magyar operaénekesek - többek közt Gulyás Dénes, Hamari Júlia, Kelen Péter, Kincses Veronika, Marton Éva, Polgár László, Takács Klára, Tokody Ilona – mestere volt;

Solti / Sajber / Károly (1910–1990) nótáénekes, tanár. Sírfelirata a Farkasréti temetőben lévő sírkövén: "*Nincsen rózsza tövis nélkül...*"

Solti-Scholtz Károly (Linz, 1910) hegedűművész-tanár. A Nemzeti Zenedében Klavikó tanítványa. A 1931-től az Országos Postászenekar, 1936-tól pedig a Budapesti Szimfonikus Zenekar tagja;

Solymos Péter (Törökbecse, 1910. december 14. – Budapest, 2000. október 4.) zongoraművész-tanár. 1948- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – egyetemi tanár, zongora

főtárgy, 1973-1977. Művészeti Egyetem, Nagoya – meghívott vendégtanár 1962 tavaszán Solymos Péter, Szávai Magda, Ujfalussy József közös kezdeményezésére született meg a

Korunk Kamarazenéje ciklus, előképe minden „Korunk...”, „Napjaink...” kezdetű koncertsorozat Stravinsky, Schönberg, Webern és a kortárs magyar zeneszerzés legjobbjainak alkotásaival;

Szabadi István (Harc, 1910. május 26.) operaénekes-tanár (Kolozsvári Nemzeti Színház, Szegedi Nemzeti Színház;

Szabó Antal (1910. december 31. - 2009. február 25.) hegedű-, ének-zenetanár, karvezető. 1954-1962. 2. sz. ált. iskola, Mezőberény, 1962-1972. Petőfi Sándor Gimnázium, Mezőberény – ének-zenetanár, karnagy, a Mezőberényi Művelődési Központ népdalkörének és népi zenekarának vezetője, zenekari cimbalmos, a zeneiskola kihelyezett tagozatában hegedűtanár;

Szabó Sándor (Méra, 1910 - Budapest, 1976) középiskolai ének- és zenetanár, karnagy, református lelkész. A Zeneakadémiára járt, ahol művész-tanári oklevelet szerzett. 1937-től a pápai Református Kollégium Gimnáziumának és Teológiai Akadémiájának, 1946-tól a Nőnevelő Intézetnek volt a tanára 1948-ig. Tanítványaiból, más jól képzett muzsikusból létrehozta a Pápai Közművelődési Egyesület zenekarát. A magyar és a kassai rádióban gyakran szerepelt. Pápa város zenei életében is kiemelkedő szerepet töltött be még a II. világháború utáni években is. A Nőnevelő államosítása után Bp.-re költözött, itt több oktatási intézményben tanított: 1948-59-ig a Hubai utcai tanítóképzőben, 1959-70-ig a budai Móricz Zsigmond Gimnáziumban és a Kodály Zoltán Zeneiskolában. 1950-76-ig rangos budapesti munkáskórusoknak volt a karnagya;

Szerdahelyi László (Budapest, 1910. augusztus 5. – ?, 1983. december 25.) – hegedűművész-tanár. Már 15 éves korában oklevelet szerzett a Zeneművészeti Főiskolán, Hubay Jenő tanítványaként. 1928-ban a drezdai filharmonikusok első hangversenymestereként lépett fel, majd a breslaui opera és filharmóniai társaság első hangversenymestere lett. Európa-szerte adott koncerteket, világhírű művészekkel szerepelt együtt, fellépett többek között Finnországban és Németországban;

Szilvássy Margit (Beszterce, 1910. október 16. – Budapest, 1988. február 7.)

(A kép forrása: Operaház. Blok)

Operaénekes, tanár. 1934-ben debütált az Operaházban Mártaként (D'Albert: A hegyek alján). 1934–36-ban az Operaház ösztöndíjasa, 1936–1968 között magánénekesnője volt. Főbb szerepei: Tosca (Puccini); Musette (Puccini: Bohémélet); Carmen (Bizet); Santuzza (Mascagni: Parasztszüret); Nedda (Leoncavallo: Bajazzók);

Szomjas-Schiffert György (Dunakeszi, 1910. április 25. - 2004. április 14.) etnomuzikológus, zeneszerző, tanár, a zenetudományok kandidátusa. Tanulmányai befejeztével 1936 és 1939 között könyvtáros, majd a Korunk Szava című hetilap zenei rovatvezetője. 1940-től 1949-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium tisztviselője, majd miniszteri titkára. 1954 és 1969 között az MTA Népzene Kutató Csoportjának (1974-től Zenetudományi Intézet) tudományos munkatársaként, 1969-től 1976-ban történt nyugalmába vonulásáig tudományos főmunkatársaként, csoportvezetőjeként dolgozott. 1924-től a Kiskunságban 3500, a Csallóközben 2000, Lappföldön 276, egyebütt 300 népdalt gyűjtött. Könyvei: *A finnugorság ősi zenéje nyomában* (1965); *Hajnal vagyon, szép piros... Énekes várvirrasztók és órákiáltók* (1972); *A finnugor zene*

vitája I-II. (1976); *Népdal, népzene Kecelen* (1984); *Népdalaink a magyar történelemben* (Csenki Imrével, 1984); *Lapp sámánok énekes hagyománya* (1993); *Cserényöm előtt... Kiskunhalas népdalai* (1994);

Szódy László (Erzsébetfalva, 1910. január 29. – Budapest, 1987. december 2.);

trombitaművész-tanár; 1927-35 között a Honvédzenekar, 1936-40-ben a Budapesti Hangversenyzenekar, 1941-44 között a Kolozsvári Nemzeti Színház zenekara, 1945-71-ben a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja. 1945-71 között a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola trombitatanára, zeneiskolai szakfelügyelő;

Szőke Béla (Győr, 1910. december 30. – Budapest, 1984. július 30.) gordonkaművész-tanár. Zenei tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében végezte 1937-ben, Friss Antal tanárnál. 1937 és 1948 között a Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar, 1948-tól 1962-ig a Budapesti Hangversenyzenekar gordonkása nyugdíjazásáig, majd 1962-től 1981-ig kiegészítő gordonkása az Állami Hangversenyzenekarnak. A zenekarral vendégszerepelt Európa csaknem valamennyi országában, az Amerikai Egyesült Államokban, Japánban, Ausztráliában;

Dr. Szőke Péter (Nyitra, 1910. április 26 – Budapest, 1994. április 20.) elméleti zenekutató, ornitomuzikológus, bioakusztikus, népzene-kutató, a biológiai tudományok doktora, a zenetudományok kandidátusa. (MTA ornitomuzikológiai archívum alapítója és vezetője). Maga alkotta módszerével, a hanglassítással tett madárzenei felfedezéseit tudományos rendezvényeken és intézményekben Oxfordtól Szentpétervárig Európa csaknem minden országában és hazánkban száznál is több tudomány-népszerűsítő előadás keretében bemutatta. Szőke Péter

és felesége egy balatoni nyáron hallotta meg egy énekes rigó énekében azt, hogy milyen csodálatos zeneiség van a madárénekben. A legtöbb madár által az emberi fül számára csak csicsérgésnek hangzó hangsor mögött is dallam húzódik meg, ha megfelelő mértékben lelassítjuk a rögzített dallamot. Tudatosan fogott hozzá a különféle madárénekek lassítós módszerrel történő vizsgálatához. A madárhangokat magnetofon felvételeken rögzítette. A különböző mértékben lelassított hangsorokat azután lejátszotta és lekottázta. Ezzel a módszerrel jól összehasonlítható eredményeket kapott a madárhangok dallamsorairól. A lassítás módszerével több, mint 2000 madárfaj csicsérgésnek, károgásnak, huhogásnak ismert hangsorát vizsgálta meg és dolgozta föl. Ennek során fölismerte, hogy a madárdallamok hangjai is az emberi zenéből ismert hangközök szerinti lépésekkel építkeznek. Jelentős kutatási eredménye, hogy fölismerte az emberi zenének a természetben gyökerező természetét. Fontos munkái: (1982): A zene eredete és három világa. Magvető Kiadó, Budapest, [ISBN 9632718089](#); (1963): Ornitomuzikológia. Magyar Tudomány, 9, 592–607.;

Tardos Béla /Wachsmann/ (Budapest, 1910. június 21.– Budapest, 1966. november 18.),

(A kép forrása: Wikipédia)

november 18.), zeneszerző. A Nemzeti Zenedében a zongora tanszakot végezte 1925–1931 között, 1932–1936 között Kodály Zoltánnál tanult zeneszerzést a Zeneművészeti Főiskolán. Karnagyként kezdte zenei működését: munkásénekkarokat vezényelt, 1941-től a Vándor-kórust vezette, a második világháború alatt Bukarestben, a Rádiónál dolgozott és a román fővárosban magyar kórust szervezett (1944). 1945-től két éven át ismét Budapesten, a

Vándor-kórus élén állt, egyúttal 1945–1948 között a Szikra Kiadó zenei szerkesztője volt. 1950–1952 között az Országos Filharmónia igazgatója volt, 1955-től haláláig a Zeneműkiadó (Editio Musica Budapest) igazgatója volt;

Tibay Zoltán (Soroksár, 1910. szeptember 6. – Budapest, 1989. május 24.)

(A képek forrása: nagybogo.hu)

nagybögőművész-tanár, zenekari-és kamaraművész. 1932-1976. Áll. Operaház – Budapesti Filharmóniai Társaság szólógordonos, 1945- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi gordontanára és a Budapesti Kamaraegyüttes tagja. Nevéhez fűződik Budapesten az első olyan hangverseny, amelyen a nagybögő, mint szólóhangszer hallatta hangját magyar művész kezében. Ez a koncert 1934. augusztus 1.-jén volt, és a rádió is egyenes adásban közvetítette. · Farkas Géza (Stockholm) · Mihalik Antal (Minneapolis) · Würtzler Béla (Boston), · Tibay Zsolt (Tokió) és még sokan, akik külföldön öregbítik a magyar nagybögősök hírnevét. Tanítványai közül számos kiemelkedő pedagógust találunk: Janzsó György · Keresztfalvi Gizella · Lukácsházy István · ifj. Saru Károly · Ruzsonyi Béla;

Uray Magdolna (Debrecen, 1910. március 20.) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián Hegyi Emánul (zongora) volt a mestere. Munkahelyeik: Magán Zeneiskola, Debrecen; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen – szakfelügyelő is;

Vécsey Ernő (Budapest, 1910. december 25. – Budapest, 1977. február 23.) zeneszerző, zongoraművész, pedagógus. A Zeneakadémiára 12 éves korában nyert felvételt, itt Székely Arnoldnak volt a növendéke. Miután befejezte tanulmányait, bejárta Európát és a Közel-Keletet számos könnyűzenei együttesrel zongoristaként és karmesterként. 1933-ban tért vissza Magyarországra, itthon Heinemann Sándor zenekarában volt zongoraszólista. 1936-tól hangfelvételei is készültek, 1942-től vezetője volt a Radiola Tánczenekarnak. 1945–46-ban a vendéglátóipari szórakoztatásban tevékenykedett. 1947-től oktatott a Hivatásos Zenészek Zeneiskolájában, 1960-tól pedig az Országos Szórakoztatózenei Központ stúdiójában tanított éneket és zongorát. 1963–67-ben karmesterként működött a győri Kisfaludy Színháznál. Mint zeneszerző, az 1940-es évektől lett ismert. Több száz táncdala közül sokból sláger lett (Én mindig Pestről álmodom, Nem tagadom, Béka-szerenád), számos világszlágerhez ő írta a magyar szöveget. Nagy népszerűségnek örvendtek zenés vígjátékai, az ő nevéhez fűződik Gershwin első magyarországi bemutatása is (Rhapsody in Blue, Zeneakadémia, 1939). Jazz-zongora iskolát írt

BALASSA-LELKES-VÉCSEY

JAZZ-ZONGORA ISKOLA

Balassa P. Tamással és Lelkes Péterrel (Bp., 1961);

Vörös Sári (Budapest, 1910. június 7. -) dalénekes. Még középiskolás korában,

(A portré forrása: nava.hu)

a Zeneakadémiára gyakorlatos hallgatóként Szabados Béla osztályába vették fel. 1929-től kezdve több mint tíz évig a Palestrina Kórus tagja volt. Hosszú éveken keresztül nevelte, oktatta, - az OSZK stúdióban - a ma is pályán lévő számos nótáénekest,

Vörös Lajosné (Turdošin, 1910. augusztus 19. -) zongoraművész-tanár (A Zeneakadémián többek között Stefániai Imre, Molnár Antal, Kókai Rezső, Molnár Géza és Maleczky Bianca voltak a tanárai. Munkahelyek: Városi Zeneiskola, Esztergom, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog – igazgató helyettes is);

Wné Kallós Erika (Budapest, 1910. május 8.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 3. sz. Körzeti Zeneiskola, Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola);

Weisz József (Budapest, 1910. november 2. – Ágfalva, Munkatábor, 1944.

(A kép forrása: Magyar muzsika könyve)

október 15. Zeneművészeti Főiskolán Roubal Vilmos növendéke volt. A budapesti Moulin Rouge-ban játszott Orlay Chappy zenekarával. Ő volt a Moulin Band, a Parisien Grill Band dobosa is;

1915-ben született

Antalné Szokolay Dóra (Rimaszombat, 1915. április 12. – Budapest, 2001. május 4.) zongoratanár, zenei rendező. 1939-től 1949-ig Budapesten zeneiskolai zongoratanár, 1949 és 1954 között a Magyar Rádió szerkesztője, majd osztályvezetője, 1955-től 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat /HUNGAROTON/ zenei rendezője volt. 1975-től

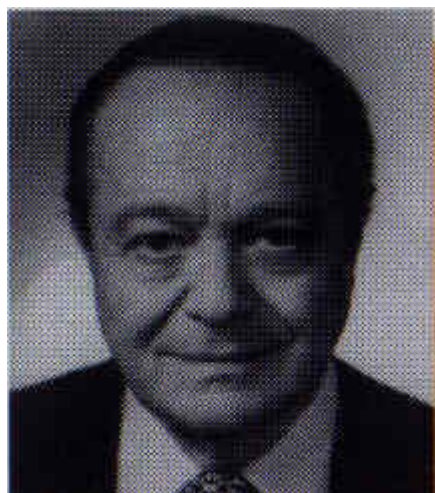
A legendás felvételek zenei rendezője Antal Dóra volt

ugyanott szerződéses művészeti munkatársként dolgozott. 1967-től 1980-ig a Margitszigeti Szabadtéri Színpad hangosításának zenei rendezője;

Bardócz Margit (1915. augusztus 4. -) zenekari hegedűművész, tanár;

Bolgár Lilly (Budapest, 1915. március 12. -) zongoraművész-tanár;

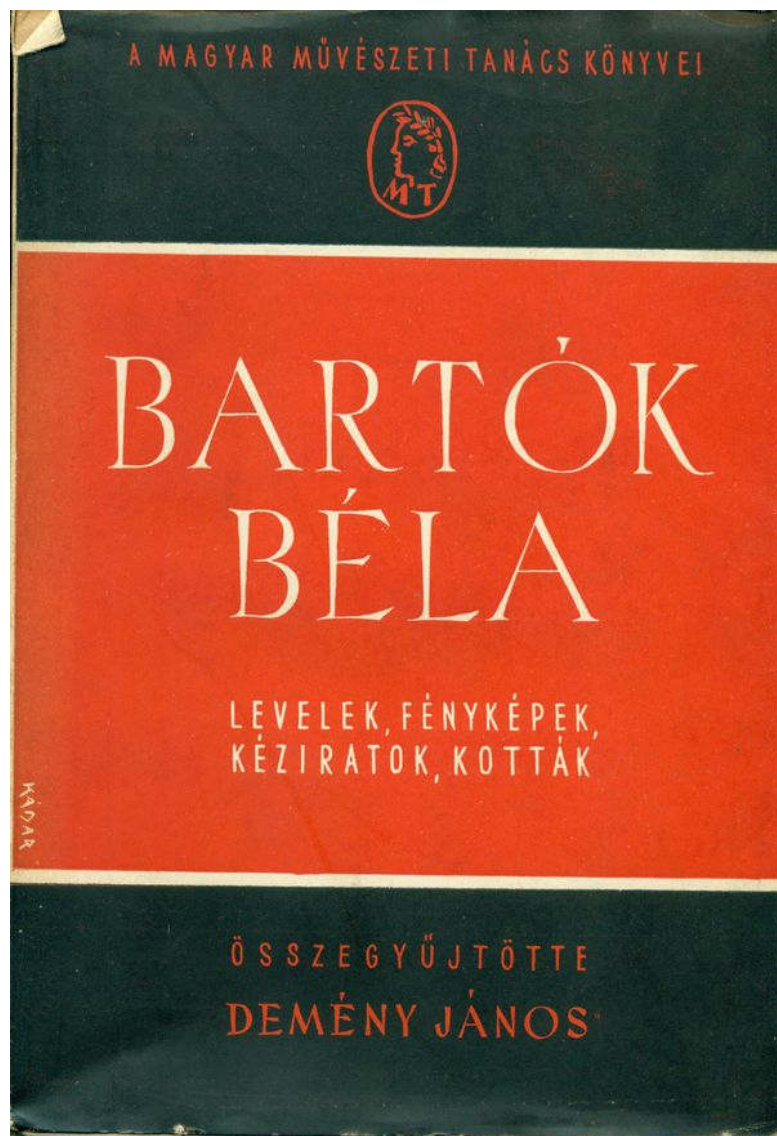
Carelli Gábor /Krausz Gábor/ (Budapest, 1915. március 10. – New York, 1999.

(A kép forrása: operaslagerek.network.hu)

január 22.) operaénekes, tanár. 1939-ben Amerikában telepedett le, 1951-ben lett a New York-i Metropolitan Opera tagja: színházában egyike volt a legtöbbet foglalkoztatott lírai, majd comprimario-tenoroknak. 1966-tól a Manhattan School of Musicban tanított. Számos alkalommal vendégszerepelt Európában, itthon 1948-ban lépett fel először. A hatvanas évektől rendszeresen hazalátogatott Magyarországra: többször járt Budapesten hangversenyénekesként. Az utóbbi évtizedek magyar rádióhallgatói gyakran találkozhattak operatörténeti előadásaival. Önéletrajzának címe: *Utam a Metropolitanba* (1979);

Demény János (Budapest, 1915. szeptember 23. – Budapest, 1993)

zenetörténész, író, a zenetudományok kandidátusa,

Dénes Vera, Sándor Frigyesné / eredeti nevén Grossmann Vera / (Budapest,

1915. március 12. – Budapest, 1970. március 16.) gordonkaművész és –tanár. Magánúton kezdett zenét tanulni, majd 1925-ben került be a Zeneakadémiára. Schiffer Adolf (gordonka), Weiner Leó (kamarazene), Waldbauer Imre és Kerpely Jenő (vonósnégyes) tanítványa volt. 1935-ben művészi, 1937-ben tanári képesítést szerzett. A végzés évében a Bécsi nemzetközi gordonkaversenyen döntős volt. Már növendékként koncertezett és tanított is. 1936-tól a Budapesti Női Kamarazenekar szólamvezetője lett. A következő években szalonzenekarokban is játszott és turnézott velük. 1939-ben az OMIKE zenekarának szólistája lett. A koncertezés mellett tanított is az izraelita zeneiskolában, magánnövendékeket is vállalt. 1944-ben a nyilasuralom alatt internálták, de megszökött és a felszabadulásig férjével, Sándor Frigyessel hamis papírokkal bujkáltak. 1945-ben rögtön bekapcsolódott a zenei életbe. Előbb a Művész Zenekar nevű alkalmi formációban, majd az újjáalakult Székesfővárosi Zenekarban játszott. Ebben az együttesben maradt a névváltoztatás (Magyar Állami Hangversenyzenekar) után is, 1952-ben kapta meg a szológordonkás címet, amit haláláig megtartott. Az 1957-ben induló Magyar Kamarazenekarnak is szólamvezetője lett. A kamarazenélést egy percre sem hanyagolta. 1946-ban alapító tagja volt a Tátrai-vonósnégyesnek. 1951-ben vette át a helyét Banda Ede. Csellótanárként 1949-ben kapott új lehetőséget. Az újjáalakított budapesti zeneoktatási rendszerben hangszerének szakfelügyelője lett. Tíz év múlva már a Zeneakadémia oktatója, 1964-től főiskolai tanára. Itt legismertebb tanítványai Kedves Tamás, Kiss Domonkos Judit, Szödényi Nagy Enikő. Mint szólista repertoárja kiterjedt az egész gordonkairodalomra. Ő mutatta be Mihály András gordonkaversenyét, Sárai Tibor Tavaszi concertóját, .

Farkas Ferenc Trittico concertato művének egyik szólistájaként a HUNGAROTON cd-n.

kamaradarabokat. 1953-ban a cenzúra miatt adásba nem került rádiófelvételt készített Ligeti György gordonka-szólószonátájából (1948–53), ami részben Dénes Vera megrendelésére készült. Az 1959/60. tanévtől az 1969/70. tanévig tanított gordonkát és módszertant a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

Garai Frigyes (Budapest, 1915 - 1944/45) budapesti zeneművész-tanár. Munkaszolgálatosként ismeretlen helyen halt meg;

Gereben Zoltán (Körmend, 1915. április 21.) ének-zenetanár (Tanítóképző, Pápa kollégiumi igazgató, Megyei Tanács Művelődési Osztály, Veszprém – művészeti főelőadó, Megyei Művelődési Központ, Veszprém – igazgató);

Gyulai-Gaál Ferenc (Budapest, 1915. február 22. – Budapest, 1981. január 31.) zeneszerző, karnagy. 1934-1939 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albertnél zeneszerzést, Unger Ernőnél vezénylést tanult. Elsősorban a könnyűzene területén működött. A Royal Revüszínház (ill. Revüpalota) karnagya és művészeti vezetője volt, majd a Fővárosi Operettszínházhoz került, ahol 1954-ig karnagy, 1960-tól haláláig vezető karnagy volt. A

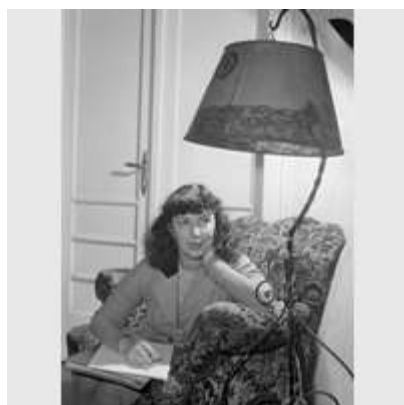
közbeeső időben, 1955-1959 közt a szolnoki Szigligeti Színháznak, majd a következő évadban az egri Gárdonyi Géza Színháznak volt zenei vezetője. A magyar nóta és műdal

A legendás előadás és hangfelvétel karmestere: **Gyulai Gaál Ferenc**

bizottság elnöke volt. – M. Rongybaba (musical); Kinn a herceg-benn a herceg (rádió-operett); Timur és csapata (tv-filmzene); Holtomiglan- holtodiglan (dalciklus); 30 zenekari jellemdarab, sanzonok, dalok; Kis angyal (zenekari szvit);

Hajdu Júlia (Budapest, 1925. szeptember 8. – Budapest, 1987. október 23.)

(A kép forrása: Muzsika)

zeneszerző, zongoraművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte, itt szerzett tanári diplomát; népzene Kodály Zoltánnál, jazz-hangszerelést Ránki Györgynél tanult. Zongorakísérőként is működött, többek között Honthy Hanna partnere volt. Több száz táncdal, rádió-és televízió- operettek, revük, dalok, táncszvitek (Téli örömek, Vidám percek stb.) áriák, szerenádok, film- kísérőzenék szerzője. Főbb művei: Füredi komédiások (1959), Doktorkisasszony (1960), Pest megér egy estet (1960). Slágereiből: Csak a szépre emlékezem (1953); Sétahajó (1954); Butaság gondolni rád; Pest megér egy estet;

Hara László (1915. december 31. – Budapest, 2001. november) fagottművész-tanár.

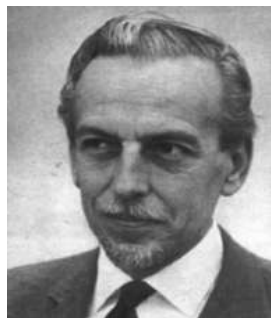
Egy születésnap zsúr után (A Hara-család gyűjteményéből)

Tanulmányait 1930 és 1940 között a Nemzeti Zenedében, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. Tanárai Dohnányi Ernő, Bartha Dénes, Weiner Leó, Kókai Rezső, Ádám Jenő, Major Ervin, Rajter Lajos voltak. 1940-ben a Magyar Királyi Opera rendes tagja lett. 1945-ben a székesfővárosi Zenekar szólistája lett, 1952-től az Állami Hangversenyzenekar szólistája, szólamvezetője 1977-ig. Szólistaként - a magyar művészek közül elsőnek - játszotta Mozart, Boismortier, Weber Fagottversenyét. Kamarapartnere volt a Waldbauer-Kerpely Vonósnégyesnek. 1974-ben néhány kiváló muzsikustársával megalakították az első magyar hivatásos fúvós kamaraegyüttest, a Budapesti Fúvósötöst. Az együttes számos mű megszületésének inspirálója lett (Lajtha, Szervánszky E., Farkas F., Ránki Gy., Járdányi P., Dávid Gy., Sugár R., Maros R., Mihály A., Kurtág Gy., Hidas F., Durkó Zs.). Az 1958-as Brüsszeli Világkiállítás Magyar Napján a Budapesti Fúvósötös előadásában volt Lajtha: Quatre Hommages és Ránki: Pentaerophonia című művének ősbemutatója. Rádiófelvételük csaknem minden külföldi fellépésük helyszínén készült. Magyar felvételeik száma közel 40. Az 50-es évek végétől mintegy 25 éven keresztül megközelítőleg 1400 ifjúsági hangversenyt tartottak. 1946-1987 között tanított: fagottot, fúvós kamarazenét, fagott módszertant az Állami Zenekonzervatóriumban, majd a Zeneművészeti Főiskolán. Az első magyar fagottiskola szerzője, régi fagottművek közreadója, pl. Vivaldi. (Editio Musica, Edition Eulenburg kiadásban.) 1940-1945. Állami

Operaház fagottosa, 1946-1967. Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, 1967 - a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

Horváth Jenő (Budapest, 1915. május 28. – 1973. augusztus 19.) zeneszerző. 1940-ben végezte el a Zeneművészeti Főiskolát, ahol Siklós Albert, Kodály Zoltán és Unger Ernő voltak a tanárai. Kamarazenét és szimfonikus műveket is szerzett, de elsősorban operettzenéivel és táncdalaival aratta sikereit;

Huzella Elek (Budapest, 1915. augusztus 24. – Budapest, 1971. december 15.)

zeneszerző, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. Siklós Albert tanítványa volt a Zeneakadémián, mellette bölcsészdiplomát szerzett. Doktori disszertációját Claude Debussy

életműve címmel védte meg. Pályáját 1939-ben különböző üzemi kórusok karnagyaként kezdte. 1943-1945. Magyar Rádió – zenei szerkesztő, majd a zenei oszt. helyettes vezetője, 1947. Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára, 1949-1971. Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium zeneszerzés tanára A zeneszerzésen kívül fordított is franciából, így készített magyar változatot Debussy Pelléas és Mélisande-jából és dalok szövegét is átültette;

G. Jávor Lilly (Budapest, 1915. december 1. -) zeneiskolai zongora- és harmonikatanár (Fodor Zeneiskola, Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Pedagógus Szakszervezet);

Jeney Zoltán (Szabadka, 1915. október 24. – Budapest, 1981. október 21.) fuvolaművész,

Próbál a Budapesti Fúvósötös (Jeney Zoltán, Szeszler Tibor Ónozó János, Hara László, Mezől Ferenc)

zeneszerző, zenepedagógus. 1933-1940-ig volt a Zeneművészeti Főiskola hallgatója, ahol két tanszakot is végzett. Fuvolát Dömötör Lajostól tanult, zeneszerzésre Siklós Alberthez és Kodály Zoltánhoz is járt. Már főiskolás korában a Budapesti Hangversenyzenekar szólófuvolása, majd tagja lett az Állami Operaház Zenekarának, ahol nyugdíjazásáig játszott, valamint az Állami Hangversenyzenekar szólófuvolása volt. Művészi munkája mellett nagy jelentőségű zenepedagógiai tevékenységet is végzett. 1950-

A portré és a szöveg forrása: www.musicianswho.hu

től tanított a Budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában. Az itt szerzett tapasztalatok sürgették egy új, a magyar népzene szellemében fogant fuvolaiskola megírására. Mint fuvolaművész kimagasló érdemeket szerzett magyar szerzők fuvolára írt műveinek bemutatásával. Az ő nevéhez fűződik Szervánszky Endre és Petrovics Emil fuvolaversenyének, Dávid Gyula, Járdányi Pál, Hajdú Mihály, Kadosa Pál fuvolaműveinek magyarországi bemutatója is. A fúvós kamarazene népszerűsítése, irodalmának

megteremtése terén igen jelentős volt a Budapesti Fúvósötös 1947-ben való megalakítása. Alapító tagjai Jeney Zoltán (fuvola), Szeszler Tibor (oboa), Balassa György (klarinét), Ónozó János (kürt) és Hara László (fagott). Az első fúvósötöst Dávid Gyula írta számukra;

Kalmárné Bocsánszky Erzsébet (Szamosújvár. 1915. július 31. -) zeneiskolai zongoratanár (Zeneiskola, Pápa; Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Karczag György (1915-1980) zenei író, az *Ifjú Zenebarát* főszerkesztője, a Kodály

Zoltán Társaság titkára, a Magyar Zeneművészek Szövetsége gazdasági igazgatója);

Kertész László (Budapest, 1915. augusztus 27. –Budapest, 2004) Tanulmányait 1933-tól 1937-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol Koncz János növendéke volt hegedű szakon; 1946-47-ben Hont Ferenc irányításával rendezést tanult a Színművészeti Főiskolán. 1938 és 1943 között a budapesti Hangversenyzenekar hegedűse, 1945-től 1948-ig a Munkás Kultúrszövetség zenei vezetője volt. 1951 és 1956 között az Állami Bábszínház rendezője, 1956-tól 1977-ig az Állami Déryné Színház főrendezője, 1978-tól nyugalomba vonulásáig a Népszínház operatársulátát vezette. Nevéhez fűződik, hogy a második világháború után az operatársulattal nem rendelkező helységekből is rendszeresen operaelőadásokat tartottak;

Khell Zoltán (Bereck, 1915. október 7. -) középiskolai ének-zenetanár (Román Állami Gimnázium, Petrozsény, Katolikus Gimnázium, Kézdivásárhely; Állami Tanítóképző, Székelykeresztúr; Állami Tanítóképző, Pápa; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa - igazgató);

Kovács Andor (Szászváros, 1915. április 21. - Lausa, 2005. augusztus 31.)

zeneszerző, tanár;

Lontay Rajner Lászlóné Morvay Piroska (Budapest, 1915. február 25.) zenetanár, korrepetitor, zongorakísérő;

Máriaföldy Anasztázia (Szeged, 1915. augusztus 8.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged);

Nagypál László (Kiskunhalas, 1915. március 27. – Budapest, 1981. augusztus 8.) operaénekes, tanár. 1939-ben a budapesti Operaház énekesé volt. 1959-1961 között Debrecenben énekelt a Csokonai Színháznál. 1964-től váltott, és a tenor szerepek helyett bariton szerepeket énekelt. 1976-82 között a jászberényi Palotási János Zeneiskola énektanára volt;

Nemes Katalin (leánykori nevén Frieder Katalin) (Debrecen, 1915. október 5. – Budapest,

1991. március 29.) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián 1932 és 1937 között Stefániai Imre, Bartók Béla és Keéri-Szántó Imre tanítványa volt. Közben a megélhetésért egy szalonzenekarban zongorázott. 1947-1949. Nemzeti Zenede – zongoratanár, 1949-1951. Zenei Gimnázium – zongoratanár, 1951-1956. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanársegéd, 1956- uo. zongora főtárgy-tanár és zongora kötelező tárgy tanár 1990-ig. Tanítványai közé tartozott többek között Hambalkó Edit, Jandó Jenő. Tanári pályájával párhuzamosan koncertező művész is volt, ösbemutatóként játszotta Kadosa Pál, Kardos István és Mihály András versenyművét;

Pálvölgyi József (Pestszentlőrinc, 1915. február 9. -) zenekari fuvolaművész-tanár (Zenekonzervatórium, Újvidék; Újvidéki Szimfonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Győr; Szegedi Nemzeti Színház, Konzervatórium, Szeged; Zeneművészeti Szakközépiskola és Főiskola, Miskolc; Miskolci Szimfonikus Zenekar – alapító tag);

Papp Géza (Budapest, 1915. április 29. – Budapest, 2013. február 26.) zenetörténész, a zenetudományok kandidátusa. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán az egyházi karnagyképzőt (1934–1937), az orgona tanszakot (1937–1941) és a középiskolai énektanárképzőt (1938–1940) végezte; A negyvenes évek elején Csíkszeredában, a Római Katolikus Főgimnáziumban zenetanár volt; a második világháború után haláláig Budapesten

élt. Fontosabb munkái: A magyar katolikus egyházi népének (Budapest 1942); Kájoni János orgonakönyve (Organo Missale, Magyar Zenei Szemle 1942); A kóruséneklés hazai

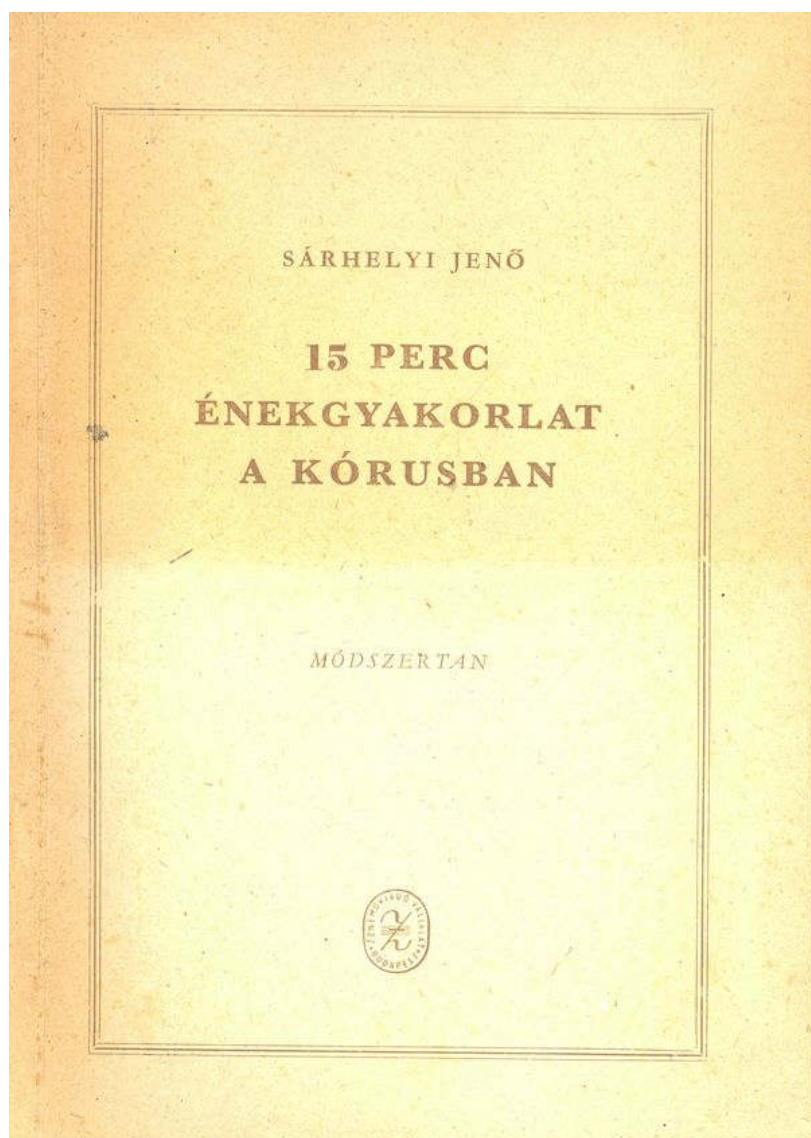
múltjából (Magyar Zenetörténeti Tanulmányok II. Budapest 1969); A verbunkoskiadványok kronológiájához (Magyar Zene 1970); A verbunkos kéziratos emlékei (Magyar Zene 1982);

Pungor Antal (Viszák, 1915. május 13.-) kántortanító, tanár, tanfelügyelő, megyei ének-zene szakfelügyelő, karnagy (Tanítóképző, Zalaegerszeg, Ságvári Gimnázium, Zalaegerszeg – ének-zenetanár, szakfelügyelő, Pedagógusok Művészegyüttes, Zalaegerszeg – karnagy);

Reményi Sándor (Budapest, 1915. június 8. – Budapest, 1980. június 18.) operaénekes, tanár. 1940-ben szerződtette az Operaház, ahol 1941-ben Morales (Bizet: Carmen) szerepében debütált. 1940–1973 között az Operaház magánénekeseként volt, mintegy 70 szerepben lépett fel. Verdi- és Mozart-művekben ért el különösen jelentős sikereket lírai baritonként. Tanított is, híressé vált tanítványa Máté Ottilia, Szabó Szilvia. Sírfelirata a Farkasréti temetőben lévő sírkövén: "Rigoletto, Valentin, Schober, Marcel, Germont, Wolfram, Salamon, Gara, Masetto, Falke, Figaro." (szerepeinek felsorolása);

Dr. Salgó Lászlóné Molnár Márta (Budapest, 1915. október 5. -) középiskolai ének-zenetanár, szolfézstanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Ádám Jenő is tanította. Főbb munkahelyei: Budapesti Izraelita Hitközség Leánygimnáziuma – énektanár, Köztársaság téri Általános Iskola, Budapest, – ének-zenetanár, Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola – szolfézstanár, főiskolai gyakorlatvezető tanár;

Dr. Sárhelyi Jenő (Budapest, 1915. május 18. -) zeneiskolai igazgató, bölcsészdoktor.

A Zeneakadémia középiskolai énektanárképző, valamint zeneszerzés-karnagyképző tanszékén többek között Harmat Artúr, Bárdos Lajos, Ádám Jenő, dr. Kókai Rezső és dr. Rajter Lajos voltak a mesterei. Főbb munkahelyei: Budapesti általános iskolákban énekzenetanár, karvezető, Állami Zeneiskola, Békéscsaba – igazgató, Békéscsabai Szimfonikus Zenekar - alapító karnagy;

Sass József (Baja, 1915. január 13. - 2013) középiskolai ének-zenetanár. A Zeneakadémián többek között Vásárhelyi Zoltán és Horusitzky Zoltán voltak a tanárai. Főbb munkahelyei: Kisújszállás-Csorbatanya; Érd-Tusculanum; Érd Központi Iskola; Budapesti általános és középiskolák: Piarista utca, Lónyai utca, Budafok-Szent István Gimnázium, Bartók Béla út, Thallóczy utca, Kaffka Margit Gimnázium, József Attila Gimnázium – ének-zenetanár, karnagy, továbbá Állami Zeneiskola, Érd-magánének- és kamarazene tanár). Művészeti tevékenységei: Bajai Daloskör – karnagy, Budapest Remix / Philaxia vállalatok kórusának, zenekarának karnagya, a Budapesti József Attila Gimnázium operastúdiójának, zenekarának vezetése, a Fővárosi Művelődési Ház operabrigádjának korrepetitora és zongora kísérője, a Lágymányosi Községi Ház operastúdiójának vezetője;

Serényi Emma (Kaposvár, 1915. december 1. – Budapest, 2000) középiskolai énekzenetanár. Tanára volt többek között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Harmat Artur, Wehner Géza, Maleczky Oszkár, Vaszy Viktor, Bárdos Lajos és Bartha Dénes. Főbb munkahelyei: Leánygimnázium, Székesfehérvár; Gimnázium, Budapest; Fővárosi Vízművek Vegyeskar – karnagy, Kertész utcai Általános Iskola Budapest, ELTE Ságvári Endre Gyakorlóiskolája, Budapest- vezetőtanár Fővárosi Vízművek Vegyeskar – karnagy;

Szabó András (Szeghalom, 1915. december 1.-) zeneiskolai hegedűtanár (Zenei Általános Iskola, Békés-Tarhos; Állami Zeneiskola, Békéscsaba; Felsőfokú Óvónőképző, Szarvas; Fővárosi XI. és III. kerületi Állami Zeneiskola, Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba);

Szabó Margit Klára (Székelyudvarhely, 1915. március 10. – Kolozsvár, 2002. október 13.) erdélyi magyar zenetanár, tankönyvíró. Szülővárosában végzett, a Református Tanítónőképzőben (1935). 1933-tól tanítónő, 1940-től igazgatósági titkárnő a székelyudvarhelyi Református Tanítónőképző gyakorló elemi iskolájában. 1944-ben zenetanári oklevelet szerzett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán; 1946-tól a kolozsvári Zenei Líceumban a szolfézs-zeneelmélet és mellékszongora tanára. Első írása (A tanítónőképző hatása növendékeire) az Ifjú Erdélyben jelent meg 1935-ben. Hosszú pedagógiai pályájának tapasztalatait az elemi osztályosok zenei tanulmányait elősegítő gyűjteményekben és egy tankönyvben foglalta össze. Legismertebb munkája: *Dalolj velünk. Énekgyűjtemény az I–IV. osztály számára* (Nagy István előszavával, Bukarest, 1972). A kötet a magyar és más népek gyermekdalai mellett két- és háromszólamú kórusműveket, elsősorban népdalfeldolgozásokat tartalmaz; Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szőnyi Erzsébet, Ádám Jenő, Bárdos Lajos, Farkas Ferenc, Járdányi Pál, Kadosa Pál, Viski János és néhány román szerző művei mellett a romániai magyar szerzők (Birtalan József, Csíky Boldizsár, Hubbes Walter, Szabó Csaba, Terényi Ede, Zoltán Aladár) gyermekkari műveivel is megismerteti a kisiskolásokat;

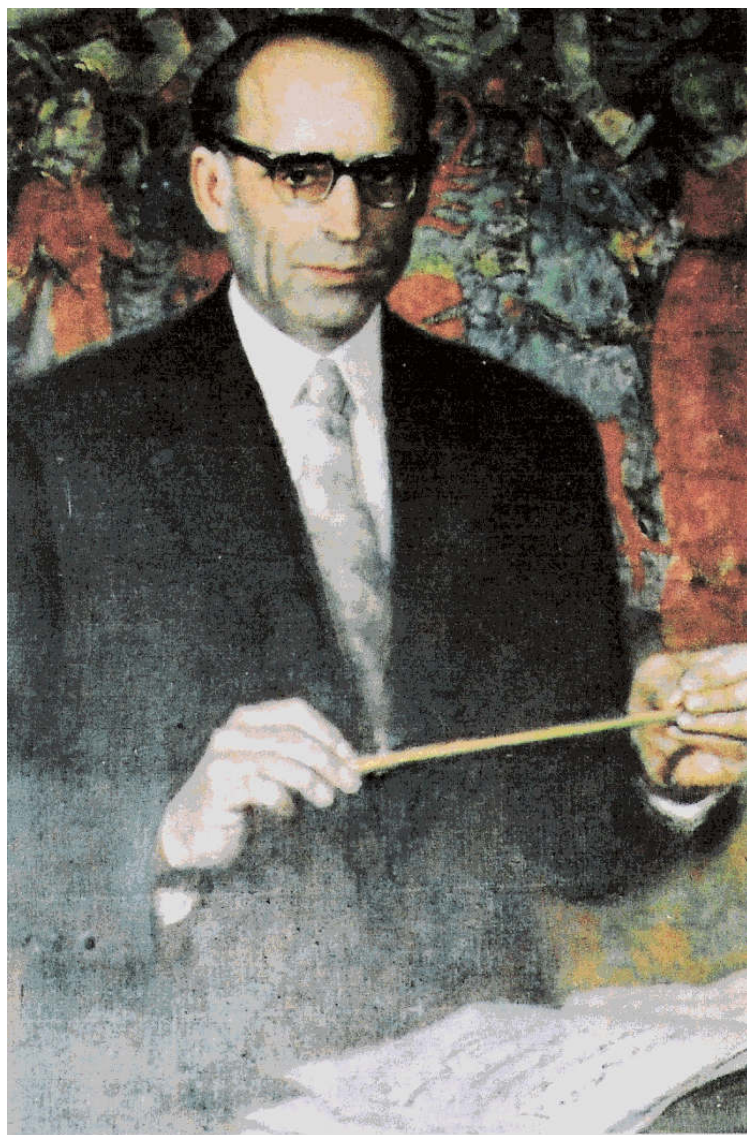
Szalay László (Győr. 1915. március 28. -) magyarnóta- és dalénekes, tanár. A negyvenes évek elejétől énekelt magyar nótákat, és évtizedekig a fővárosi kávéházak vendégeit szórakoztatta. Külföldön Londonban, majd Lengyelország, Bulgária és a Szovjetunió nagyobb városaiban vendégszerepelt. Több mint tíz évig tanított az OSZK stúdióban, számos, már neves nótáénekes nála kezdte tanulmányait. Sikeres pályafutását több száz rádiófelvétele, hanglemezei és televíziós szereplései bizonyítják;

Szirányi Jánosné Fischer Gabriella (Nagyvárad, 1915. június 15. – Budapest, 2004) zongoraművész-tanár Keéri-Szántó Imre növendékeként végzett a Zeneakadémián. Kezdetben magán zeneiskolai tanár volt, majd 1954-78 között a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskolában tanított. 1979-től, már nyugdíjasként – szintén zongoratanárként foglalkozott a Magyar Rádió Gyermekkórusának tagjaival;

Szücs Ilona, Eötvösné (Kisújszállás, 1915. október 2. – Dunakeszi, 2010. szeptember 22.) zongoraművész-tanár, korrepetitor, koncertszervező. 1939-ig Miskolcon a Tóth Pál

Líceumban, majd 1944/45-ig Székelyudvarhelyen tanított. A II. világháború után, 1946-ban visszatért Miskolcra, ahol az akkori Zenedében tanított zongorát. Az '50-es évek elején Diósgyőrben alapított Zeneiskolát. Miskolcon neves zongorakísérőként ismerték, 1958-ig a miskolci Zeneművészeti Szakiskola zongoratanárként működött. Emellett 1956-ig az Országos Filharmónia miskolci kirendeltségét vezette. 1958-ban Pestre költözött, ahol a Zeneművészeti Szakiskola vonós növendékeinek zongorakísérő tanáraként dolgozott. A '60-as években a Színház- és Filmművészeti Főiskolán is tanított ének-korrepetitorként. Szintén a '60-as évek elején Kertész utcai Zeneiskolában tanított. A '80-as évektől váltakozva élt Párizsban és Budapesten;

Tamási Gergely Alajos /Páter/ (Öregcsertő, 1915. szeptember 18. – Budapest,

1967. augusztus 29.) ferences szerzetes, tanár, karnagy, zeneszerző. 1945-ben kezdte meg a Kapisztrán Kórus, 1947 -től a zenekar, majd a Kapisztrán Gyermekkar és gyermek-zenekar szervezését azzal a szándékkal, hogy ébren tartsa az egyházi zene nagy hagyományait és teret biztosítson az ifjúság keresztény szellemben történő nevelésének. 1952-től főleg a

budapesti Belvárosi Főplébánia templomban és a Margit körúti ferences templomban, sok vidéki templomban oratóriumi hangversenyeket adott az Operaház művészeinek közreműködésével. 1953-tól tanít a szentendrei Ferences Gimnáziumban. 1959-től a budapesti Hittudományi Akadémia tanára. 22 esztendő karnagyi, egyházkarnagyi működése során megszólaltatta a zeneirodalom valamennyi nagy korszakának legjelentősebb alkotásait. Az előadások rangos Operaházi szólistái /Báthy Anna, Tiszay Magda, Réti József, Várhelyi Endre/ örök időkre beírták nevüket a nagy bemutatók emlékkönyvébe. Zeneszerzőként 1956-ban indult el pályáján. 1956. október 22-én mutatta be teljes Együttessel a "Nándorfehérvár 1456" c. oratóriumát, a világraszóló történelmi esemény 500. évfordulója alkalmából. A keresztény népművelés kiemelkedő alakja volt. A nagy zenepedagógus hatása több mint négy évtized múltán is érezhető. A "nagy család" tagjai szétszóródva a nagy világban is érzik az összetartozást. Találkozások alkalmával nem győznek csodálkozni azon, amire csak most döbbsen rá: egy csodálatosan nagy pedagógus egyéniség forrasztotta örökre egybe őket;

Toroczky Dénes (Debrecen, 1915. május 5. – Budapest, 1988. július 10.) zenekari gordonkaművész-tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán gordonkázott Zsámboki Miklósnál, majd Schiffer Adolfnál; ezzel egy időben Kodály Zoltánnál tanult komponálni. Gordonkaművészi és zeneszerzői oklevelét 1939-ben szerezte meg, ezután Unger Ernő tanítványaként karmesterséget is tanult. 1936-1976 között zenekarban játszott; 1940-ig a Bp.-i Hangversenyzenekarban, a Székesfővárosi Zenekarban, majd a Magy. Állami Hangversenyzenekarban. 1946-1960 közt többféle kamaraegyüttes tagjaként szerepelt a Magy. Rádióban. 1961-1966 között gordonkatanár volt a Marczibányi téri „Kodály Zoltán” Ének-Zenei Tagozatos Általános Iskolában. Tanulmányi célokra számos gordonkadarabot, dalt, kórusművet, vonós- és fúvóstriót írt;

Wágner József (Kassa, 1915. március 15. - 1991) operaénekes-tanár, a Pécsi Nemzeti Szín-

(A portré forrása: Pécsi Nemzeti Színház honlapja)

ház örökös tagja;

1920-ban születtek

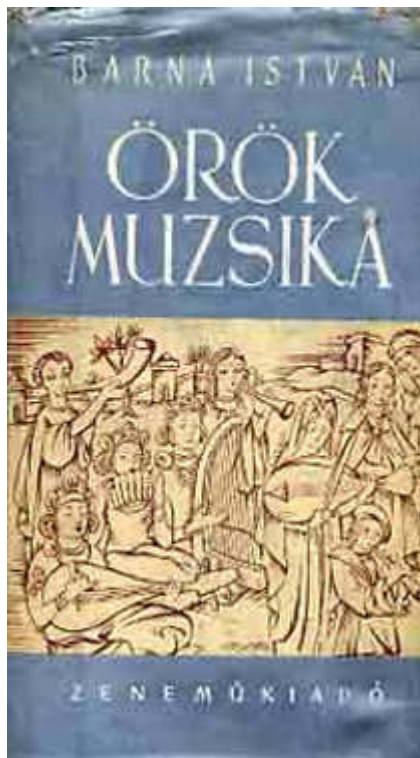
Balogh Ferenc/z/ (Aszód, 1920 – 2005. január 21.) hegedűművész-tanár. (Demény Attila

Balogh Ferenc hegedűművész, a kolozsvári Konzervatórium professzora (A portré forrása: Művelődés Közművelődési folyóirat – Kolozsvár, 2005)

írása / Művelődés Közművelődési folyóirat – Kolozsvár, 2005/ a Parlando 2015/2. számában olvasható.

Barna István (1920-1986) zeneszerző, zenei író, zenetörténész, tanár. 1945-1948. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – zeneszerzés szak. 1946-1949. Zenei Szemle társszerkesztője, 1950-1957. Győri Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés-zeneelmélet tanára, 1962 - 1970. Zeneműkiadó szerkesztője.

1970. Zeneműkiadó szerkesztője. Legismertebb munkája az Örök muzsika: Zenetörténeti olvasmányok - Antológia / összeállította és jegyzetekkel ellátta Barna István - Budapest : Zeneműkiadó, 1959;

dr. Barsi Ernő (Sály, 1920. június 28. – Győr, 2013. augusztus 8.) magyar

(A kép forrása: www.tani-tani.info)

néprajzkutató, zenepedagógus, zenetörténész, hegedűművész, főiskolai tanár;

Barsvári József (Tatabánya, 1920. május 27.) zenekari trombitaművész, tanár;

Bognár Rezső (Budapest, 1920. augusztus 6. -) zeneiskolai zeneelmélet-tanár,

igazgató, tankönyvíró-szerkesztő;

Buza János (Sövényháza, 1920. október 20.) zeneiskolai gordontanár, zenekari gordonművész;

Csenki Sándor (Püspökladány, 1920. március 16 – Dunapataj, 1945. január 19.) cigányzenei kutató;

Czanik Zsófia (Mezőtelekd, 1920. január 13. – Budapest, 1998. október 1.)

(A kép forrása: BMC)

operaénekes-tanár. 1947-től 1969-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekes. Főbb szerepeit Beethoven (*Fidelio*), Verdi (*Az álarcosbál*, *A trubadúr*, *Aida*), Wagner (*A bolygó hollandi*, *Tannhauser*, *Lohengrin*, *A walkür*), Borodin (*Igor herceg*), Goldmark (*Sába királynője*), Puccini (*Tosca*) és Mascagni (*Parasztbecsület*) operáiban alakította;

Dancs Lajos (Vásárosnamény, 1920. június 21. – Nyíregyháza, 1988.) főiskolai tanár, népzenei kutató. 1939-től 1949-ig a Nyírcsaholyi Római Katolikus Elemi Népiskolánál kisegítő tanerő, majd kántortanító volt. 1949-től 1964-ig a Nagyecsed Általános Iskolájánál tanár és igazgató helyettes. 1953-ban Nagyecsedben megalakította a Népiegyüttest, előadták az "Ecsedi lakodalmast". 1959-ben megszervezte a zenei tagozatot, a "Kodály módszer" lett az ének-zenei oktatás alappillére. 1964-től Nyíregyházán Tanítóképző Intézeti tanár. 1973-tól a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán főiskolai docens, majd főiskolai tanár. 1983-as nyugdíjazása után is segítette Nagyecsed hagyományörző népi tánc csoportját, mint szakmai tanácsadó;

Domahidy László (Debrecen, 1920. július 10. – Budapest, 1996. szeptember 1.)

(A kép forrása: operaslagerek.network.hu)

operaénekes, tanár. A Kolozsvári Operában, a Traviatában lépett először színpadra. 1947 és 1980 között az Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt. Pályafutása során több mint nyolcvan – elsősorban karakterbasszus – szerepet énekelt;

Erdős Jenő (Sarkad, 1920. november 27.) magyar-, történelem-, és ének-zenetanár, pedagógus.

giai előadó, karvezető (Vaja-kántortanító, Általános Iskola, Mátészalka-igazgató, közművelődési ének-zene szakfelügyelő Sarkadon született 1920-ban, a középiskolai tanulmányait a debreceni Református Kollégiumban végezte, ahol a híres Kántusban való éneklés tovább erősítette vonzalmát a kóruséneklés felé. Magyar és történelemtanári képesítése mellé a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Pedagógia szakán szerzett diplomát. Elvégezte az Egri Tanárképző Főiskola énektanári szakát is.

Első munkahelyén Vaján, mint kántortanító már gyermekkart és felnőtt férfikart szervezett. Életének jelentős állomására, Mátészalkára 1952-ben került, ahol előbb iskolaigazgató, majd 1963-tól tíz éven át a Járási Művelődési Osztály vezetője volt. Ez az évtized a megye és a régió kórusmozgalmának „fénykorát” elindító időszak volt. Saját énekkarát 1958-ban

alapította énekelni szerető pedagógusokból, amely hamar kinőtt a „társas éneklés+ kategóriájából, és a város, a megye rendezvényein túl, országos szinten is sikerrel mutatkoztak be. Ezt a kórus, 1980-ig, nyugdíjba vonulásáig vezette. 1961-ben az Erdért Vállalat nagy létszámú vegyeskarát is megszervezte;

Farkas Gyula (Újszász, 1920. szeptember 25. – Budapest, 1994) cigányprímás,

tanár.

Fellegvári György (Szeged, 1920. december 18.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zenekonzervatórium, Győr, Állami Zeneiskola, Sopron, SZOT Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Magyar Állami Operaház – zenekari művész);

Hollós Ilona, Bágya Andrásné (Nagyvárad, 1920. március 2. – Budapest, 1993. június 1.) táncdalénekesnő. Énekesként 1944-ben, a Holéczy-együttessel debütált. Szólókarrierbe csak 1947 után kezdett. Ő volt a 1960-as éveket megelőző időszak legnépszerűbb, leghíresebb táncdalénekesnője;

Husztai József (Budapest, 1920. június 7.) hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Abony; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi zeneiskolai szakfelügyelő);

Járdányi Pál /eredetileg: Paulovics/ (Budapest, 1920. január 30. – Budapest,

1966. július 29.) zeneszerző, zenepedagógus, népzenekutató. 1936-ban felvételt nyert a Zeneművészeti Főiskolára, ahol Kodály Zoltán (zeneszerzés), Zathureczky Ede (hegedű) és Kósa György (zongora) tanítványa volt. Először zenekritikusként dolgozott a *Forrás*, a *Szabad Szó*, a *Válasz*, a *Valóság* és más lapok számára. Az 1945/46-os tanévtől az 1958/59-es tanévig a Zeneművészeti Főiskola tanára volt, ahol 1959-ig tanított magyar népzénét, szolfézszt és zeneelméletet. Közben, 1948-tól az Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportjának munkatársa, majd vezetője is volt. Neves tanítványai: Kurtág György, Szabó Helga, Devich Sándor, Olsvai Imre. Közben, 1948-tól az Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportjának munkatársa, majd vezetője is volt. Ő rendszerezte és szerkesztette a Magyar Népzene Tára I. és IV. kötetét (1951, 1959). Halála után Kodály Zoltán német nyelvű cikket írt a *Studia Musicologica* című folyóiratba: „Erejének teljében

hagyott itt bennünket. Talán gondban amiatt, hogy annyi mindent nem fejezhetett be. De nyugodtan abban a tudatban, hogy ameddig dolgozhatott, egész odaadással és teljes sikerrel tette. Nem vesztette el életét, mert sohasem törődött azzal, hogy megtartsa.”;

Igó István (1920. szeptember 3. -1996. április 9.) ének-zenetanár, karnagy. 1965-69. Tanárképző Főiskola, Eger – ének-zene szak. 1939- általános iskolai igazgató – ének-zene tanár, Nekézseny. Nekézsenyi Népdalkör karnagya;

Kecskeméti István (1920 - Budapest, 1999. szeptember 22.) zenetörténész, író. 1951-ben, a zenetudományi tanszak indulásakor találkoztam először vele. Azon szerencsések közé tartoztunk - Pándi Marianne-nal, Kroó Györggyel és Kovács Jánossal együtt -, akiket felvettek az akkor alapított zenetörténész tanszak első osztályába. Együtt jártunk Szabolcsi, Bartha és Bárdos tanár urak felejthetetlen óráira. Kecskeméti volt közöttünk a legidősebb, egyben a legérettebb muzsikus, már akkor egyetemi doktori cím birtokosa. Nagyszerűen zongorázott, és csodálatos hallással volt megáldva, így azután neki nem okozott nehézséget a bonyolult összhangzattan-feladatok megoldása és a Kodály-féle, különlegesen nehéz, kulcsváltós szolfézsleckék lapról olvasása. Ő volt az, aki csendesített minket, ha "rendetlenkedtünk", és ő volt az osztály lelkiismerete.

Ezek a csaknem fél évszázaddal ezelőtti emlékek jutottak először eszembe, amikor

Kecskeméti István haláláról értesültem. De a szubjektív benyomásokat nem homályosíthatja el a nagyon szomorú tény: nemcsak egy kedves, jóságos és önzetlen kollégát-barátot veszítettünk el, hanem korszakunk egyik legjelentékenyebb tudósát. Az életmű, amit maga mögött hagyott, kevés önálló könyvet, monográfiát tartalmaz, ám annál több kiemelkedően fontos és alapvető résztanulmányt, szilárd tégláját a magyar zenetörténet épületének. Kecskeméti bizonyára a génjeiben hordozta zenei képességeit, hiszen Goldmark Károly leszármazottja. Érdeméül szóljon, hogy ezzel a családi örökséggel soha nem büszkélkedett, s

munkáiban is csak szerény helyet hagyott a Goldmark- emlékeknek. Annál nagyobb szerepet kapott viszont Mozart, Chopin, Liszt, Debussy és Bartók: ragyogó tanulmányok hosszú sora bizonyítja ezt. Kecskeméti pályájának igen határozott irányt szabott, hogy zeneakadémiai diplomájának megszerzése után nem sokkal bekerülhetett az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtárába, ahol Vécsey Jenő mutatott példát neki a könyvtári kutatásban, és ő állított mércét elé a zenetörténeti tevékenység igényességében is. Vécsey halála után, 1966-ban Kecskeméti lett az osztály vezetője, és az ott eltöltött 15 évet nemcsak arra használta fel, hogy az általa vezetett osztály a nemzeti könyvtár hazai és nemzetközi funkcióját méltó módon töltsse be, hanem arra is szakított időt és tartogatott energiát, hogy az ott felhalmozott értékeket - Mozart, Fux, Süßmayr, Dittersdorf, Schubert és Liszt kéziratait - gondos filológiai értékeléssel ellátva publikálja. Tanulmányait a magyar zenetudományi folyóiratokon kívül olyan rangos kiadványok közölték, mint a salzburgi Mozart Jahrbuch, az Österreichische Musikzeitschrift és a Bécsben kiadott Grasberger Festschrift. Kecskeméti a nagyon értékes filológiai-szövegközlési munkákon kívül a zenei anyag bámulatos ismerője és értője is volt, amit többek között a Mozart-zongoraversenyekről írott tanulmánya és számos más, főképp Kodály komponálási titkát és módszerét feltáró munkája tanúsít. 1976-ban, 56 éves korában részesült Erkel-díjban. Tulajdonképpen korán, 61 évesen vonult nyugalomba, ám tudományos pályája ettől kezdve még magasabbra ívelt. Már a hatvanas években megmutatkozott, hogy Kecskeméti kutatásaiban Kodály alkotóművészete megkülönböztetett helyen áll. Kodály születésének 90. évfordulója alkalmából azután - 1972-ben - nagyszabású kiállítást rendezett Bécsben. Így alakulhatott, hogy a zeneszerző özvegye lényegében Kecskeméti Istvánra bízta a hagyaték gondozását-feldolgozását, s azon belül az egyik legnagyobb feladatot: a Kodály-művek tematikus jegyzékének összeállítását. Kecskeméti 1991-es és 1992-es magyar és angol nyelvű publikációi arról tanúskodnak, hogy a vállalkozás - mely párhuzamosan alakult a Liszt-múzeumban készülő Liszt-jegyzékkel és a Bartók Archívumban készülő Bartók-jegyzékkel - tulajdonképpen már összeállt, ám a szerkesztő-tudós különös gondossággal további részletek tisztázását tűzte ki célul. Szomorú, tragikus, hogy Kecskeméti István maga nem fejezhette be ezt a nagy munkát, és nem érthette meg az általa oly régtől eltervezett és megálmodott Kodály-műjegyzék megjelenését.

Életműve, bár így is hatalmas és jelentős, ezzel lett volna igazán befejezve. *Kárpáti János* (Forrás: Muzsika, 1999/11. szám);

Kern István (Nagyszeben, 1920. február 15.) zenekari hegedű- és kamaraművész (Budapesti Hangversenyzenekar, Székesfővárosi Zenekar/ÁHZ – szólamvezető, Ney Vonósnégyes, Magyar Kamarazenekar, Hamilton Vonósnégyes, Kanada);

Kis István (Tiszakarád, 1920. március 16. – Budapest, 1986. karnagy, kórusvezető, korrepetitor). A Zeneakadémián Vásárhelyi Zoltán növendéke. 1949-77 a Néphadsereg Művészegyüttesének tagja, 1949-56 korrepetitora, 1957-58 helyettes karnagya, 1958-tól nyugállományba vonulásáig vezető karnagya, művészeti vezetője;

Dr. Kiss Endréné Banner Margit (Szatmárnémeti, 1920. június 12.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Kneifel Imre (Székesfehérvár, 1920 -) ének-zenetanár, karnagy, Székesfehérvár zenei

Kórusfotó 1960-ból (vagy 1962-ből?) (Alba Regia Vegyeskar archívumából)

életének meghatározó személyisége, művész-tanára. Hosszú időn keresztül vezette az Alba Régi Vegyeskart, amely együttes 1949-ben 68 főnyi tagsággal kezdte meg újra a működését. Műsorukon szerepelt: Halmos László: Magyar-orsz népdalszvit, Székely Endre: Daloló szomszédaink, Bárdos Lajos: Népdalkórusok;

Kopácsy Béláné Ernőfy Lilla (Budapest, 1920. december 6.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető a Zeneakadémián többek között Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Vásárhelyi Zoltán növendéke volt. Munkahelye: Tanítóképző Főiskola, Jászberény – énektanár, kórusvezető, később művészeti nevelési tanszékvezető;

Dr. Kovács Ferencné Deborsky Mária (Kapuvár, 1920. május 4.) középiskolai ének-zenetanár, zenetanár (Tanítóképző és Gimnázium, Dombóvár; Zircen Janka Tanítóképző, Budapest; Tanítóképző Főiskola, Budapest-tanszékvezető tanár);

Kováts Barna (Budapest, 1920. augusztus 24. – Salzburg, 2005. november 23.)

zeneszerző, gitárművész-tanár. Budapesten a Verbőczy Gimnáziumban érettségizett 1940-ben. Ekkor azonban már 2 éve a Magyar Rádió szólistája volt. A Rádióban egészen pontosan 1938. június 23-tól 1952. augusztus 31-ig volt nyilvántartva külső munkatársként, mint irodalmi és zenei adások szóló gitáros közreműködője. E stúdiófelvételek alapján megállapítható, hogy repertoire-ja ebben az időben már egészen kiterjedt volt. XII. századi gitárra átdolgozott trubadúr dallamoktól, Dowland, Luis Milan, Couperin, Rameau, Johann Sebastian Bach feldolgozásokon át a modern szerzőkig bezárólag fogta át a zeneirodalom gitárra alkalmazható és gitárra írt műveit, köztük persze a sajátjait, és a máig két legnépszerűbb gitárra írt versenyművet, Joaquín Rodrigo *Concierto de Aranjuez*-ét és Castelnuovo Tedesco *D-dúr Concerto*-ját, melyet a forradalom alatt tanult meg. Az intézményes gitárokztatás az 1940-es évek végén indult el. Kováts Barna 1947-49 között a Szakszervezeti Zeneiskolában működött, mint gitártanár. A Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1952-es megalakulása évében indította be gitártanfolyamát és itt Kováts Barna az ország legszínvonalasabb alsófokú zeneoktatási intézményének óradíjas tanára lett, ahol

már valóban a szívéhez közel álló stílust taníthatta. Első növendékei Németh Ferenc, Révi Ferenc, akik végül nem lettek hivatásos zenészek és Vereczkey László voltak;

Kőri Lászlóné Várnai Klára (Budapest, 1920. július 1. - 2003. április 21.) zongoraművész-tanár. 1950 és 1954 között a Népművelési Minisztérium művészetoktatási főosztályának osztályvezetője, 1954-től 1967-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára, igazgatóhelyettese, 1967-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának docense;

Lakatos Flórián (Győr, 1920. február 27.) népzenei hegedűs. Tanárai között volt többek között Végh Sándor is;

Lénárth Elek (Királyhida, 1920. augusztus 12. – Budapest, 1984. május 6.) zeneszerző, rádiós szerkesztő, az Országos Filharmónia főtitkára, karmester, zenekari kűrtművész-tanár. 1945-től a Kádár Kata Népi Kollégiumban nevelőtanár, 1948-tól a Magyar Néphadsereg tiszte, a kulturális alosztály vezetője. 1952-től 1957-ig az Országos Filharmónia főtitkára, 1957-1983 között a Népművelési Intézet főmunkatársa volt. 1970-től 1983-ig a dorogi Koncert Fúvószenekar karmestereként a zenekarral külföldi turnékon vett részt, több nemzetközi versenyen díjakat is nyertek. 1957-től 1964-ig a Magyar Rádió Zengjen a Muzsika! című műsorát szerkesztette. Számos fúvószenekari darabot, átiratot és hangszerelést írt. Évekig volt a Kórusok Országos Tanácsának (KÓTA) elnökségi tagja;

Lengyel Gabriella (1920 –) hegedűművész-tanár. A Zeneakadémián többek között Hubay Jenő és Zathureczky Ede növendéke volt. Pályáját csodagyerekként kezdte. 1948-ban elnyerte a Flesch-díjat Londonban. Külföldön élt...;

Lugossy Magda (Budapest, 1920. augusztus 11. -) magánének-tanár (Városi Zeneiskola, Szombathely, Fővárosi Szakfelügyelői Intézet – vezető szakfelügyelő, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – hangképző tanár);

Lukács Éva / Radnóti Lászlóné / (1920-1999) operaénekes-tanár;

Mészáros György (Budapest, 1920. február 20. -) zenekari hegedűművész, tanár (Állami Operaház – koncertmester is, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara, Budapest Zenekar - koncertmester, Lehár Zenekar - vezénylő koncertmester);

Dr. Mezgár Ferencné Krasznavölgyi Valéria (Sáta, 1920. április 11.) zongoratanár (Magán zeneiskolai tanár, Budapest, Városi Zeneiskola, Debrecen; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen – tanulmányi titkár is, Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola);

Miklós Katalin (Budapest, 1920. január 16. -) operaénekes, tanár;

Molnár Klára, dr. Siptár Miklósné (Vác, 1920. március 24.) zenekari hegedűművész-tanár. Tanulmányait 1936 és 1942 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű

szakán Gábrriel Ferenc és Weiner Leó növendékeként végezte. 1942-től 1954-ig a pécsi Zenekonzervatórium hegedűtanára, 1954 és 1984 között az MRT Szimfonikus Zenekarának tagja. 1984-től a Zeneakadémia Zenetanárképző Intézetének hegedűtanára;

Nagy Kálmán (Farád, 1920. február 14. -) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy (Potyond-iskolavezető, Általános Iskola, Kaposvár – igazgató, Bodnár Á. Általános Iskola, Csorna – ének-zenetanár);

Orbán József (Kecskemét, 1920. április 11.-) zenekari kürtművész (Honvéd Művészegyüttes, Fővárosi Operettszínház);

Páka Jolán (Budapest, 1920. március 20. – 2005. június 11.) operaénekes-tanár.

(A kép forrása: caruso.blog.hu)

Kolozsvári Nemzeti Színházban mutatkozott be Violettaként Verdi Traviata című operájában. 1944-ig maradt a kolozsvári színház tagja, ezután 1945-től 1963-ig a Magyar Állami Operaház magánénekesnője volt. Főbb szerepei: Gilda (Verdi: Rigoletto); Constanze (Mozart: Szöktetés a szerájból); Lakmé (Delibes); Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia);

Pálfi Endre (1920) operaénekes, tanár. 1949-ben debütált az Operaházban, a Traviata Doupholjaként. A comprimario szerepkörben működik, néhány nagy szereppel (Marcel, Sharpless, Valentin).

Pallós Béla (1920. november 30. - 2009) ének-zenetanár, karnagy. 1939-1944.

1940-1945. polgári fiúiskola, Csillaghegy – óraadó tanár, 1945-1959. Vendel utcai tanítóképző – ének-zene tanár, 1948-1951. Magyar Rádió Énekkar a korrepetitora, 1948-1966. Gamma, Danuvia, Törekvés kamarakórus vezetője, 1954- Építők Szakszervezete kórusának művészeti vezetője, karnagya, 1959- ELTE. Radnóti M. gyakorlóiskolája – vezetőtanár;

Pogány László (1920-1956) zeneszerző, karmester;

Pornói Pál (Rákosszentmihály, 1920. október 22. -) zenekariordonkaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok – szólamvezető is, Fővárosi Zeneiskola Szervezet). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Zsámboky Miklós (gordonka) volt a mestere;

Raj Gizella (Budapest, 1920. április 15. -) zongora-, szolfézs- és összhangzattan-tanár. „1939 és 1942 között elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanárképzőjét, ahol többek között Molnár Antal, Kókai Rezső, Weiner Leó és Kodály Zoltán tanította. Zongoratanári pályáját 1942-ben friss diplomásként a II. kerületi Fenyves utcai fővárosi zenetanfolyamon kezdte, és a II. kerülethez egészen nyugdíjazásáig, 1976-ig hű maradt. Innét, az akkor már önálló II. kerületi zeneiskolából ment nyugdíjba, de még további tíz éven át, egészen 1986-ig tanított. II. kerületi működése mellett a továbbiakban még hosszú éveken át oktatott a III. kerületi zeneiskolában is.

1945 után azonban Raj Gizella még zeneszerzést is tanult a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában Sugár Rezsőnél, abban a híres osztályban, amelyben oly sok később elismert magyar zeneszerző is végezte kezdeti tanulmányait. Itt Sugár Rezső mellett olyan tanárai voltak, mint Farkas Ferenc, Huzella Elek, Nagy Olivér. Raj Gizella vizsgakompozícióját, egy négyszólamú fűgát a Tátrai-vonósnégyes, az akkori leghíresebb kvartett mutatta be, melynek vezetője, Tátrai Vilmos, szintén az iskola tanára volt. Raj Gizella azonban inkább a zongora- és főleg a szolfézs-tanításban kamatoztatta itt szerzett tudását is. A hatvanas évektől kezdve már mind a II., mind a III. kerületben ő volt az úgynevezett beiskolázó szolfézs-csoportok tanára, és e csoportok szinte minden tagja kiválóan megállta a helyét a szakközépiskolai, sőt később már a főiskolai felvételi vizsgákon is. Utóbbiak felkészítésére a szolfézs mellett már zeneelméletet és népzene is tanított. Ez irányú munkája olyan eredményes és sikeres volt, hogy az idők folyamán más kerületekből is az ő csoportjaiba irányítottak sok felvételizőt.

Tanári munkája mellett 40 éven át volt tagja a Forrai Miklós által vezetett Budapesti Kórusnak, ahol szólamvezető is volt, és nem egyszer a kórus zongorakísérőjeként is szerepelt. Kórustagként és hallgatóként is olyan világhírű dirigenseket látott és hallott, mint Dohnányi Ernő, Willem Mengelberg, Hermann Scherchen, Otto Klemperer – és a sor hosszan folytatható.

Az itt következő névsorban szereplők a Parlando olvasói számára bizonyára ismertek, ezért csak neveket sorolunk és funkciókat, működési területeket nem említünk. Tehát: Bartal László, ifj. Bánfalvy Béla, Bánfalvy Anna, Czigány Ildikó, Decsényi Katalin, Dolinszky Miklós, Draskóczy Eszter, Erdős Ákos, Farkas András, ifj. Fasang Árpád, Fasang Zoltán,

Fáth Helga, Gádor Ágnes, Héja Domokos, Héja László, Huzella Péter, Járdányi Gergely, Járdányi Zsófia, Kapronyi Margit, Kelemen Magda, Kollár Ime, Kósa Gábor, Kovács Judit, Melis Béla, Mohay Miklós, Olsvay Endre, ifj. Profánt István, Profánt Judit, Spányi Miklós, Sugár Miklós, Szabadi Vilmos, Szirányi Gábor, Szunyogh Balázs, Vígh Katalin, Wierdl Eszter, Wimmer Erika.” (Bekezdések *Péter Miklós* a Parlando 2010/6. számában megjelent laudációjából.)

Radnai György (Szurdokpuszti, 1920. augusztus 7. – Budapest, 1977. április 4.) magyar

(A kép forrása: BMC)

operaénekes, tanár. 1947-ben a Genfi Nemzetközi Zenei Versenyen második díjat nyert. Tanulmányait 1948-ban fejezte be és az Operaházhoz szerződött, melynek haláláig magánénekes maradt. Tonio szerepében debütált Leoncavallo Bajazzók című operájában. Karrierje során elsősorban Verdi híres bariton szerepeit énekelte. Sokszor szerepelt külföldön (Ausztria, Románia, Kanada, Törökország), több lemeze jelent meg. A Magyar Rádióban és koncerteken gyakran énekelt dalokat, operettet, szononokat és nótákat is;

Sallai József (Mezőkövesd, 1920. május 13.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, fővárosi és vidéki zeneiskolákban ütőhangszeres tanítás);

Sarlós László (Budapest, 1920. december 31. – Budapest, 2002. október 28.), az **Editio Musica Budapest** egykori igazgatója. „Hát itt hagyott minket, Főnök Úr?! - kérdeztük hitetlenkedve Sarlós Lászlótól, amikor 1986-ban, hajszál híján húsz esztendő múltán fölállt a Zeneműkiadó igazgatói székéből. Mert elképzelhetetlen volt, hiszen ő volt a motor, a lélek, amely nap mint nap készítetett mindnyájunkat arra, hogy a magunk posztján megtegyük a tőlünk telhetőt. Mi mást mondhatnánk hát most, amikor végleg itt hagyott bennünket? Pedig 1967-ben, amikor híre jött, hogy nem-muzsikusi igazgató kerül a kiadó élére, bizalmatlanul, aggódva latolgattuk: mi lesz ebből. Nem sok időbe telt, míg kiderült: szakmai és emberi

csoda lett belőle. Sarlós László látomása: igazi, nyugati szemmel nézve is irigylésre méltón mozgékony, hathatósan működő, teljes infrastruktúrával rendelkező zeneműkiadó. A lehetőség és igény itt lappangott, csak arra várt, hogy észrevegye valaki, akinek van energiája ahhoz is, hogy két lábbal a földön állva és két könyökkel harcolva a nehézségek, a kerékkötők, közönyösek, irigyek ellenében, valóra is váltsa.

Különálló, nehézkesen mozduló állami cégekből lelkesen együtt gondolkodó csapatot szervezett. A Zeneműnyomdát a Zeneműkiadóhoz csatolta, a szélmalomharcot vívó kereskedelmi osztályt ismét rátermett kereskedőkké lelkesítette. Nem várta meg, hogy a könyvek-kották a lassú víz megszokott útján jussanak el a közönséghez; a reklám akkoriban még szokatlan eszközein túl egy-egy hazai és nemzetközi *promotion* mant küldött harcba. Az egyik a kiadó kocsiján hordta országszerte a kottákat iskolákba, könyvesboltokba; a másik briliáns nyelvtudással, megnyerő modorral és rendíthetetlen meggyőződéssel vitte a világba a magyar zene hírét, szervezte a külföldi kiadókkal közös kiadásokat, előadásokat. Manapság mindez természetes. Akkor forradalom volt.

A zenei kérdéseket pedig szakemberekre bízta a Főnök, akiknek megadta azt az akkoriban ugyancsak egyedülálló lehetőséget, hogy csak az értékekkel törődjenek. Azokban az évtizedekben, amelyek méltatlan kegyeltek és mellőzöttek máig megbékíthetetlen tömegét termették, ő személyesen örködött azon, hogy mindenki egyenlő esélyekkel indulhasson, és különbséget csak a tehetség, szorgalom, megbízhatóság tegyen. Ez állt a szerzőkre, de állt minden munkatársára is. Megszabadított bennünket a politika, ideológia, pártügyek minden terhétől. Valójában sose tudtuk, mennyi küzdelmébe került, hogy nekünk mindezzel nem kellett foglalkoznunk. Tűzbe mentünk volna érte, de ő ezt nem várta el: amit elvárt, szakértelem volt, és lojális, tisztességes, lelkes munka. A tűzbe ő maga ment, a felettes hatóságok packázásaival ő küzdött meg, ostoba kérdésekre ő válaszolt helyettünk. De ezt csak sejtettük, mert sose panaszkodott, sose sajnáltatta magát, és sose kérkedett azzal, amit értünk és a magyar zene ügyéért tett.

Legszebb álmainkat mindig pártolta. Ha azt mondtuk, hogy valami értékes, szép, fontos, azt válaszolta: meg kell csinálni. Ha netán álmunk elvitte volna a kiadó minden pénzét, legfőljebb azt mondta: gyönyörűségem, maga majd megoldja, találjon ki valamit, ami pénzt hoz. És lehetetlen volt nem kitalálni valamit. Mert ez volt a legkevesebb, cserébe az álmok megvalósulásáért. Különös csillagórája volt ez a húsz esztendő a magyar zenének, zeneműkiadásnak. A könyvek mai áradatában is hihetetlen, hogy volt idő, amikor évente ötven zenei könyv jelent meg. Hogy akadt szakkönyv, amelyet nagyobb példányszámban adtunk ki és el, mint eredeti angol kiadója. És hogy külföldre jutott minden magyar zeneszerző zenéje, sokuké világhírré.

Sarlós László 1920. szilveszter napján született, és 2002. október 28-án hagyott el minket. A kiadónál töltött 20 év során mindig csak a jelenre és jövőre futotta a beszédre jutó idő. Mintegy 60 éven át hűséges harcostársától, feleségétől röstelkedve tudakoltam éppen most: mégis mi történt a nekünk legfontosabb 20 esztendő előtt? Vázlat csupán, de egy darab történelem, és egyik változata annak, hogyan csiszolódik egy igaz ember.

1938-ban a kor törvénye szerint itthon nem vették fel az egyetemre. Palesztinában próbált szerencsét, ott végzett mérnöki tanulmányokat. A hitleri háború hallatán 1941-ben belépett az angol hadseregbe, ahol térképészként szolgált. A háború után természetesnek tartotta,

hogy itthon a helye. Ezen nem változtatott az sem, hogy kémkedés vádjával hamarosan 9 év börtönre ítélték (felesége, mert nem vallott ellene, Kistarcsára került). 1955-ben amnesztiával szabadult. Nem megkeseredve, hanem bölcs tanulságokkal: hogy az anyagi dolgok lényegtelenek, hogy az egyetlen fontos dolog az emberi tartás; és hogy mindig tudni kell, mi fontos, és mi lényegtelen. Nem keseredett meg akkor sem, amikor ügyes és szerencsés egykori börtöntársa segédmunkás állásra sem méltatta; csak megfogadta, hogy soha többé nem kér segítséget senkitől. Textilmunkás lett, ahonnan fájó szívvel engedték el, amikor más, érdekes munkát talált. A háború alatt elnéptelenedett zsidó hitközségeknél kincset érő könyvtárak kerültek elő. A Kultúra Külkereskedelmi Vállalatnál valakinek eszébe jutott, hogy értékesíteni lehetne ezeket, lehetőleg külföldön. Ezzel kezdődött a Sarlós házaspár könyves-kottás külkereskedő pályája. A siker minden képzeletet fölülmúlt, és ahhoz vezetett, hogy Sarlós Lászlót 1964-ben a Kultúra londoni képviselőjévé nevezték ki. Ennek fő nyertese lett 1967-ben a Zeneműkiadó: mert Londonban Sarlós mindent megtanult a könyvkereskedő szakmából, ami nem vele született; kapcsolatokat és barátokat szerzett világszerte - és az ő barátsági életre szóltak, mert benne soha senki nem csalódott. Ezzel életének köre visszakanyarodott oda, ahonnan a magam és kollégáim számára elindult. Ahhoz a húsz évhez, amelyre mindannyian máig úgy gondolunk: "Ez jó mulatság, férfi munka volt". Köszönet érte, Főnök Úr!" (*Révész Dorrit*) (Muzsika 2002/12. szám, 49. oldal)

Sárközy István (Pesterzsébet, 1920. november 26. –Budapest, 2002. július 6.)

zeneszerző, tanár. Tanulmányait 1939-től 1947-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Kodály Zoltán és Viski János növendékeként végezte. 1939 és 1944 között statisztikusként dolgozott; 1947-től 1949-ig kollégiumi titkár, 1950/51-ben

zenekritikus. 1957 és 1960 között a Zeneműkiadó Vállalat főszerkesztője volt, 1959/60-1995/96. közötti tanévekben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított zeneszerzést, transzponálást, formatant, összhangzattant, ellenpontot, zeneelméletet és partitúraolvasást;

Sebestyén Sándor (Budapest, 1920. szeptember 23. -) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián többek között Rösler Endre, Vaszy Viktor és Mikó András voltak a tanárai. Főbb munkahelyei: Honvéd Művészegyüttes – énekkari tag, Szegedi Nemzeti Színház – magánénekes, Magyar Állami Operaház – magánénekes;

Dr. Siptár Miklósné Molnár Klára (Vác, 1920. március 24. – 2005. január 20.) hegedűvész-tanár. 1942-től 1954-ig a pécsi Zenekonzervatórium hegedűtanáraként működött, 1954 és 1984 között az MRT Szimfonikus Zenekarának tagja volt. 1984-től a Zeneakadémia Zeneiskolai Tanárképző Intézetében tanított hegedűt;

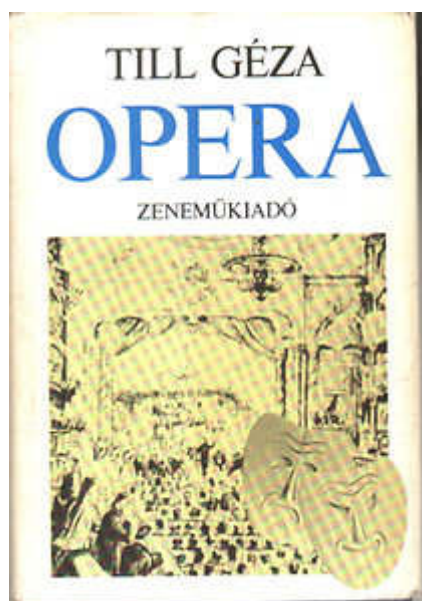
id. Szabó Ferenc (Zaláta, 1920. október 30.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Honvéddzenekar, Pécs, Pécsi Nemzeti Színház – szólamvezető, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata, Pécsi Szimfonikus Zenekar);

Szarka József (Ágoston, 1920. szeptember 1.) zenekari fuvolaművész-tanár. (Budapesti MÁV Szimfonikusok);

Székely István (Budapest, 1920. február 4. – 1944, munkatáborban) zeneszerző, tanár. A Zeneakadémiára 1939-ben vették fel zeneszerzés szakra. Egyetlen fennmaradt művéről tudunk;

Till Géza (Budapest, 1920. január 9. – Budapest, 2001. július 30.) operarendező, dramaturg, zenei író. 1942-ben lett az Operaház tagja, 1963-ban az intézmény dramaturgjává, 1972-ben rendezőjévé nevezték ki. Az Opera-stagione működésének éve alatt számos operát rendezett Magyarországon egész területén. 1946-tól az intézet megszűntéig színészi játékot tanított a

Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában. 1965 és 1973 között évente rendezett előadásokat a Soproni Ünnepi Heteken; előadásokat tartott a Magyar Rádióban az Operaház történetéről és dramaturgiai problémákról. A Zeneműkiadó Operaszövegkönyvek sorozatának szerkesztője

volt. Népszerűsítő könyve, az Opera számos kiadást ért meg;

Tóth Béláné Orosz Szeréna (Nagykőrös, 1920. június 29.-) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Nagykőrös – uo. igazgató is);

Tóth Ferenc (Pécs, 1920. november 2.) zenekari harsonaművész (Központi Honvédzenekar – másodkarmester, MRT Szimfonikus Zenekar – szólamvezető);

Dr. Tóth Margit (Budapest, 1920. június 20. - Budapest, 2009. november 15.) zenetörténész,

(A kép forrása: Magyarország Nagykövetsége, Egyiptom-Kairó)

népzene kutató. 1945-től ciszterci nővér. Tanulmányait 1951 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán végezte Kodály Zoltán, Lajtha László, Szabolcsi Bence és Bartha Dénes növendékeként. 1951-től 1963-ig Lajtha László népzene kutató munkatársa, Lajtha halála után csoportjának vezetője. 1958 és 1965 között a Zeneműkiadó Vállalatnál dolgozott a Zenei Lexikon szerkesztőjeként. 1965-től 1979-ben

történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Néprajzi Múzeum zenei vezetője, 1982-től a Kairói Konzervatórium zenetudományi tanszékének tanáráként tevékenykedett. A kopt zene nemzetközileg elismert kutatója volt;

Dr. Ujfalussy József (Debrecen, 1920. február 13. - Budapest, 2010. január 22.)¹

zenetörténész, zeneesztéta, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A zeneesztétika és a 20. századi zenetörténet, ezen belül Bartók Béla, Claude Debussy és Liszt Ferenc zenéje neves tudósa. 1948-1955. Vallás- és Közoktatásügyi, ill. Népművelési Minisztérium –főosztályvezető 1955 - Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanára, 1980-ban a Főiskola Egyetemmé változtatása után rektora. Az intézményt nyolc éven keresztül vezette. 1990-ben professor emeritusi címet kapott. 1995 és 1998 között a Károli Gáspár Református Egyetem rektora volt (ahol az egyetemen alapítása óta tanított, egy ideig a Himnológiai Intézetet is vezette). Egyetemi munkája mellett az MTA Bartók Archívumában is dolgozott, később az MTA Zenetudományi Intézet munkatársa lett. 1973-ban, Szabolcsi Bence halála után vette át az intézet igazgatói posztját, melyet rektorrá választásáig viselt. 1980-ban tudományos tanácsadói, később osztályvezetői, 1987-ben pedig kutatóprofesszori megbízást kapott. 1962-ben szerezte meg a zenetudományok kandidátusi, 1973-ban doktori értekezését. Az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja lett. 1973-ban megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1985-ben pedig rendes tagjává és alelnökévé. Alelnöki tisztségét 1993-ig viselte. 1994 és 1997 között az Országos Akkreditációs Bizottság tagja, 1995 és 1996 között az MTA Doktori Tanács elnöke volt. A *Studia Musicologia* című szakfolyóirat főszerkesztőjeként is tevékenykedett. Emellett 1992-ben a Magyar Esztétikai Társaság elnökévé is megválasztották. Legismertebb munkája a Bartók Béláról írt könyve;

Váczai Lily (Budapest, 1920. október 5.) zeneiskolai zongoratanár-művész. A Zeneakadémián többek között Faragó György, Kókai Rezső, Weiner Leó és Szegedi Ernő voltak a tanárai. Munkahelyek: Városi Zeneiskola, Újpest; Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezető is);

Váradi Imre (Budapest, 1920. július 3.) zenekari fuvolaművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Weisz Sándor (Budapest, 1920. június 19. – Pancsova, munkatábor, 1943/44) budapesti zeneművész-tanár;

1925-ben születtek

Agócsné Lángi Emmi (Szirák, 1925. augusztus 28.) magánének-tanár. Pályája elején többek között a Szigligeti Színházban (nagyvárad) volt énekes színész, majd 1949-től megkezdődött zenetanári pályája: Állami Zeneiskola (Veszprém, Pécs), Zeneművészeti Szakközépiskola Zeneiskolai Tanárképző (Pécs), Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola;

Aradi Tiborné Patai Márta (Pécs, 1925. február 19.) szolfézs-, hangképzőtanár, magánénekes, karvezető;

Bánki László (Budapest, 1925. június 15. -) dramaturg (Magyar Rádió, Magyar Televízió, Országos Rendező Iroda);

Beck László (Budapest, 1925. június 20. – Budapest, 2003. január 3.) zenei rendező. Budapesten született 1925. június 20-án. Tanulmányait 1944 és 1948 között a Nemzeti Zenede orgona szakán végezte Hammerschlag János és Gergely Ferenc növendékeként, majd 1948-tól 1952-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énekzenetanár és karvezetőképző szakán tanult tovább Vásárhelyi Zoltán osztályában. 1952-ben, nem sokkal a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat megalakulása után kezdett zenei rendezőként dolgozni, s még élete utolsó évében is készített felvételt a Hungarotonnak. Nevéhez fűződik Bartók A kékszakállú herceg vára című misztérium-operájának mindhárom felvétele - Székely Mihállyal, Melis Györggyel és Jevgenyij

Nyesztyerenkóval -, Liszt Krisztus-oratóriuma Doráti Antallal, Beethoven-szimfóniák, Mozart- és Schubert-mise Ferencsik Jánossal, Puccini Gianni Schicchi című operája Melissel és Ferencsikkel. 1958-ban lett a hanglemezgyártó művészeti vezetője: e tisztséget töltötte be nyugalomba vonulásáig. Neve elválaszthatatlan a Hungaroton fél évszázadának;

Boross Lajos (Budapest, 1925. január 7. – Budapest, 2014. július 8.) Kossuth-díjas prímás, a 100 Tagú Cigányzenekar örökös, tiszteletbeli főprímása; a "prímáskirály". Ötévesen

(A kép forrása: www.sosinet.hu)

kezdt hegedülni, édesapjától, Boross Gézától és a kor híres primásától, Rácz Lászlótól tanult. 1938 és 1940 között az Öreg Rajkók zenekarban muzsikált, majd 1942-ig a Zeneakadémián tanult. Első zenekarát 17 évesen alapította a Trombitás étteremben, majd 1950-ig budapesti éttermekben, kávéházakban játszott, számos filmben is szerepelt. ^[1] Az 1950-ben megalakuló Magyar Állami Népi Együttes vezető primásának kérték fel, mely együttesel számos sikert arat bel- és külföldön egyaránt. A 60-as és 70-es években szállodákban, éttermekben muzsikált és ekkora már példaképpé vált a muzsikusok közt. 1972-ben a Halászbástya étteremben találkozott Yehudi Menuhin világhírű hegedűművésszel, aki közös muzsikálásra kérte fel, mivel elbűvölte Boross játéka (később *Az ember zenéje* című könyvében is méltatta a primást);

Csányiné Csengő Lujza (Balassagyarmat, 1925. január 4. – Budapest, 1981.

október 2.) szolfézstanár, szakfelügyelő, kottaíró. 1950- ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanári és egyházkarnagyi oklevelet szerzett. Zongorázni tanult Dániel Ernőnél, Horusitzky Zoltánnál. 1952-től a miskolci Zeneművészeti Szakiskolában, valamint az egri Áll. Zeneiskolában tanított szolfézszt és zeneelméletet. 1961-től a fővárosban a XI. kerületi Állami Zeneiskola szolfézstanára és fővárosi szolfézs szakfelügyelő;

Cseh Gergely (Csongrád, 1925. március 1.) zenekari szaxofon és klarinétművész-tanár;

Dénes Frigyesné Vas Ágnes (1925. február 15.) zongoraművész-tanár (XI. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató helyettes is, Fővárosi V. kerületi Zeneiskola – igazgató, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanulmányi osztályvezető);

Eszenyi Irma (Budapest, 1925. december 12.– 2000. szeptember 28.) operaénekes. Budapesten született 1922. december 12-én. Tanulmányait a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola zongora szakán Horusitzky Zoltán, ugyanott az ének-opera szakon dr. Jászó Györgyné növendékeként végezte. 1945/46-ban a Szegedi Nemzeti Színház, 1946 és 1973 között a Magyar Állami Operaház magánénekeke. Főbb szerepeit Verdi (Amneris, Eboli, Azucena, Ulrica), Wagner (Vénusz, Ortrud, Kundry, Izolda), Erkel (Gertrudis), Bizet (Carmen), Mascagni (Santuzza), Bartók (Judit) műveiben énekelte;

Fóthy János (Budapest, 1925. június 27.) zongoraművész, zenekarvezető;

Gulyás Györgyné Mánya Éva (Nyíradony, 1925. dec. 23.) zeneiskolai szolfézsstanár.

Kósa Lajos országgyűlési képviselővel a Csokonai-díj átvételekor (A kép forrása: Debrecen.Hu)

Fontosabb munkahelyek: Általános Iskola, Békés-Tarhos, zenetanár; Orosházi Gimnázium Diákotthona, tanár; Simonffy Emil Zeneiskola, Debrecen, - szolfézs tanár, 18 éven keresztül gyakorló iskolai vezető tanár). Munkássága során a Simonffy Emil Zeneiskolában

generációkat vezetett be a zenei írás-olvasás rejtelseibe. Tanítási módszereire maga Kodály Zoltán is felfigyelt. Pedagógiai tevékenysége mellett részt vett a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyek megszervezésében, a Debreceni Kodály Kórus munkájában. Jelentős érdemei vannak a magyar zenei kultúra hagyományainak itthon és külföldön való népszerűsítésében, s a Gulyás György Alapítvány létrehozásával tehetséges fiatalok támogatását tűzte ki céljául;

Gutmann Ferenc (Nyírbátor, 1925 – 1944. március) nyírbátori zeneművész-tanár;

Gyenes Magda (Budapest, 1925. január 5.) zenés színházi színésznő, tanár. 1946 őszén

Gyenes Magda

(A portré forrása: Operett klub)

a Vidám Operett Színpadon szerepelt. 1951-től 1960-ig, majd 1964-től 1967-ig a Fővárosi Operettszínház szubrettje volt. 1960–1964 között a Petőfi Színházban játszott. Kiváló tánc tudásával, jó színészi képességeivel emelkedett a népszerű vezető művészek sorába. 1967 óta az USA-ban él. Főbb szerepei: Juliette (Lehár F.: Luxemburg grófja); Stázi (Kálmán I.: A csárdáskirálynő);

Juhász Frigyes (1925-) karvezető, zeneszerző. A Népművelési Intézet referense, és a KÓTA szerkesztője is volt. A Nemzeti Zenedében Schmidthauer Lajos (orgona, Lisznyay Szabó Gábor, valamint Szervánszky Endre (zeneszerzés) növendéke, a Zeneakadémián pedig Sugár Rezsőnél tanult zeneszerzést. 1949-50 Bartók Szövetség – énekkari instruktorként, 1945-82 (más munkáskórusok mellett) a Ganz-MÁVAG Acélhang Férfikarának vezetője, 1951-66 a Népművészeti (Népművelési) Intézet zenei osztályának munkatársa, majd helyettes vezetője. 1966-tól a Népművelési Propaganda Iroda, 1971-től a KÓTA c. folyóirat szerkesztője. Főbb művei indulók és kórusművek;

Hajdu Júlia (Budapest, 1925. szeptember 8. – Budapest, 1987. október 23.)

zeneszerző, zongoraművész. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte, itt szerzett tanári diplomát; népzene Kodály Zoltánnál, jazz-hangszerelést Ránki Györgynél tanult. Zongorakísérőként is működött, többek között Honthy Hanna partnere volt. Több száz táncdal, rádió-és televízió- operettek, revük, dalok, táncszvittek (Téli örömek, Vidám percek stb.) áriák, szerenádok, film- kísérőzenék szerzője. Főbb művei: Füredi komédiások (1959), Doktorkisasszony (1960), Pest megér egy estét (1960). Slágereiből: Csak a szépre emlékezem, Pest megér egy estét;

Harmatos Lajos (Dunaharaszti, 1925. november 29) zenekari trombitaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház, Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola);

Husek Rezsőné (Budapest, 1925. április 9.) zeneiskolai szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd);

Kemény Endre (Budapest, 1925. április 4. – Budapest, 2014. szeptember 20.)

(A kép forrása: www.hirosnaptar.hu)

karmester, hegedűművész, zeneakadémiai tanár. 1946-ban lett a Székesfővárosi Zenekar tagja. Három évvel később mutatkozott be dirigensként az együttesnél. Később rendszeresen vezényelte a Rádiózenekart és a MÁV Szimfonikusokat is. 1956 után megalapította a Bartók Béla Kamarazenekart, ezzel párhuzamosan egy rövid életű Lajtha Zenekart is. Az 1970-es évek elején átvette a Kecskeméti Városi Szimfonikus Zenekar vezetését és az addig félhivatásos együttest sikeres koncertzenekarrá fejlesztette. 16 évig dolgozott ezzel a

zenekarral. Sokat tett Kósa György életművének megismertetéséért. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és a LFZF ZTI Budapesti Tagozatának Szimfonikus Zenekarát nemzetközi sikerekhez juttatta. 1952-től több nemzedék később nevéssé vált művészeinek tanított kamarazenét;

Kertész Béla (Budapest, 1925. május 18.) hegedűtanár, szórakoztató zenész (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony, Albertirsai Úttörő Fúvószenekar alapító-vezető);

Kertész Lajos (Gyula, 1925. november 2.) zongoraművész-tanár, református

(A kép forrása: Gyulai Hírlap, 2013. május 2.)

Lelkész. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán 1949 és 1954 között Antal István növendéke volt. 1954-ben lett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára, s ugyanebben az évben mutatkozott be koncertező zongoraművészként. Nevéhez hazai és külföldi hangversenyek fűződnek, 1972-ben Japánban tanított. 1982-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének tanára lett;

Dr. Kiss Ernő (Makó, 1925. április 2. – Makó, 2005. április 18.) hegedűtanár, karnagy, zongorakísérő. Zenei tehetsége korán megmutatkozott, 16 éves korában már kántoroskodott a püspöki kápolnában. Kolozsváron kezdte, Szegeden végezte el a jogi kart, de a zenétől sosem szakadt el. Makót egész életében fontos zenei központnak tartotta. Kiss Ernő működött karmesterként, hangversenyt szerkesztett, számtalan zenei kritikát írt, a zene elmélete és esztétikája is közel állt hozzá. Otthon volt az egyházzeneben, a nép muzsikában és a színházak világában (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara). Szinte mindenkivel muzsikált együtt, talán nincs is olyan egyéniség a városban, akivel ne zenélt volna együtt hosszú élete során. Siket Antal, Dr. Tóth Aladár, Rátky István, a tanyasi tanító fogadta zenekarába, tagja volt a Donáth Antal vezette vonósnégyesnek. Baranyainé Szücs Teréznek és Kispál Máriának, a nagyszerű zenészeket újjá indító makói zenepedagógusoknak (Felsőfokú Óvónőképző, Kecskemét, Bartók Béla Zenei Általános Iskola, Makó, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata-hegedű

módszertan tanár, a gyakorlati tanítás vezetője) volt. (A szöveg részben forrása: Makói Hírek, 2005. április 29.);

Kisszékelyi Gyula (Pesterzsébet, 1925. június 24.) zenekari brácsaművész (Állami Operaház Zenekara, Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Székesfővárosi Zenekar/ÁHZ, Magyar Kamarazenekar – alapító tag, Magyar Vonósnégyes tagja);

Koltay Valéria (Budapest, 1925. január 22. - 1998. június 3.) operaénekes, tanár. 1947 szeptemberétől nyugalmomba vonulásáig, 1977 januárjáig a Magyar Állami Operaház magánénekes volt. Mozart Szöktetés a szerájból c. operájának Blonde szerepét 1948-ban Otto Klemperer vezényletével énekelte. Három évtizedes pályafutása alatt Mozart valamennyi nagy operájában emlékezetes sikereket aratott. Főbb szerepei: Susanna (Figaro lakodalma), Zerlina (Don Giovanni), Despina (Cosi fan tutte), Papagena (A varázsfuvola), Rosina (A sevillai borbély), Norina (Don Pasquale), Gilda (Rigoletto), Lucy (Menotti: A telefon). Közreműködött Farkas Ferenc Csínom Palkó című daljátékának és Ránki György Pomádé király új ruhája című operájának ősbemutatóján;

Kulcsár Sándor (Szombathely, 1925. december 27.) ének-zenetanár (Általános és középiskolák Szombathelyen, Óvónői Szakközépiskola, Szombathely, Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Szombathely – karvezető is);

Kossuth Gábor (Budapest, 1925. december 8.) zenekari hegedűművész-tanár, brácsás (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc – tanszakvezető is, Miskolci Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata – gyakorlóiskolai tanár);

Kovács János (Kiskundorozsma, 1925. május 25.) kürtművész-tanár (Szegedi Rendőrzene, Vígszínház, Szegedi Nemzeti Színház);

Lehoczky Éva / férjezett nevén Lammel Erichné / (Debrecen, 1925. március 7.)

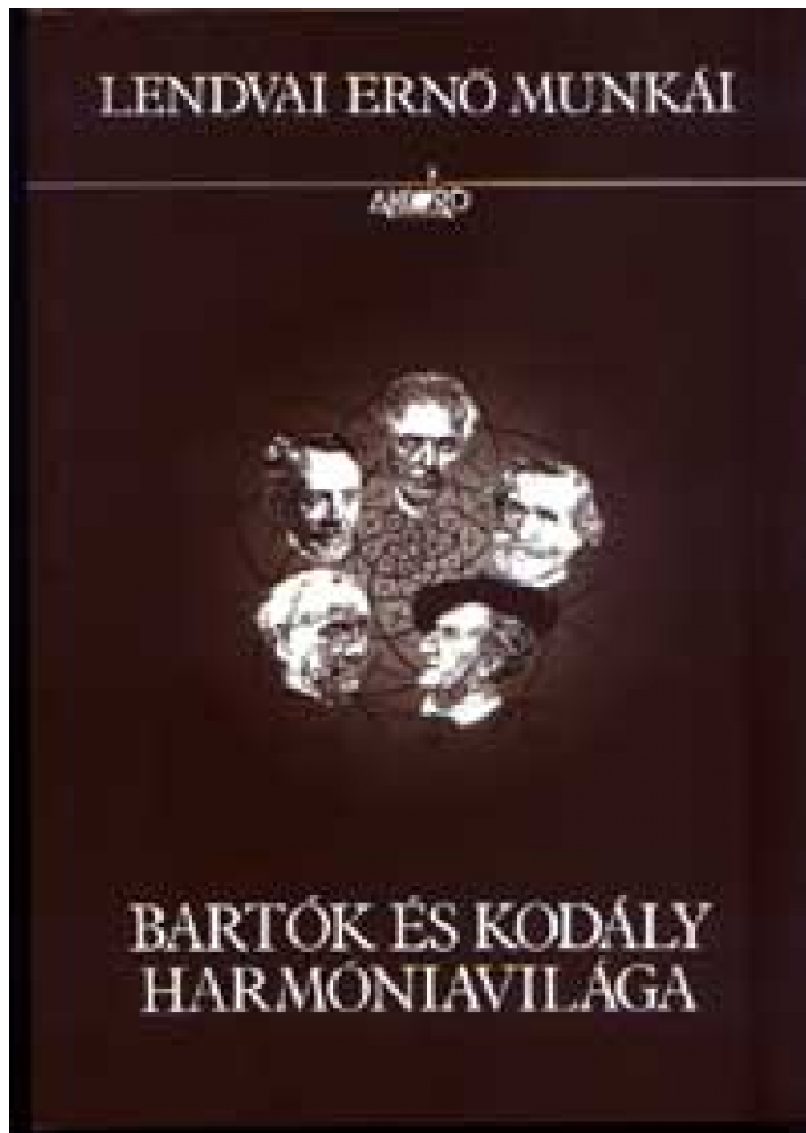
(A kép forrása: Opera-Világ)

opera-énekesnő, tanár. Tanulmányait 1949 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola opera szakán Kapitánffy Istvánné Katona Magdolna növendékeként végezte. A végzés után Gáspár Margit a Fővárosi Operettszínházhoz szerződtette primadonna szerepkörben. Igazgatóváltáskor meg kellett válnia a társulattól. Négy évre szabadúszó lett, legtöbbet a Tarka Színpadon szerepelt, majd 1962-ben az egri Gárdonyi Géza Színházba került, ahol operettet és prózát vegyesen játszott. 1965-ben külföldre szerződött: a Karl-Marx-Stadt-i opera vezető koloratúrszopránja lett. 1968-ban tért haza. Ekkor a Szegedi Nemzeti Színházba került. Két év múlva lett a Magyar Állami Operaház tagja, ahol már operettszínházi korszaka óta számtalanszor vendégszerepelt. Sok százszor előadott, emblematikussá vált alakítása volt az Éj királynője (Mozart: A varázsfuvola);

Lendvai Ernő (Kaposvár, 1925. február 6 – Budapest, 1993. január 31.) zongoraművész,

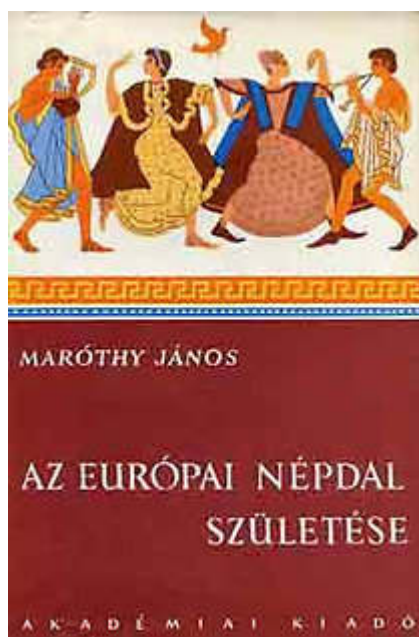
zenetudós. Tanárként, igazgatóként működött Szombathelyen, Győrben és Szegeden, zenei rendezőként a Magyar Rádióban, majd a Művelődéskutató Intézet főmunkatársa volt. 1986, A zenetudományok doktora. Már hallgató korában intuitive felfigyelt Bartók zenéjének törvényszerűségeire, összefüggéseire – különös tekintettel a hangnemi rendre, a formalkotásra és az aranymetszés arányára - s ezt első könyvében részletesen kifejtette (Bartók

stílusa a „Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre” és a „Zene húros-, ütőhangszerekre és celestára” tükrében, 1955). Sok, ma már általánosan használt szakkifejezés – pl. tengelyrendszer, alfa-akkordok, 1:3 és 1:5 modell, akusztikus skála, stb. – tőle származik. A következő másfél évtizedben szisztematikusan végigelemezte a legjelentősebb kompozíciókat (színpadi és zenekari művek, Cantata profana, Hegedűverseny, Vonósnégyesek). A 70-es évek elejétől újabb, az eddigiekkel legalább is egyenlő fontosságú jelenségeket tárt fel: a „polimodális kromatika” terminus technicus ugyan Bartóktól származik (Harvard-előadások), de a törvényszerűségeket részletesen Lendvai Ernő állapította meg. Az itt alkalmazott, s Kodály zenepedagógiai koncepciójában is fontos szerepet betöltő „relatív szolmizáció” segítségével a „tengelyrendszer” történelmi gyökereire világított rá, s egyben alkalmas eszközt talált régebbi korok zenéjének vizsgálatához is; ez a módszer – mint írta – „nemcsak a zenei struktúrát, hanem a zene tartalmát is híven tükrözi”. Figyelme először Kodály, majd a romantika (főleg Verdi és Wagner) zenéje felé fordult, de koncepciója fokozatosan szinte általános elemző módszerré szélesedett; Lendvai Ernő írásai eddig hét nyelven jelentek meg;

Mánya Éva, Gulyás Györgyné (Nyíradony, 1925. december 23.) zeneiskolai szolfézstanár, gyakorlóiskolai vezető tanár (Békés-Tarhos, Orosháza, Debrecen);

Maróthy János (1925. december 23. – 2001. augusztus 10.) zenetörténész, zenekritikus, esztéta, szociológus és a magyarországi populáris zenei kutatások nemzetközileg elismert képviselője és egyik hazai kulcsfigurája volt. Tanulmányait 1944 és 1948 között a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészettudományi karának esztétika-művészettörténet szakán, majd 1945 és 1951 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán, Viski János növendékeként végezte. 1949/50-ben az Éneklő Nép, 1950/51-ben az Új Zenei Szemle felelős szerkesztője volt; 1951 és 1954 között aspiráns, 1955 és 1957 között a Zeneművészeti Főiskola adjunktusa. 1957-től 1961-ig az MTA tudományos munkatársa, 1961 és 1969 között az MTA Bartók Archívum, 1969-től az MTA Zenetudományi Intézete Zeneszociológiai Osztályát vezette. 1974-től 1980-ig az ELTE BTK docense, 1980-tól egyetemi tanára. Az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja volt. A *Studia Musicologica* szerkesztőbizottsági tagja. Az 1955/56-1963/64. közötti tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán magyar zenetörténetet tanított. Főbb művei:

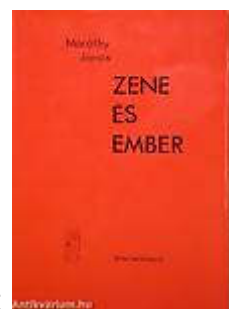
(1960)

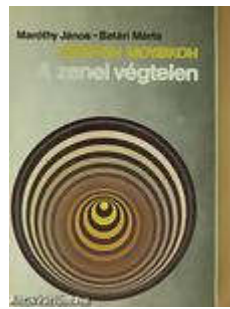
(1966);

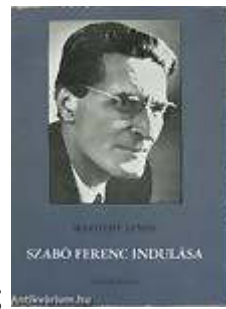
(1975);

(1980);

1986.;

(1970);

Miskolczi Margit (Sopron, 1925. július 1. - 1995) zongoraművész-tanár (Zenei Gimnázium, Budapest - közismereti tárgy tanára, Fővárosi Rudas László Közgazdasági Szakközépiskola – kórusvezető is);

Molnár Ágnes (Budapest, 1925. március 24.) hegedűművész-tanár. Tanulmányait 1933 és 1946 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Waldbauer Imre és Zathureczky Ede növendékeként végezte. 1946-tól 1984-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar szólamvezetője volt;

Dr. Nádor Tamás (Pécs, 1925. július 1.) író, zenei szerkesztő (Magyar Rádió pécsi körzeti stúdiója - zenei szerkesztő, vezető szerkesztő). Könyveiből:

Munkácsy Béla (Budapest, 1940. január 26.) zeneiskolai gordon-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

Németh Gyula (Budapest, 1925. június 20.) karmester, tanár. 1957 és 1959 között

Jevgenyij Mravinszkij asszisztense a Leningrádi Filharmonikusoknál, 1965-ben Franco Ferrara mesterkurzusának hallgatója a római Santa Cecília akadémián. 1960-tól 1972-ig az Országos Filharmónia korrepetitora, 1972-től karmestere. Az 1972/73-as évadban a Santiago de Chile-i Szimfonikus Zenekar karnagya. 1982 és 1986 között a Veszprémi Szimfonikus Zenekar karmestere, egyidejűleg a város Konzervatóriumának tanára;

Németh Marika /Marik Péterné/ (Pécs, 1925. június 26. – Budapest, 1996. február 26.)

operett-primadonna, színművész, tanár, a magyar operett játszás egyik nemzetközileg is ismert csillaga. Pályájának első állomásaként, 1946-ban egy évadra a Vígszínházhoz szerződött. Következő évben végezte el az Országos Színészegyesület színiiskoláját. Ezután a Művész Színház tagja lett. 1949–1965 között, majd 1969-től ismét a Budapesti Operettszínház művésze volt. Legnagyobb sikereit Kálmán Imre operettjeiben aratta: volt Sylvia a Csárdáskirálynőben, címszerep a Marica grófnőben, Fedóra A cirkuszhercegnőben. A Budapesti Operettszínház örökös tagja;

Neumann Ede (Tatárszentgyörgy, 1925. február 25.) ének-zenetanár (általános iskolák, Dernő, Tatárszentgyörgy, Aba, Várpalota, Székesfehérvár; József Attila Gimnázium, Budapest – ének-zene,- rajz és művészettörténet tanár);

Novotny Gergely (Budapest, 1925. február 22. – Budapest, 2003. október 31.), író, költő, drámaíró, klarinétművész, zenetanár. A budai Szent Imre Ciszterci Gimnáziumban végzett, ahol a zenetudós Rajeczky Benjámin volt az egyik tanára. A középiskolával párhuzamosan járt a Zeneakadémiára, Váczi Károlytól tanult klarinétozni, de mesterei voltak Kodály Zoltán, Kósa György, Molnár Antal és Weiner Leó is. 1945-ben a Szegedi Nemzeti Színház, 1947-től a Fővárosi Zenekar, később az Állami Hangversenyzenekar klarinétművésze. 1979-ben ment nyugdíjba. Már nyugdíjas éveire esett zenetanári működése. Az 1960-as évek közepén jelentkezett először abszurd drámaival. Írói életművének meghatározó része máig kiadatlan; Megjelent kötetei: Körtánc és litánia - A vándorköszörűs (prózák, Agroinform, 1998), Virágzó világvége (versek, Agroinform, 1999);

Pécsi Istvánné Gyöngyösi Ilona (Szombathely, 1925. november 25.) zeneiskolai zongoraművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi XXI. Kerületi Állami Zeneiskola). Tanára volt a Zeneakadémián többek között Ditrői Csiby József, Dohnányi Ernő, Wehner Tibor, Kósa György;

Pusztay Ernő (Dombóvár, 1925. június 21.) irodalom- és zenetanár (Magyar Rádió Zenei Főosztály-szerkesztő- drámai rovatvezető is, MR elnökségi zenei referens, MR Szervezési osztályvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Rajeczky Benjamin és Prahács Margit tanáitták;

Réti József (Ploiești, 1925. július 8. – Budapest, 1973. november 5.) opera- és oratóriuméne-

(A kép forrása: www.ismertseg.hu)

kes, főiskolai tanár. Énekesi pályafutását a Honvéd Művészegyüttes szólistájaként kezdte. Tanulmányait 1953-ban végezte el a Zeneakadémián. Ugyanebben az évben debütált az Operaházban, amelynek haláláig vezető magánénekeke maradt. Legkiemelkedőbb alakításait Mozart-tenorként nyújtotta, és csaknem valamennyi Mozart-szerepet énekelte. 1964-től haláláig tanított a Zeneakadémián. Réti József éneklését a páratlan technikai tudás, kivételes muzikalitás, bensőséges, kristálytisza hang, különleges fényű hangszín és tökéletes szövegmondás jellemezte;

Répássy Györgyi (Budapest, 1925. április 13 - 2009. július 2.) hegedűművész-tanár.

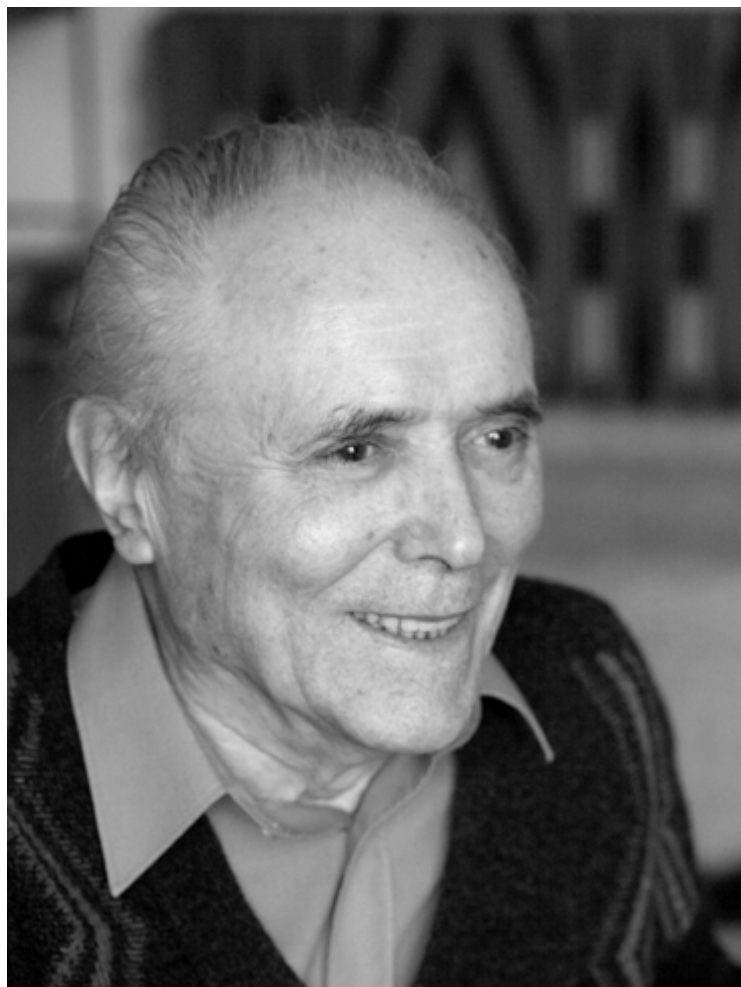

(A kép forrása: Fidelio)

1931-47 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára járt, Temesváry János és Zathureczky Ede növendékeként. 1949-64-ig a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet hegedűtanára, szakfelügyelője és zenekarvezetője volt. 1964-71 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola hegedűtanára lett, majd tanszakvezetőként dolgozott. 1971-74-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének hegedűtanára volt, majd 1980-tól, mint főiskolai docens végezte munkáját. Számos kottakiadvány és hegedűiskola közreadása fűződik a nevéhez. Egykori növendéke volt többek között Szabadi Vilmos és Deseő Csaba;

Rimóczy Gáborné Sasvári Éva (Debrecen, 1925. augusztus 5.) általános iskolai énekzenetanár, szakvezető (Péterfia utcai Ének-Zenei Általános Iskola, Debrecen; Tanítóképző Főiskola, Debrecen; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozat – gyakorlatvezető tanár, Zeneóvoda, Debrecen);

Sárosi Bálint (Csíkrákos, 1925. január 1.) népzenekutató, a zenetudományok akadémiai

(A kép forrása: epa.oszk.hu)

doktora. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Zenei Alkotóművészeti Osztályának rendes tagja. 1958-tól az MTA Zenetudományi Intézet Népzene kutató Csoportjának munkatársa, 1968 és 1974 között főmunkatársa. 1974 és 1988 között a hangszeres népzenei osztályt vezette. Ebben az időszakban a teljes magyar nyelvterületen, illetve számos országban végzett népzene gyűjtést. 1966-ban védte meg a zenetudományok kandidátusi, 1990-ben akadémiai doktori értekezését. 2004-ben választották a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjává. Emellett 1985–1986-ban az Innsbrucki Egyetem, 1989–1990-ben, illetve 1994-ben a Göttingeni Egyetem vendégprofesszora volt. Országos ismertségre az 1969-ben indított népzenei rádióműsora tette, amelynek adása 1988-ig tartott. 1991-ben címzetes egyetemi tanárrá avatta az Eötvös Loránd Tudományegyetem. 1978 és 1991 között a Hagyományos Zene Nemzetközi Tanácsa intézőbizottságának tagja volt. A magyar népi hangszerek tanulmányozásával, a hangszeres népzenevel, a cigányzenészek szerepének kutatásával és az afrikai zenével foglalkozik. Magyar és külföldi szaklapokban számos tanulmánya jelent meg e témakörökből; Legfontosabb munkáiból: Népi hangszereink (Budapest, 1971); Cigányzene (Budapest: Gondolat Kiadó, 1971), Zenei anyanyelvünk (Budapest: Gondolat Kiadó, 1973; Budapest: Planétás Kiadó, 2003 bőv.), Bihari János

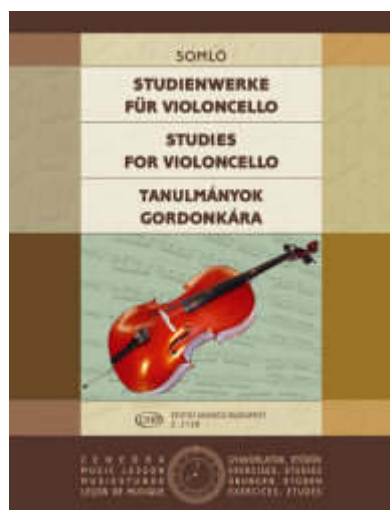
(Budapest: Mágus Kiadó, 2002), A hangszeres magyar népzenei hagyomány (Budapest: Balassi kiadó, 2008), Nótáskönyv (Budapest: Nap Kiadó, 2010);

Selmeczi Gabriella (Budapest, 1925. február 1.) kórus- és szólóénekes, tanár (Magyar Állami Népi Együttes kórista- és szólóénekes, Budapesti Kamarakórus kórista- és szólóénekes, Hof. Stadtebudtheater);

Selmeczi Tóth János (Budapest, 1925. június 13.) énekes, énekkari művész (Magyar Állami Népi Együttes – énekkari tag, Városi Színház, Hof Stadtebudtheater – énekkari tag;

id. Simonffy György (Budapest, 1925. február 26.) magyarnóta- és népdalénekes, tanár;

Somló Klára, Stráhlne (Budapest, 1925. július 4.) gordonkaművész-tanár,

Kummer, Lee, Dotzauer és mások műveinek felhasználásával

kottaszerkesztő. Tanára volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Zsámboki Miklós gordonkaművész-tanár. Főbb munkahelyei: BSZKRT Zenekar – zenekari művész, Állami Zeneiskola, Kecskemét; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola, Jyväskylä Konservatorium);

Szabó József (Budapest, 1925. május 18. – Budapest, 1965. január 6.) dzsesszzongorista, zeneszerző. Sírfelirata a Farkasréti temetőben sírkövén: *"A szeretet nem szűnik meg."* ;

Szathmári Károly (Debrecen, 1925. október 26.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy (Általános Iskola, Hajdúszovát – igazgató, Hajdú-Bihar megyei Moziüzemi Vállalat, Debrecen – igazgató, Debreceni Járási Tanács később Hivatal –elnök);

Tolmácsy László (Budapest, 1925. március 31.) karmester, hegedűművész. 1932-től 1942-ig a Fodor Zeneiskolában Rados Dezső, 1942 és 1945 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Végh Sándor növendéke. 1941 és 1943 között a Fővárosi Zenekar, 1943-tól 1945-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja, 1948 és

1950 között a Harmónia Hangversenyzenekar koncertmestere és karmestere. 1952-től 1964-ig a Budapesti MÁV Szimfonikusok szólamvezetője, 1964 és 1966 között a Magyar Rádióban zenei rendező, a KISZ Központi Művészegyüttes karmestere, 1968-tól 1978-ig a budapesti MÁV Szimfonikusok szólamvezetője és karmestere. A Gödöllői Szimfonikus Zenekar első karmester volt, de tanított a Siófoki Állami Zeneiskolában is hegedűt 1994-1999-ig;

Tornyos György (1925 - 1997) karnagy, zeneszerző, zenepedagógiai szakíró,

Fasang Árpád és Huzella Elek művei mellett **Torgyos György** alkotásai (Scherzo, Három sárpilisi népdal, Egészhangú hangsorban, Változatok, Szonatina) is helyet kaptak a népszerű pedagógiai gyűjteményben

zongora-korrepetitor, szakközépiskolai- és tanítóképző intézeti elmélettanár (Jászberény, Budapest – Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Ganz-MÁVAG Művelődési Központ Női Kara);

Tóth Ottó (Újpest, 1925. június 1.) fúvószenekari karnagy, rézfúvóstanár, harsonaművész. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Hollai János és dr. Ujfalusi László voltak a mesterei. Munkahelyek: Állami Operaház Zenekara – I. harsonás, Állami Zeneiskola, Kecskemét; Állami Zeneiskola, Dunaújváros; Dunai Vasmű Koncert Fúvószenekara – vezető karmester);

Tóth Sándor (Budapest, 1925. május 31. –Budapest, 1988) operaénekes-tanár (MN Művészegyüttes – szólista, Országos Filharmónia – szólista, Operaházak (Gera, Lipcse, Potsdam, Drezda – magánénekes);

Török Zoltán (1925 – Hajdúszoboszló, 2005. március 14.) ének-zenetanár. Karnagy

(A portré forrása: Hajdúszoboszlói Bárdos Lajos Pedagógus Kórus honlapja)

tevékenysége Hajdúszoboszlón 1949-ben kezdődött, amikor az iparos dalárda vezetőjének választotta majd 20 évig vezette azt. Közben több társával 1956-ban megalapította a Városi és Pedagógus Énekkart. 1949-től a II. sz. Általános Iskolában, majd az I. sz. Általános Iskolában a tanítás mellett énekkart is vezetett. 1962-től a IV. sz. Általános Iskolában folytatta pedagógusi munkáját. Kórusszervező munkásságának legfőbb eredménye a Hajdúszoboszlói Városi és Pedagógus Énekkar 1956. jan. 12-i megalapítása és 43 éven át a vezetése. A kórus 1992-ben felvette Bárdos Lajos zeneszerző és karnagy nevét;

Varasdy Emília (Szombathely, 1925. július 29.) zongoraművész, korrepetitor. Tanulmányait 1942 és 1949 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora és kamarazene szakán Székely Arnold, Faragó György, Böszörményi-Nagy Béla, Solymos Péter és Weiner Leó növendékeként. 1949-től 1982-ig a Zeneakadémia ének szakának korrepetitora, 1982-től ugyanott tanszékvezető egyetemi tanár. Az Országos (majd Nemzeti) Filharmónia, a Magyar Rádió és Televízió hangversenyeinek közreműködője;

Dr. Varga András (Kiskunfélegyháza, 1925. január 4.) ének-zenetanár, karnagy (Tanítóképző Intézet, Kiskunfélegyháza, Állami Zeneiskola, Baja – igazgató, Münnich Ferenc Gimnázium, Dunaújváros);

Varga Károly (Jászberény, 1925. szept. 20.) ének-zenetanár, karnagy, rádiós

Hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium tanulói körében 2011) (A kép forrása: szabolcs online)

műsorvezető-szerkesztő (1953- Fővárosi Zeneiskola Szervezet 3. sz. Körzeti Zeneiskola - tanszak vezető tanár, Óbudai Állami Zeneiskola, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola vezető tanár, 1951-2009 MR Ifjúsági, majd Zenei Főosztály, később Bartók Rádió - szerkesztő, riporter műsorvezető, 1959-82 MTV Ifj. Osztály műsorvezető, 1947- Építők Központi Vegyeskara - kórusvezető, valamint az Óbudai Kamarakórus (Ki Mit Tud? nyertesei) és több budapesti kórus vezetője, napjainkban országos zenei vetélkedők fogatókönyv írója, vezetője, 2000- Országos játéksorozat: "Mi is tudunk muzsikálni", Hungaroton hangjáték, Fiatalok tudós zenei játéka 10-18 éves korig, Nagy Évfordulós játékok (Bartók, Kodály, Erkel, Liszt) forgatókönyvírója és vezetője. A Magyar Rádióban 57 év szerkesztő-riporter, műsorvezetői tevékenység (12000-nél több kisriport az ifjúság zenei életéről, 1000-nél több nagy riportműsor, előadás, ifjúságnak szóló zenei műsorok, az iskolai énekórak anyagához kapcsolódó média adta lehetőségek, ifjúsági zenei magazinok; MTV zenei műsorai közül a nevéhez fűződnek: Zenekedvelő gyerekek klubja; Síppal, dobbal, énekszóval; Csillagok, csillagok...; Muzsikáló várak; Vakáció Melódiában; 260 élő adás; 7891 Filharmóniai koncert, hangversenysorozat műsorvezetője, 4000-nél több zenei verseny, vetélkedő, vetélkedő jellegű zenei játék forgatókönyvírója, vezetője. (Hübners Who is Who alapján)

Vavrinecz Béla (Budapest, 1925. november 18. – 2004. november 8.) magyar

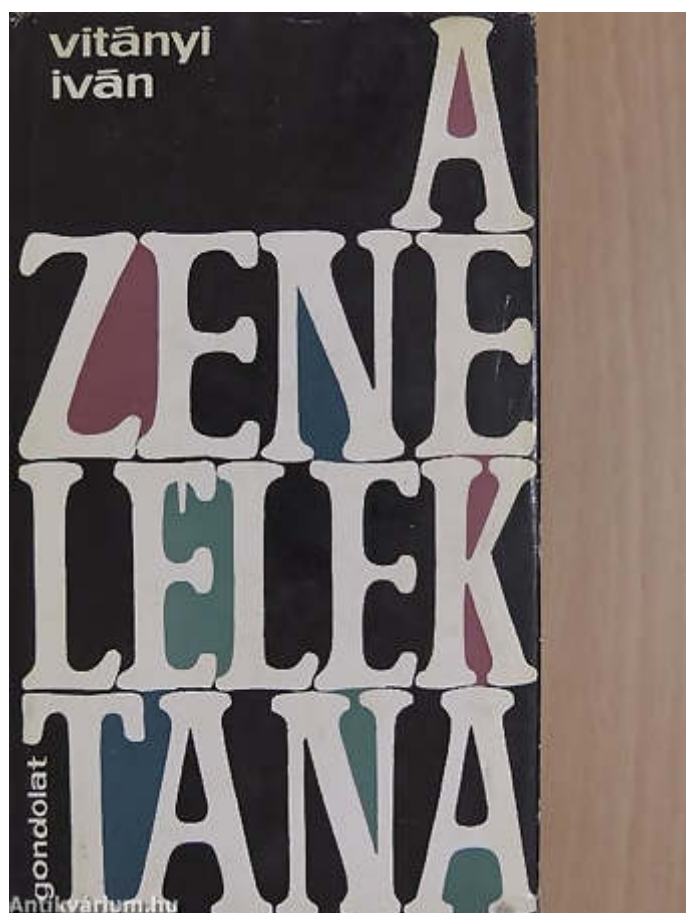

(A kép forrása: Új Ember)

zeneszerző, karmester, zenei vezető. Tanulmányait 1943 és 1952 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és karmesterképző szakán Kókai Rezső, Kodály Zoltán, Ferencsik János és Somogyi László irányításával végezte. 1957/58-ban a Győri Filharmonikus Zenekar, 1961-től 1973-ig a BM Szimfonikusok vezető karnagya, 1950 és 1955 között a SZOT Művészegyüttes, 1974-től 1983-ig a Budapest Táncegyüttes zenei vezetője. 1957/58-ban, 1960/61-ben és 1983-tól 1985-ig a Duna Művészegyüttes zenei, illetve művészeti vezetője. Művei: operák, daljáték, balettek, színpadi művek, kísérőzenék, zenekari művek, versenyművek, dalok, kamaradarabok, kórusok, pedagógiai művek, néptánc kísérek, népdalfeldolgozások, filmzenék, fúvós zenekari darabok;

Dr. Vecseri Zsigmondné Várady Márta (1925. március 14.) zeneiskolai zenetanár (Abony , Törtel, Nagykőrös);

Vitányi Iván (Debrecen, 1925. július 3. –) szociológus, esztéta, politikus,

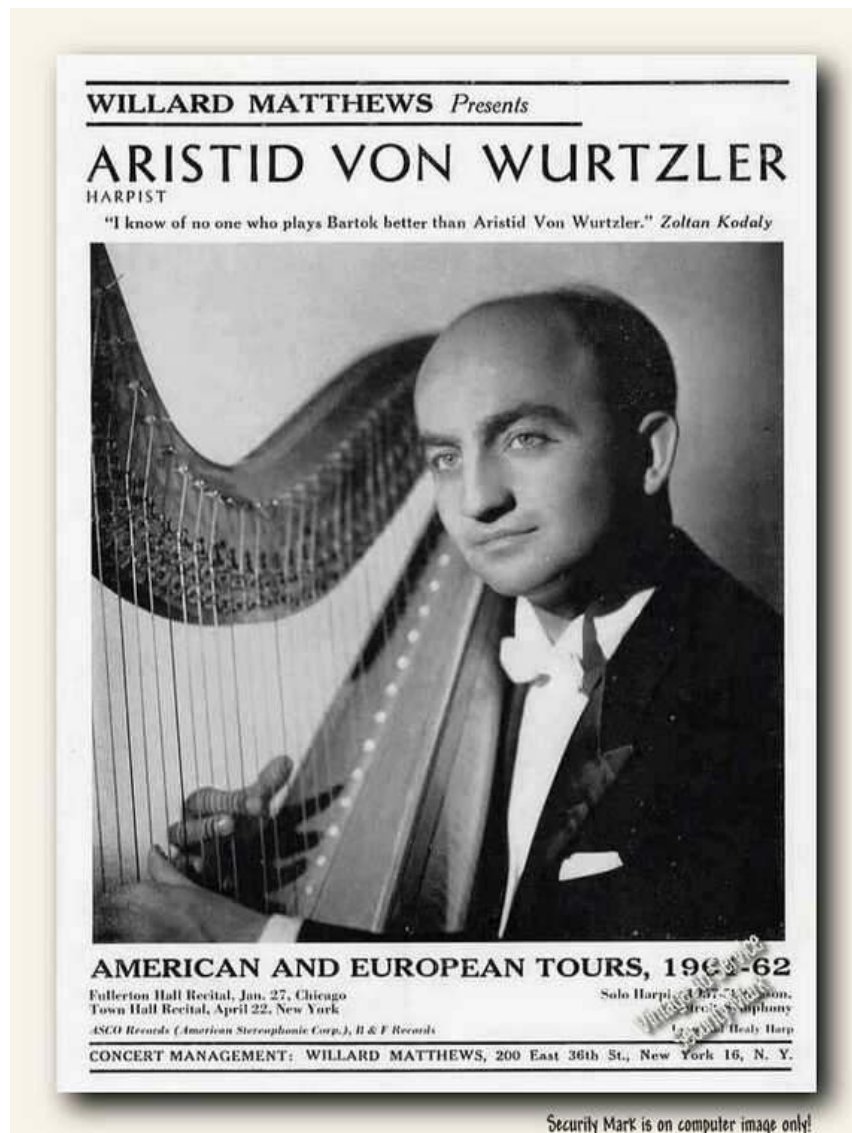

országgyűlési képviselő. 1971-ben a pszichológiai tudományok kandidátusa, 1980-ban pedig a szociológiai tudományok doktora lett. 1943-ban és 1944-ben népzene-tanult és gyűjtött, a Muharay-együttes tagja is volt. A második világháború befejezése után 1947-ig a Magyar Népi Ének-, Tánc- és Játékegyüttes titkára, ill. 1946-ban rövid ideig a Magyar Színjátszók Egyesületének titkára is volt. 1946 és 1949 között a Tánc- és Kórusművészeti Kollégium titkáráként, ill. 1947 és 1950 között a Táncszövetség vezetőségi tagjaként is dolgozott. 1949-ben kezdett oktatni a Színművészeti Főiskolán tánc-történetet, egészen 1952-ig. Eközben 1950 és 1957 között a Népművelési Minisztérium zenei főosztályának munkatársa is volt. 1958-tól a Muzsika, majd 1964-től a Valóság c. folyóiratok munkatársa lett. 1972-ben a Népművelési Intézet igazgatójává nevezték ki, majd 1980-ban a Művelődéskutató Intézet igazgatójává vált. 1986-ban az újonnan alakult Országos Közművelődési Központ főigazgatói tisztét töltötte be, 1992-ig. 1992-ben az MTA Szociológiai Intézetének munkatársa lett, majd az igazgatótanács elnöke is volt egy időben. 1975 és 1985 az MTA Szociológiai Bizottságában is dolgozott. Több társadalmi, kulturális szervezetben vállalt szerepet (pl.: Kárpátaljai Kör, Művelődési Egyesületek Szövetsége);

Wambach Ferenc (Szeged, 1925. szeptember 17. -) zenekari gordonkaművész-tanár. A Zeneakadémián Sebestyén Sándor és Friss Antal voltak a mesterei. Munkahelyek: MN Központi Zenekara, Magyar Állami Operaház, fővárosi állami zeneiskolák);

Werner Mária (Cinkota, 1925. április 24.) oratórium – és dalénekes, tanár (Állami Operaház, Országos Filharmónia, Concert Bureau de Paris

Würtzler Arisztid, későbbi nevén: Aristid von Würtzler, más írásmóddal:

(A kép forrása: Hárfák és hárfások)

Würtzler (1925. szeptember 20. – Debrecen, 1997. november 30.) magyar-amerikai hárfaművész, zeneszerző, főiskolai tanár, az első amerikai hárfaverseny megszervezője, a New York Harp Ensemble hárfagyűttes alapítója és vezetője. 1956/57 telén emigrált Magyarországról. Először Bécsbe, majd az Egyesült Államokba ment. 1963-ban megpályázta és elnyerte a Hartfordi Egyetem tanári állását, amit szólókoncertek mellett vitt. 1970-ben átment a New York Egyetemre és megalapította saját együttesét, a New York Harp Ensemble-t. Oktatói munkája mellett a hárfairodalom bővítésén is dolgozott. Neves szerzőket kért fel hárfás művek alkotására, és ő maga is több átiratot, feldolgozást és saját művet alkotott;

Zákányi Zsolt (Dunabogdány, 1925. május 8. - 2007. január 12.) karvezető, ének-zenetanár.

1963-1965. Népművészeti Intézet – felsőfokú karnagyképző, 1950-1956. Általános Iskola, Pocsaj – ének-zenetanár, 1957 - Tóth L. Általános Iskola, Kaposvár – ének-zenetanár, 1964 - Vikár Béla Vegyeskar vezetője, Budakeszi Református Vegyeskar alapító karnagya. Kaposvár Díszpolgára 1990;

1930-ban született

Anker Antal (Budapest, 1930. július 31.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy,

A közkedvelt tankönyvek egyik lektora Anker Antal volt.

szaktanácsadó, főiskolai tanár. Tanított többek között a Szerb Antal Gimnáziumban (Budapest), a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban (Budapest), szaktanácsadóként tevékenykedett (Fővárosi Pedagógiai Intézet) és karnagya volt HVDSZ Liszt Ferenc Kórusnak, a Fővárosi Pedagógusok Központi Vegyeskarának, az Újpesti Munkásotthon Férfikarának. Írásai az Ének-Zene Tanításban és a Zeneszóba is megjelentek;

Bács Lajos (1930. jan. 19.) karmester, zeneszerző;

Bánky József (Diósgyőr, 1930. április 13.) zongoraművész, főiskolai tanár.

Tanulmányait 1948 és 1954 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Wehner Tibor, zeneszerzés szakán Viski János növendékeként végezte. Az 1950-es években Zalaegerszegen óradíjas zeneiskolai tanár, majd zeneiskola-igazgató, 1956 és 1958 között a Magyar Rádió Gyermekkara zeneiskolájában óradíjas tanár. 1958-tól 1966-ig a Pécsi Zeneművészeti Szakiskola tanára, majd tanszékvezetője, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Pécsi Tagozatának adjunktusa, majd docense, később tanára, 1973-tól az Országos Filharmónia szólistája,

Dr. Baross Gábor (Budapest, 1930. július 17. – 2009. január 23.) karnagy.

A Bartók Béla Szövetségben zeneszerzői és karnagy tanulásokat folytatott, Vásárhelyi Zoltán, Sugár Rezső és Geszler György növendéke. 1953 és 1957 között a Magyar Állami Népi Együttes korrepetitora és karmestere, 1957-től az együttes zenekarának művészeti vezetője. 1948-tól az Egyetemi (1970-től Bartók Béla) Énekkar, 1957-től az Egyetemi Koncertzenekar karmestere, művészeti vezetője. 1970 és 1973 között az Egyetemi Színpadot vezeti, 1994 óta az ELTE művészeti együtteseinek igazgatója. A KÓTA társelnöke, a

Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnöke, a Magyar Muzsikus Fórum és az Europa Cantat elnökségi tagja;

Bényeiné Geredy Mária (Budapest, 1930. március 1.) zeneiskolai zongora-, szolfézstanár, zeneiskolai igazgató, kottaközreadó, általános iskolai ének-zenetanár (Budapest V. kerület);

Béres János (Gagybátor, 1930. március 28.) furulyaművész, a „Béres-furulya”

tervezője, zeneiskolai furulyatanár, tankönyvíró, szak- és pedagógiai felügyelő, rádiós szerkesztő. 1955-ben elvégezte az Erkel Ferenc Konzervatórium oboa-magánének szakát, majd 1960-ban a Szegedi Pedagógiai Főiskola ének-zene szakán szerzett diplomát. 1951-től 1953-ig az Állami Népi Együttes táncosa, majd furulya szólistája volt. 1952-től 1975-ig a VI., majd a III. kerületi Állami Zeneiskola tanára volt, ő indította el a magyarországi furulyaoktatást, amelyhez 12 tankönyvet is írt. 1975-ben megalapította az ország első népi hangszeres zeneiskoláját, az Óbudai Népzenei Iskolát. 1960-ban alapította a Béres népi kamaraegyüttest. 1951 és 2005 között a Magyar Rádió munkatársaként a rádió vidéki népzenei felvételeinek egyik elindítója, 9 országos népzenei fesztivál szervezője volt. Hangversenyezett Európa majdnem mindegyik országában, ezen kívül Ausztráliában, Új-Zélandon, Japánban és az Amerikai Egyesült Államokban is. Hangfelvételeiből 4 CD készült A magyar népzene gyöngyszemei sorozatban;

Bikfalvy Ádám (Budapest, 1930. november 5.) oboaművész-tanár;

Csapó Károly (Rákospalota, 1930. május 9.) dalénekes, folklorista, tanár;

Csebiss Lídia (Budapest, 1930. január 5.) zenekritikus, szimfonikus zenekari rádiós rovatvezető, zeneiskolai zongoratanár, igazgató (Budapest XVII. kerület);

Csík Miklós (1930. április 9. – Budapest, 2011. április 24.) általános iskolai és középiskolai ének-zenetanár,

(A kép forrása: Fővárosi Énekkar honlapja)

középiskolai ének-zenetanár. (Lorántffy u. Ének-Zenei ált. iskola, 1964-66. Móricz Zsigmond Gimnázium, 1966-72. Lorántffy utcai Ének-Zenei általános iskola, majd Marczibányi téri Ének-Zenei általános iskola igazgató-helyettes. 1972-1991 Szilágyi Erzsébet Gimnázium, 1991-2010 XVIII. kerületi Vörösmarty Mihály Gimnázium);

Dobák Pál (Kiskunfélegyháza, 1930. január 13.) karnagy, főiskolai tanár,

zenei tankönyvíró (Ének-zenei Általános Iskola – Veszprém, igazgató-helyettes is, Csermák Antal Állami Zeneiskola – igazgatóhelyettes, Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Kar, Pécs – Ének-Zene Tanszék);

Döme Jenő (Budapest, 1930. június 15.) zenekari nagybőgőművész-tanár, kamaraművész (MRT Szimfonikus Zenekar-szólamvezető, Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara);

Dudás Ferenc (Örkény, 1930. május 1.) zeneiskolai oboa- és szolfézstanár, igazgató (Magyar Rádió-zenei forgató, Madách Színház – zenekari tag, Állami Zeneiskola, Dorog – igazgató is);

Czigány Gyula (Budafok, 1930. október 10.) középiskolai tanár, zenei könyvszerkesztő (EMB);

Erich Bergel (Barcarozsnyó, 1930. június 1. - 1998. május 3-án) karmester,

főiskolai tanár. 1955-től 1959-ig Nagyváradon működött zeneigazgatóként, 1959-ben a Kolozsvári Filharmonikus Zenekar karmestere lett. 1959-ben koholt vádakkal letartóztatják: börtönbe, majd munkatáborba (Duna-delta) kerül, ahol embertelen körülmények között dolgoztatják. 1962-ben kiszabadul, a Kolozsvári Filharmonikus Zenekar trombitása lesz, majd 1965 és 1971 között ismét ő az együttes karmestere. Nemzetközi karrierje Herbert von Karajan pártfogásával indul: a Berlini Filharmonikusok zeneigazgatója 1971-ben hívja meg. 1975-ben a Német Szövetségi Köztársaságban telepedik le (már 1972-től a berlini Zeneművészeti Főiskola tanára). 1975-ben a Houstoni Szimfonikus Zenekar karmestere, 1989-től 1994-ig a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának vezető karnagya, a Magyar Állami Operaház rendszeres vendégkarmestere;

Fábián Imre (Mátészalka, 1930. június 15. - 2002) zenetörténész, tanár.

Carlo Maria Giulini és Fábián Imre Salzburiban (A kép forrása: Muzsika, 2002./10. szám)

„Zenetudományi tanulmányait a budapesti Zeneakadémián folytatta 1954 és 1959 között, de már 1954-től a Magyar Rádió munkatársaként is tevékenykedett. 1962-ben a *Kis zenei könyvtár* sorozatában megjelent, Richard Straussról szóló kismonográfiájával - amely egyben a szakdolgozata is volt - fejezte be tanulmányait, s ezt követően rádió- és tévéműsorokat készített, továbbá zenekritikákat, beszámolókat írt a *Muzsika*, a *Népszabadság* és a *Film, Színház, Muzsika* számára. Ez utóbbi hetilapnak 1954 és 1970 között főállású zenekritikusa volt. A hatvanas években megjelent publikációi már kijelölik két központi jelentőségű érdeklődési területét, a 20. század zenetörténetét és az operatörténetet. 1961-ben mesterével, Kókai Rezsővel együttműködve a 20. század zenéjéről adott ki egy kötetet, amelyet 1966-ban egy Fábián összeállította szöveggyűjtemény követett (*A huszadik század zenéje. Muzsikuskok, esztéták századunk zenéjéről*). 1964-ben lehetősége nyílt arra, hogy Gárdonyi Zoltánnal, Rajeczky Benjaminnal és Szabolcsi Bencével együttműködve részt vegyen a nagy német zenei lexikon, a *Musik in Geschichte und Gegenwart* Magyarország címszavának megírásában (a 20. századról szóló Fábián-írás később megjelent angolul is, a *The Musical Quarterly* 1965. januári számában). Operai érdeklődésének korai dokumentuma egy, a műfaj születéséről szóló rövid tanulmány az Albert Istvánnal közösen, 1963-ban kiadott, zenetörténeti művészcsoportokról szóló kötetben (*Együtt, új utakon. Művészcsoportok a zenetörténetben*), valamint az Ernster Dezsőről szóló, 1969-es publikáció a *Nagy magyar előadóművészek* sorozatban. Fábián Imre írta a bemutatóhoz kapcsolódóan Szokolay Sándor *Hamlet* című operájának operaházi műsorfüzetét is (1968), s a kortárs opera iránti érdeklődését mutatja, hogy a *Zeneélet* sorozatban, 1969-ben *Válságban az opera?* címmel szöveggyűjteményt adott közre.” (Dallos Anna: A zenetörténész ajándéka. Fábián Imre hagyatéka az OSZK Zeneműtárában *Muzsika* 2006. október, 49. évfolyam, 10. szám, 34. oldal);

Farkas Géza (1930) zenekari nagybőgőművész-tanár. Tanulmányait id. Novák Lászlónál kezdte, majd Tibay Zoltánnál folytatta. 1956-ban emigrált, és alapító tagja lett a marli

Philharmonica Hungaricának. 1965-től 1992-ig, nyugdíjba vonulásáig Stockholmban a Filharmonikus Zenekar Szólamvezetője volt, eközben a stockholmi Zeneakadémia óraadó tanáraként is dolgozott;

Gaál Gabriella (Csepel, 1930. január 3. – Budapest, 2010. augusztus 3.)

(A kép forrása: alafahir.hu)

Óvónő, tanítónő, nótáénekesnő, tanár. 1947-től a Magyar Rádió zenei szerkesztője volt. 1958-tól működött dalénekesként. Magyar nótákat, cigány dalokat, népdalokat adott elő;

Gabos Gábor (Budapest, 1930. január 4. - Budapest, 2014. augusztus 27.) zongoraművész.

A kép forrása: Magyar Bridzs Szövetség honlapja)

zongoraművész. 1948-ban kezdte tanulmányait a budapesti Zeneakadémián, ahol Hernádi Lajos volt a mestere. 1952-ben szerezte meg diplomáját, és zongoraművészként ugyanebben

az évben mutatkozott be Budapesten. Több rangos zenei versenyen ért el értékes helyezéseket: 1955-ben a párizsi Marguerite Long verseny harmadik helyezettje volt, 1960-ban ötödik lett a brüsszeli Queen Elisabeth zenei versenyen, 1961-ben pedig első díjat nyert a budapesti nemzetközi Liszt–Bartók zongoraversenyen. Virtuóz játéka révén hamar a hazai és nemzetközi koncertpódiumok kedvelt előadóművészevé vált (Olaszország, Szovjetunió, Svédország, Görögország, Németország, Svájc, Dél-Amerika, Japán). Számos kitűnő lemezfelvételt készített, többek között Bartók, Brahms, Beethoven, Chopin, Haydn, Liszt és Schubert szerzeményeiből. 1968-as Bartók-lemezét a Japán Lemezakadémia nagydíjjal jutalmazta;

Goldmark Péter (Budapest, 1930. május 15. – Hillersleben, 1945. május 10.) Goldmark Károly leszármazottja volt, zongorázni tanult Kadosa Pálnál;

Győrfy Kálmánné Király Zsuzsanna (Budapest, 1930. december 11.) magyar- és énekenetanár (Postás Zeneiskola, Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola, Zeneműkiadó Vállalat –kölcsönanyag csoport vezetője, vállalati énekkarok vezetője);

Halász Ferenc (1930. január 27. - 1994. december 15.) hegedűművész-tanár.

„Művész-tanárok uralják a zeneoktatás legmagasabb szintű intézményeit szerte a világon. Velük szemben látszólag hátrányosabb helyzetben vannak azok a zenepedagógusok, akinek életéből hiányzik a koncertszereplés lehetősége, a pódiumrutin megtapasztalása. Mégis, mindenütt megtalálhatók az olyan nagy tanáregyeniségek is, akiket nem mintegy mellékesen kifejtett oktatói tevékenységük alapján, hanem kizárólag tanítványaikon keresztül ismerhetünk meg. Rendszerint olyasmit tudnak ők a hangszerjáték módszertanáról, a zenei képességek kifejlődésének fiziológiás és lélektani folyamatairól, aminek elsajátítására nemigen jut idejük aktívan hangversenyező kollégáiknak. Csak a hegedűoktatás területét nézve közéjük tartozott a közelmúltban például Jurij Jankelevics Moszkvában vagy Ivan Galamian New Yorkban – s ilyen volt a Zeneakadémián több mint három évtizeden át tanító Halász Ferenc is.

1930-ban született Győrben. A helyi zeneiskolában megkezdett tanulmányai után 1946-ban került a Zeneakadémiára, Gábrriel Ferenc osztályába, majd Zathureczky Ede tanítványaként végzett 1953-ban. Kezdetből elsősorban a hegedűtanítás kérdései vonzották. Végigjárta a „számárléhrát”: 1954 és 1959 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet VI. kerületi és újpesti

iskolájában tanított alapfokon, 1959-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában a középfokú oktatás problémáival ismerkedett, majd 1962-től 1994-ben bekövetkezett haláláig a Zeneakadémia tanára volt. De nem maradt hűtlen a fiatalabb korosztályokhoz sem: miközben intenzíven foglalkozott a Különleges Tehetségek Iskolájának korán a hivatásos zenélés mellett elkötelezett növendékeivel, folyamatosan tanított a „Konziban” is, amelynek 1972 és 1981 között – egy év megszakítással – igazgatója is volt. Itt törekvéseinek középpontjában a pályára való zavartalan felkészülés körülményeinek megteremtése mellett a közismereti és zenei tárgyak „kibékítése”, a művelt muzsikus és művelt ember egységének ideálja állt.

Hegedűpedagógiai tudását Rados Dezső és Rozgonyi Ágnes mellett alapozta meg, amelyre az 1970-es évektől ráépültek a moszkvai iskolával kialakult együttműködésből leszűrt tapasztalatok, különösen a Volodar Petrovics Bronyinnal folytatott gyakori konzultációk. Élete utolsó évtizedében Fenyves Loránddal való szoros kapcsolata hatott rá, akiben felismerte a művészi és tanári tevékenység kivételesen kiegyensúlyozott kettősségét. Tanításának alapját a kikezdehetetlenül szilárd és a gyakorlatba is könnyen átültethető módszertani ismeretek jelentették. Egyedülálló mélységben ismerte a hegedűjáték élettani feltételeit, de pontosan tudta azt is, milyen lépésekben, milyen tanulási folyamatok révén lehet ezeket elsajátítani. Rövid távú kurzusokon páratlan diagnosztaként ismerte fel az eléje kerülő növendékek hangszerkezelési problémáit, és olyan azonnal ható recepteket kínált, amelyek nyomán valóságos „varázsló” hírében állt. Tanításának rendszerezettségét azonban csak azok a tanítványai ismerhették meg, akik éveken keresztül követhették nyomon saját hegedülésük fokozatos felépülését, a zenei kérdések megoldásához kapott, mindig nagyon tárgyyszerű instrukciók egymásra rétegződő hatását. És eközben nemcsak hegedülni tanultak tőle, hanem ennél sokat többet is: gondolkodni.

A hazai viszonyok ismeretében nem meglepő, hogy a Halász-osztályok nem lehettek kizárólag válogatott tehetségekből álló zseniképzők. Sorolhatnánk ugyan szólista pályán vagy kamara-muzsikusként elismert, nemegyszer nemzetközi rangot kivívott tanítványait, mint például Bálint Mária, Éder Pál, Ligeti András, Takács Nagy Gábor, vagy Szabadi Vilmos, de legalább ennyire fontos, hogy minden jelentős zenekarunkban ott ül számos tanítványa, akik az ország zenekari kultúrájának fenntartásában játszanak nagy szerepet. És talán még ennél is jelentősebb, amit az egész magyar hegedűoktatásért tett, nemcsak a módszertan és a gyakorlati tanítás felügyeletével, hanem az iskolarendszer egészét átfogó tanár-továbbképzéseken keresztül is, amelyeken elméleti előadások és bemutató órák szerves összekapcsolásával hívta fel a figyelmet e két terület elválaszthatatlan összefonódására.

Elméleti érdeklődésű, de nagyon is gyakorlati gondolkodású ember volt, akit mindig elsősorban a tudás alkalmazhatósága foglalkoztatott. A helyes metodika elvezet a helyes hangszerkezeléshez, erre pedig egysegyedül azért van szükség, hogy utat találjunk a helyes, vagyis technikai akadályoktól nem korlátozott zenéléshez – vallotta. Nem volt híve a tekintélyelvű pedagógiának, mégis óriási tekintélye volt, amiben a tudása iránti tisztelet

összefonódott a nyitott, ám mégis szinte konzervatíván következetes személyiség erőteljes hatásával.” (*Halász Péter*)(Az emlékezés forrása: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem honlapja)

Halász Ferenc Parlandóban megjelent fontosabb írásai:

- Bronyin Budapesten - A hegedűtanítás kérdéseiről, 1974/7-8.,
- A kiemelkedő tehetségű hangszeres növendékek nevelési módszerei, 1985/4.;

Harmath Éva (1930 -) operaénekes, tanár. 1954-ben debütált a Fővárosi

Operettszínházban, 1955 óta a Szegedi N.Sz. tagja. 1956-58-ig Miskolcon, 1958 óta ismét Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának a tagja volt;

/ Dessewffy/ Horváth Marietta (Sopron, 1930. február 3. - Sopron, 2009. november 15.)

hegedűtanár, író, szobrász. Mindössze 19 évesen az országos Bach-hegedűversenyen második lett, kamarazenélésben pedig első díjat nyert. Ennek ellenére érdeklődése egyre inkább a képzőművészet világa felé fordult. A festészetnél is jobban megragadta a szobrászat: Pátzay Pál invitálta a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakára. Szülei kívánságára azonban 1950-ben a Zeneakadémiára került, ahol Rados Dezső és Szabolcsi

Bence voltak a legkedvesebb tanárai. Rajongása azonban nem csökkent a szobrászat iránt sem és ezzel párhuzamosan titokban rendszeresen eljárt Kisfaludi Strobl Zsigmond műtermének magánszemesztéreire. Négy zeneakadémiai félév után szervezete nem bírta a kettős terhelést és betegsége miatt haza kellett térnie Sopronba. Felépülését követően a győri Zeneművészeti Főiskolán szerzett hegedűtanár oklevelet 1956-ban. A diplomaszerezést követően 1973-ig a soproni, majd 1993-as nyugdíjba vonulásáig a celldömölki zeneiskolában tanított. Mindkét városban népszerűségnek örvendett mind kollégái, mind pedig tanítványai körében. Pedagógusi hivatása mellett hű maradt a képzőművészethez is. A soproni évek során Szakál Ernő mentorkodásával mutatta meg szobrászati oroszlánkörméit. Celldömölki időszakában létrehozta a Kemenesaljai Alkotók Körét, amelyben tíz író illetve festő műhelymunkája felett bábáskodott. Keze munkáját dícséri - többek között - a celldömölki Ádám Jenő Zeneiskola előcsarnokát díszítő Kodály Zoltán- és Ádám Jenő-szobor, a Széchenyi István-dombormű a „legnagyobb magyar”-ról elnevezett utca elején, valamint a városi könyvtár névadásakor, 1993-ban felavatott Kresznerics-szobra. A zene és a képzőművészet mellett a szüleivel jó barátságban lévő és írásait a társaságukban gyakran felolvasó Becht Rezső révén az irodalom világa is megérintette. Első történelmi regénye „Szivárvány havasán” címmel 1971-ben jelent meg az Ecclesia Könyvkiadó gondozásában Árpád-házi Szent Margit és a középkori kőfaragómester, Rovó Márton alakjáról. Alapos levéltári kutatásokat követően második regényében, 1980-ban Sopron nagy humanista polgármesterének, Lackner Kristófnak az életútját örökítette meg „Kezedben a mécs” címmel. 1988-ban újabb művet jelentett meg „A vándorlantos” címmel Tinódi Lantos Sebestyénről. Utolsó munkája 2002-ben jelent a „Régi jó soproniak”-ról, amelyben - családjá és édesanyja iránti tiszteletből - neve először szerepel a címlapon Dessewffy-Horváthként;

Herbály András (Mezőtúr, 1930. december 21.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Mezőtúr), alapító zeneiskolai igazgató (Mezőtúr), Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula – igazgató, Jókai Színház, Békéscsaba- zenei vezető, a Gyulai Kamarazenekar karmestere 1986-tól;

Homokiné Szikora Etelka (Kiskőrös, 1940. május 30.) magánének- és szolfézstanár (Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, Kecskemét, Állami Zeneiskola, Kecskemét);

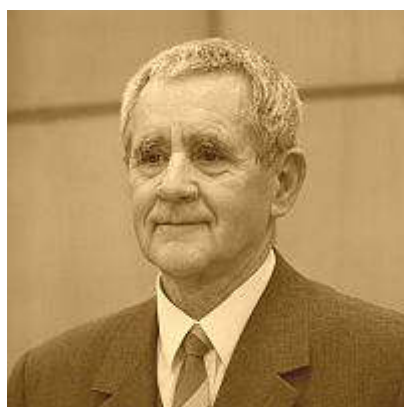
Horváth Ádám (Budapest, 1930. június 4.) tévérendező, egyetemi tanár,

(A kép forrása: www.port.hu)

rendező. Budapesten született 1930. június 4-én. Tanulmányait 1961 és 1965 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola film- és televízió rendezői szakán Máriássy Félix osztályában végezte. 1952 és 1956 között a Honvéd Művészegyüttes énekkarának tagja, 1958-tól a Magyar Televízió munkatársa, 1959-től rendezője, 1967-től főrendezője, 1990-ben az MTV elnökségi tagja, 1994-től 1996-ig elnöke. 1968-tól a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanára, 1983-tól egyetemi tanár, 1993-tól a televíziós szerkesztői, műsorvezetői és riporteri szakot vezeti, 1994-től 2002-ig rektor-helyettes. A Magyar Televízióban számos zenei tárgyú műsort rendezett: operák, daljátékok, operettek és balettek tévéváltozatát, hangverseny közvetítéseket, koncertfilmeket, zenei portréfilmeket;

Illés Kálmán (Pécel, 1930. április 10.) zongoraművész-tanár. „1944

(A kép forrása: Péceli Zeneiskola AMI honlapja)

szeptemberében felvételt nyertem a zongora tanszak II. előkészítő osztályába dr. Dániel Ernő zongoraművész főiskolai tanárhoz. Tanárom külföldre való távozása miatt tanárváltásra kényszerültem és így tanulmányaimat Wehner Tibor zongoraművész, zeneművészeti főiskolai tanárnál folytattam s az ő irányítása mellett nyertem zongora művésztanári diplomát 1954-ben. Első munkahelyem a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola lett, ahová utazó tanárként jártam le hetente hétfőtől péntekig. Kezdő zongoratanárként szakmailag igen sokat tanultam igazgatómtól Galánffy Lajostól, aki maga is zongora szakon tanított. Mivel Miskolcon családos letelepedésem nem tudtam megoldani, 1957-ben Gulyás György, a debreceni szakiskolai igazgató hívására és lakás ajánlatára munkahelyet váltva, átjöttem Debrecenbe a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolához. Itt megtelepedvén a város és megye zenei életének aktív részesévé váltam hangversenyeken való szerepléseimmel is. 1966-ban megalakult a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata, ahova főiskolai adjunktusként kinevezést nyertem. A tanítási feladatok mellett a tanulmányi titkári feladatkört is elláttam. Mint a zongora tanszék vezetője zongora metodika tanítására is én kaptam megbízást. 1974-ben megépült a későbbi konzervatórium épülete ahol Gulyás György nyugdíjba vonulásakor 1975-ben átmenetileg a Tanárképző Intézet Debreceni Tagozatának mb. igazgatója voltam. 1992-ben mint a Debreceni Egyetem Konzervatórium főiskolai tanára mentem nyugdíjba. A konzervatóriummal való kapcsolatom azonban nem szűnt meg, mert eleinte teljes óraszámban, a későbbiekben pár órában tanítottam a zongora tanszakon, zömében egyetemi

tagozatos hallgatókat 2002-ig. Nyugdíjba vonulásom óta még intenzívebben foglalkoztat az előadóművészet. 2004-ben hazánk több városának zenei intézményénél Brahms összes intermezzóját,

2005 évben pedig Liszt műveiből összeállított műsort játszottam.

Terveim között szerepel Chopin összes noktürnjének hangversenyeken való eljátszása a közeljövőben. (*Illés Kálmán* [MusiciansWho](#)-ban megjelent önéletrajza alapján);

Kalmár Péter (Bp., 1930. máj. 5.): színházi karmester, tanár. A Zeneakadémia karmesterképző szakán szerzett diplomát 1954-ben. 1949–54-ben a Fővárosi Operettszínházban énekkari tag, majd korrepetitor. 1954–59-ben a Békés Megyei Jókai, 1959-től 1990-ig, nyugdíjazásáig a Miskolci Nemzeti Színház karmestere, később vezető karmestere;

Karizs Béla (Budapest, 1930. augusztus 10. – Budapest, 2001. április 6.)

(A kép forrása: Opera - Világ)

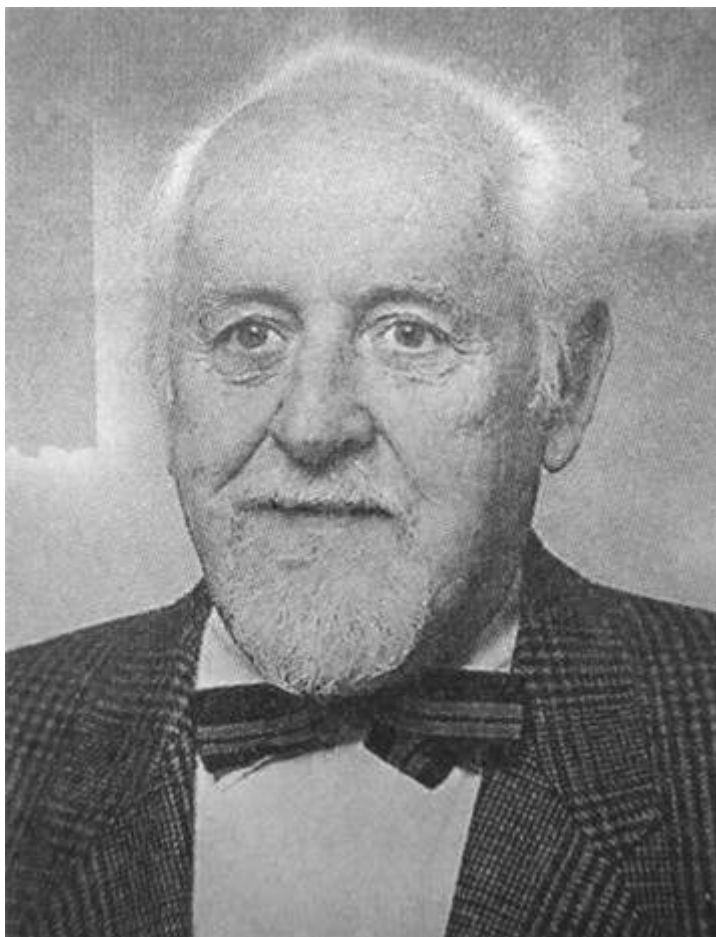
operaénekes, tanár; 1953–1957 között a Fővárosi Operettszínházban, 1957–62-ben a kecskeméti Katona József Színházban volt színész. 1962–63-ban ismét a Fővárosi Operettszínház tagja. 1963-ban lett az Operaház magánéneke, ahol az első öt évben karakterszerepeket énekelt. 1968 óta énekelt hőstenorszerepeket;

Kárpáti József (Újpest, 1930. május 4. – Esztergom, 2014. május 9.)

orgonaművész-tanár, karnagy. 1957- Főv. II. kerületi Állami Zeneiskola – orgonatanár, 1970-1976. uo. ig. helyettes, 1976- uo. orgonatanár. 1992-től haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzenei Tanszékén is tanított orgonajátékot. Több budapesti templom zenei életének volt a vezetője; az 1960–70-es években a Budapest-Zuglói Pádai Szent Antal-templom karnagyaként működött, 1986-tól haláláig pedig a budapesti Batthyány téri Szent Anna-plébániatemplom orgonaművésze, karnagya és egyházzenei igazgatója volt;

Kiss Ernő (Debelyacsa, mai nmevén Torontálváúrsárhely, 1930 – Nagybecskerek, 2014)

zenepedagógus, nótaszerző. 1945-ben került Nagybecskerekre, ahonnan a már korábban szerzett zenei képességeit továbbépítve 1950-ben Újvidékre, az előadó-művészi szakra iratkozott. Első nótái is ebből az időből származnak. Közülük többet az Újvidéki Rádió is közvetített. Az 1955. évi diplomázása után előbb szülőfalujában volt pedagógus, majd ismét Nagybecskerekre került. Előadóművészként, kórusvezetőként és karmesterként több rangos társadalmi elismerésben részesült. Zenei szakértőként nyugdíjba vonulásáig a Béga-parti kisvárosban, illetve a nagybecskereki község falvaiban tevékenykedett: kórusokat alapított, időről időre vezényelte a városi filharmóniát, magyarnóta- és operettesteket, zenés színdarabokat rendezett. Negyed évszázadon át tagja volt a Durindó és a Gyöngyösbokréta fesztiváltanácsának, a létrehívás pillanatától pedig lelkes szakmai támogatója a VIVE magyarnóta- és csárdásfesztiválnak, melyet megannyi értékes és díjazott új szerzeménnyel gazdagított. (Forrás: Hét nap-BETA, Bániti Újság nyomán);

Kismartoni Ferenc (Nagymaros, 1930) ének-zenetanár, karnagy. A tanárképzőt Szegeden 1963-ban végezte el ének-zene-történelem szakon. Főiskolás kora óta tanít Nagymaroson, és ellátja a férfikar zongorakísérői feladatait. Eközben zeneszerzést is tanul a Bartók Béla szakiskolában. 1966-tól Vácon a Művelődési Osztályon dolgozik, s ezalatt a Népművelési Intézet Felsőfokú Karnagyképzőjére jár. 1969-ben ismét Nagymaroson tanít, s ekkor veszi át a már betegeskedő Hernádi Ferencről a kórus vezetését. Vezetése alatt 1985-re Fesztiválkórus minősítést és a Rádió Zenei Főosztályától nívódíjat kap a kórus;

Kocsis Albert (Hatvan, 1930. november 10. – 1995. március 14.) hegedűművész.

(A kép forrása:Wikipédia)

Művészi pályája mellett tanított is, elsősorban Németországban, ahol 1982-től a Kasseli Zeneakadémia professzora volt. Szülővárosában a zeneiskola a nevét viseli. 1967-ben Ő mutatta be Kadosa Pál II. hegedűversenyét;

Koncz Tibor (1940. július 15.) zongorista, dobos, zeneszerző. A televízió nyilvánossága előtt először 1965-ben, a *Ki mit tud?*-on mutatkozhatott be, amikor Kovács Kati egri kísérezzenekarát nem tartották a szervezők megfelelőnek, ezért egy debreceni zenekart osztottak mögé, s e zenekar zongoristája volt Koncz Tibor. Elsősorban Kovács Kati albumainak zeneszerzője. Leggyakoribb szerzőtársa a szövegíró Szenes Iván, akivel több fesztiválon sikerrel szerepeltek. 2010-ben Christina Aguilera dolgozta fel *Add már, uram, az esőt!* c. dalát;

Kovács Dénes (Vác, 1930. április 18. – Budapest, 2005. február 11.)

hegedűművész-tanár. 1951-1960. Magyar Állami Operaház – hangversenymester. 1957-től haláláig tanított a Zeneművészeti Főiskolán, amelynek főigazgatója (1967–1971), majd rektora (1971–1980) volt. Igazgatósága alatt alapította meg a Zeneakadémia Nagydíját és a Kivételes Tehetségű Gyermek Képzőjét. Versenyeket rendezett korábbi nagy magyar

hegedűsök emlékére, emelte a zenekari muzsikás képzés színvonalát, és a Zeneakadémia hagyományainak megfelelően ismét szétválasztotta a tanár- és művészképzést, s nem utolsósorban az ő utasítására kapott önálló tanszaki rangot a kamarazene. Kovács Dénes egy Guarnerin („Guarnerius del Gesu 1742”) játszott;

Kovács Eszter (Tiszanána, 1940. május 18.) operaénekes-tanár. A budapesti

(A kép forrása: Fidelio)

Zeneakadémián szerzett diploma után azonnal szerződött a budapesti Operaház, ahol a Kékszakállú Juditjával, majd később A bolygó hollandi Sentájával és a Ferencsik-féle Tannhauser Venusával tűnt fel. Hamarosan áttért a nagy drámai szoprán szerepkörre és a Wagner-alkalításokon túl sikerrel debütált a Fidelio, a Pikk Dáma, a Jenufa és a Parasztszület női főszerepeiben is. Nemzetközi karrierje 1972-ben indult. Ekkor mutatkozott be a düsseldorfi Deutsche Oper am Rheinban, Az istenek alkonyában. 1980 óta nem tagja egyetlen állandó társulatnak sem. Nemzetközi karrierjének második vonulatát Bartók Juditja, Fidelio, Elektra és Chrysothemis szerepek jelentik (Prágai tavasz, Moszkva, Berlin, Frankfurt, Salzburg, Stockholm, Koppenhága, Lisszabon). Amikor 1981-ben a Milanói Scala együttese Zúj Mehta vezényletével a firenzei Maggio Musicale-n adta elő Az istenek alkonyát, Kristen Flagstad és Birgit Nilsson után Kovács Eszter volt Brünnhilde. Többször megfordult közben az Egyesült Államokban, fellépett Santa Fében (a MET előszobája), Fort Worth-ben és Washingtonban az Elektrában, illetve a Walkür Brünnhildéjeként. Az egyenletesen felfelé szárnyaló művészi pálya legkiemelkedőbb állomásai ugyancsak a Walkür Brünnhildéjéhez kötődnek: a szerepet San Franciscóban Birgit Nilssonnal, a New York-i Metropolitanben pedig Gwyneth Jones-szal felváltva énekelte. Sikerei csúcsán 45 évesen a MET turné Walkür-előadásával véglegesen visszavonul a nemzetközi szerepléstől;

Kovács János (Budapest, 1930. december 28. - Budapest, 2001. május)

Kroó György, Kecskeméti István, Tóth Margit, **Kovács János**, Szabolcsi Bence, Vikár László és Gábry György

zenetörténész, tanár. Tanulmányait 1949 és 1954 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Szabó Ferenc, 1951 és 1956 között ugyanott a zenetudományi szakon Szabolcsi Bence növendékeként végezte. 1957 és 1964 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára, 1971 óta a Zeneakadémia zenetudományi szakán tanít. 1962-től 1991-ben történt nyugalomba vonulásáig az Országos, majd Nemzeti Filharmónia szerkesztője, művészeti vezetője, igazgatóhelyettese. 1960 és 1977 között a Magyar Nemzet operakritikusa volt;

Kovács László (Nyíregyháza, 1930. augusztus 10.) általános iskolai ének-zenetanár (9. sz. Általános Iskola, Nyíregyháza – tanító, tanár, uo. igazgató helyettes és szakfelügyelő is, Országos Filharmónia nyíregyházi megbízottja);

Körtvélyesi Oszkár (Budapest, 1930. október 24.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Fővárosi XIV. kerületi Martos Flóra Általános Iskola, I. István Gimnázium, Budapest; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola, szolfézstanár és igazgató helyettes is, Szent László Gimnázium, Budapest, KPVDSZ Bartók Béla Kamarakórus;

Kövecs Imre (Tokod, 1930. október 26.) zongora- és szolfézstanár, karvezető

(különböző helyeken könyvelő, Állami Zeneiskola, Hajdúnánás – igazgató is, Hajdúnánási Városi és Pedagógus Énekkar);

Krémer József (Csaroda, 1930. július 17. Budapest, 2014. január 23.) operaénekes (1950 - 1955 - a Honvéd

operaénekes (1950 -1955 - a Honvéd Művész Együttes énekkarának tagja, majd a Belügyminisztérium Művész Együttesének szólóénekes, 1955-1958 - a Szolnoki Szigligeti Színházban segédszínész, énekkari kötelezettséggel, 1958-1960 - a kaposvári Csiky Gergely Színház énekes színésze, 1960-1966 - a Fővárosi Operettszínház tagja, 1966-1970 - a pécsi Nemzeti Színház baritonistája, 1970-1973 - az Innsbruck Laudes Theater baritonistája, Ausztriában, 1973-1984 - Debreceni Csokonai Színház opera társulatának magánénekes, 1984-2008 - visszavonultan él, majd a főváros Szent József templomának kántora, Kispesten);

Lovas György (Budapest, 1930. augusztus 10. -) zongoratanár, minisztériumi főmunkatárs. Tanulmányait 1948-tól 1952-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte Antal István és Máthé Klára növendékeként. 1958-tól 1975-ig a kultusztárca Művészetoktatási Osztályának munkatársa volt. Kezdeményezte a Zeneiskolai Tanárképző Intézetek főiskolává történő átminősítését, illetve a Zeneakadémia egyetemi rangra emelését (1971). 1975-től 1990-ben történt nyugalomba vonulásáig volt az utóbbi intézmény főtitkára. 1984-től 1990-ig a Bartók Béla-Pásztory Ditta-díj kuratóriumának titkáráként is tevékenykedett;

Nagy Miklós (Miskolc, 1930. szeptember 24.) zenekari kürtművész (Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Szimfonikus Zenekar);

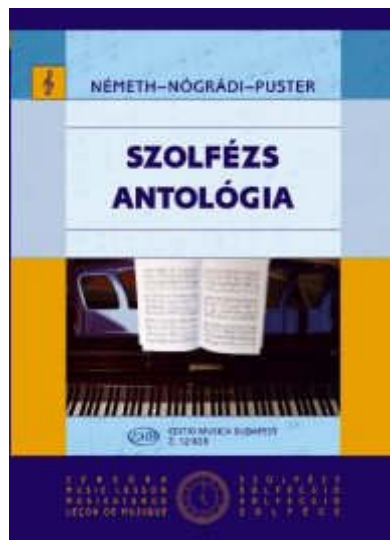
Nagy Norbert (Budapest, 1930. május 3.) zenetanár, karnagy, zenekari nagybőgőművész (Fővárosi általános és középiskolákban ének-zenetanár, Fővárosi XO.V. Kerületi Állami Zeneiskola- szolfézstanár, Budapesti Kecs- és Ostyagyár Vegyeskara - karnagy, Auquincum Férfikar - karnagy, EGIS Kőbányai Erkel Ferenc Zenekar – karmester;

Molnár Miklós (Szolnok, 1930. március 1. – Budapest, 1981. szeptember 3.) operaénekes, tanár. Tanulmányait 1950 és 1957 között a Zeneművészeti Főiskolán folytatta. Itt Révhegyi Ferencné (ének), Ádám Jenő, valamint Lukács Miklós tanítványa volt. 1950 és 1953 között a Magyar Rádió Énekkarának tagja volt. 1957 és '62 között a Magyar Állami Operaház ösztöndíjas magánénekeseként szerepelt. 1962 és 1971 közt a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének szólistája volt. 1971-ben a Pécsi Nemzeti Színház operatársulatához csatlakozott, ahol 1975-ig dolgozott;

Nógrádi László (Ketergény, 1930. március 14.) karnagy, zeneiskolaielmélettanár, tankönyvszerkesztő, szaktanácsadó. Zenei tanulmányait magánúton kezdte dr. Suara Róbertné zongoratanárnőnél Ungváron. 1946-50-ban az Ungvári Zeneművészeti Szakközépiskola tanulója. 1950-ben áttelepült Magyarországra. 1951-56-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója, 1956-ban középiskolai énektanár és karvezetői tanszakon szerzett diplomát. Karvezetés tanárai Vásárhelyi Zoltán és Vajda Cecília voltak. Bemutató tanításokat tartott angol, cseh, belga, dán, japán, német, szlovák és más nemzetiségű tanársoportoknak Budapesten, 1973 február-márciusában pedig az USA 13 városában (Urbana, Kansas-City, Greencastle, Washington, Philadelphia, New York, stb.). 1983-ban a Győri Országos Zenei Nevelési Konferencia szolfézs szekciójának vezetője volt. Cikkei, zenekritikái, úti beszámolóit jelentek meg a KÓTA, Zeneszó, Parlando című folyóiratokban. Társszerkesztője számos kóruskiadványnak és pedagógiai munkának. Kórusvezetőként negyedéves főiskolás kora óta dolgozik, jelentősebb kórusai: Központi Úttörő Énekkar (1958-1962), Központi Egyetemi Énekkar (1957-1978), BKV Ifjúsági Vegyeskar (1976-1982), Budapesti Bartók Kórus (1978 óta jelenleg is).

Húsz országban vezényelt több mint 60 alkalommal: Anglia, Ausztria, Belgium, Bulgária, Finnország, Franciaország, Görögország, Izrael, Jugoszlávia, Lengyelország, Málta, Németország, Olaszország, Oroszország, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország,

Ukrajna, USA. Hat alkalommal vett részt együttesével nemzetközi kórusversenyen és a különböző kategóriákban 17 díjat nyert:

Jelenleg a XIII. kerületi Zeneiskola tanára, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének gyakorlatvezetője és óradíjas módszertan tanára, Budapest főváros szolfézs szaktanácsadója, a 34 énekkart magába foglaló Pedagógus Kórustársaság elnöke és a Budapesti Bartók Kórus művészeti vezetője. (Forrás: BMC);

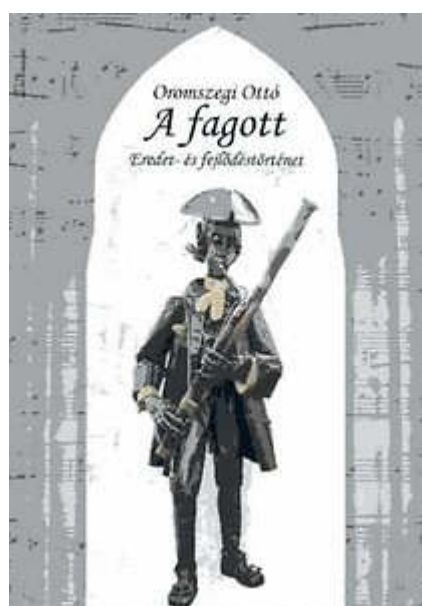
Oromszegi Ottó (Vác, 1930) fagottművész-tanár, költő (Kodály Zoltán Zeneiskola, Debrecen; BM Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XXII. kerületi

Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola). Fagott etűdjei nemzetközi érdeklődésre tartanak számot, hasonlóan a fagott-történeti kutatásaival összefüggő írásaihoz, melyek egy jelentős része a Parlandóban is publikálásra került: A fagott játék aktuális problémái, 1964. Nr. 6. p.

9-13., A fagott játék problémái. A lámpaláz leküzdése, 1964. Nr. 12. p. 23-26., A fagott játék problémái. A vibrato alkalmazása, 1965. Nr. 5. p. 16-20., A fagott játék problémái. A fagottozás izomgyakorlat típusai, 1965 Nr. 7-8. p. 34-38., A legfelső regiszter kiművelése, 1966. Nr. 1-2. p. 28-32., Ihletkényszerítés - egyéni ötletserkentés útján - I.: 1967. Nr. p. 22-25., - 11.: 1967. Nr. 7-8. p. 45-57.,

A basszuspáasztorsíp fejlődése az elektronikus fagottig - I.: 1972. Nr. 4. p. 5-16., - H.: Nr. 5. p. 11-26., - III.: Nr. 6. p. 11-28., Reflexiók Vivaldi fagottzenéjéhez, 1974. Nr. 2. p. 17-20., A Cuciureanu-féle szuperfagotról, 1976. Nr. 7. p. 19-22., A basszuspáasztorsíp fejlődése az elektronikus fagottig (XVI-XX. század). A fagott fejlődési dialektikája - II. fejezet, - I.: 1977. Nr. 3. p. 24-28., - II.: 1978. Nr. 4. p. 25-28., - III.: Nr. 5. p. 22-25., - IV.: Nr. 7-8. p. 19-23., - V.: Nr. 10. p. 27-29., - VI.: Nr. 12. p. 7-8., - VII.: 1979. Nr. 7-8. p. 37-43.

Lírai versei, írásai több kötetben jelentek már meg:

A könyv borítóján néhai felesége és zongoraművész fia (Bence) társaságában;

Papp Sándorné Neuner Gizella (Budapest, 1930. június 4.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged);

Petrovics Emil (Nagybecskerek, 1930. február 9. – Budapest, 2011. június 30.)

(Nagygyörgy Sándor felvétele)

1964-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola egyetemi tanára, 1968-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető egyetemi tanára volt, a zeneszerzés tanszakon tanított. 1967-től 1999-ig a magyar szerzői jogvédő szervezet, (későbbi nevén) az Artisjus elnökeként is tevékenykedett. 1986 és 1990 között a Magyar Állami Operaház igazgatójaként (1988-tól főigazgatójaként) működött, majd 2003 és 2005 között az intézmény főzeneigazgatója volt. 2012-ben a rákoshegyi Bartók Zeneházban Petrovics Emil hagyatékából emlékszobát rendeztek be;

Póczonyi Mária (Budapest, 1930. március 25.) ének-zenetanár, karnagy,

tankönyvíró. 1951-1961. Kosciuszko Tádé utcai általános iskola énektanára és kórusvezetője. 1961-1968, Szegedi Zene Konzervatórium, 1968-1984. Esztergomi Tanítóképző Főiskola, Budapesti Tanítóképző Főiskola. Számtalan zenével kapcsolatos könyv írója. Bárdos Lajos 1988-ban bekövetkezett halála után megalakították a Bárdos Lajos Társaságot. Póczonyi Mária nevéhez is fűződik a társaság megalapítása, aki titkári szerepet töltött be;

Regős Imre (Gyula, 1930. január 30.) karnagy, orgonaművész, zeneiskolai

(A kép és a szöveg forrása: Ki kicsoda? Szarvas 2000)

igazgató-helyettes. 1948; LFZF, Szeged, 1952, egyházi kántor-karnagyi oklevél; Szegedi Zeneművészeti Szakiskola, 1957, zongoraoktató; Országos Filharmónia, 1976, hivatásos orgonaművész. Pályája: 1952-től dolgozott a szarvasi zeneoktatásban: 1952–53-ig magánoktató, 1953–59-ig a Művelődési Ház munkacsoportjának tagja; 1959–64-ig a Békéscsabai Zeneiskola Szarvasi Fiókiskolájában; 1964–1991-ig, nyugdíjba vonulásáig a Szarvasi Állami Zeneiskolában, 1980–91-ig igazgatóhelyettesként, 2002-ig szerződéses zongoratanárként tevékenykedett. 14 éves korától orgonál templomi szertartásokon. Mint orgonaművész hangversenyezett itthon és külföldön is. Szarvasi működése során rendszeresen kísért amatőr és hivatásos énekeseket, énekkarokat, hangszerszólistákat. 1952-től a szarvasi katolikus templom organistája;

Sárosi Katalin (Budapest, 1930. június 23. – Budapest, 2000. november 1.)

(A kép forrása: wikipédia)

táncdalénekesnő, tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola elvégzése után a Napsugár énekegyüttes tagjaként kezdte zenei karrierjét. Az egyik legnépszerűbb, legkedveltebb énekesnő volt a hatvanas évek elején, többször turnézott külföldön is (1968-ban például a Szovjetunióban, ahol díjat is nyert). Több száz rádiófelvétele készült, állandó résztvevője volt a táncdalfesztiváloknak. A nosztalgiahullám még többször divatba hozta;

Dr. Somogyvári Zoltánné Molnár Aliz (Sátoraljaújhely, 1930. augusztus 20.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Kiskunfélegyháza);

Soproni József (Sopron, 1930. október 4.) zeneszerző, zenepedagógus.

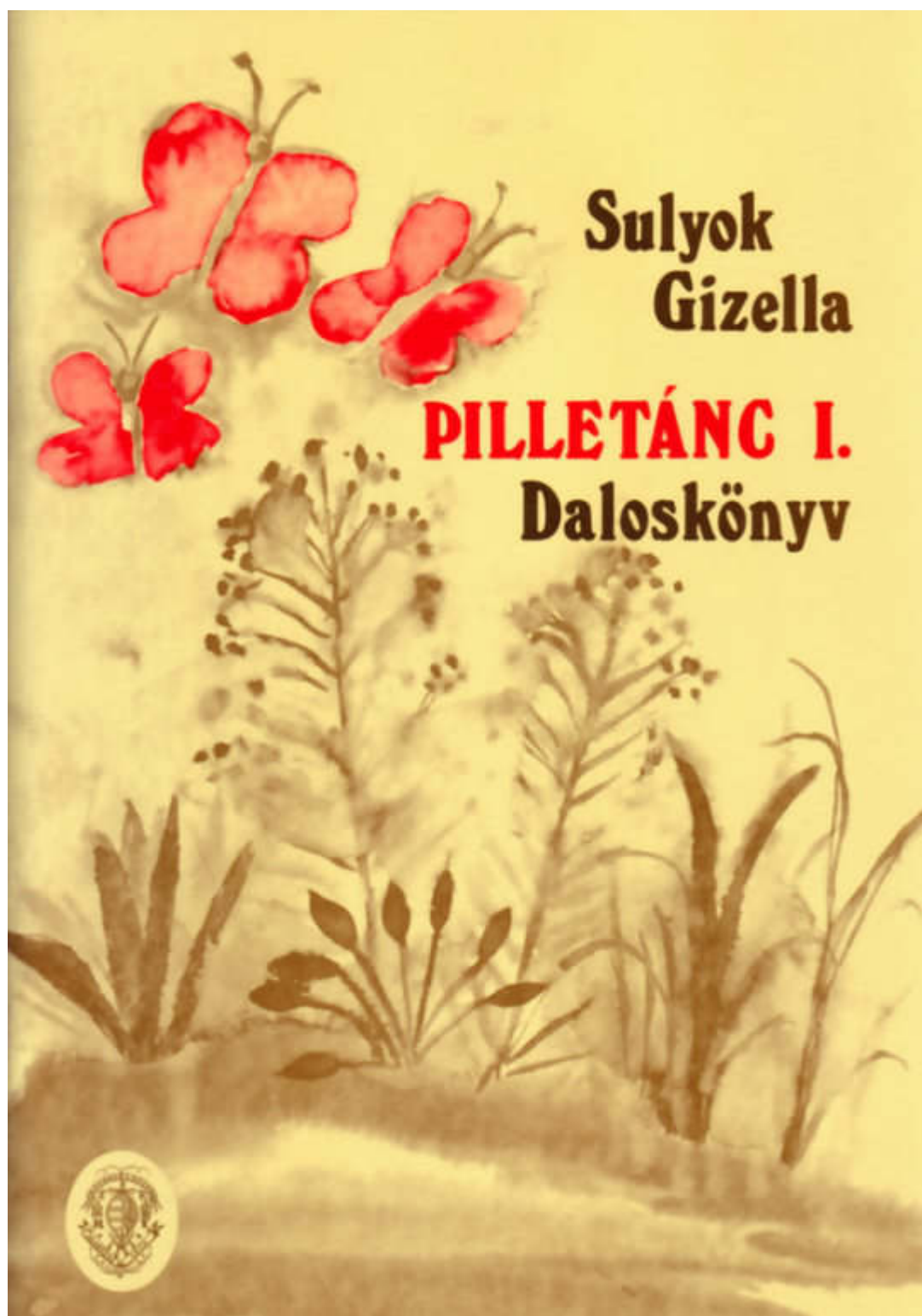
(Nagygyörgy Sándor felvétele)

1962-től a Zeneakadémián is oktatott, 1968-tól docensként, majd 1974-től egyetemi tanárként. A főiskolán ellenpontot, zeneszerzést, majd transzponálás-partitúraolvasást tanított. 1984-ben rektor-helyettes, majd 1988-tól két cikluson át, 1994-ig az egyetem rektora. Az ő idején jött létre a csembaló tanszak,

kezdődött a jazz oktatása, és a vidéki tanárképzőkben négy évre emelték a képzési időt. Jelenleg professor emeritus az Alkotóművészeti és Zeneelméleti Ismeretek Tanszékének zeneelmélet szakcsoportjában. 1992-ben alapító tagja volt a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiának;

Sulyok Gizella /Serhók/ Budapest, 1930. június 2.) zenetanár, költő, szerkesztő. Évtizedek óta számos önálló verskötet alkotója (egykoron a Fővárosi XIV. kerületi Zeneiskola szolfézstanára) 1993-ban PILLETÁNC című három kötetes

daloskönyv-sorozattal is meglepte a zeneiskolai szolfézs, az általános iskolai ének-zene és az ének-zenei általános iskolák tanulóit, tanárait. A kötelező anyagok kiegészítéseként a barokk, a bécsi klasszikus és a romantikus mesterek népszerű, könnyű zongoradarabjaiból alkotott éneklésre is alkalmas műveket a fiatalok életkori, érzelmi és gondolatvilágának megfelelő versek segítségével. Költeményei hűen követik a kis darabok ritmikáját, dallamformálását,

valamint hangulati, érzelmi mondanivalóját, így a szó legnemesebb értelmében a hangszeres darabok Sulyok Gizella ihletére testvért, pontosabban daltestvért kaptak.

Sulyok Gizella Parlandóban megjelent munkáiból: Világhálón Sulyok Gizella három kötetes Pilletánc c. daloskönyve (2005/4.), Gondolatok a szolfézsoktatásról. Hogyan határozhatjuk meg a szolfézt és feladatait (2007/2.), Sulyok Gizella újabb verseiből - Zengő-bongó bolygón, Improvizáció, Esti fuvalom, Benépesült csend, Térzene, Három macska énekel, Bodzasípos zöld manócska, Szökellő dal (2013/3.), Pilletánc II. Kiegészítő daloskönyv Sulyok Gizella költeményeire az iskolai ének-zenetanításhoz, valamint szabadidős foglalkoztatáshoz serdülők számára (2014/4.);

Sulyok Tamás (Budapest, 1930. május 9.) karmester, tanár. 1954-58 a debreceni Csokonai Színház karmestere és karigazgatója, 1958-59 a győri Kisfaludy Színház zenei vezetője, 1959-61 a Miskolci Szimfonikus Zenekar vezető karmestere. 1961-71 az Országos Filharmónia karmestere és az ÁHZ igazgatója. 1971-84 a Südwestdeutsche Philharmonie főzeneigazgatója és az Internationale Musiktage Konstanz művészeti vezetője. 1984-től a Győri Filharmonikus Zenekar igazgató karnagya volt néhány évig;

Sümeghy Zoltán (Törökszentmiklós, 1930. december 19.) zenekari hegedűművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Zathureczky Ede és Weiner Leó tanították. Főbb munkahelyei: MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, MRT Szimfonikus Zenekara – szólamvezető, Musica Viva Kamaraegyüttes);

Székelyné Pálvölgyi Mária (Budapest, 1930. február 11.) gyakorlóiskolai ének-zene vezetőtanár, karvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Vásárhelyi Zoltán tanítványa volt. Fontosabb munkahelyei: Általános Iskola, Balatonlele, Kőbányai úti Általános Iskola, Budapest; Röck Szilárd utcai Fiúiskola, Budapest; ELTE Ságvári Endre Gyakorló Iskola – ének-zene vezetőtanár, karvezető);

Széki Sándor (Tiszaföldvár, 1930. december 23.) operaénekes, tanár. 1967-ben debütált a budapesti Operaházban, Alfióként. A hősbariton szerepkörben működik, fő szerepei: René, Luna, Petur, Gara nádor;

Szterszky Adrienne (Budapest, 1930. július 9.) énekművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Ambrózy Béla (zongora) és dr. Molnár Imre (ének) növendéke volt. Főbb munkahelyei: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Színház és Filmművészeti Főiskola, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata);

Tarcai Zoltán (1930. január 5. - 2009. december 26.) ének-zenetanár, karnagy,

nyugalmazott tanszékvezető főiskolai tanár, a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei tagcsoportjának elnöke, Nyíregyháza díszpolgára. 1958-1959. Nyíregyháza, gimnázium – tanár, 1959-1969. Tanítóképző Intézet – vezető tanár, 1969-1974. Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza – tanszékvezető adjunktus, majd docens.

KÓTA Szabolcs-Szatmár megyei titkára, Zenepedagógusok Szakszervezeti titkára;(A szöveg forrása: Nyíregyházi Cantemus kórus honlapja)

Tóth Györgyné Kovács Olga (Cocioc, 1930., november 25.) zeneiskolai szolfézs- és zeneirodalom-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezető szakán többek között Vásárhelyi Zoltán volt a tanára. Munkahelye: Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola/Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola);

Tóth Károlyné Mohay Márta (Szekszárd, 1930. augusztus 20.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola);

Tukora Bakos Jánosné Kurdics Ilona (Kiskunfélegyháza, 1930. június 19.) általános iskolai ének-zene-, és zeneiskolai szolfézstanár (Újvárosi Általános Iskola, Szolnok; Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény);

Tillai Aurél (Pécs, 1930. november 23.) karnagy, főiskolai tanár. 1949 és 1952

(A kép forrása: pecs2010.blog.hu)

között a pécsi Tanárképző Főiskola magyar-ének szakán, 1954-től 1960-ig ugyanott a Konzervatórium zeneszerzés és zeneelmélet szakán, 1960 és 1966 között a Népművelési Intézet ének- és zenekarvezetői szakán tanult (itt Párkai István és Kórodi András növendékeként). 1952-től tanít a pécsi Tanárképző Főiskolán: előbb tanársegéd (1952-62), majd adjunktus (1962-73), docens (1973-79), végül 1979-től főiskolai tanár. 1982-től a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem zeneelmélet- és karvezetés-tanára. Kóruskarnagy (1958-tól a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa, 1965-től a Mecsek Kórus élén). A KÓTA elnökségének és Művészeti Bizottságának tagja, a Pécsi Nemzetközi Kamarakórus Fesztiválok művészeti titkára. Nemzetközi és hazai versenyeken, fesztiválokon zsűritag. Hangszeres és vokális zeneműveket, tankönyveket, tanulmányokat, cikkeket írt. Kórusaival számos külföldi versenyen és fesztiválon vett részt, díjakat nyert;

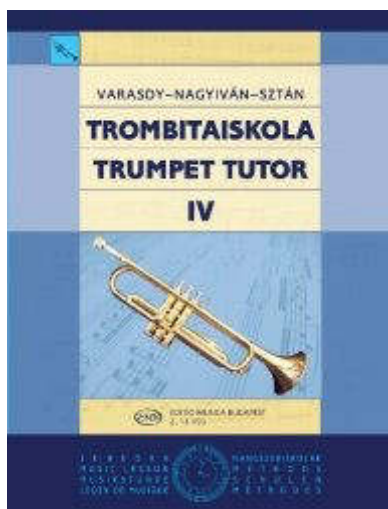
Timár Imréné Straub Magdolna (Budapest, 1930. október 30.) zeneiskolai szolfézstanár, karvezető. A Zeneakadémia középiskolai énektanár és karvezetőképző szakán többek között Vásárhelyi Zoltán volt az egyik mestere. Munkahely: Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola – uo. tanszakvezető és igazgató helyettes is;

Valastyán Mihály (1930. április 16. - 2013. április 10) ének-zenetanár, karnagy.

1949-1952. Tanárképző Főiskola – Szeged, ének-zene tagozat, 1955-1975. Tanítóképző Intézet Gyakorló Iskolája, Győr – ének-zenetanár, 1975 - ui. főiskolai adjunktus, 1971 - Városi Liszt Ferenc Kórus

Varasdy Frigyes (Szombathely, 1930. június 22.) trombitaművész-tanár. 1951-től nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház zenekarának művésze. A Magyar Rézfúvós Együttes alapító tagja. Számos kortárs zenei alkotás bemutatójának közreműködője. 1960 és 1964 között a Győri Zeneművészeti Szakiskola, 1963-tól a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. Pedagógiai munkásságának része négykötetes *Trombitaiskolája*, kétkötetes

Kamarazene-iskola című könyve és a *Bevezetés a kamarazene gyakorlatába rézfúvósokra*;

Vassné Pásztor Edit (1930. február 17.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Balett Intézet, Fővárosi 6. sz. Körzeti Zeneiskola-szolfézstanár, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár, uo. igazgatóhelyettes is);

Vereczkey László (Budapest, 1930. február 20. – Budapest, 2014. április 17.)

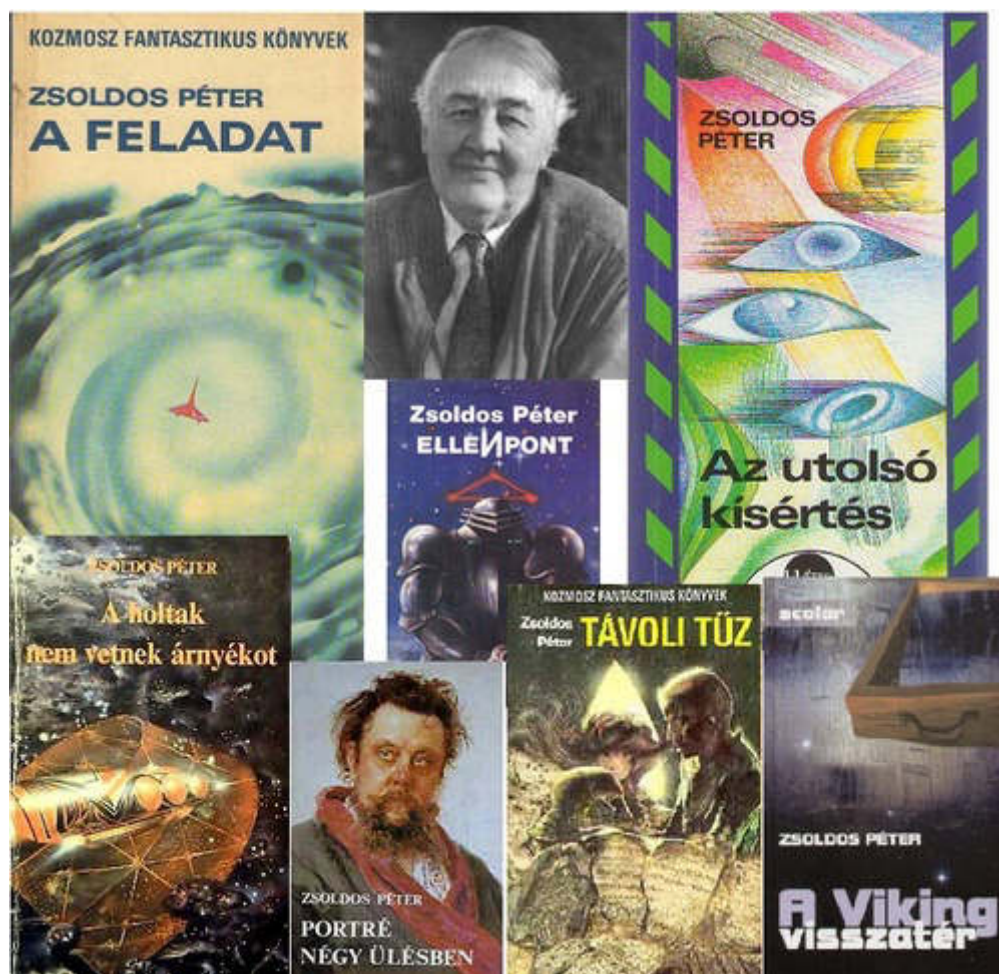

gitártanár, zeneiskolai kottaszerkesztő. 1956-tól rendszeresen közreműködött színházi előadásokban, 1963-tól a XI. kerületben hivatalosan alkalmazták gitártanárként, 1968-tól folyamatosan jelentek meg pedagógiai művei a Zeneműkiadónál, amelyek ma is országszerte ismertek a gitártanárok körében. E mellett az ő nevéhez fűződik számos, eredetileg tabulátoros lejegyzésű barokk mű átíratának magyar kiadása (Forrás: Gitárákadémia);

Virág László (Vasvár, 1930. április 9.) hegedű-, szolfézs-, általános iskolai ének-zene, és magyartanár, karnagy, karmester (Általános Iskola, Salgótarján – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola Salgótarján – hegedűtanár és igazgató helyettes, később igazgató, Pedagógus Kórus, Salgótarján-karnagy, Salgótarjáni Városi Szimfonikus Zenekar - alapító karmester);

Winkler Béla (Nagyenyed, 1930) romániai zeneszerző, tanár;

Zsoldos Péter (Szentés, 1930. április 20. – Budapest, 1997. szeptember 26.)

sci-fi és zenei író, rádiós zenei szerkesztő. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1949-52 között zeneszerzés tanára Viski János volt, 1952-56 között a középiskolai énektanár- és karvezetőképzőben pedig Vásárhelyi Zoltánnál tanult. 1956-tól a Magyar Rádió zenei szerkesztő-riportere, majd főmunkatársa, vezető lektora. Jelentősebb rádiós sorozatai: Lemezek közt válogatva, Zenés városműsorok, Kedves lemezeim, Találkozás a stúdióban., stb. Zenei tárgyú regénye: Portré négy ülésben (Muszorgszkijról, 1979);

1935-ben született

Ács Jolán (1935. július 14.) zongoratanár, korrepetitor (Fővárosi XI. ker. Állami Zeneiskola);

Aczél Ervin (Temesvár, 1935. június 3. - Bécs, 2006. augusztus 24.) karmester, tanár.

(A kép forrása: Wi8kipédia)

Kolozsváron és Bukarestben végezte a Zeneakadémia karmester szakát, és részt vett a Holland Rádió karmesteri mesterkurzusán. 1971 óta szereplője a nemzetközi koncertpódiumoknak Európa számos országában, Japánban, Észak- és Dél-Amerikában. 1960-tól 1963-ig a Botoșani (Románia) Filharmónia karmestere volt. A Nagyváradi Állami Filharmónia zenekarát 28 éven keresztül vezette, közben két évig az Isztambuli Állami Operának volt a zeneigazgatója. Művészeti vezetői munkája mellett docensként oktatott a római Ottorino Respighi Zeneakadémia karmesterképző szakán, 1992-től pedig a Szegedi Konzervatórium tanára volt. 1991-től 1999. április 30-ig irányította a Szegedi Szimfonikus Zenekart. Együttese élén számos nagysikerű hangversenyt adott, külföldi koncertturnékon vett részt, a Szegedi Nemzeti Színházban operaelőadásokat dirigált. Karmesteri művészetét több mint 40 lemez öröközte meg. 1996-tól a Bécsi Zeneakadémia karmesterképző szakának docense, illetve 1999 őszétől 2006-ban bekövetkezett haláláig ismét a Nagyváradi Állami Filharmónia állandó karmestere volt;

Aczél Zsuzsa (Budapest, 1935. május 16.) zenei kotta-könyv felelős szerkesztő. Dolgozott a Szerzői Jogvédő Hivatalban és zenei szerkesztőként 1966-tól a Zeneműkiadó Vállalatnál (EMB). Zenepedagógiai tárgyú szerkesztői munkái közül emlékeztetőül:

Adorján Gyuláné Hodossy Piroska (Győr, 1935. szeptember 12.) hegedű- kamarazene- és szolfézstanár, tanítóképző főiskolai tanár (Győr);

Antal Imre (Hódmezővásárhely, 1935. július 31. – Budapest, 2008. április 15.)

zongoraművész, televíziós személyiség, színész, humorista, filmszínész. 1966-ban második helyezést ért el a budapesti Liszt–Bartók Zongoraversenyen. Jobb kezének hirtelen fellépő ízületi gyulladása miatt azonban ezt a pályát nem folytathatta. Ezután jelentős váltás következett: a Magyar Televízióhoz került;

Aracsi Lászlóné Ormos Ágnes (Székesfehérvár, 1935. június 5.) zeneiskolai zongora- és oboatanár, LFZF ZTI zongora gyakorlati tanítási tanár (Szeged);

Aradszky László (Budapest, 1935. szeptember 20.) magyar táncdalénekes énekes, olaszos slágereivel a hatvanas években a magyar tánczenei életének egyik legnépszerűbb előadója. 1960-61-ben a Magyar Rádió Tánczenei Stúdiójának tagja és OSZK (Országos

Szórákóztatózenei Központ)-stúdió növendéke volt. Tanárai Vécsey Ernő és Balassa P. Tamás voltak;

Balassa Sándor (Budapest, 1935. január 20.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár,

(A kép és a facsimile forrása: www.balassa.hu)

zenei rendező. A 1964-től a Magyar Rádió munkatársa lett, ahol 1980-ig a zenei főosztályon dolgozott zenei rendezőként. 1981-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanszékén hangszerelést tanított adjunktusként, majd docensként, 1993-tól egyetemi tanárként;

Bernáth Magda (Balatoncsehi, 1935. október 31.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, igazgatóhelyettes, zenei szakíró;

Csorba István (Budapest, 1935) középiskolai ének-zenetanár, karvezető. A Liszt Ferenc

Zeneművészeti Főiskolán 1960-ban középiskolai énektanári és karvezetői diplomát szerzett. 1980 és 1990 között négy alkalommal vett részt Stuttgartban Helmut Rilling professzor egyházkarnagyi továbbképző kurzusain. 1960 és 1994 között énektanárként működött állami általános, majd középiskolákban. 1961 és 1978 között az Állami Központi Művészegyüttes karvezetője, karnagya és korrepetitora, majd a Szólistacsoport művészeti vezetőjeként működött. 1972 és 1990 között alapító karnagyként vezette a Pénzügyi és Számviteli Főiskola aranykoszorú-diplomás énekkarát. 1978 és 1981 között a Könnyűipari Minisztérium Bartók kórusának másodkarnagya volt. 1955-től a Budavári Evangélikus Gyülekezet Schütz Kórusának alapító karnagya, amellyel számos istentisztelet, egyházzenei hangverseny, rádiós és televíziós közvetítés, továbbá országos evangélikus és ökumenikus alkalom rendszeres résztvevője. 1994 és 1996 között az Evangélikus Hittudományi Egyetem főtitkára, 1995-től az Egyházzenei Tanszék megbízott előadója az Egyetem énekkarának karnagya, a Magyarországi Evangélikus Egyház. Országos Egyházzenei Bizottságnak tagja. Számos énekkari kompozíció szerzője, fordítója, szövegírója, a Karénekeskönyv I. (1977.) és az "Új Ének" (1998.) című kiadványok szerkesztője (Forrás: Evangélikus Hittudományi Egyetem);

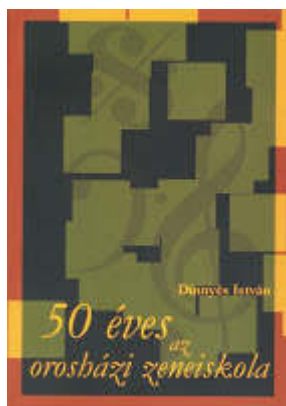
Csorba Mária (Budapest, 1935. november 14.) zenekari hegedűművész-tanár, koncertmester (Magyar Állami Operaház, Magyar Kamarazenekar);

Dinnyés István (Kalocsa, 1935. február 20.) címzetes zeneiskolai igazgató. Szegeden a

Pedagógiai Főiskolán szerzett énektanári oklevelet. Már tanárként kezdett oboát tanulni a szegedi konzervatóriumban. Később felsőfokú karnagyképzésre járt Budapestre. 1955 decemberében az oktatási minisztérium engedélyezte állami zeneiskola beindítását

Orosházán, ahol elkezdte tanári pályafutását. 1960-ban áthelyezését kérte a helyi 3. sz. iskola ének-zene tagozatára. 1972-ben visszahívták a zeneiskolába igazgatónak, ahol ebben a minőségben dolgozott igazgatóként 1990-ig. A rendszerváltás után 1991-95-ig – nyugdíjazásáig - osztályvezetőként dolgozott Orosháza város önkormányzat kulturális osztályán. Tanári munkája mellett igyekezett részt vállalni a város zenei életének

gazdagításában. Gyermekkórusával a Kodály Zoltán Gyermekkórusal rangos zenei rendezvényeken szerepeltek belföldön, továbbá tizenegy európai országban. Alapító tagja a Magyar Kodály Társaságnak, aktívan részt vett a Liszt Ferenc Társaság munkájában. Tagja volt Magyar Kórusok Országos Tanácsa elnökségének. (Forrás: Orosházi könyvek és alkotók lexikona - Fülöp Béla);

Dobszay László (Szeged, 1935. február 2. – Budapest, 2011. augusztus 26.) zenetörténész,

Schiff Andrással 2009-ben (A kép forrása: mta.hu)

népzenekutató, karnagy, tanár, tankönyvíró. 1957-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán – zeneszerzés szakon. 1957-1959. Eötvös L. Tudományegyetem – magyar,

történelem szak – tanári diploma 1956-ban a Fővárosi Zeneiskolai Szervezetek zeneirodalmi és kamarazene tanára, emellett 1966-ban a Zeneakadémia oktatója, illetve Kodály és Rajeczky Benjámint hívására a Magyar Tudományos Akadémia népzene kutató csoportjának tudományos munkatársa lett. 1968-ban távozott a Fővárosi Zeneiskola Szervezettől, majd 1970-től a Zeneakadémia kinevezett tanára lett. 1970. Szendrei Jankával és Rajeczkyvel megalapította a Schola Hungarica énekkart. Az 1974-ben Zenetudományi Intézetté átnevezett kutatóközpontban 1975-től tudományos főmunkatársként dolgozott. 1975-ben védte meg a magyar népzene sirató-jellegű stílusáról írott kandidátusi értekezését, majd kinevezték a Zenetudományi Intézet régizene-történeti osztálya vezetőjévé. Az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja, később elnöke lett. 1990-ben kinevezték a Zenetudományi Intézet népzenei osztályának, illetve a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola újonnan alapított egyházzene tanszakának vezetőjévé, majd 1992-ben egyetemi tanárrá. 1995-ben erőteljes szervező munkája révén jött létre a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem doktori iskolája, amelyen belül az Egyházzenei alprogram vezetője lett. 1999 és 2002 között Széchenyi professzori ösztöndíjjal kutatott. 2003-ban megvédte akadémiai doktori értekezését, majd 2005-ben emeritálták. A Magyar Egyházzenei Társaság örökös elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Bizottsága, az International Society of Musicology vezető testületének és az Európai Tudományos Akadémia (Academia Europaea) meghívott tagja volt. Évekig volt vezető kurátora a NKA Zenei Kollégiumának és a Fővárosi Zenei Tanácsadó Testületnek;

Duska Károly (Port Colborne, 1935. január 31. – Budapest, 2006. január 16.)

hegedűművész-tanár, koncertmester. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Garay György növendékeként végezte. 1959-től 1969 a Fővárosi Operettszínház hangversenymestere, 1970-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja volt. 1970 és 1976 között a Kodály Vonósnégyes primáriusaként működött. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Budapesti Tagozatán hegedűt és kamarazenét tanított;

Farkas Mátyás (Pusztavám, 1935. április 9.) zongoratanár (Bartók Béla Állami

Farkas Mátyás tizenkét éves kora óta zongorázik. Fotó: Karnok Csaba (A kép forrása: delmagyar.hu)

Zeneiskola, Békéscsaba-zongoratanár, Király-König Péter Zeneiskola, Szeged – zongoratanár. A születése óta vak Farkas Mátyásnak lételeme a muzsika. A hetvenéves szegedi férfi huszonöt esztendeig tanított a Király-König Péter Zeneiskolában zongorát. Az Ungária zongoranégyessel nemrégiben aranyérmet nyert Japánban az első zongora paralympión;

Fátyol Tibor (Kolozsvár, 1935. október 19.) zeneszerző, tanár;

Fejér Kálmán (Kovászna megyei Futásfalva, 1935. december 7.) zeneiskolai és tanítóképzői tanár. Kézdivásárhelyen járt tanítóképzőbe 1949 és 1953 között. Tanítóskodott Gelencén, Komándon, Szentkatolnán, Futásfalván és Kézdivásárhelyen. Közben két év katonai szolgálatot teljesített 1956 és 1958 között. 1960-ban bejutott a G. Dima Zeneakadémiára (Kolozsvár), melyet 1965-ben végzett el. Azóta Szatmárnémetiben tanított a zeneiskolában. 1998. szeptember 1-től nyugdíjasként tanít a zeneiskolában, újabban a Tanítóképző Főiskolán is. 1965 és 1968 között a zeneiskola gyermekkórusát vezette. Az évek során népdal-gyűjtéssel is foglalkozott, melynek ered-ményeként két népdalgyűjteményes kötet jelent meg a Népi Alkotások Háza gondozásában (*Darai népdalok*. 1973, Zolcsák Miklóssal közösen; *Szatmárvidéki néphagyományok*. 1979, Dr. Bura László és Petkes Józseffel közösen). 1986-ban dolgozatot jelentetett meg a *Zenetudományi Írások* című kötetben (Kolozsvár), *Az abszolút hallás kialakítása és fejlesztése* címmel. Az *Utunkban*, a *Művelődésben* és a szatmári újságokban több zenei témáról írt szakcikket. 2000-ben *Szolfézs Példatár* jelent meg szerkesztésében az Erdélyi Tankönyvtanács gondozásában (Kolozsvár). 1991 óta szakirányítója a *Hajnal akar lenni* népdal-éneklési versenynek, mely megérte a tizedszeri megrendezést Szatmárnémetiben. 1994-ben, a szervezet újraalakítása alkalmával, Kolozsváron a Romániai Magyar Dalosszövetség egyik alelnökévé választották. Az 1999 évi közgyűlésen pedig területi szakirányítói megbízatást kapott. (A szöveg forrása: BARANYAI TIBOR, Szatmárnémeti)

Frankl Péter (Budapest, 1935. október 2.), zongoraművész-professzor,

(Fotó: www.koncert.hu)

A világ minden táján tart mesterkurzusokat és részt vesz nemzetközi versenyek zsűrijében. Jelenleg Londonban él, vendégprofesszorként az egyesült államokbeli Yale Egyetemen tanít. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tiszteletbeli professzora (Forrás: BMC);

Fürst János (Budapest, 1935. augusztus 8. – Párizs, 2007. január 3. Párizs)

(A kép forrása: www.momus.hu)

karmester, tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult hegedű szakon. 1956-ban külföldre távozott, ezt követően évekig koncertmesterként dolgozott több zenekarnál, többek között megalapította az Ír Kamarazenekart. Később dirigensi tanulmányokat folytatott, a felsőfokú képesítés megszerzése után Malmöben, Aalborgban, Dublinban, Marseilles-ben és Winterthurban volt vezető karmester és zeneigazgató. Hosszú ideig a Helsinki Filharmonikus Zenekar állandó vendégkarmestere volt. 1972-től Londonban működött, de már ezt megelőzően vezényelte a brit főváros legnagyobb zenekarait, beleértve a Londoni Szimfonikus Zenekart és a Royal Filharmonikus Zenekart is. Vendégszerepelt Izrael, Ausztrália, Amerika és Új-Zéland koncertpódiumain. Minden zenei műfaj terén otthonosan mozgott, kilenc évig volt a Marseilles-i Opera zeneigazgatója. Folyamatosan járta a világot, állandó vendége volt a legjelentősebb zenekaroknak, közben 1997-től a Párizsi Conservatoire karmesterképzőjének professzora volt. Számos jelentős CD-felvétel örzi munkásságát. 2002 őszétől 2007. január 3-án bekövetkezett haláláig a Szegedi Szimfonikus Zenekar művészeti vezetőjeként és vezető fővárosi együttesek (Operaház, MATÁV Szimfonikusok, Nemzeti Énekkar) vendégkarmestereként rendszeres szereplője volt a magyar zenei életnek is;

Gáborján Edith (Budapest, 1935. január 21.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nagykörös, Fővárosi Zeneiskola Szervezet – zongoratanár, Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-zongora korrepetitor is);

Gáabrielné Jáger Teréz (Pápa, 1935) ének-zene tanár, karnagy, zongoraoktató. A Pápai Kristály korrektora. Tagja a Bárdos Lajos Társaságnak és az Alkotó Képzőművészek, Írók Országos Szövetségének;

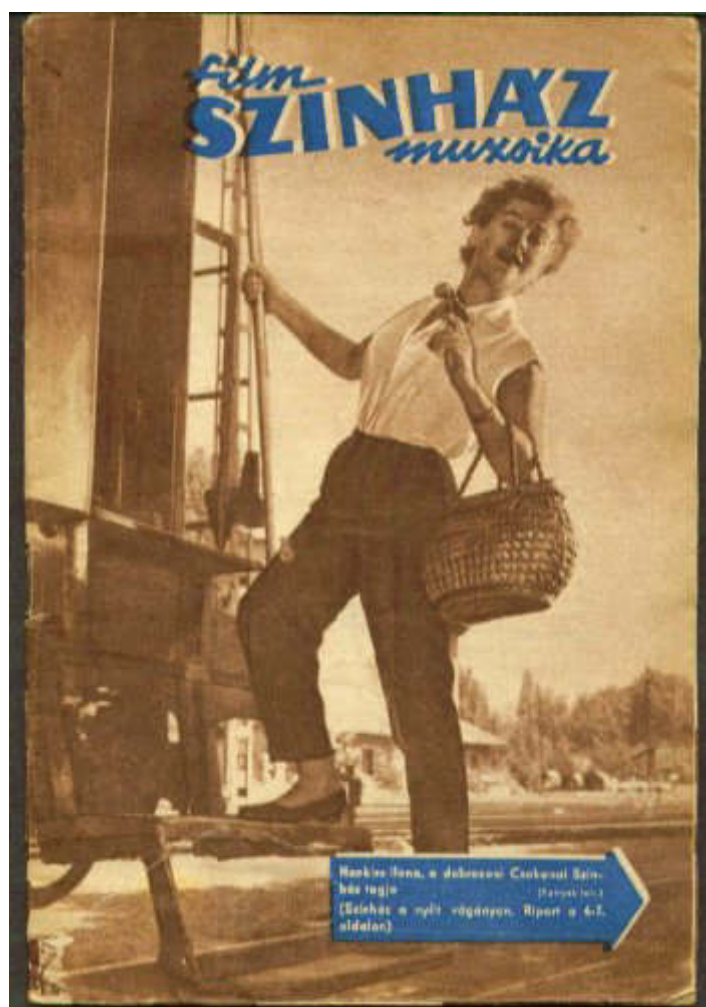
Gombás Pál (Budapest, 1935. január 23.) zeneszerző, zenei korrektor (Fővárosi Zeneiskola Szervezet – szolfézstanár, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest – korrektor). A Zeneművészeti Főiskolán Viski János és Farkas Ferenc növendéke volt;

González, Sebastian (Rancagua, 1935. október 1.) operaénekes, tanár (Accademia di Sancta Cecilia - kórusművész, Egyetem, Serena – magántanár, Szegedi Nemzeti Színház, Debreceni Csokonai Színház;

Gyulai Edit (Gyula, 1935. február 22.) operaénekes-tanár;

Hamvas Anna (Möcsény, 1935. október 2.) gyakorlóiskolai ének-zene vezetőtanár (Ének-zenetagozatú Általános Iskola-Budapest;

Hankiss Ilona (Debrecen, 1935. november 6.) énekművész-tanár (1965-85

Állami Operaház Budapest - magánénekes, 1984-94 ELTE Tanárképző Főiskola, Zenei Tanszék, docens, énekoktatás és operatörténeti spec. kollegium, dráma-játék stúdiót vezet, jelenleg a Patrona Hungariae Intézet Zeneiskolájában magánéneket tanít, az Operaélet c. folyóiratban művészkollégákkal készített interjúi jelentek meg);

Horváth Guido (Szombathely, 1935. március 31.) zeneiskolai fafúvóstanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg, Állami Zeneiskola, Körmend – igazgató helyettes is);

Horváth István (Budapest, 1935. december 2.) énekkari művész (Szegedi Nemzeti Színház, MN Művészegyüttes, Landestheater-Innsbruck, Augsburgi Operaház);

Horváth Tibor (Pécs, 1935. május 28.) zenekari gordonkaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Juhos András (Gödöllő, 1935. június 26.) zenekari gordonkaművész-tanár, zongorajavító- és hangoló (Kecskeméti Katona József Színház, Ének Zene Tagozatos Általános Iskola, Csongrád; Állami Zeneiskola, Csongrád);

Kalloş Sándor (Chernivtsi, 1935. október 23.) zeneszerző, tanár;

(A kép forrása: www.hungarian-composer)

Dr. Károlyi Gyuláné Lőrincz Györgyi (Szombathely, 1935. április 22.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu - alapító igazgató, Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen; körzeti szakfelügyelő, Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola - tanszakvezető és igazgató helyettes is);

Kelemen József (Kecskemét, 1935. június 14.) zongoratanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét);

Kiss József (Miskolc, 1935. május 8.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, népdalgyűjtő, megyei ének-zene szakfelügyelő (Általános Iskola, Kisköre, IV. sz. Általános Iskola, Mezőkövesd, Martos Ferenc Ének-zenei Általános Iskola, Mezőkövesd, Heves megyei ének-zene szakfelügyelő, különböző kórusok vezetője);

Klinda Magdolona (Esztergom, 1935. október 28.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Esztergom; Városi Zeneiskola, Esztergom – igazgató helyettes is, Esztergomi Városi Szimfonikus Zenekar-brácsás);

Kollár András (Kántorjánosi, 1935. április 26.) karnagy, főiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Nyírbátor – énektanár, Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolai vezetőtanár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Debreceni Tagozata-szolfézs metodika);

Kollárné Grosz Ilona (Budapest, 1935. január 25.) zenekari hegedűművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar);

Komlós Péter (Budapest, 1935. október 25.) hegedűművész-tanár, a Bartók Vonósnégyes alapítója, primáriusa. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán,

(A kép forrása: infovilag.hu)

1950 és 58 között hegedűt tanult, Bihariné Kádár Klára, Zathureczky Ede, Weiner Leó és Katona Béla keze alatt. 1957-ben alapította az eleinte Komlós Vonósnégyes névre keresztelt kvartettjét, amely 1963-vette fel a Bartók Vonósnégyes nevet. Emellett 1960-tól 1989-ig a Magyar Állami Operaház koncertmestere is volt. 1982-ben lett a Zeneakadémia tanára;

Körber Tivadarné Nagy Mária (Gyula, 1935. november 9.) zongora- és szolfézsstanár (Általános Iskola, Vésztő – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Gyula; Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét – igazgató helyettes is, 1975-től nyugdíjba vonulásáig az Oktatási (Művelődési) Minisztériumban dolgozott a zeneoktatás felügyelője - irányítójaként, jelenleg is aktív tevékenységet fejt ki a Zeneakadémián és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Zenei Tanszékén);

Králik János (Budapest, 1935. április 11.) zongoraművész-tanár, karmester. Tanulmányait a Zeneakadémián Kadosa Pál, Solymos Péter és Vaulin Jenő vezetésével folytatta. 1964 óta dolgozik a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. 1976-tól igazgatója volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozatának. 1961-től évtizedeken keresztül pedig karmestere a BM Szimfonikus Zenekarnak;

László Endre (Budapest, 1935. február 6.): karmester. Zeneszerzést tanult Szelényi István növendékeként. 1952 óta az Állami Dérnyé, később a Népszínház zenei vezetője. Számos színpadi zenét hangszerelt;

Lobotka János Pál (Nagyvárad, 1935. május 16. - Debrecen, 2010. december 5.) zenetanár, karmester. A debreceni zenei élet fáradhatatlanul tevékeny alakja volt. Iskoláit szülővárosában, Nagyváradon végezte, majd a magasabb szintű zenei képzést Kolozsváron fejezte be. Szerteágazó zenei érdeklődése már ekkor megnyilvánult, hiszen az Aradi Filharmonikus Zenekarnál elnyert timpanista állása mellett nagybőgő-tanulmányokat is folytatott a helyi konzervatóriumban, sőt, katonai szolgálata alatt fúvószenekari karnagygyakorlatot is szerzett. 1960-ban ismét Nagyváradon tevékenykedett az ottani filharmonikus zenekar művészeként. Ezzel párhuzamosan technikai érdeklődését is kamatoztatta, kitanulván a hangszerjavító és zongorahangoló mesterséget. 1974-ben családjával áttelepült Magyarországra, és a szülővárosához közeli Debrecenben folytatta pályáját. Elnyerte a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar állás pályázatát, s a szólamvezető timpanista posztján vált az együttes kitűnő, megbízható művésze. Időközben zenetanári és zenekarvezetői munkát végzett Berettyóújfaluban és Nagymacson. 1976-ban újjászervezte a Simonffy Emil Zeneiskola Ifjúsági Fúvószenekarát. A zeneiskola növendékeiből alakult 60 tagú együttest több mint két évtizeden keresztül – nyugdíjba vonulásáig – vezette. Irányítása alatt elnyerték az magyarországi amatőr zenekarok legmagasabb minősítését, a kiemelt arany diplomát. Sikeres hazai szerepléseik közül kiemelkednek az országos zenekari fesztiválokon és a Debreceni Virágkarneválon nyert díjaik. (Forrás: Debrecen.hu);

Major Mária (Budapest, 1935. október 16.) énekkari művész (Fővárosi Operettszínház; Stadttheater, Luzern);

Majoros Nándor (Jánoshalma, 1935. április 9.) ütőhangszeres zenekari művész (BM Tűzoltóság Zenekara);

Dr. Markovits Györgyné Fényes Adrien (Miskolc, 1935. február 13.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola, XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola);

Medgyesi Mária (Budapest, 1935. január 13.) színművésznő, zenés színházi

(A kép forrása: jegy.hu)

művész, tanár, rendező, a Budapesti Operettszínház örökös tagja (1998). 1957-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskola színész tanszakán. A debreceni Csokonai Színházban kezdte a pályafutását. 1958–60-ban a kecskeméti Katona József, 1960–62-ben a pécsi Nemzeti, 1962–64-ben a veszprémi Petőfi, 1964–66-ban a győri Kisfaludy Színházban játszott. 1966 óta a Fővárosi Operettszínház tagja. Kiváló drámai és operett-színésznő. 1990-1999 között a Budapesti Operettszínház zenés színészképző stúdiójának beszédtanára, majd 1992-től a Ferencvárosi Művelődési Központban működő Szivárvány Színiiskola színészmesterség és beszédtanára. 2003 őszétől a Shakespeare Színiakadémia művészi beszéd tanára;

Megyeri Lajos (Bácsföldvár, 1935. május 5.) zeneszerző, zenepedagógus, karmester. Az

Szelecsényi Norbernek (balról) gratulál 2000. május 5-én, a szabadkai Városháza díszterme rendezett szerzői estjén (Forrás: Metapédia)

alsófokú zeneiskolát Óbecsén fejezte be, hegedű és zongoraszakon, majd innen Szabadkára került a zenei középiskolába (1952-ben). Tanulmányait a belgrádi zeneakadémia zeneszerzői tanszékén folytatta, ahol Predrag Milošević növendékeként 1963-ban szerzett oklevelet. 1959-ben állást kap a szabadkai Zeneiskolában. Többek között zeneszerzést, formatant és harmóniát is oktat. Emellett hetente két alkalommal utazik Belgrádba, ahol, mint rendes hallgató végzi zeneszerzői tanulmányait. Kezdeményezésére, vezetik be a szabadkai zeneiskolába 1961-ben a harmonikaoktatást. Szerencsés egybeesés, hogy olyan egyén kezébe kerül a hangszer tanítása, aki nemcsak ismeri és műveli a hangszert, de – zeneszerző lévén – kellő szakmai tudással is rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő átiratokat készítsen és saját műveivel gazdagítsa a harmonikairodalmat. Szerzeményei ma is tantervi anyagként szerepelnek a harmonika oktatásában, emellett számos versenyen és fesztiválon kötelező darabok voltak. Megyeri Lajost a Vajdaságban ma is a művészi harmonikaoktatás úttörőjeként emlegetik. Tehetséges tanítványok egész csapatát indítja el a zenei pályán. Szimfonikus tétel introdukcióval című művét 1963-ban mutatja be a szabadkai filharmónia;

Molnár Sándorné Gáspár Dóra (Budapest, 1935. július 28.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezető és igazgató helyettes is);

Nagy Ferenc (Budapest, 1935. július 18. – Budapest, 2013. július 19.) karmester, karnagy,

(A kép forrása: archivum.magyarhirlap.hu)

tanár. 1970-ben lett a Magyar Állami Operaház együttesének tagja: Verdi *A végzet hatalma* című operájának dirigálásával debütált a dalszínházban. Repertoárján Puccini, Mozart, Donizetti, Csajkovszkij, Gounod, Erkel, Beethoven legnépszerűbb művei szerepeltek. Dalszínházi munkássága mellett irányította a Színház- és Filmművészeti Főiskola, valamint a Táncművészeti Főiskola zenei tanszékét is. A közlemény szerint aktív pályafutásának lezártáig Nagy Ferenc az Operaház legmegbízhatóbb repertoárkarmestere volt. 1975/76-1981/82-es tanévben operai szerepgyakorlatot tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

Nagy Ferenc (nyárádmenti Búzaháza, 1935) ének-zenetanár, karnagyra, a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetség megalapítója. Tizenhét éves korában már kórust vezetett. Zenetanári diplomát a kolozsvári Gh. Dima Zeneakadémián szerzett 1957-ben, tanári pályafutása, pedagógusi és igazgatói munkája Csíkfalvához kötötte. 1990-ben újraindította a Nyárádmenti Kóruszövetséget, majd 1991-ben megalapította a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetséget, amely a Kárpát-medence nyolc országának minden magyar lakta térségéből egybefogta és szervezte a karéneklési mozgalmakat. Munkásságáért 2006-ban Bartók Béla díjjal tüntették ki, 2008. január 22-én pedig megkapta a Magyar Kultúra Lovagja címet, ugyanabban az évben Csíkfalva község díszpolgára címmel tüntették ki (A szöveg forrása: Nyárádszereda - Gligor Róbert László);

Németh Gusztávné (Kispalád, 1935. szeptember 9.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Kun B. Általános Iskola, Mosonmagyaróvár – énekzenetanár, Állami Zeneiskola, Győr);

Németh Judit (Debrecen, 1935. november 27.) zeneiskolai oboa- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém);

Papp Lajos (Debrecen, 1935. augusztus 18.) Németországban élő zeneszerző,

(Nagygyörgy Sándor felvétele)

tanár. A debreceni konzervatóriumban tanult, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kapott zeneszerző diplomát 1960-ban. 1971-ig különböző zeneiskolákban tanított. 1971–73 között Svájcban, a bázeli konzervatóriumban Klaus Huber és Helmut Lachenmann mesterkurzusán vett részt ösztöndíjasként. 1973-tól a németországi Oldenburgban él, a helyi konzervatórium professzora;

Dr. Pásztor Zsuzsa, Négyesiné (1935) zongoraművész-tanár, pszichológus, zenei

(A kép forrása: Molnár Antal Zeneiskola honlapja - TAMOP szakkör - dr. Pásztor Zsuzsanna előadása – 2011. december 8.)

egészséggondozó-tanár. Dr. Pásztor Zsuzsa a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett zongoraművészi diplomát Kadosa Pál osztályában. Negyven éven át zeneiskolai tanárként és zongorakísérőként dolgozott. Ezzel párhuzamosan részt vett a zenei munkaképesség-gondozás kutatásában, mint dr. Kovács Géza munkatársa és szerzőtársa. 2000 óta a Kovács-módszer tárgy oktatója a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Fontosabb írásai a Parlandóban: B-tagozatos növendékek fizikai felkészítése (2001/5)., Az egészből a részekhez (2003/4.), Felmérés a zenei foglalkozási ártalmakról (2007/4.);

Pejtsik Árpád György (Budapest, 1935. november 17.) gordonkaművész-tanár. 1959-ben kapott gordonka művész-tanári oklevelet a Zeneművészeti Főiskolán, Banda Ede tanítványaként. 1958-62 a MÁV Szimfonikusok, majd 1962-95-ig a Magyar Állami

Operaház tagja. 1959 óta tanít, 1965-től a Szabolcsi Bence Zeneiskola jogelődjénél, majd jelenlegi iskolánkban. 1969-98-ig a Fővárosi Zeneiskolák szakfelügyelője, ill. szaktanácsadója. Száznál több gordonkás,

hegedűs, kamarazenei és zenekari kiadványt adott közre;

Penyaskáné Erdős Katalin (Debrecen, 1935. január 1.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen – igazgató helyettes is);

Peresztegi Nagy Imre (Székesfehérvár, 1935. január 11.) zenekari harsonaművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar – művészeti és szervező titkár is);

Pintér Ferenc (Apátfalva, 1935-1988) zenetanár, karmester. Érettségi után a szegedi Tanárképző Főiskolán tanult tovább: ének és zenetagozaton, ahol diplomát szerzett. A friss diplomás tanárra először a honvédség tartott igényt; ahonnan hadnagyi rendfokozattal szerelt le. Ezután rövid ideig Hódmezővásárhelyen tanított, majd Makóra került, ahol végleg letelepedett, és aktívan bekapcsolódott az akkoriban virágzó makói zenei életbe. A Bartók Béla Általános Iskolában az első ifjúsági fúvószenekarát, (az úttörő zenekart) mely több mint 60 főt számlált. Fúvószenekarát később örökölni hagyta Csikota József (szintén apátfalvi születésű) tanárnak, karnagynak (A szöveg forrása: delmafgyar.hu - Bozsogi Attila-Makó);

Prokopiusz Imre (Budapest, 1935. március 27.) zongoraművész-tanár, zenei vezető. A Zeneakadémián Antal István (zongora) osztályában tanult (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Vígszínház – korrepetitor, Körszínház – alapító tag, Thália Színház – zenei vezető);

Puska Tibor (Kunágota, 1935. május 12.) zeneiskolai trombitatanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi – Fót Gyermekvárosi Kihelyezett rézfúvós tagozat – tanszakvezető rézfúvós-tanár is, KISZ Központi Művészegyüttes fúvószenekari asszisztens);

Puskás Dezső (Endrőd, 1935. március 27.) zenekari klarinétművész-tanár (Szigligeti Színház, Szolnok; Állami Zeneiskola, Mezőtúr; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok- tanszakvezető és megyei szakfelügyelő is);

Rozsnyai Tibor (Budapest, 1935. június 27.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Várpalota – szolfézstanár, Lorántffy Zsuzsanna Zenei Általános Iskola,

Budapest – gordonkatanár, Állami Zeneiskola, Szombathely – gordonkatanár, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető is, Belgrádi Operaház Zenekara, MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara – szológordonkás, szólamvezető);

Reinisch Jenő (Budapest, 1935. október 24.) zenekari harsonaművész-tanár (MR Tánczenekara, MRT Szimfonikus Zenekar);

Reményi Nándor (Budapest, 1935. szeptember 27.) zenekari fuvolaművész-tanár (BM Tűzrendészeti Parancsnokság Zenekara, Fővárosi Operettszínház, Postás Szimfonikus Zenekar);

Róth Márta (Budapest, 1935. március 16. – Budapest, 2001) operaénekes-tanár

Egy kép a Mester Ágnes és Kósa Gábor által összeállított Róth Márta emlékkiállításból (A képek forrása: Fasang Árpád Zeneiskola honlapja)

(Országos Filharmónia; németországi operaházak: Erfurt, Lipcse, Berlin, München, Weimar – magánénekes, Zeneművészeti Főiskola, Berlin és Weimar – énektanár, Állami Zeneiskola, Budapest XXI. kerület, Csepel – énektanár, MR

Róth Márta emlékszoba a Fasang Árpád Zeneiskolában (Budapest XXI., Csepel)

Énekkara – énektanár;

Sári József (Lenti, 1935. június 23.) zeneszerző, egyetemi tanár.

(A kép forrása: Fidelio)

1971-től a Német Szövetségi Köztársaságban dolgozott szabadfoglalkozású zeneszerzőként, saját műveinek előadójaként (karmester, zongorista), magán zenetanárként, és zenei írásokat tett közzé. 1984-ben tért haza Magyarországra, és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnáziumban és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző tagozatán, majd a Zeneakadémián tanított zeneszerzés praxis, zeneelmélet, tanszponálás és partatúraolvasás tárgyakat az 1984/85-ös tanévtől, 1992 és 1997 között a zeneelmélet tanszék vezetője volt. 1997-ben habilitált, ezután egyetemi tanári kinevezést kapott. A Magyar Rádió kortárszenei lektora volt, a Zeneakadémián a Mestertestület elnöke, és több éven át volt a 20. századi Zenei Praxis nevű szakkollégium vezetője. 1998-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja lett. Sári műveit a hazai előadók mellett gyakran tűzik műsorukra külföldi művészek is. Szerzeményei többször is szerepeltek a Tribune International Paris és az IGNM (Új Zene Nemzetközi Társasága) rendezvényein. Több darabját külföldi felkérésre írta. Szerzeményeit többek között a Bärenreiter, az Akkord, a Ricordi és Accent kiadó jelentette meg nyomtatásban, művei közül több mint negyven jelent meg CD-n a Hungaroton, a Fonó Records és a BMC Records kiadásában;

Dr. Siposné Szendery Ágnes (Ungvár, 1935. január 15. – Debrecen, 2005. március 27.) zongoraművész-tanár, szakközépiskolai igazgató-helyettes. „Nehéz szavakat találni egy szeretett, nagy tanáregyéniség elvesztésére, arra, hogy a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola volt igazgatóhelyettese (1981—1991), zongora tanszakának egykori vezetője (1978—1994) immár nincs közöttünk.

Dr. Siposné Szendery Ágnes 1935. január 15-én született Ungváron. 1948-1952 között Gergely Janka és Zádor Dezső tanítványa volt az ungvári zeneművészeti szakközépiskolában, ahonnét egyenes út vezetett a lvovi zeneakadémiáig. Itt L. B. Umanszkaja irányításával szerzett zongoraművész-tanári oklevelet. Friss diplomásként négy tanéven át egykori alma materében tanított, majd 1961 szeptemberétől a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta pályafutását.

Nem túlzás azt állítani, hogy ez az évszám meghatározó volt az iskola zongora tanszakának történetében. Sokoldalúságának, műveltségének köszönhetően csakhamar az iskola meghatározó tanáregyénisége lett. A Parlando-nak több cikket is írt, például a zongoristák kézfájásának okairól, a memorizálásról, és azt is neki köszönhetjük, hogy Magyarországon egyáltalán olvashattunk a Sztanyiszlavszkij-módszerről. Debrecen zenei

életének zongoraművészként is jelentős egyénisége volt, tanítványai számára (de nemcsak nekik) ünnep volt minden fellépése. Amellett, hogy a debreceni szakközépiskola egyik legnépszerűbb hangszeres tanára volt, szakfelügyelőként is nagy tisztelet övezte, rendszeresen járta a környező megyék zeneiskoláit, rengeteg hasznos tanáccsal segítve az alsó fokon tanító kollégák munkáját.

Ági nénivel való megismerkedésem is szakfelügyelői tevékenységének köszönhető: még zeneiskolás voltam, mikor a törökszentmiklósi megyei zongoraversenyen találkoztunk, majd nem sokkal a verseny után ellátogatott a jászberényi zeneiskolába is, ahol zongorázni tanultam. Nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy Debrecenben a tanítványai közé fogadott. Az első pillanattól szoros lelki kapcsolat volt közöttünk, amit csak tovább erősítettek olyan apró momentumok, mint amikor megmutatta egyszer a személyi igazolványát: az ő édesanyját is Kovács Ilonának hívják... Máig nem tudom (és most már sosem tudom megkérdezni, hogy ez véletlen volt-e, vagy a gondolataimban is tudott olvasni), hogy éppen azt a két Beethoven-szonátát javasolta felvételi darabnak, amire annyira vágytam, hogy megtanulhassam. Végül az op. 22-es B-dúr választottam, ami a közös munka és a sikeres felvételi eredményeképpen azóta is Ági néni juttatja eszembe.

Tökéletesen átérezte, hogy tanítványai többségének milyen nehéz lehetett elszakadni tizennégy évesen a biztonságot adó szülői háztól, így óráin nemcsak szakmai kérdésekről esett szó; minden tanítványát anyáskodó szeretettel vette körül.

Bölcs tanár volt, olyan, aki nem erőltette rá elképzelését a növendékre, inkább finoman rávezetett a megoldásra. Nagyon nagy dolognak tartottam, hogy elfogadta, ha a növendék választott darabot (így adott tanítványainak alkalmat arra, hogy szabadon kutathassanak a hatalmas zongorairodalomban), amire vagy rábólintott vagy javasolt helyette valami mást. Máig hálás vagyok, hogy csendes belenyugvással vette tudomásul akkori Chopin iránti feltétlen rajongásomat, és hogy nemcsak gyakran játszott, népszerű Chopin-darabokat tanultunk együtt, hanem olyan kevésbé ismert gyöngyszemekre is ráirányította figyelmemet, mint a Tarantella vagy a Bolero.

A zenetanárról őrzött emlékek óhatatlanul összekapcsolódnak a közösen tanult darabokkal. Sokat utazott és ezek az élmények a zongoraórákon is fontos szerepet játszottak. Soha nem felejttem el annak az órának a hangulatát, mikor egyszer Debussy Anacapri dombjai című prelűdjét vittem órára. A 12-es terembe — ami az Ő terme volt — besütött a késő délutáni nap és aznap a tenger kék színéről mesélt, és a Kék-barlangról, Capri szigeténél; ezek után már csak le kellett játszani a darabot...

Biztos vagyok benne, hogy minden tanítványa számtalan élményt, mozdulatot, jól sikerült órát őriz Vele kapcsolatban. Ez lehet talán az egyetlen vigaszunk, hogy tanítványaiban tovább él, akik szintén tovább adnak egy darabot növendékeiknek Ági néni felejthetetlen egyéniségéből.

2005. március 27-én, Debrecenben érte a halál.” (Kovács Ilona) (Parlando 2005/3. szám)

A Dr. Siposné Szendery Ágnes Parlandóban megjelent írásaiból: Zongoratanítás és Sztanyiszlavszkij-módszer I.: 1971. Nr. 5. p. 2-8., II.: 1972. Nr.3. p. 6-12. A zongoristák kézfájásáról, 1973. Nr. 1. p. 13-18. Alapelvek és értelmezése 1977. Nr. 4. p. 7-11. Rólunk van szó! 1985. Nr. 4. p. 5-11. Hogyan tanítható a lapról olvasás? 1988. Nr. 3. p. 8-15.;

Stekly Imre (Budapest, 1935. december 11.) zenekari fagottművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Rudas Imre (fagottművész-tanár) osztályában tanult. Főbb munkahelyei: Budapesti Petőfi Színház, Állami Operaház, Fővárosi Operettszínház);

Szabó Tivadarné Jani Éva (Budapest, 1935. július 10.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, Állami Zeneiskola, Eger; Állami Zeneiskola, Heves – igazgató);

Szabóné Csider Bernadett (Répceszemere, 1935. július 30.) zeneiskolai szolfézstanár, karvezető (Állami Zeneiskola, Lenti; Állami Zeneiskola, Körmend – Szentgotthárdi Tagozat vezetője, igazgató helyettes, igazgató);

Szakáll Lászlóné (Gödöllő, 1935. április 8.) iskolaigazgató, kórusvezető, helytörténész Felsőfokú tanulmányait a Szegedi Pedagógiai Főiskolán végezte, ahol ének-történelem szakon tanult, majd 1965-ben felsőfokú karvezetés képesítést szerzett. Szakáll Lászlóné 1955-94 között a 3. számú, későbbi Bárdos Lajos Általános Iskola tanára, igazgatója (1979-től), 1965-ben az ő nevéhez fűződött a községi hangszeres zeneoktatás megszervezése, illetve az ének-zene tagozatos képzés elindítása 1971-től, amelynek oktatási-nevelési hagyományait Kodály Zoltán és Bárdos Lajos szellemisége határozta/határozza meg. Az ő kezdeményezésére vette fel az intézmény 1989-ben Bárdos Lajos nevét. 1980-1992 között a József Attila Művelődési Központ nagy hagyományokkal rendelkező férfikarának vezetője, illetve karnagya. Helytörténeti gyűjtéssel 1967 óta foglalkozik, melyhez kapcsolódóan 1980-ban bekapcsolódott a megyei honismereti munkába is. Alapítója a Dunakeszi Városvédő és Városszépítő Egyesületnek, amely – többek között – a Révész István Helytörténeti Gyűjtemény működtetéséért is felelős civil szervezet. Széleskörű érdeklődése és tevékenységei közül egyik fő műveként tartják számon, hogy 1996-ban feldolgozta Dunakeszi, majd 1998-ban Alag és a tréningtelep történetét. A városban található Jézus Szíve templom Harmonia Sacra kórusának karnagya is volt. Alapítója volt a Tóth Mariska Hagyományőrző Alapítványnak, zsűrielnöke a minden év őszén megrendezésre kerülő Városi Helytörténeti Vetélkedőnek, amely során a versenyző diákok felkészítésében is komoly részt vállalt (Forrás: Dunakeszi Café - Legindi Tímea nyomán);

Szánthó Lajos (Szentes, 1935. november 10.) zeneszerző, zongora- és szolfézstanár.

Zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán végezte, ahol többek között mesterei Szervánszky Endre és Ferenczy György voltak. Számos művet komponált kórusoknak, de zenekari alkotásai is sok sikert hoztak. Hangszeres kamaraművek, zongoradarabok, hegedű-zongoraszonáták, népdalfeldolgozások teszik színessé zeneszerzői munkásságát. Főbb munkahelyei: Népművelési Intézet Zenei Osztály-

kottatáros, Állami Zeneiskola, Salgótarján –zongora- és szolfézstanár, Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs –zeneelmélet-, zeneirodalom ismeret tanár, Fővárosi Zeneiskola Szervezet 4. sz. Körzeti Zeneiskola – zongora- és szolfézstanár, Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola – zongora- és szolfézstanár);

Szántó Zoltánné Imreh Gyöngyi (Miskolc, 1935. június 23.) magyar- és ének-zenetanár (Általános Iskola, Miskolc; Kossuth Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Miskolc);

Székely Miklós (Pécs, 1935. március 26.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. Zeneakadémiai mesterei voltak többek között Vásárhelyi Zoltán és Szőnyi Erzsébet.

(A kép forrása: Fővárosi Énekkar honlapja)

Zeneakadémiai mesterei voltak többek között Vásárhelyi Zoltán és Szőnyi Erzsébet. Főbb munkahelyei: ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium – egyetemi gyakorló iskolai

vezetőtanár, karnagy, szakfelügyelő, felnőtt (Fővárosi Énekkar) és ifjúsági kórusok (KISZ Központi Művészegyüttes) vezetője;

Szepesi György (Eger, 1935. augusztus 8.- Eger, 2015. február 2.) zeneiskolai szolfézs- és

(A kép forrása: HEOL-Heves Megyei Hírlap Online – Fotó: Lénárt Márton)

klarinét tanár, karvezető. Nyugdíjazásáig az egri zeneiskola igazgatója. Alapító tagja az Egri Szimfonikus Zenekarnak és a Fúvósötösnek;

Szesztay Zsolt (Nyíregyháza, 1935. január 6. – Debrecen, 2007. szeptember

(A kép forrása: BMC)

6.) karnagy, főiskolai tanár. Tanulmányait 1954 és 1959 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezető és középiskolai énektanárképző szakán végezte Vásárhelyi Zoltán növendékeként. 1960-1966. Zeneművészeti Szakiskola Pécs, 1966-1974. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI. Pécsi Tagozat, 1975- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI. Debreceni Tagozat; Több évtizedes oktatói tevékenységének csúcspontját jelentette a Debreceni Zeneakadémia Szolfézs-Zeneelmélet Tanszék 1974-es megalapítása, majd vezetése. Az általa alapított Bárdos Lajos Leánykarral számos hazai és

nemzetközi kórusversenyen szerepelt sikeresen, és a híressé vált, több évtizedes Bárdos Szimpózium is az ő szervezőmunkáját dicséri. Évtizedeken keresztül Szerkesztő Bizottsági tagja volt a Parlandónak. A Parlandóban megjelent írásaiból: Formaalkotó ismétlések a zenében, 1962. Nr. 5. p. 8-9., Szolfézs szakfelügyeleti gondok, tapasztalatok, 1974. Nr. 6. p. 9-12., Romantikus mű elemzése, 1975. Nr. 7-8. p. 27-31., Az új szolfézs tantervekről, 1983. Nr. 3. p. 1-4., Ahol a tűzoltókat is képezik, 1996. Nr. 1. p. 37-38;

Szilágyi István (Debrecen, 1935. július 24.) zongoraművész-tanár, zeneszerző. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Antal István és Wehner Tibor voltak a mesterei. Főbb munkahelyei: Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata;

Tarr Gábor (Szin, 1935. december 14.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezető szakán többek között Szőnyi Erzsébet, Vajda Cecília és Vásárhelyi Zoltán tanította. Munkahelyeiből: Ének-Zene tagozatos Általános Iskola, Aszód; Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza - tanár;

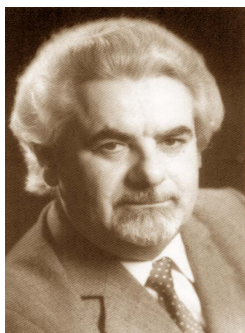
Terényi Ede (Marosvásárhely, 1935. március 12.) zeneszerző, zenetudós,

zeneszerzés professzor. Tanulmányait Kolozsváron a Gheorghe Dima Zeneakadémia zeneszerzés szakán végezte. 1974-ben illetve 1978-ban Darmstadtban modern zenei tanulmányokat folytatott. 1958-tól a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián zeneszerzést, összhangzattant, ellenponttant, zenedramaturgiát tanít. 1983-tól a zenetudományok doktora. Kutatási területe: a modern zene harmónia- elmélete, az európai zene generációs fejlődés-spirálja, a zenedramaturgia operai és szimfonikus zenei területen;

Dr. Turányi Miklósné Nagy Flóra (Ecséd, 1935. november 10.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Bihari János Állami Zeneiskola, Abony; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

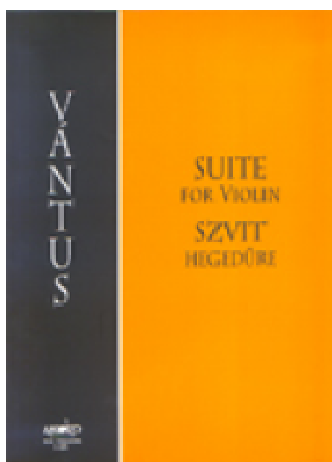
Vántus István (Vaja, 1935. október 27. – Szeged, 1992. július 9.) zeneszerző, főiskolai

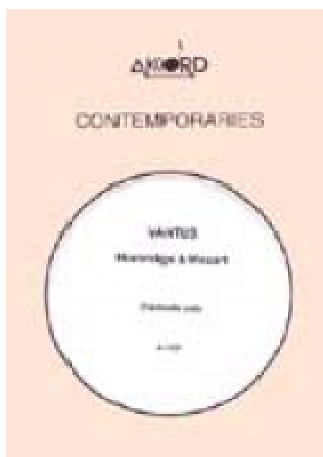

tanár. A Debreceni Református Kollégium zenei tagozatán végezte középiskolai tanulmányait, miközben a debreceni zeneművészeti szakiskolába is járt, Szabó Emil tanítványaként. Ezután 1955 és 1960 között zeneszerzést tanult Szabó Ferenctől Budapesten, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1960-tól 1966-ig a szegedi Zeneművészeti Szakiskolában tanított zeneszerzést és zeneelméletet, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatának tanára volt. Művei kitűnően szerkesztettek, formái feszesek, szűkszavúak, a korszerű kompozíciós munka belső törvényei érvényesülnek bennük. Mindkét operájának ősbemutatója a Szegedi Nemzeti Színházban volt.

Életművét a Vántus István Társaság élte, művei egy részét pedig az AKKORD Kiadó népszerűsíti:

Wendler Kornélia Ibolya (Budapest, 1935. december 16.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa, Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Állami Zeneiskola, Fővárosi XVIII. kerületi Dohnányi Ernő Állami Zeneiskola, Frederic Chopin Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő);

1940-ben született

Dr. Antal Lundström Ilona /korábban Benkéné/ (Sajókaza, 1940. március 22.) zeneiskolai

(A kép forrása: www.lathatohangok.hu)

szolfézs-, ének-zene- és karvezetés-tanár, pedagógiai szaktanár, zenei szakíró és pedagógiai előadó, a „Látható hangok” zenepedagógiai program megteremtője, a Parlando rendszeres szerzője. A Parlandóban is megjelent fontosabb írásai: 2011/3., 2013/6., 2014/3.,

Apáti Jánosné László Enikő (Kolozsvár, 1940. június 5.) zongora- és szolfézstanár, szakfelügyelő, zeneiskolai igazgató (Orosháza, Siófok);

Asztalosné Lippai Ildikó (Szeged, 1940. augusztus 9.) zongora- és szolfézstanár (Orosháza, Eger, Budapest XV. kerület);

B. Nagy János (Pocsaj, 1940. július 9. – Budapest, 2007. december 22.) operaénekes, tanár.

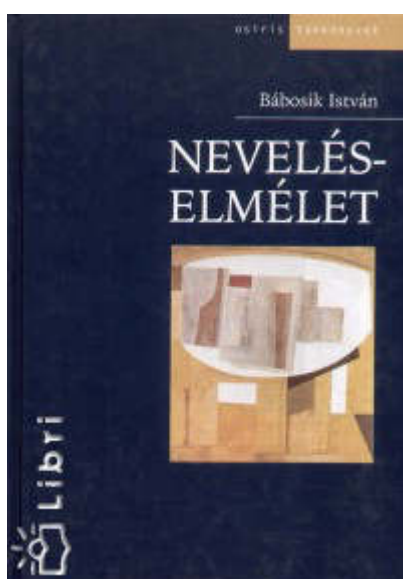

Pályafutását 1963-ban a Honvéd Művészegyüttesben kezdte. 1967-től 1971-ig az Állami Népi Együttes tagja. 1971 óta az Operaház magánénekeke. Don José (Bizet: Carmen) szerepében debütált;

Dr. Bábosik István (Jásztelek, 1940. febr. 13.) 1958-ban lesz collegista, magyar-

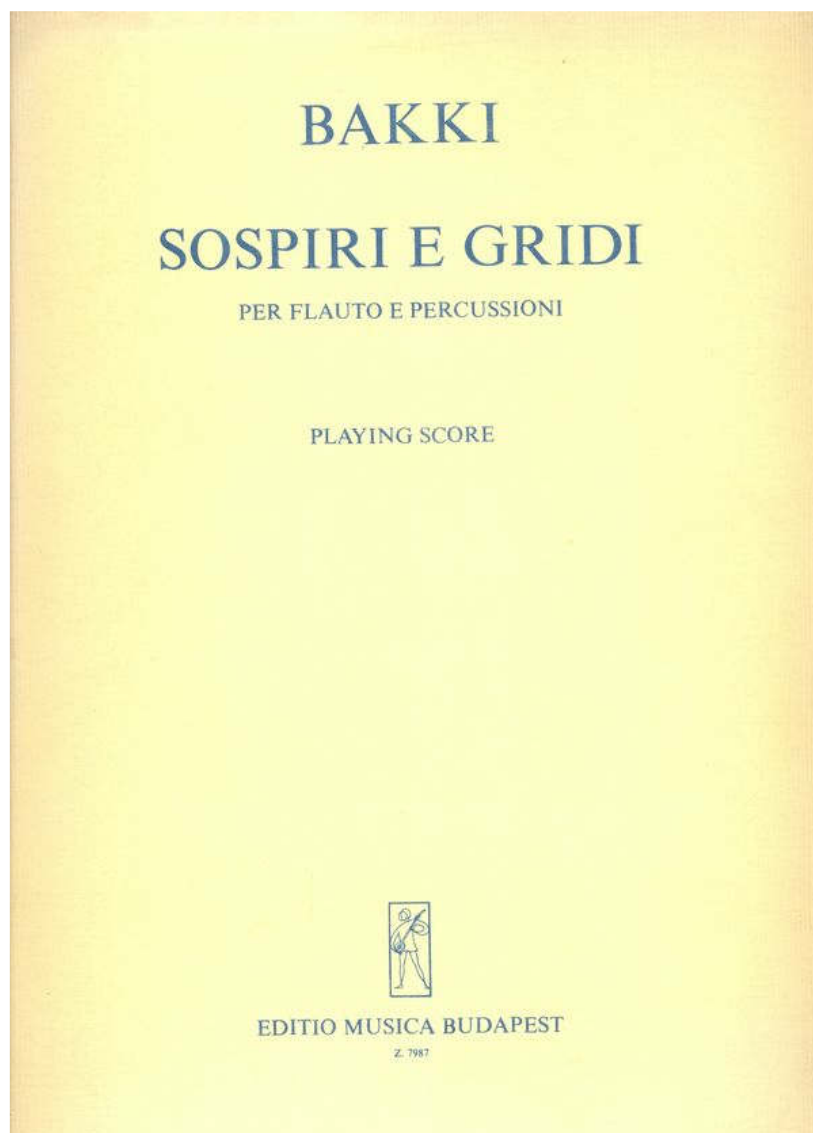
pedagógia-pszichológia szakos hallgató. 1963-tól az ELTE BTK Pedagógiai Tanszékén dolgozik aspiránsként (1968-1971), adjunktusként (1972-1975), majd docensként (1975-1990). 1990-től egyetemi tanár, tanszékvezető. 2000-től a Neveléstudományi Intézet igazgatója, dékán helyettes. 1997 és 2004 között az MTA közgyűlési képviselője a Pedagógiai Bizottság tagja. Kötetei, tanulmányai az erkölcsi tudatosság és a magatartás, a személyiség-és jellemformálás, jellemfejlődés tárgykörében jelentek meg;

Bácskai György (Szeged, 1940. november 15.) zeneszerző, elmélettanár. 1966-67 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet ösztöndíjasa, 1967-től a Színművészeti Főiskola tanára, 1972-től a Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetének tanára (zeneszerzés, zeneelmélet, zenetörténet, zeneirodalom, esztétika), az 1979/80. tanévben zeneszerzést tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Zeneirodalmi és zenetörténeti jegyzeteket írt, tankönyvet a régi zenéről, 1981-től lett a Hungaroton zenei szerkesztője, majd 1991-től szerkesztőség vezetője. 1993-2010 között a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola zeneelmélet és zeneirodalom tanára, új jegyzetek írója;

Bakki József (Jászberény, 1940. március 19. –Budapest, 1981. december 30.) zeneszerző-főiskolai tanár. 1959–64-ben a jászberényi Palotási János Zeneiskolában zongoratanár; 1964–74-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanársegéd, 1974-től haláláig adjunktus: zongorakíséret és korrepetíció tárgyaskar tanított. Műveiből: Fülemüle (egyfelvonásos vígopera, Arany János–Urbán Gyula verseire); Zongoraverseny; Töredék (kb. 55 dal József Attila verseire négy sorozatban); „Az Ősz szerelmei” (kantáta Ady Endre

verseire); Három hangverseny motetta; Quartett (fuvolára és vonósokra);
Népdalfeldolgozások (Arany János gyűjteményéből); Dalok és áriák (Illyés Gyula verseire);

„Sospiri e gridi” (fuvolára és ütőkre); „Harangok” (ciklus zongorára); „Hangok a láb fölött” (szoprán szólóra, London, 1974); „Pas de deux” (klarinétra és ütőhangszerekre, Sidney, 1976);

Bákonyi Tamás (Szekszárd, 1940. május 19.) oboaművész-főiskolai tanár (Miskolc);

Balogh János (Fügöd, 1940. október 19.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolc, Ausztria);

Bankov Mihályné Cziszár Klára (Szeged, 1940. november 20.) zongora- és szolfézstanár, szolfézs szakvezető, szolfézs szakfelügyelő (Szeged);

Baranyai Irén (Debrecen, 1940. október 30.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zenekari gordonkaművész (Nagykörös, Hatvan, Esztergom);

Baróti István (1940. október 24. – 2014. június 23.) orgonaművész-tanár. 1970- Budapest.

(A kép forrása: Fidelio)

II. ker. Járdányi Pál Állami Zeneiskola – orgonatanár. 1975 óta az esztergomi Főszékesegyház orgonistája és karnagya, a Főszékesegyház újjáépülő orgonájának tervezője. Orgonaszakértőként részt vett Magyarország orgonáinak teljes felmérésében (1985–88) és számos orgona tervezésében. Az esztergomi bazilika orgonájának folyamatban lévő felújítása mellett a Nemzeti Hangversenyerem orgonája hangképének, diszpozíciójának tervezője, építésének művészeti szakértője volt. 1980-tól az Esztergomi Érseki Hittudományi Főiskolán, 1992-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyházzenei tanszakán is tanított orgona kötelező tárgyat;

Bartha Józsefné Babó Szilvia (Budapest, 1940. november 25.) zeneiskolai zongoratanár (Budapest VIII. kerület);

Bartalus Ilona (Köröstarcsa, 1940. szeptember 11.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető,

szerkesztő, főiskolai tanár. Tanított a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (1973/74. és 1980/81-1984/85. tanévekben szolfézszt). Több száz bemutató órát tartott külföldi és magyar szakembereknek, kulturális és politikai delegációknak. A magyar Televízió felkérésére 51 zenei tárgyú filmet készített, amelyek országsszerte rendkívüli sikert arattak. Később a Duna Televízió főszerkesztőjeként mintegy 90 zenei tárgyú programot készített. Az elmúlt három évtizedben tanított

Ausztráliában, Japánban, az Amerika Egyesült Államokban, Kanadában, Bulgáriában, Csehszlovákiában és Jugoszláviában. 6 évig tanított vendégprofesszorként a Nyugat-Ontáriói Egyetemen Londonban, 2 évig a Wilfrid Laurier Egyetemen Waterloóban, majd 9 évig volt tanszékvezető tanár a Victoria Conservatory of Music Zeneelméleti Tanszékén;

Dr. Benkó Sándor (Budapest, 1940. augusztus 25.) klarinétos, zenekarvezető, egyetemi

(A kép forrása: Wikipédia)

tanár. 1963-ban diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetemen, még az évben oktató lett a Villamosgépek Tanszéken, ahol 1995-ig tanított. Zenekarát, a Benkó Dixieland Band-et középiskolás évei során, 1957-ben alapította;

Béres Károlyné Halmos Anikó Rózsa (Gyula, 1940. február 22.) pedagógiai főiskolai tanár (Szeged), zongoratanár, szolfézstanár (Cegléd);

Besenyeyné Perge Viktória (Budapest, 1940. november 20.) 1965-ben, 50 éve

diplomázott a Zeneművészeti Főiskola Karvezetés tanszakán. 30 évig tanított a XXI. kerületi Lajtha László (régi neve: Ligeti Károly u.) ének-zene tagozatos általános iskolában. A kerület ének-zene munkaközösség vezetője volt 20 évig. Az Éneklő Ifjúság hangversenyek szervezője volt, jelenleg is részt vesz a Művészeti Szemlék (népdal és ének kategóriák) zsűrizésében. Zenepedagógiai munkásságáért 2012-ben megkapta a Csepeli Örökség díjat;

S. Biró Attila (Sukoró, 1940. március 29.) dalénekes, népi együttesek szólistája, tanár;

Bodnár Imre (Tiszadob (1940. augusztus 3.) zenekari csellóművész, hangszerész (Debrecen);

Bodó Jenő (Győr, 1940. június 27.) zenekari hegedűművész-zeneiskolai tanár, főiskolai gyakorlóiskolai tanár (Győr);

Bognár György (Szombathely, 1940. május 13.) zenekari hegedűművész-tanár, szólamvezető (Szombathely, Salzburg);

Boka Ilona Váczyiné (Arad, 1940., augusztus 19.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapest);

Bolberitz Tamás (Budapest, 1940. február 3.) karmester, tanár. 1958-tól 1961-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Sugár Rezső zeneszerzés-növendéke volt, majd 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc zeneművészeti Főiskola karmesterképző szakán Kórodi András tanítványa. 1966-tól 1979-ig az Operaház karmestere, 1977-től a Magyar Posta Szimfonikus Zenekarának vezető karmestere, majd 1986-tól ismét az Operaház tagja. 1977-től a milánói opera-stagione előadásait vezényelte. Számos európai

Miller Lajos & **Bolberitz Tamás** HUNGAROTON korongja

országban vendégszerepelt, és több sikeres Hungaroton-felvétel karmestere.

Momus fórum 2007-11-13 23:40:24

35 • Heiner Lajos Minden idők egyik legnagyobb élményt adó felvétele a Brahms I. szimf., Hungaroton lemezen, Bolberitz Tamás vezényletével. (Részlet a momus.hu fórumából)

36 • tukan Mi lehet Bolberitz Tamással?

Dr. Borissza Géza (Budapest, 1940. december 9.) jazz előadóművész (fuvola, gitár), tanár;

Bujdosóné Mester Györgyi (Budapest, 1940. február 27.) zeneiskolai zongoratanár Aszód, Budapest XXI. kerület);

Bunyák János (Diósgyőr, 1940. január 15.) zenekari hegedűművész-tanár (Kárpátontúli Művészegyüttes, Miskolc);

Büky Géza (Budapest, 1940. április 20. – Budapest, 2007. június) zongoraművész-tanár, zeneszerző (Székesfehérvár, Budapest XI. kerület, Állami Balett Intézet). Aktívan részt vett az Alkotó Muzsikások Társasága rendezvénysorozatán, az AMT-napokon. Többszörösen is képviseltette magát a programban, mert nemcsak zeneszerzőként működött, hanem az irodalom és a képzőművészet terén is tevékenykedett összművészeti csoportunk különös egyéniségeként. Jelentős volt egyházzenei munkássága: latin és magyar nyelvű miséit, motettáit, zsoltárjait a Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templom tartja műsoron. Évtizedeken keresztül muzsikált a margitszigeti Szent Mihály kápolna vasárnapi istentiszteletein. A Zeneakadémián olyan jelentős mesterektől tanulhatott, mint Antal István (zongora) és Szervánszky Endre (zeneszerzés). Zongoratanári pályája 1964-ben indult a székesfehérvári zeneiskolában. Régi tanítványai közül kiemelhetjük a későbbi kiváló

karvezetőt, Hartyányi Juditot és a jeles zenetörténészt, Wilhelm Andrást. 1977-től a XI kerületi zeneiskolában dolgozott tovább. Büky Géza szívesen komponált az ifjúság számára, sok gyermekdarabja született. Budapesti és vidéki zeneiskolák is repertoáron tartják kompozícióit. 2007. június 26-án a Farkasréti temetőben Tardy László karnagy-kántor és Gallai Attila AMT-elnök méltatta Büky Géza munkásságát. Utóbbi kolléga a következő szavakkal búcsúzott: „Annyit ... már ma is tudunk mi, akik a társai vagyunk, hogy tiszta, egyszerűségében nemes, tiszteletreméltó művészet” az övé. *(Szendi Ágnes nekrológiájából)*

A Játszó-tér c. gyűjteményben (EMB) **Büky Géza** két műve (2 Pentaton etűd) is megtalálható

Dr. Csetényi Gyula (Budapest, 1940. február 18) fuvola- zenekari- és kamaraművész-tanár.

(A kép forrása: www.musicasonora.hu)

1963-tól a gyöngyösi Állami zeneiskolában tanár, 1970-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, később igazgatóhelyettese. 1976 és 1984 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Debreceni Tagozatának tanára, 1987-től a Miskolci Tagozaton tanított, 1989-től az egyetemi ágazaton is, 1995-ben ugyanitt tanszékvezetői megbízást kapott. 1968-tól a MÁV Szimfonikusok, majd 1970 és 1974 között az Állami Hangversenyzenekar tagja volt. Fuvolaművészként évtizedeken át hangversenyezett, 1970-től a Magyar Barokk Trió művészeti vezetője volt. 1983-tól vezetésével működött a bajai Pro Musica Nemzetközi Nyári Akadémia. 1991-ben javaslatára szerveződött meg a Magyar Fuvolás Társaság. Számos magyar zeneszerző neki ajánlott műveit mutatta be;

Csonka Barna (Gyula, 1940. január 12.) zongoratanár, zeneiskolai igazgatóhelyettes, korrepetitor (Gyula, Oldenburg);

Csorba Rózsa (Szombathely, 1940. április 13.) zeneiskolai szolfézstanár, igazgatóhelyettes, zenekari csembalóművész (Szombathely); Csorba Rózsa 1963. óta tanára a szombathelyi Zeneiskolának. 1969-84-ig zongora

tanszakvezető, 1977-93-ig igazgatóhelyettes, 1993-tól megbízott, majd 1994-99-ig kinevezett igazgatója az iskolának. Rendszeresen közreműködött a Szombathelyi Szimfonikus zenekar munkájában és részt vett a Capella Savaria megalakításában is. Növendékeivel számos hazai és külföldi versenyen szerepelt eredményesen. A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége elnökségi tagjaként képviselte a megye eredményeit, segítette az iskolák munkáját. Létrehozója a „Híres szombathelyiek a zeneiskoláért” jótékonyági hangverseny-sorozatnak, melynek keretében a városhoz kötődő világhírű művészeket hallhatott a közönség. Nevéhez fűződik a Werner Alajos pap-karnagy munkásságának emléket állító „Schola Cantorum Sabariensis” kultúrtörténeti munka, valamint az európai hírű Bárdos Alice hegedűművésznőről szóló monográfia megjelentetése;

Csurgay István (Budapest, 1940. október 19.) zenekariordonkaművész, szólamvezető, zeneakadémiai tanár. 1964-ban a Rádiózenekar tagja lett, később ugyanott szólamvezető. Szintén 1968/69-es tanévtől gordonafőtárgy tanár a Zeneakadémián;

Czakó Ádám (Kolozsvár, 1940. november 5.) zeneszerző, karmester. A zeneművészeti

középiskola után a G. Dima Zeneművészeti Egyetemen Sigismund Toduta mester tanítványa. 1966-67 ugyanitt segédtanár. 1967-68: kamarazene tanár a nagyvárad zeneiskolában. 1967-ben a nagyvárad filharmonikusok mutatták be első szimfóniáját. Ugyanitt Szalman Lóránt tűzte műsorára első szimfóniáját. 1968-70 a Sepsiszentgyörgyi Állami Színház karmestere. 1970–1974 között a bukaresti Petőfi Sándor Művelődési Ház zenei szakvezetője volt, Zenekritikáit román és erdélyi magyar napilapok is publikálták. 1974-től a Rapsodia Română népi együttes zenei vezetője, 1984-től a bukaresti Globus Cirkusz karmestere. 1990-ben Magyarországra települt családjával;

Czidra László (Budapest, 1940. február 10. – Budapest, 2001. január 21.) blockflöteművész

(A kép forrása: hermannzenesuli.hu)

és zenetudós, a magyarországi régizene-mozgalom kiemelkedő alakja, a Camerata Hungarica alapítója. 1963 és 1968 között oboista volt a Postás Szimfonikus Zenekarban. 1969-ben megalapította a hazai és nemzetközi sikereket elért Camerata Hungarica együttest, melynek furulya-szólistája és vezetője is volt egyben. 1978/79-1990/91 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a régi zene előadási gyakorlatát tanította meghívott előadóként,

továbbá barokk kamarazenét tanított. 1993-tól blockflötetanárként dolgozott a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolában. Hat önálló albuma jelent meg, a Camerata Hungaricával pedig 12 reneszánsz és korabarokk műsort tartalmazó lemezt készített. Egyedülálló ismerője és alkalmazója a barokk előadói gyakorlatnak és díszítéstechnikának, és e téren a Liszt Ferenc Kamarazenekar állandó tanácsadója volt. Több pedagógiai tanulmányt is írt, életének utolsó évtizedében pedig tevékenysége a tanításra, illetve pedagógiai célú kották kiadására tevődött át. Metodikai kiadványai, darabgyűjteményei a hazai furulyaoktatás alapját képezik. (Forrás: BMC);

Cziglényné Bokor Sarolta (Sopron, 1940. május 21.) énektanár, gyakorlóiskolai vezetőtanár, magánénekes, karvezető (Győr);

Czilczér Olga (Szegvár, 1940) költő, író, zenetanár. Jellegzetes műfaja a prózavers. Legutóbbi kötete: *Felhők, jegyzetlapok* (regény, 2003);

Deák Mihályné (Keszthely, 1940. október 13.) zeneiskolai zongoratanár (Szekszárd);

Dr. Debreczeniné Bakos Erzsébet (Budapest, 1940. január 26.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár (Gyöngyös, igazgató is), Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Dezsényi Magdolna (1940) ének-zenetanár, karnagy;

Deseő Csabáné Szőnyi Katalin (Budapest, 1940. augusztus 17.) zeneiskolai zongoratanár (Nagykőrös, Fővárosi 1. sz. Körzeti Zeneiskola, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Dittrich Tibor (Budapest, 1940. március 15. – Budapest, 2008. április 28.) klarinétművész-

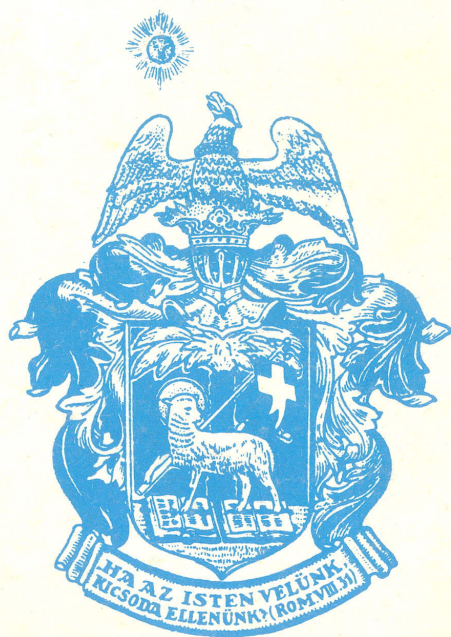
főiskolai tanár. 35 évig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólamvezető klarinétosa, nyugdíjba vonulása után még 7 évig aktív, szerződéses tagja. 1983/84-es tanévtől 25 éven át a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, a „Magyar Fúvósötös”, és a „Musica Viva” együttes tagja, a „Nemzetközi Klarinét és Szakszofon Fesztivál és Kurzus” tanára (Teljes életrajza az Országos Széchenyi Könyvtár elektronikus könyvtárában olvasható - a következő linken érhető el, ahol többféle verzióban letölthető: <http://mek.oszk.hu/10300/10355/>;

Dömötör Istvánné Nagy Erzsébet / (Gyula, 1940. szeptember 12.) hárfaművész, zongoratanár;

Dr. Dömötör Ivánné Nagy Erzsébet (Gyula, 1940. szeptember 12.) zongoraművész-tanár, zenekari hárfaművész (Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza – zongoratanár, Szegedi Szimfonikus Zenekar – hárfaművész, Állami Zeneiskola, Szeged – zongoratanár, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

Draskóczy László (Budapest, 1940. május 13.) kántor, zeneszerző, a Zuglói Szent István

DICSÉRJÉTEK AZ URAT!

Dicsérvétek az Urat! Gyermekek és ifjúsági énekek. Szerkesztette: Hamar István - Berkesi Gábor - **Draskóczy László**

Király Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI Konzervatórium tanára, Budapest, Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr – elmélettanár, a pasaréti gyülekezet kántora, szerkesztő, zenei szakíró;

Durczy István (Nagydorog, 1940. április 3.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar, Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Szimfonikus Zenekar - hegedű szólamvezető);

Edőcs János (Mezőkövesd, 1940. január 22.) zenekari oboaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház, Állami Zeneiskola, Szombathely; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely – oboa- és kamarazene-tanár);

Egyed Ferenc (Budapest, 1940. október 11.) orgona- és zongoraművész, zeneszerző, tanár, zenekritikus (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozata – zongorakorrepetitor, szolfézstanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok – zongoratanár);

Farkas Éva (Budapest, 1940. augusztus 24.) operaénekes, magánének- és szolfézstanár, oratórium-szólista (Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola, Coburg, Wuppertal Operatársulat – magánénekes, Szegedi Nemzeti Színház – magánénekes, Magyar Állami Operaház - magánénekes;

Frank Mária (Budapest, 1940. november 16.) gordonkaművész. 1959 és 1964 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka szakán Banda Ede növendékeként tanult. 1964-től 1973-ig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja, 1963-tól nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Kamarazenekar szólócsellistája;

Fricsovsky Ottó (Budapest, 1940. szeptember 14.) klarinétművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola, Fáklya Nemzetiségi Együttes zenei vezetője);

Dr. Gál Zoltán (Kaposvár, 1940. január 13.) zenekari hegedűművész, újságíró, szerkesztő (Pécsi Filharmonikus Zenekar, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja – igazgató, Petőfi Népe, Kecskemét; Bajai Hírlap);

Dr. Gál Zoltánné Nagy Erzsébet (Fülöpszállás, 1940.június 10.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja);

Gazdag Györgyi (Nagykanizsa, 1940. december 15.) szolfézs- és énektanár, sűgő (Pécsi Nemzeti Színház, Magyar Állami Operaház);

Gellértné Körmendi Katalin (Győr, 1940. május 10.) fuvola- és szolfézstanár, zenekari fuvolaművész (Állami Zeneiskola, Veszprém; Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg; Zalaegerszegi Városi Szimfonikus Zenekar);

Gráfné Forrai Magdolna (1940) karnagy, szolfézstanár;

Gregor József (Rákosliget, 1940. augusztus 8. – Szeged, 2006. október 27.)

operaénekes, rendező a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. 1959–1963 között a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének tagja. 1964–1988 között a Szegedi Nemzeti Színház énekes volt. Első szerepe A varázsfuvolából Sarastro. Közben 1976-tól a Magyar Állami Operaház magánénekeseként is működött. (Kezdetben motorkerékpáron tette meg oda-vissza az utat.) 1988–89-ben a Kisfaludy Színház tagja volt Győrött. 1989–1991 között a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatának igazgatója. 1994–1995 között a New York-i Metropolitan Opera tagja;

Hartyányi Mária (Debrecen, 1940. február 7.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagykörös);

Hegymeginé Légrády Katalin (Nyíregyháza, 1940. július 5. - Budapest, 2003. július 7.) zongoraművész-tanár. „Zongoratanári diplomát Debrecenben Straky Tibor növendékeként szerzett. Nyíregyházán, majd Hegymegi Ernő (1932-2003) feleségeként Leninvárosban tanított. Budapestre költözésük után a Kispesti Zeneiskolában folytatta kiemelkedően magas színvonalú oktató munkáját, melynek során fővárosi és országos versenyeken számos növendékét díjazták, tanítványai közül többen a zenei pályát választották élethivatásul. Nyugdíjba vonulása után is fáradhatatlanul dolgozott, segítve a fiatalabb kollégákat, tudásával, tapasztalatával.” (*Szatmári László*, *Parlando*, 2003/4. szám);

Hirsch Bence (Budapest, 1940. augusztus 26.) karmester, tanár. 1955-től 1960-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés szakán tanult *Sugár Rezső* vezetésével. 1965-ben Hermann *Scherchen* karmesterkurzusán vett részt az Accademia Chigiana-n Sienában. 1960–67-ben a Szegedi Nemzeti Színház, 1967–71-ben a Wiener Eisrevue, majd 1971-től a Pécsi Nemzeti Színház karmestere;

Homolya István (Székesfehérvár, 1940. április 27.) zenetörténész, igazgató. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán, Szabolcsi Bence növendékeként végezte. 1969 és 1986 között a Zeneműkiadó Vállalat zenei szerkesztőségének főszerkesztő-helyettese, 1986-tól 2004-ig a vállalat igazgatója. Könyvet írt Palestrináról és

Lassusról a Kis Zenei Könyvtár számára (Gondolat, 1968), Zathureczky Edéről (Zeneműkiadó, 1972), valamint Bakfark Bálintról (Zeneműkiadó, 1982, angolul és németül: Corvina, 1984, 1985). Tanulmányai, cikkei, zenekritikái jelentek meg. Benkő Dániellel gondozta Bakfark Bálint műveinek összkiadását (Zeneműkiadó, öt kötet);

Hornicsár Tihamér (Beregszász, 1940. február 21.) hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész (Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló, Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar – II. hegedű szólamvezető, Állami Zeneiskola, Püspökladány – igazgató helyettes és a nádudvari fiók zeneiskola vezetője, Állami Zeneiskola, Nádudvar – igazgató, a Debreceni Kodály Kórus énekkari művésze);

Horváth Ernő (Dunaalmás, 1940. ápr. 11.-Dombóvár, 2002. nov. 17.) általános iskolai tanár, karnagy. 1958-ban az Eötvös József Gimnáziumban érettségizett, Tatán. 1961-ben a Pécsi Tanárképző Főiskolán, történelem-ének szakon tanári, 1969-ben Budapesten, a Népművelési Intézetben kórusvezetői oklevelet szerzett. 1961 és 1981 között tanár, 1981-től 1989-ig igazgatóhelyettes, 1989-től igazgató a Bem József Általános Iskolában, Balatonfüreden. Érdeklődési területe volt az alsó fokú ének-zene tanítás, a Tiszta forrás, a magyar zenei élet őrzése, az igaz zenei művészet megőrzése és továbbadása az alsó fokú oktatás részére. Négy évtizednél hosszabb ideig vezette a Bem Iskola gyermekkórusát, 13 ország fesztiváljain vettek részt. A kórusnak főleg 1970 és 1980 között több rádió- és televízió-felvétele volt, valamint CD-lemeze is készült. 1973 és 1994 között a városi fúvószenekart is vezényelte;

Dr. Horváth Ferencné Kuster Mária (Győr, 1940. február 8.) ének-zene-, valamint hegedűtanár (Kenderföldi Általános Iskola, Komló – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Paks – hegedűtanár);

P. Ispán Franciska, Puskásné (Budapest, 1940. november 12.) karnagy, középiskolai ének-zenetanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezető és középiskolai énektanár

szakon többek között Szőnyi Erzsébet és Vásárhelyi Zoltán voltak a tanárai. Fontosabb munkahelyei: Fővárosi Zeneiskola Szervezet-szolféztanár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanulmányi osztályvezető, Eötvös József Gimnázium, Budapest – ének-zenetanár, karnagy, vendégtanár többek között Németországban, Angliában, Olaszországban, Finnországban);

Iván József (Esztergom, 1925. február 24.) operaénekes, tanár (Szegedi Nemzeti Színház-magánénekes, Kecskeméti Katona József Színház- bonviván);

Jánosi Péter (1940) énekművész-tanár. 1968-ban debütált az Operaházban, a Don Carlos V. Károlyaként. 1983-tól a Népszínházban működött;

Jász Pál (Budapest, 1940. május 30.) zenekari hegedűművész-tanár és szolféztanár (Állami Zeneiskola, Eger; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi Operettszínház – koncertmester);

Joó Gyula (Budapest, 1940. június 4.) zenekari fuvolaművész (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar);

Kallainé Gutscher Ágnes (Siófok, 1940. április 14.) zeneiskolai zongoratanár, énekkari és kamarazene-művész (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém; Veszprém Városi Vegyeskar szólamvezetője és zongorakísérője, a Veszprémi Zongoraötös tagja;

Kálmánczi Zoltán (Miskolc, 1940. március 5.) zenekari művész, zeneiskolai szolfézs- és ütőhangszeres-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar – ütő szólamvezető, Állami Zeneiskola, Sárospatak, Állami Zeneiskola, Kazincbarcika);

Kamarell Károly (Szeged, 1940. június 24.) zenekari gordonművész-tanár. A Győri

(A kép forrása: nagybogo.hu)

Filharmonikus Zenekar tagja 1960-tól 1964-ig, majd 1966-tól a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja nyugdíjazásáig, 2003-ig. 1963-66 között a Mayer L. 12 évfolyamos iskola ének-zenetanára volt Győrben;

Kátai László (Karcag, 1940. május 5.) zeneszerző, zeneelmélet- és zeneirodalom főiskolai tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged; Állami Zeneiskola, Füzesabony; Ho Si

Minh Tanárképző Főiskola / Eszterházy Károly Főiskola, Eger – partitúra-olvasás tárgy is). Mint zeneszerző bartóki gyökereket megtartva egyéni hangot, stílust képvisel. Műveinek szerkezete, formája expresszív, de közérthető még akkor is, ha mondanivalójának kifejezésében éppen atonális eszközöket használ. Zeneszerző munkássága sokrétű, orgona-zongoradarabok, kórusművek, zenekari darabok, kamaraművek, könnyűzenei darabok, bábjáték kísérőzenék, színpadi művek kísérő zenéje fűződik nevéhez, például: Variációk egy Bartók témára – zongoradarab, Missa Agriensis mise öt szólóénekre, vegyes karra, I. Requiem, II. Requiem – gyászmisék, Tinódi dallamok férfikarra, kamaraegyüttesre, Schiller: Ármány és szerelem – kísérőzene, Kantáta Weöres Sándor verseire – kórus, zenekar, szolisták. A Harlekin-bábszínház házi zeneszerzője (1975–97), művei például: Micimackó (1989), János vitéz (1991), Kaczor király (1997). Heves Megye Himnusza, az EKF 50. évfordulójára, Ünnepi fanfár és a Latin mondások (kórusmű), illetve a Főiskola Himnusza (1998);

Dr. Katona Józsefné Gál Ildikó (Szeged, 1940. szeptember 4.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Szeged; Szűts János Általános Iskola és Felsővárosi Általános Iskola, Kiskunhalas; Állami Zeneiskola, Kiskunhalas);

Kemény Nándorné Vajdovich Márta (Szegvár, 1940. február 11.) zeneelmélet-szolfézstanár, karvezető (XXI. és VIII. kerületi általános iskolák, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gyakorlatvezető tanár, Zeneiskola, Marl);

Kenéz Lászlóné (Szentendre, 1940. június 26.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Állami Zeneiskola, Szentendre, Zenei Általános Iskola, Budapest, Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola/Tóth Aladár Zeneiskola);

Keresztesné Patak Ilona (Budapest, 1940. március 31.) zeneiskolai zongoratanár (Munkaközösségi Zeneiskola, Érd-szolfézs is, Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Kindtner András (Budaörs, 1940. október 8.) zenekari kürtművészt-tanár (Állami Operaház Zenekara, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara);

Kobajasi Kenicsiró /japánul 小林 研一郎, nyugaton Ken-Ichiro Kobayashi/ (Ivaki, 1940.

április 9.) japán karmester, a Magyar Televízió I. Nemzetközi Karmesterversenyének első helyezettje, tiszteletbeli magyar muzsikus. Már tizenegy éves korában elkezdett a zeneszerzéssel foglalkozni, majd e tanulmányait a Tokiói Művészeti Egyetem zenei karán (Tokyo University of the Arts) folytatta Isiketa Mareo irányítása alatt, emellett ugyanott karmesteri tanulmányokat is folytatott, Jamada Kazuo vezetésével. Nemzetközi karrierje 1974-ben indult, amikor fölényes biztonsággal nyerte meg a Magyar Televízió I. Nemzetközi Karmesterversenyét (Medveczky Ádám előtt), és egy csapásra az ország kedvence lett. A verseny után – amellett hogy elindította nemzetközi karrierjét –, saját továbbképzése céljából Ferencsik János mellett maradt a Magyar Állami Hangversenyzenekar segédkarmestereként. Ferencsik halála után, 1987-től 1992-ig a zenekar első karmestere lett, majd megkapta a zenekar örökös tiszteletbeli elnök-karnagya címét. Kobajasi már fiatalon fellépett szerte Európában, neves zenekarokat irányított Németországban, Ausztriában, Nagy-Britanniában, Hollandiában. Hazájában először rezidens karmestere lett a tokiói Metropolitan Szimfonikus Zenekarnak és a Kiotói Szimfonikusoknak. 1988-tól a Japán Filharmonikus Zenekar karmestere, 1990-től 1994-ig és 1997-től 2004-ig vezető karmestere, majd 2007-ig zeneigazgatója volt. Vezető vendégkarmestere volt a Kanszai Filharmonikus Zenekarnak és a Kjúsúi Szimfonikus Zenekarnak. Mindeközben, 1998 és 2001 között a Nagojai Filharmonikusok főzeneigazgatója volt, majd 2001-től 2003-ig zeneigazgatója, azóta tiszteletbeli karmestere. Jelenleg a Japán Filharmonikusok vezető karmestere. A japánok csak *Kobaken*nek nevezik. Az első japán karmesterként lépett fel a Prágai tavasz zenei fesztiválon, a Cseh Filharmonikusokat vezényelte. Egyike azon három karmesternek, akik Gerd Albrecht 1996-ban bekövetkezett váratlan lemondása után segítették és irányították a zenekart, egészen Vladimir Askenazi 1998-as érkezéséig. Azóta a cseh zenekar, de ezt megelőzően már 2006-tól az arnheimi Het Gelders Orkest állandó vendégkarmestere is. Kobajasi évekig tanított a Tokiói Művészeti Egyetem zenei karán, azon az egyetemen, ahol maga is tanult, most az egyetem nyugalmazott professzora, emellett vendégprofesszora a tokiói Zeneművészeti Főiskolának is. Zeneszerzéssel is foglalkozott, egyik nevezetes műve az a zenekari *Passacaglia*, amely a Japán és Hollandia közötti kapcsolatok 400. évfordulójára készült. Az 1999-es premieren maga vezényelte a Holland Filharmonikus Zenekart. Kobajasi magyarországi tevékenységét 1986-ban Liszt-émlékéremmel, 1990-ben a Magyar Kultúraért Díjjal ismerték el, 1994-ben pedig megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetését. 2010-ben a Magyar Kultúra Követe cím birtokosa lett;

Dr. Komlós Katalin (1940) zenetörténész, fortepiano-művész. Oktatói tevékenysége:

(A kép forrása: LFZE honlapja)

1970-1973: Kodály Intézet, Boston, (USA), 1973-tól: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oktatója: zeneelmélet, szolfézs, kamarazene, kamaraének, basso continuo, billentyűs hangszertörténet, zeneelmélet módszertan, 1997: professzori kinevezés a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, 1997-2007: Zeneelmélet tanszék tanszékvezetője.

Doktori szemináriumokat tart a DLA program keretében. Fő kutatási területe a 18. századi billentyűs hangszerek, 18. századi billentyűs hangszerek története, és az előadói gyakorlat. Az MTA Köztestület, az MTA Zenetudományi Bizottság és a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE) tagja. A Parlandóban megjelent írásai: Korreferátum, 2010/6., Az interpretáció mint analízis (2012/2.);

Koplányi Mihály (Szanda, 1940. április 10.) ének-zenetanár, gyógypedagógus (Általános Iskola, Herencsény – tanító, Általános Iskola, Cserhátsurány, Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat – citera-, furulya-, trombita- és szolfézsstanár, Foglalkoztató Iskola és Nevelőotthon, Cserhátsurány – igazgató);

Korda György /született: Klein György/ (Budapest, 1939. január 4.) több mint öt évtizedes pályafutással a háta mögött a magyar tánczene egyik legismertebb előadóművésze;

Kovács Árpád (Szombathely, 1940. június 21.) zenetanár, előadóművész, zenekarvezető (Pécsi Jazz-Quartett, ARMA Quartett vezetője, Baranyai Big Band szólistája, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Kovács Attiláné Regős Judith (Budapest, 1940. október 18.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu; Állami Zeneiskola, Dunaújváros - uo. tanszakvezető is);

Kovács Győző (Esztergom, 1940. máj. 24.) hegedűtanár, igazgató, művészetoktatási

szakértő (Kolping Művészeti Iskola (1963-1967 Mohácsi Zeneiskola hegedűtanár és 1967-2000 igazgató is, 1960-70 a Pécsi Filharmonikus zenekar tagja, 1990 - Mohács, Kisfaludy Károly Gimnázium hittantanár, 1993 - művészetoktatási szakértő, 2002- Mohácsi Alapfokú Művészeti Oktatási Intézet igazgató, Kolping Művészeti Iskola, Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége - alapító tag (1991), elnökségi tag (1991-2000), tiszteletbeli elnöki tag (2001-), Baranya Megyei Zeneiskolák Igazgatói Szövetségének elnöke (1992-2000), Zenetanárok Társasága választmányi tag (1991-), főtitkár (2001-2002), Zeneiskolák és Művészeti iskolák Dél-dunántúli Egyesületének titkára (2004-). A Parlandóban megjelent fontosabb írásaiból: Integrált művészeti nevelési törekvések Mohácson (2005/2.) Progresszív zenepedagógiai törekvések a közép-európai országok kiadványainak tükrében (2002/1.);

Dr. Kovács Tamásné Kiss Zsuzsanna (Gyula, 1940. március 8.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd); Művelődési Ház, Lenti; Bartók Béla Zeneiskola, Békéscsaba);

Krassói Eszter, Tamásfalviné (Budapest, 1940. október 9.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Lavotta Kamilla (Budapest, 1940. szeptember 3. - Debrecen, 2003. szeptember 15.) hegedű-

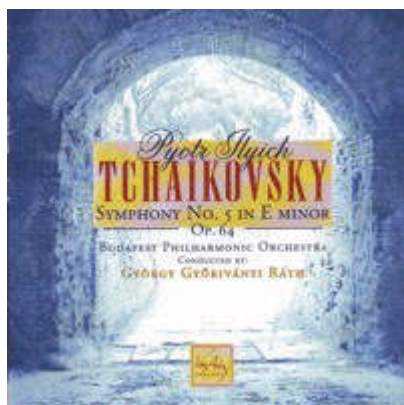
(A portré forrása: Püspökladányi AMI honlapja)

és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Püspökladány /ma Csenki Imre AMI Tagintézménye - uo. igazgató is);

Lőrincz Magdolna (Budapest, 1940. április 11.) zenekari hárfaművész (Budapesti MÁV Szimfonikusok);

Maitz József (Szombathely, 1940. december 17.) zeneiskolai szolfézstanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Kőszeg – uo. igazgató is, Concordia Vegyeskar, Kőszeg - karnagy, Kőszegi Kamarakórus – karnagy);

Matz László (Pestszenterzsébet, 1940. szeptember 9.) zenei rendező Színház és

Ennek a Digital Pro cd-nek is **Matz László** volt a zenei rendezője

Filmművészeti Főiskola, oktató – 1968, Magyar Rádió, zenei rendező – 1968, Művészetek Palotája, zenei rendező – 2007);

Mészáros Imre (Budapest, 1940. szeptember 25.) zenekari kürtművész, zeneiskolai kürttanár (BM Szimfonikus Zenekar, Budapest Koncert Fúvószenekar, Miskolci Szimfonikus Zenekar – szólamvezető is), Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc; Miskolci Fúvósötös tagja);

Miller Lajos (Szombathely, 1940. január 23.) operaénekes, tanár. 1968-ban, rögtön a

diploma megszerzése után az Operaház társulatának tagja lett 1986-ig. 1986-1990 között szabadfoglalkozású énekművész volt. 1991-től ismét a budapesti Operaházban énekel. Kezdként Valentint, Wolframot, Don Giovannit, Anyegint, Silviót énekelte majd következtek a Verdi operák hősbáron szerepei, amelyek repertoárjának gerincét alkották);

Mucsi Jánosné Varjasi Márta (Debrecen, 1940. február 17.) zeneiskolai szolfézs és középiskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza; Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, Debrecen);

Munkácsy Béla (Budapest, 1940. január 26.) zeneiskolai gordon-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Általános Iskola és Gimnázium, Pusztaszabolcs; Állami Zeneiskola,

Dunaújváros – tanszakvezető is, Makarenko Ipari Szakmunkásképző Intézet énekkar - karnagy, Dunaújvárosi Szimfonikus Zenekar, Dunai Vasmű Néptáncegyüttes Zenekara, Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola – szolfézs tanszakvezető is), Rózsavölgyi Zeneműbolt – szakreferens);

Nagy János (Szegvár, 1940. szeptember 9.) zenetanár, zeneiskola-igazgató, orgonista, előadóművész, karnagy, tanügy-igazgatási szakértő, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének Csongrád megyei elnöke. 1963-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskola Tanárképző Intézet Szegedi Tagozatán szerzett zongora-szolfézs szakon diplomát. Művészi orgonajátékát Virágh Endre, Rózmán Ákos, Szatmári Lilla, Csanádi László és Lehotka Gábor segítségével alakította ki. Karvezetést Párkai Istvántól tanult, majd 1987-ben részt vett Conci karnagyi mesterkurzusán. Számos zenei rendezvény szervezője és résztvevője. 1963-tól tanít a Szentesi Állami Zeneiskolában, ahol 1981-től az igazgatói teendőket is ellátja.

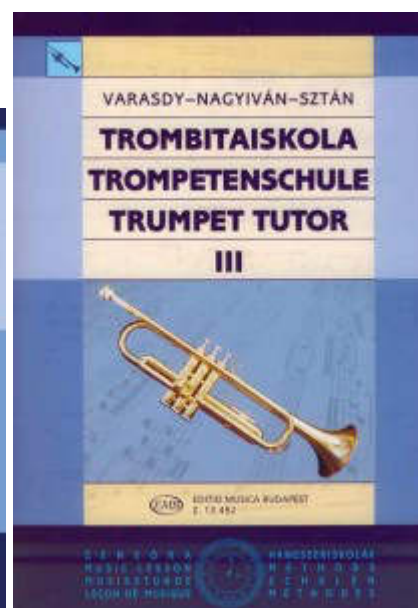
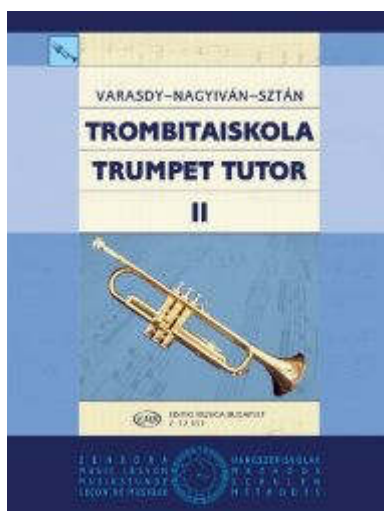
Nagy Péter (Pécs, 1940. augusztus 7.) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1958-ban a

(A kép és a szöveg forrása: nagybogo.hu)

Pollack M. építőipari Technikumban érettségizett, s miután korábban is tanult zenét a Pécsi Zeneművészeti Szakiskola nagybőgős növendéke lett. Tanárai Buza János és később id. Bolcsai János voltak. 1964-ben gordon és szolfézs tanári oklevelet szerzett. Ezzel párhuzamosan 1961-től a Szimfonikus Zenekar nagybőgőse lett, 1980-tól szólamvezető. 1964 óta tanít a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi Intézetében illetve az utódintézményeiben. 2004. február 1-vel a zenekarból nyugdíjba ment, a tanítást tovább folytatja.

Nagyiván Éva (Szeged, 1940. május 27.) trombitaművész-tanár (Csermák Antal Állami Ze-

neiskola, Veszprém; Veszprém megyei szakfelügyelő, Lovassy L. Gimnázium és Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém – igazgató helyettes is, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneművészeti Tanárképző Intézet Győri Tagozata);

Németné Zoller Éva (Esztergom, 1940. szeptember 7.) magyar-, ének-zene, és pedagógiatanár (Esztergomi Zeneiskola, Piliscséve – tanító, Petőfi Általános Iskola, Dorog – tanító, Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Esztergom – Gyakorló Iskolája, Esztergom –tanár, Tanítóképző Főiskola, Esztergom – ének-zenetanár);

Ozváryné Pessek Erika (Budapest, 1940. május 2.) klarinét- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Pachmayer Ilona (Budapest, 1940. március 9.) zenekari hárfaművész (Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Szimfonikus Zenekar);

Pálfalvi Ferenc (Pestszenterzsébet, 1940. november 21.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Pécsi Általános Iskola, Aszód – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Fót-Dunakeszi – igazgató, Állami Zeneiskola, Gödöllő – igazgató. A Zeneakadémián tanárai voltak többek között Vásárhelyi Zoltán, Bárdos Lajos, Párkai István, Nemes Katalin, Szőnyi Erzsébet);

Pallos Gyöngyi (Pankota, 1940. június 23.) opera-énekesnő, tanár;

Papp Gábor (Köröstarcsa, 1940. december 17.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolc Tagozata);

Párkányi László (Budapest, 1940. március 23.) zenekari oboaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szekszárd, Magyar Állami Operaház);

Péczeli Sarolta, Kodály Zoltánné (Dombóvár, 1940. november 5.) énekművész-

Szőnyi Erzsébet, Szabó Csaba, Kodály Zoltánné Péczely Sarolta, Erdei Péter, Mary Aliz Hein. Kodály Szimpózium. Oakland-USA.

tanár. Iskolai tanulmányait az Orsolya rend dombóvári tanintézményeiben kezdte. A középiskola végére, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán énektanár és karvezető szakon tanult. Között Berlinben a Hans Eisler Hochschule für Musik-ban magánének szakon tanult. A Színház- és Filmművészeti Főiskola és a Liszt Ferenc zeneművészeti Főiskola tanára, egyetemi docens. Magyarországon kívül főképpen Németországban, Olaszországban, Finnországban, az Egyesült Államokban és Japánban tart rendszeresen dalesteket, mesterkurzusokat. A Nemzetközi Kodály Társaság tiszteletbeli elnöke, a jyvaskylai egyetem díszdoktora. Pro Urbe (Kecskemét és Budapest), a Rózsa Rend tulajdonosa. Nevéhez fűződik a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet és a budapesti Kodály Zoltán Emlékmúzeum és Archívum megalapítása;

Pere János (Pécs, 1940. április 17.) dalénekes-előadóművész, magánének-tanár (Budapest

XVI. kerületi Rácz Aladár AMI). A Zeneművészeti Főiskola magánének-tanári tanszaka elvégeztével a Magyar Rádió Énekkarába került. Itt találkozott össze Grabócz Miklóssal, aki magyar nóták elvételét kérte fel. Számtalan rádiófelvétel és hanglemez elkészülte után felfedezte, hogy a "szalonzene" a zenei élet palettáján "hiánycikk",

Peták Istvánné Holló Gizella (Budapest, 1940. május 5.) zeneiskolai zongoratanár, fővárosi színház általános felügyelő (Állami Zeneiskola, Abony; Fővárosi XII. kerületi Solti György AMI);

Pusenyák József (Dorog, 1940. szeptember 23.) zeneiskolai kürt- és szolféztanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Dorog);

Ribly Jánosné Tóth Erzsébet (Kaposvár, 1940. január 27.) zeneiskolai zongoratanár (Ének-zene általános iskola, Szigetvár –zongoratanár, Állami Zeneiskola, Komló – Szigetvári Fiókiskolájának Zeneiskola, Szigetvár);

Rónai István (Kolozsvár, 1940. július 6.) zenei író, zongoraművész. A Zenei Líceumot szülővárosában Kolozsváron végezte el 1958-ban, később 1963-ban a Gheorghe Dima Zenekonzervatórium zongoraszakán is jeleskedett. Ugyanitt lépett a főiskolai pályára is. Itt elérte a professzori rangot. Jelenleg zongorakísérő kamarazenész. Legelső írását az Utunk című folyóiratban közölte 1968-ban. Azóta a lap zenei rovatának állandó cikkszerzőjeként vált elismertté. Az Igazságnak is írt. Tömören megírt témájú kritikáit, zenei tárgyú kisesszéit, valamint aforizmáit az önálló meglátás eredeti jellegével megírás leleményes, jól észrevehető tömörsége jellemzi. Egy nagyobb lélegzetű, hosszabb időtartamú megírt munkájában a Kolozsváron található Állami Magyar Opera történetét értelmezi újra. Az egyvennégy a kétszázból (Egy vázlat vázlata) cím alatt a Kolozsvár magyar színháza (1992) című kötetben;

Rónai Pál (Budapest, 1940. január 5.) karmester, tanár. Liszt Ferenc Zeneakadémián (1958-

(A kép forrása: Budapesti Operettszínház)

1963) a zeneszerzés, zeneelmélet szakon végzett. Zenei munkatársként került az akkor még Fővárosi Operett Színházhoz a hatvanas évek elején. Ezt követően dolgozott a kecskeméti Katona József Színházban, a veszprémi Petőfi Színházban. 1974-től tagja a Fővárosi, illetve Budapesti Operettszínháznak. Összesen több mint száz nagyoperettet a *Nebáncsvirágtól* a *Mosoly országáig*, de karmestere volt vígoperáknak, játékoknak, musicaleknek is, a *Pomádé királytól* a *Susmusig*, a *Hegedűs a háztetőn-től* a *Veronikától*. Számtalan ősbemutatón dolgozott, csak néhány a szerzők közül: Behár György, Tamássy Zde, Fényes Szabolcs, Lendvay Kamilló, Aldobolyi-Nagy György, Nádas Gábor, Szakcsi Lakatos. Műveket is komponált, például zenés népi komédiát készített *A helység kalapácsából*, a *Tisztul*, a *Nosztalgia*, *Feri esete* Tóth Marival című irodalmi művekből. Mintegy 20 kísérőzenét írt, például *Csongor és Tünde*, *Coriolanus*, *Hős falu*, *Volpone*, *Mózes*, *Csendesek a hajnalok*. Műveit számos belföldi színház bemutatta;

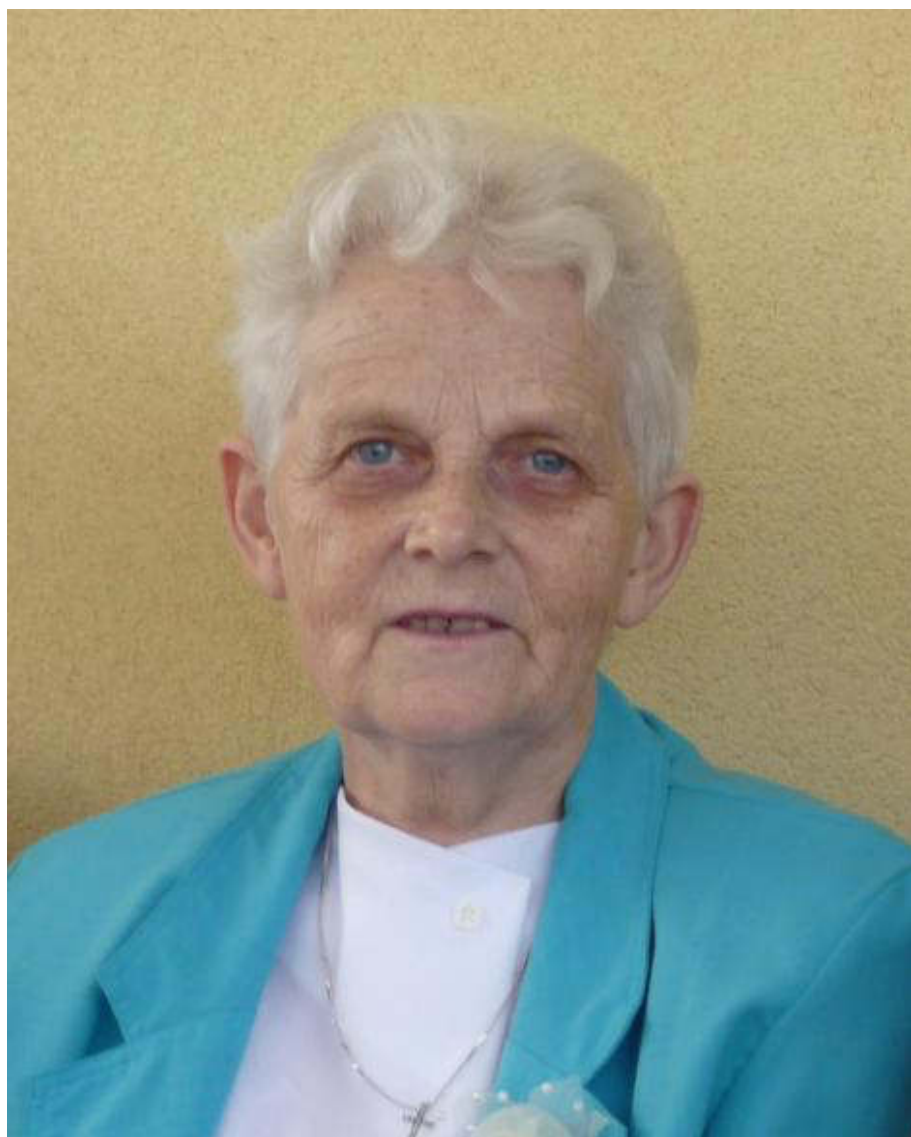
Rozgonyi Éva (Palocföld, 1940. április 30.) zenepedagógus, karnagy. Tanulmányait a

(A kép és a szöveg forrása: BMC)

Békés-Tarhosi Zeneiskolában, a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában pedig K. tanítványaként végezte. A Zeneakadémián Szőnyi Erzsébet és Vásárhelyi Zoltán növendékeként szerzett kitüntetéses diplomát középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakon. Tanári pályaszolnoki ének-zene tagozatos iskolában kezdte. 1969-től a Szegedi Tanárképző Főiskola ének-tanszékén, majd két évig az Egyesült államokban tanított. Visszatérése után 1973-tól 1981-ig kecskeméti Kodály Iskolában dolgozott, 1974-től 1981-ig az intézmény igazgatója volt. Az iskola leánykarával és a Kecskemét Városi Vegyeskarral Kardos Pál halála után, 1978-ban kezdett dolgozni. Kórusaival számos koncerten, országos találkozón, rádió- és televízió-szereplésen, külföldi vendégszereplésen és nemzetközi versenyen ért el kiemelkedő sikert. 1983-ban visszatért Szegedre a Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola szakmai vezetőjeként, majd a konzervatórium docenseként dolgozott nyugdíjba vonulásáig. Rozgonyi Éva munkássága összeforrt a szegedi Kórussal, melyet 1972-től vezetett;

Rőczey Ferencné (Miskolc, 1940. június 4.) zeneiskolai hegedűtanár, zeneterapeuta.

35 évet dolgozott az Egressy Béni Zeneiskolában, majd 10 évet a Petőfi Sándor Általános Iskola és a Kórházi Tagozaton, Miskolcon;

Sáry László (Győr, 1940. január 1.) zeneszerző, tanár. Szervánszky Endre tanítványaként

(A kép forrása: www.sary.hu)

1966-ban szerzett zeneszerzői diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1966–1974-ig a Zenei Alap ösztöndíjasa volt. 1970-ben Jeney Zoltánnal és Vidovszky Lászlóval létrehozták az Új Zenei Stúdiót. Alkotói módszerére nagy hatással volt [Christian Wolff](#) zenéje és gondolkodásmódja, melyet [Darmstadtban](#) ismert meg. 1972-ben komponált műve – a Hangok (Sounds for...) – már egy új időszak kezdetét jelzi. Az 1980-as évek eleje óta rendszeresen ír zenét színházak számára is. 1990-től a budapesti Katona József Színház zenei vezetője. Az 1970-es évek közepétől kezdte el Kreatív zenei gyakorlatok néven egy – a hangszeres és énekes

gyakorlatra egyaránt építő – új pedagógiai módszer kidolgozását („Sárý-módszer”), amellyel fejleszti az improvizációs készséget és a koncentrációt, megismertet bizonyos zeneszerzői módszerekkel. Módszerét nem csak zeneiskolás gyerekeknek, hanem a Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatói számára is tanítja. Számos kurzust tartott eddig zenetanárok számára Japánban, Angliában, Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban és Észtországban. Az 1970-es évek közepétől kezdte el Kreatív zenei gyakorlatok néven egy – a hangszeres és énekes gyakorlatra egyaránt építő – új pedagógiai módszer kidolgozását („Sárý-módszer”), amellyel fejleszti az improvizációs készséget és a koncentrációt. Módszerét nem csak zeneiskolás gyerekeknek, hanem a Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatói számára is tanítja;

Schrott Géza (Kőszeg, 1940. június 1.) középiskolai ének-zene- és történelemtanár (Balogh Ádám Általános Iskola, Kőszeg; Jurisich Mihály Gimnázium, Kőszeg; Concordia-Barátság Vegyeskar és a Kőszeg Gyermekkar karnagya;

Sebestyén Ernő (Budapest, 1940) hegedűvész-professzor. Kilencévesen, mint

(A portré forrása: dalok.hu)

csodagyereket felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára. 1959-70-ig tagja volt a Magyar Állami Operaház zenekarának, 1963-tól, mint koncertmester. 1971-81-ig első koncertmester a „Deutsche Oper Berlin” Zenekarában. Mint pedagógus is folytatta munkáját Berlinben, az ottani „Hochschule der Künste” professzoraként. 1983-tól tizenhat éven keresztül művészeti vezetője a Berlini Filharmonikusok kamarazenekarának. 1980-90-ig a bajor rádió szimfonikus zenekarának első koncertmestere. 1990-2005-ig tanszékvezető professzor Münchenben a „Hochschule für Musik und Theater”-nél. 2006-tól alapító tagja az Esterházy Triónak. Az 1968/69. tanévben hegedű-főtárgyat tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

Sinay Tibor (Debrecen, 1940. június 15.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zenekari gordonkaművész, vonós hangszerkészítés mestere (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar);

Stumpp Árpád (Munkács, 1940. május 16.) zenekari hegedű- és brácsaművész-tanár (Ungvári Filharmónia, Zeneiskola, Csap; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Hajdúnánás; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen);

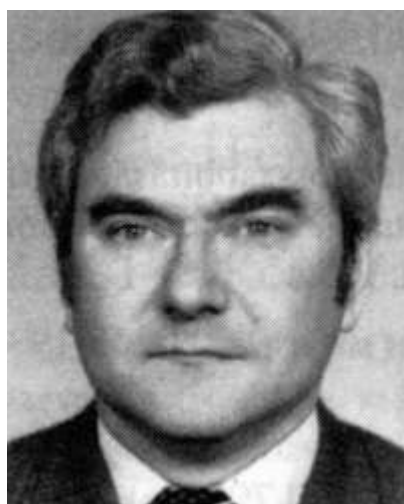
Szabó Attila (Kolozsvár, 1940. december 14.) zenekari brácsaművész-tanár (Állami Filharmonikus Zenekar, Kolozsvár, Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Szabó Vilmos (Bicske, 1940. május 26.) zenekari tubaművész-tanár (Kőszeg, Állami Zeneiskola, fúvós-ütős tanár, megbízott igazgató, Szombathely, Szimfonikus Zenekar, 1966-

tól 40 évig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának szólamvezető tubása, 2007. óta nyugdíjban. A Rádiózenekar mellett sok kamaraegyüttes tagja volt, ebből kettőnek, a Modern Rézfúvós Együttesnek és a Pro Brass osztrák-magyar együttesnek alapító tagja volt. Előbbi 20 évig menedzselte, illetve a Pro Brass magyarországi szervezője és menedzsere is volt 21 évig. Többedmagával 1993-ban megalapították a Magyar Harsona-Tuba Szövetséget, melynek 2013. évi megszűnéséig váltakozva elnöke/alelnöke volt;

Szebikné Ferenczi Mária (Nyíregyháza, 1940. november 6.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Egressy Báni Állami Zeneiskola, Miskolc; Fővárosi VII. kerületi Molnár Antal Zeneiskola-hegedűtanár);

Szekér Ernő (Sátoraljaújhely, 1940. április 14. – Balatonfüred, 1988. augusztus

9.) - agrármérnök, zenei író-újságíró. A keszthelyi Agrártudományi Főiskolán szerezte diplomáját, de a zene töltötte ki életét. Az 1970-es években költözött Balatonfüredre. Ekkor már a Napló újságírójaként dolgozott. Később környezetvédőként is tevékenykedett. Harcolt a füredi Déry-ház megmaradásáért, nevéhez fűződik számos emléktábla elhelyezése, híres emberek elhanyagolt sírjának rendbetétele, a Kiserdő védetté nyilvánítása és a források rendezése. A Polányi-forrást tiszteletből róla nevezték el;

Szentirmai Szabolcs (Jászberény, 1940. augusztus 26.) zongoratanár, zongorista-énekes, szintetizátor játékos (Palotásy János Állami Zeneiskola, Jászberény, OSZK Könnyűzenei Stúdió, Szolnok);

Dr. Szirtesné Hortobágyi Mária (Budapest, 1940. október 15. -) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Monor; Fővárosi I. kerületi Farkas Ferenc Zeneiskola – tanszakvezető és fővárosi szakfelügyelő is);

Szőnyiné Pál Gabriella (Léva, 1940. október 12.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota, Fővárosi Zeneiskola Szervezet 6. sz. Körzeti Zeneiskola, Fővárosi XII. és I. kerületi Állami Zeneiskola);

Tódy Ilona Éva /Schön Károlyné / (Kispest, 1940. július 21.) zeneiskolai

(A kép forrása: Szinkópa Vegyeskari Találkozó, 2014)

zongora- és szolfézstanár. 1964 Budapesten zongora és szolfézs tanári diplomát szerzett (tanárai Kurtág Márta és Bárdos György voltak). 1964-1971 utazó tanárként a székesfehérvári Állami Zeneiskolában működött (zongoratanárként és énekes-korrepetítorként). A Szabolcsi Bence Zeneiskolában 36 éve tanít, 22 évig volt a zongora tanszak vezetője;

Tóth Imre (Nagydém, 1940. december 16.) zeneiskolai klarinét-, ütőhangszeres-, és szolfézstanár, zenekari művész. Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya – igazgató helyettes is, Tatabányai Szimfonikus Zenekar (klarinétos, ütőhangszeres), Állami Zeneiskola, Tata);

Törő Erzsébet (Karcag, 1940. március 30.) zenekari harsonaművész-tanár és zeneiskolai szolfézstanár (Kálvin utcai Általános Iskola, Karcag (ének-zenetanár), Kaposvári Csiky Gergely Színház zenekara, Kecskeméti Katona József Színház zenekara);

Törökné Marosi Éva (Királyháza, 1940. december 5.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Ének-Zenei Általános Iskola, Győr; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr);

Uray Márton (Budapest, 1940. szeptember 8.) zenekari harsonaművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán dr. Ujfalusi László (harsona) volt a tanára. Munkahelyek: KISZ Központi Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Szimfonikus Zenekar;

Váczy László (1940-1994) a Zeneművészeti Főiskolán végzett 1971-ben Tibay Zoltán tanítványaként. 1958-tól a Postás Szimfonikus Zenekar, majd 1964-től a Magyar Rádió és Televízió zenekarának tagja volt. Az utóbbi együttesel Európa nagy részét bejárta. 1972-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára volt;

Vadász Ilona (Szeged, 1940. december 10. –1995) gordonművész-tanár. Tanulmányait Montreux-ban kezdte, majd Tibay Zoltánnál végzett a Zeneművészeti Főiskolán 1962-ben. Ugyanettől az időponttól az utóbbi évekig a Szegedi Szimfonikus Zenekar nagybőgőszólamának vezetője volt. 1962-től ugyanott a Zeneművészeti Szakiskola, majd Szakközépiskola, továbbá 1966-tól a Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának tanára. Időnként szólistaként is fellépett;

Vajda Sándor (Kisújszállás, 1940. július 30. –Budapest, 1999) nagybőgős, a Benkó Dixieland Band legendás tagja;

Váncsa Irén Mária, Kerecsen Józsefné (Nagyszeben, 1940. január 2.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás – uo. igazgató is, Hajdú-Bihar megyei szolfézs szakfelügyelő, Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen – ének-zenetanár, Debreceni Kodály Kórus – énekkari művész);

Várnagy Attila (Pécs, 1940. április 18.) zenekari fagott-művész, zeneiskolai

(A kép forrása: www.ambassadorclub.hu)

szolfézs- és fagott-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar, a PNSZ Zenekara, a Mecsek Fúvósötös fagott-művésze. 1972-től az Országos Filharmónia munkatársa. 1994-től a Budapesti Strauss Zenekar fagott-művésze. Művészeti tevékenysége mellett 1997-től a Filharmónia Dél-Dunántúli Kht. ügyvezető igazgatója, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi tagozata - fagott-szolfézs tanár.);

Várnagyné Szőnye Katalin (Szombathely, 1940. november 7.) zeneiskolai zongora- és szolfézs tanár, korrepetitor (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely, Állami Zeneiskola, Szeged);

Vetésiné Vastagh Rozália (Szeged, 1940. április 14.) zeneiskolai zongora- és szolfézs tanár (Általános Iskola, Mezőhegyes – ének-zenetanár, Általános Iskola, Orosháza - ének-zenetanár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza – zongora, Tácsics Mihály Gimnázium, Orosháza- ének-zenetanár);

Vizkeleti Piroska (Veszprém, 1940. április 19.) fuvolaművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Hartai Ferenc (fuvola) volt a tanára. Munkahelye: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolai Zeneiskola Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata, MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara);

Wasztl János (Mosonmagyaróvár, 1940. május 27.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, Állami Zeneiskola, Pápa; Állami Zeneiskola, Győr);

Wimmer Ákos (Budapest, 1940. augusztus 3.) zeneiskolai gordonkatanár kottaszerkesztő (Fővárosi 7. sz. Körzeti Zeneiskola, Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető is);

Wittmann Árpád (Budapest, 1940. november 5.) zenekari fagottművész-tanár. A Zeneakadémián többek között Rudas Imre (fagott) volt a tanára. Munkahelyek: Magyar Állami Operaház, Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara – ügyvezető igazgató is);

Záborszky Lászlóné Balogh Réka (Debrecen, 1940. szeptember 13.) oboa- és szolfézs tanár, könyvtáros (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen – könyvtáros, Debreceni Közalkalmazottak Zenekara – zenekari művész);

Zakariás Anikó, Pertis Jenőné (Budapest, 1940. január 26.) karnagy, ének-

Kelemen László társaságában (A kép forrása: lajtha.hagyományokhaza.hu)

zenetanár, karnagy, ügyvezető menedzser. 1959-64 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola kórusvezetői szak tanárai: Vásárhelyi Zoltán, Párkai István, Vajda Cecília, Bárdos Lajos, Szabolcsi Bence. Munkahelyek: 1964-70 Soroksári ének-zenei ált. isk., 1970-77 Pesterzsébeti Kossuth Lajos Gimnázium, 1972-90 A pesterzsébeti Csili Kamarakórus alapító karnagya, 1976-86 Népművelési Intézet karvezetés-tárgy tanársegéde, 1977-80 Budafoki zeneiskola - szolféztanár, 1980-82 szabadfoglalkozású, gyermekhangversenyek műsorvezetője, 1982-88 Fazekas Mihály Gimnázium – ének-zenetanár, karvezető, gyakorlatvezető, 1988-94 Apáczai Csere János Gimnázium ének-zenetanár, karvezető, gyakorlatvezető-tanár, 1994-2004 Anart, az Egri-Pertis zongoraduó menedzsere. Az 1982/83-1987/88. tanévekben az iskolai gyakorlati tanítás tanára volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

Zaszlavik György (Budapest, 1940. április 28.) gitár-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Esztergom; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata, Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, az Esztergomi Nemzetközi Gitárfesztivál ötletadója és elindítója, valamint a magyarországi vidéki főiskolai gitároktatás beindítója Pécsen);

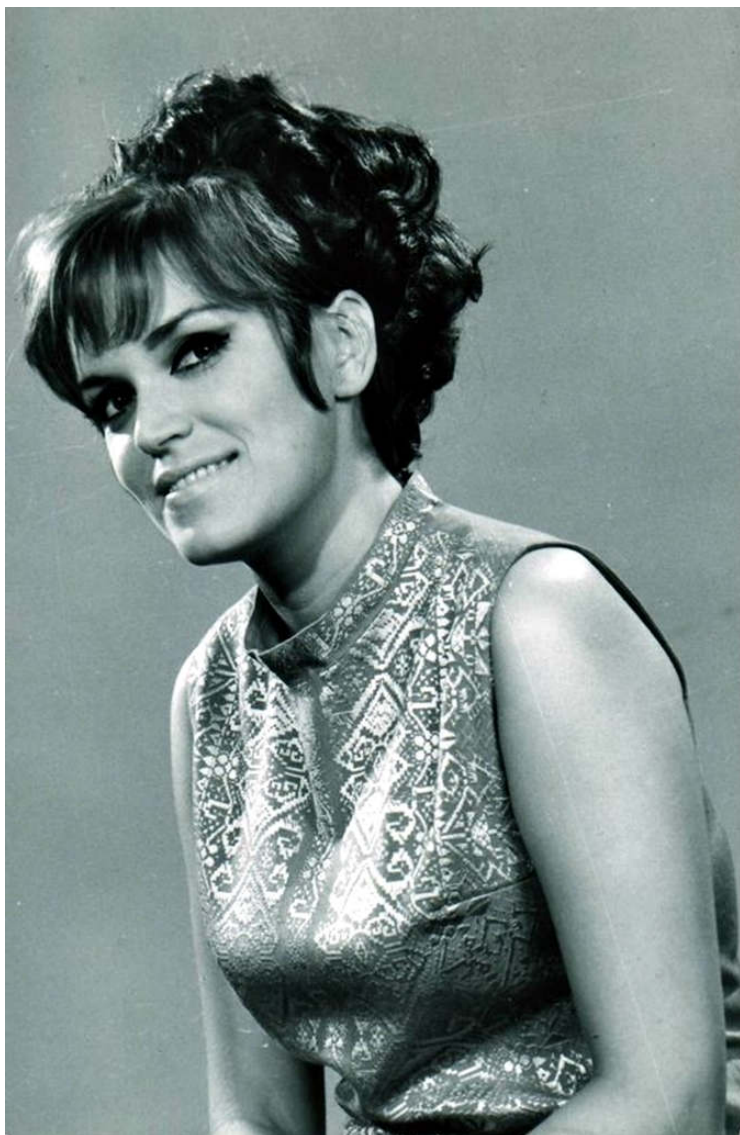
1945-ben született

Altorjai József (Pécs, 1945. január 27. - 2014) zeneiskolai igazgató,

trombitaművész-tanár, zenekarvezető. A komlói Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézményt 13 éven át vezette, az MZMSZ elnökségi tagja is volt. Pécsen járt iskolába, s itt diplomázott a főiskola trombita szakán 1964-ben. Tanított a siklósi és a szigetvári zeneiskolában, több éven keresztül működött a vendéglátóiparban itthon és külföldön, mint szórakoztatózenész. 1984-ben kezdett dolgozni rézfúvós tanárként a Komlói Erkel Ferenc Zeneiskolában, majd 1994-ben kinevezték az intézmény igazgatójává. Ezt a tisztséget 2007-es nyugdíjba vonulásáig töltötte be. Éveken át vezette a város Bányász Fúvós zenekarát;

Ambrus Kyri /Eredeti neve Margit, a Kyri művésznév/ (Budapest, 1945. február

(A kép forrása: Magyar Fotóarchívum)

4.) táncdalénekesnő. Sorra aratta sikereit olyan slágerekkel, mint az Ilyen a twist; Elment a papa, mama; Nem híres dzsesszénekes. 1982-ben szerepelt Tarr Béla Panelkapcsolat című filmjében. Majdnem két évtizeden át műsorvezetője volt a magyar rádiónak, főleg könnyűzenei, de más műsoroknak is (Magnósok, figyelem!) (Forrás: Wikipédia);

Antal Mátyás (Budapest, 1945. július 31.) fuvolaművész, karnagy, karmester.

Vezényelni a hetvenes évek második felében kezdett. 1984-től a Budapesti Kórus vezetője, 1986-ban az ÁHZ betanító-karmestere, mely posztot 1990-ben váltotta fel az Állami Énekkar, mai nevén a Nemzeti Énekkar karigazgatói tisztével. Az 1988/89-1993/94. tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a fúvóegyüttesek munkáját segítette;

Arányi Ferenc (1945. január 23.) hegedű-művésztanár;

Árvai Attila (Pécs, 1945. április. 12.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Komló, Pécs);

Baloghné Barkóczi Mária (Kisvárd, 1945. március 2.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolc, Budapest);

Bányász Gabriella (Pápa, 1945. október 11.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Pápa, Celldömölk, Sopron);

Bartha Zsolt (Steyr, 1945. augusztus 7.) zenekari gordonka- és kamaraművész;

Biernaczky Szilárdné Virágh Judit (1945. augusztus 12.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató (Budapest XII. és XVIII. kerület);

Dr. Boros Attiláné Tomsits Anna (Miskolc, 1945. július 7.) zeneiskolai zongoratanár (Kazincbarcika, Miskolc);

Csákné Turcsán Enikő (Vízkelet, 1945. január 31.) zeneiskolai hegedűtanár (Mosonmagyaróvár, Budapest I. és VI. kerület);

Csikor Margit (Szombathely, 1945. február 15.) zenekari gordonkaművész-tanár;

Csudlai Ágnes (1945) zeneiskolai fuvolatanár;

Dr. Deák Jánosné Annus Antónia (Csanádapáca, 1945. június 27.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Makó, Szeged);

Deáky István (Pécs, 1945. október 30.) középiskolai és zeneiskolai zeneelmélet tanár, karvezető, művészeti igazgató-helyettes (Szombathely);

Dékány Endre (Budapest, 1945. október 14.) zenetanár, zeneszerző, karmester

(A portré forrása: www.costadelsolmagazin.com)

(Nemzeti Színház - korrepetitor, Szegedi Nemzeti Színház - karigazgató, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata – tanár, Szigligeti Színház, Szolnok-karmester).

Déki Lakatos Sándor (Budapest, 1945. szeptember 6.) hegedűművész,

Déki Lakatos Sándor balra (A kép forrása: blikk.hu)

zenekarvezető;

Dobó Ferenc (Pápa, 1945. május 25.) hangmérnök, zenei rendező (HUNGAROTON, P. Stúdió-Törökbálint);

Döme Pálné Strigencz Zsuzsanna (Pécs, 1945. július 25.) zeneiskolai ének-zene-fafúvó- és szolfézstanár, (Gimnázium, Sellye - ének-zenetanár, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló –fagott-, klarinét- és furulyatanár);

Faragó Viktória (Dunapataj, 1945. április 18.) zeneiskolai zongoratanár, igazgató (Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Állami Zeneiskola, Dunapataj – igazgató is);

Farkas András (Budapest, 1945. április 14.) karmester (Universal Edition, Wien

A fotó a Békés Megyei Jókai Színházban készült Farkas Ferenc: Csínom Palkó c. előadása után - Farkas András és Fekete Péter igazgató (A kép forrása: korosladany.bekesmegye.com)

korrepetitor, zenei munkatárs, Société Chorale de L'Orient, Sociéte Chorale Echo du Leman Ouchy, Lausanne,-karmester, Chorale Perserevance, Vallorbe – karmester;

Fehér Ottó (Budapest, 1945. november 1.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Kodály Zoltán Zeneiskola, Kecskemét – zongora-, énektanár), Bessenyei György Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Nyíregyháza - tanár, kórusvezető, Vasvári Pál Gimnázium és Zeneművészeti Szakközépiskola – szakmai igazgató helyettes);

Fehér Ottóné Székely Ildikó (Budapest, 1945. február 13.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, gordonkatanár (Bessenyei György Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Nyíregyháza – tanár);

Fejes Márton (Békéscsaba, 1945. február 7.) harsona-, szolfézstanár, zenekari harsonaművész (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Püspökladány, Debreceni Rézfúvós Kamaraegyüttes, Debrecen Dixieland Jazz Band);

Ferencz Józsefné Gömöri Erzsébet (Debrecen, 1945. december 7.) ének-zene tanár (Általános Iskola, Verpelét, Ho-Si Minh Tanárképző Főiskola 4. sz. Gyakorló Általános

Iskola, Eger –gyakorlóiskolai ének-zenetanár, Debreceni Kodály Kórus – énekkari művész, Egri Építők AGRIA Vegyeskara - énekkari művész);

Fodor Ákos (Budapest, 1945. május 17. – Budapest, 2015. február 22.) költő és műfordító, a

magyar haiku egyik mestere. 1968-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola elvégzése után a Zeneműkiadónál kezdte el szerkesztői pályafutását. Zeneművek és zenei tárgyú könyvek szerkesztője volt. 1978-ban jelent meg első verseskötete *Kettőspont* címmel. 2003-ban Artisjus Életműdíjjal, 2006-ban Nádasdy Kálmán-díjjal, 2007-ben az Artisjus Irodalmi Alapítvány Irodalmi Díjával, 2010-ben Bank Austria Literaris osztrák irodalmi díjjal ismerték el tevékenységét. Tisztelői egyik haikujával búcsúztak tőle:

Ne terítsetek.
Ne bontsatok ágyat. Csak
búcsúzni jöttem.

Fontosabb kötetei:

Kettőspont	versek, műfordítások	1978
Idéző jelek	versek, műfordítások	1979
Hasadó anyag	versek	1982
Képtelenkönyv	versek	1985
Jazz	versek, műfordítások	1986
Akupunktúra	versek	1989

Lehet	válogatott, örökbe fogadott és újabb versek	1995
Dél után. Jelek és ábrák egy korsó cserepein	versek	1997
Addig is. Változatok a jelen létre	versek	

Földes László / közismert becenevén Hobo / (Újpest, 1945. február 13.)

bluesénekes, dalszerző, előadóművész és a Hobo Blues Band alapító tagja és énekese. Felsőfokú tanulmányait 1965-ben kezdte meg az ELTE Bölcsészkarán, magyar-történelem szakon, majd 1966-ban Máriássy Félix felajánlotta neki, hogy ha megtanul valamilyen verset, felvéteti a Színház- és Filmművészeti Főiskolára. Bálint András szintén buzdította arra, hogy színész legyen, de Hobo -bár játszott néhány darabban- nem élt a lehetőséggel, mivel nem akart színész lenni. A diplomát 1983-ban szerezte meg;

Dr. Földyné dr. Asztalos Adrienne (Sátorajáújhely, 1945. január 18.) zongora- és szolfézstanár, pedagógiai szakos tanár (Állami Zeneiskola, Sátorajáújhely, Tanítóképző Intézet, Sáropatak, Comenius Tanítóképző Főiskola, Sáropatak – tanár);

N. Füzes Mária (Salgótarján, 1945. augusztus 16.) hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész. (Miskolci Szimfonikus Zenekar - uo. másod koncertmester, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc - hegedűtanár, Miskolci Vonósnégyes – II. hegedűs);

Gábor József (Hajdúnánás, 1945. július 20.) zongoraművész, főiskolai tanár,

(A kép forrása: people check)

igazgató. 1964-69 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen Zempléni Kornél osztályába járt. 1970-87 Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr, zongoratanár és zongorakísérő, 1972-igazgató, 1987-2005 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Győri Tanárképző Intézet igazgatója, Széchenyi István Egyetem Zeneművészeti Intézet, Győr. Az 1978/79. tanévben zongorakíséretet látott el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Négy évtized alatt több mint ezer muzsikusképzésében vett részt, fő működési területe a kamarazene és a zongorakíséret, amikben kimagasló eredményeket ért el;

Galyné Czeczon Margit (Tass, 1945. július 21.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve);

Gellén László (Debrecen, 1945. március 13.) zenekari oboaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház, Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Perui Állami Szimfonikus Zenekar, Zeneiskola, Hajdúböszörmény);

Gellén Lászlóné (Szatmárnémeti, 1945. március 13.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Perui Állami Szimfonikus Zenekar-koncertmester asszisztens; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Haáz Sándor (Székelyudvarhely, 1945. december 24.) karnagy, zenetanár, a

Magyar Művészeti Akadémia tagja (2005). 1978-ban Szentegyházára került általános iskolai zenetanárnak, ahol igazgatója megbízta egy iskolai rézfúvósenekar létrehozásával. Hamarosan vonóegyüttest is alakított. Közben levelezői tagozaton elvégezte a kolozsvári konzervatórium zenepedagógia szakát (1982). 1982-ben lépett fel első ízben együtt az iskola énekkara és zenekara, és az így létrejött együttes 1983-ban vette fel a Gyermekfilharmónia nevet. A Gyermekfilharmónia irányításával kapcsolatban és azt kiegészítve kiterjedt hagyományörző és –közvetítő tevékenységet végez;

Hajnáné Végvári Ágota (Nagykanizsa, 1945. december 16.) zeneiskolai Gordonkátanár (Állami Zeneiskola, Kőrmend, Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola);

Halmai Gyula (Budapest, 1945. február 26.) hegedűművész-tanár (Frankfurt/Oder Filharmonikusok-koncertmester;

Holló László (Goldwörth, 1945. május 4.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Battonya – uo. igazgató is);

Horváth László (Kőszeg, 1945. július 14.) klarinétművész, tanár, igazgató. A

(A kép forrása: BMC)

Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Balassa György osztályába járt, kitüntetéses diplomáját 1969-ben szerezte meg. 1969-70-ben a párizsi Conservatoire ösztöndíjas hallgatója Ulysse Delecluse professzornál. 1965-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, 1968-tól első klarinétosa. 1970-ben a budapesti Nemzetközi Klarinétverseny győztese, valamint a zsűri különdíjának nyertese. 1972-ben Genfben bronzérmet kapott, 1973-ban Münchenben a legjobb 5 döntős közé került. 1970 óta állandó szereplője a magyar zeneéletnek, mint szólista és kamaramuzsikus. Alapító tagja a Filharmónia Fúvósötösnek. Európa szinte minden országában szerepelt szólistaként, valamint Ausztráliában és Japánban. Több rádiófelvételt készített a Magyar Rádiónál, a BBC-vel, Bécsben, Párizsban és Tokióban. 1983 óta a Körmendi Klárával alakított duóval is gyakran fellépnek. 1974 óta tanít, öt évig Debrecenben a Zeneművészeti Főiskolán, majd Budapesten a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. Számos nyári kurzuson tanított, így Nyírbátorban, Fertődön, Pradesben. 1992-ben megalapította a Lajtha László Emléktábor Kőszegen, amely az elfeledett modern zeneszerzők munkásságát állítja a középpontba;

Jankó József (Kolozsvár, 1945. február 4.) zenekari fuvolaművész, tanár (Állami Magyar Opera, Kolozsvár, Népszínház, Budapest; BM Szimfonikus Zenekar);

Jávori Vilmos (Budapest, 1945 – Budapest, 2007. február 20.) dzsesszdobos,

(A kép forrása: www.ritmzsdepo.hu)

tanár. A konzervatórium elvégzése után Garai Attilával kezdett játszani, majd Fogarasi János, Pege Aladár, Vukán György, Tomsits Rudolf, Szakcsi Lakatos Béla, Szabados György együtteseiben dolgozott. 1966-ban a Pege-trióval fellépett a Stockholmi Jazz Fesztiválon, majd a varsói Jazz Jamboree-n. 1971-ben az Egyesült Államokban dolgozott, ahol Elvin Jones növendéke volt, és együtt játszott többek között Jan Hammerral is. 1972-ben megalakította a 70-es évek meghatározó formációját, a Rákfogó együttest Szakcsi Lakatos Bélával, Babos Gyulával, Ráduly Mihállyal és Lakatos "Bögöly" Bélával. A hetvenes évek közepén a Csík-Fogarasi-Jávori trióval lépett fel, 1980-ban a Pege-trióval fellépett Indiában a Jazz Yatra fesztiválon. Az 1980-as évek elején megalakította a Jávori Kvartettet Snétberger Ferencsel, Torma Rudolffal és Csiszár Péterrel, akikkel swing és latin zenét játszott. 1987-ben a Magyar Jazz Kvartett-tel elnyerte az eMeRTon-díjat. 1969-től Hacki Tamás együttesével koncertezett világszerte. 1990-ben alapító tagja volt az MZTSZ Kőbányai Zenei Stúdiójának;

Jenei Viktória (Székesfehérvár, 1945. május 20.) zeneiskolai hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar – II. hegedű h. szólamvezető, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc);

Kertész István (Békásmegyer, 1945. márc. 16.) hegedűművész-tanár, kamaraművész.

(A kép forrása: nava.hu)

Tanulmányait 1959 és 1966 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Lányi Margit, Pallagi János és Szász József, 1966-69 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Kovács Dénes vezetésével végezte. Hegedűtanári pályája: 1967-69 Bartók Béla Szakközépiskola, Miskolc, 1979- Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, 1989- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (később Egyetem), adjunktus. Művészi pálya: 1981- barokk zenével foglalkozik, rendszeresen koncertezik belföldön és külföldön. A Festetics vonósnégyes (Kertész István, Petőfi Erika, Ligeti Péter, Pertorini Rezső) tagja. Ez az első magyarországi együttes, amely a klasszikus kvartett irodalmat korhű hangszereken szólaltatja meg. A kvartett klasszikus kvartett irodalom népszerűsítésére szövetkezett, elsősorban bécsi zeneszerzők, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert műveit tűzik műsorra. Fontosnak tartják ugyanakkor a XVIII. és XIX. századi magyar zeneszerzők opusainak megszólaltatását is. Színvonalas munkálkodásuknak messzi határokon túl vannak rajongói, Amerikában háromszor is jártak már hangversenykörúton, Haydn-albumuk pedig nemzetközi elismerést kapott.

Felvételek:

Hungaroton. HCD 31443-45, 1991 -W. A. Mozart: Korai vonósnégyesek.
 Hungaroton. HCD 12976-77, 1995 - J. Haydn: Hat vonósnégyes.
 Hungaroton. HCD 31736, 1998 - Johann Pachelbel: Áriák és duettek.
 Hungaroton. HCD 31781, 1998 - Rózsavölgyi Márk: Társastáncok.
 Hungaroton. HCD 31843, 2000 - Hasse: Olasz kantáták.
 Hungaroton. HCD 31952, 2000 - Viviani: Capricci armonici da chiesa.
 Hungaroton. HCD 32191-3, 2001 - 50 éves a Hungaroton. Vonósművészek 1951-2001.
 Hungaroton. HCD 31943, 2001 - Bengraf: Hat vonósnégyes.
 Hungaroton. HCD 31945, 2001 - Spech: Három vonósnégyes.
 Hungaroton. HCD 32078, 2003 - Steffani Agostino: Scherzi Musicali.
 Hungaroton. HCD 32290, 2004 - Georg Druschetzky: Négy vonósötös.

Több mint két évtizeden keresztül tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának;

Kiss György (Szarvas, 1945. augusztus 7.) hegedűművész (Liszt Ferenc Kamarazenekar). A Zeneakadémián Tátrai Vilmos és Szűcs Mihály növendéke volt;

Kollár Éva (Budapest 1945.) ének-zenertanár, karnagy. 1969 szeptemberében a budapesti

(Fotó: mma honlapja)

budapesti Leövey Klára gimnáziumban kezdett tanítani. 1972-ben az iskolai kórus mellett megalakította a Monteverdi Kamarakórust, amelynek ma is vezető karnagya. 1979-ben a Budai Tanítóképző Főiskolán helyezkedett el: itt zeneirodalmat, karvezetést és ének-zenetanítási módszertant oktatott. 1986-tól az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar Zenei Tanszékén karvezetést tanít és a tanszék Pro Musica Hungarica vegyeskarának karnagya. 1986-1997 között a Tanszék vezetője. 1997-ben habilitált a Liszt Ferenc Zeneakadémián (Doctor of Liberal Arts). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Ének-Zenetanár, Karvezetőképző Szak tanszékvezető egyetemi tanára. Kollár Éva Európa számos országában, valamint Kanadában előadásokat és kurzusokat tartott. Kollár Éva a Magyar Kodály Társaság társelnöke, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnökségi tagja, a

Művészeti Tanács elnöke. Évekig volt az ISME (International Society of Music Education) magyarországi szervezetének alelnöke. 1996-ban a Monteverdi Kórusok Nemzetközi Fesztiváljának művészeti igazgatója. Az AGEK (Arbeitsgemeinschaft Europäischer Chorverbände) Eurochor karnagya, a Veszprémi Europa Cantat "Singwoche" műhelyvezetője. 1997-ben az Europa Cantat és az AGEK nemzetközi szervezetekben a Music Commission tagja;

Kalocsay Frigyesné (Balassagyarmat, 1945. július 4.) ének-zenetanár (Bajcsy-Zsilinszky u. Általános Iskola, Balassagyarmat; Dózsa György u. Általános Iskola, Balassagyarmat);

Kapusi Kálmánné G. Szabó Katalin (Hajdúböszörmény, 1945. április 11.) zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Általános Iskola, Hajdúböszörmény – ének-zenetanár, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény);

Kardos Kálmán (Kaposvár, 1945. június 15.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata – korrepetitor, a Kaposvári Vikár Béla Kórus zongorakísérője);

Karner Nándor (Sopron, 1945. augusztus 29.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg – fuvolatanár, Állami Zeneiskola, Sopron – fuvolatanár és igazgatóhelyettes is);

Kelemen Pál (Hobol, 1945. április 5.) zenekari gordonkaművész, impresszárió,

hangversenyrendező (1968-1973 a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja. 1970-2000 A Liszt Ferenc Kamarazenekar csellistája és managere. 1989-ben megalapította a Clemens Concerts Kft. közvetítő irodát, melynek azóta is tulajdonosa és igazgatója) A Zeneakadémián Banda Ede tanítványa volt;

Keller Gyöngyi (Budapest, 1945. június 11.) (zenekari hegedűművész-tanár és szolfézstanár (Magyar Állami Operaház, Budapesti Filharmóniai Társaság). A Zeneakadémián Szász József osztályában tanult;

Kenedi Tiborné Mészáros Márta (Újpest, 1945) zeneiskolai hegedű- szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kaposvár, nagyatádi Fiók Zeneiskola – hegedűtanár, Állami Zeneiskola, Nagyatád – hegedűtanár);

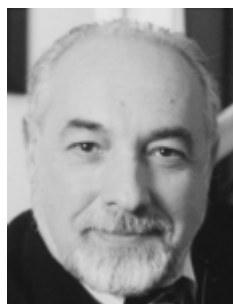
Kincses Margit (Mátészalka, 1945. március 20.) zongoraművész-tanár. A

budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1968-ban szerzett zongoraművész- és zongoratanári diplomát Antal István növendékeként. 1968 óta dolgozik Miskolcon, a város zenei életének meghatározó egyénisége. A Miskolci Egyetem Bartók Béla Intézetének docense, a zongora tanszak vezetője, de az 1986/87-1990/91. tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorakíséretet látott el. Alapítója a Miskolci Újzenei Műhelynek, ahol számos kortárs és XX. századi művet mutatott be. Kortárs magyar szerzők műveiből önálló lemeze jelent meg;

Kmetty Józsefné (Ormosbánya, 1945. szeptember 22.) zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján – uo. igazgató is), továbbá tagja volt a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekarnak és a Nagybátonyi Kamarazenekarnak);

Korcsmáros Péter (Budapest, 1945. december 28.) operaénekes, tanár. 1971-72

(A kép forrása: Hübners Who ist Who)

Katona J. Színház., Kecskemét, 1972-76 Debreceni Opera, 1976-99 Magyar Állami Operaház, Budapest (főbb szer.: Pedrillo - Szöktetés a szerájból, Pang - Turandot, Kékszakáll, Orfeusz, Erik - A bolygó hollandi), Kurrah - Csongor és Tünde, de gyakran szerepelt dal- és oratórium koncerteken is;

Kovács E. Zsuzsa (1945. október 31.) zenetanár (Magyar Rádió Szekció, Országos Filharmónia-rendező, Művelődési Minisztérium Zenei Osztály-főelőadó, CEU Egyetem-könyvtár);

Köcsky Gábor (Nagykanizsa, 1945. szeptember 20.) zongoratanár (Pécsi Nemzeti Színház-énekkari művész, Állami Zeneiskola, Barcs – uo. igazgató is);

Laczó Ildikó (1945) operaénekes, tanár. 1968-72 az OH tagja. Trubadúr-

(A kép forrása: www.discorara.hu)

Leonóraként debütált 1969-ben. 1972 óta az NSZK-ban, Münchenben és Kölnben működik. Kiváló drámai szoprán, aki kiegyenlített hanganyagával és átélt szerepformálásával egyaránt jelentős sikereket arat (Leonóra, Aida, Tannhäuser- és Don Carlos-Erzsébet, Pillangókisasszony, Santuzza);

Lajos István (Szeged, 1945. október 23.) zenekari oboaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula, Állami Zeneiskola Kiskunfélegyháza);

Lévay Szilveszter /angolul Sylvester Levay, szerbül Силвестер Леваи, Silvester

(A kép forrása: vivalamusical.hu)

Levai / (Szabadka, 1945. május 16.) Németországban élő zeneszerző, az Elisabeth (1992, Bécsi Színház), a Mozart (1999, Bécsi Színház) és a Rebecca c. musicalek (2006, Raimundtheater, Bécs) szerzője,

Levente Judit (Szombathely, 1945. január 18.) zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

idősebb Malek Miklós (Budapest, 1945. június 3.) zeneszerző, karmester. 1969-

től húsz éven keresztül dolgozott, mint az Express együttes zeneszerző-hangszerelője. 1969-ben első hangszerelési díját a Táncdalfesztiválon, egyszersmind azóta munkatársa a Magyar Rádiónak. 1983-tól a Madách Színházban is működött, itt főként Hofi Géza műsorainak zenei vezetőjeként ismerték. 1992 és 1999 között a Magyar Televíziónál is működött, mint zenei vezető. Zeneszerzői tevékenysége mind a populáris, mind a nagyzenekari hangszerelésekre kiterjed, szimfonikus darabokat is ír. A Zeneszerzők Egyesületének (1990) és az Artisjus vezetőségének (1994) is tagja;

Lőcsei János (Schwarzes Kreuz, 1945. június 26.) zenekari mélyhegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Mag Stefánia (Eger, 1945. augusztus 20.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola-zongoratanár, Eger; Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék – zongora- és partitúraolvasás), Egri Szimfonikus Zenekar és Kamarazenekar – csembaló, zongora);

Majoros Judit (Szombathely, 1945. február 26.) oboa-, szolfézs- és általános iskolai énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Sárovar; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely);

Marton György (Hódmezővásárhely, 1945. február 11.) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fafúvós- és szolfézstanár (Bartók Béla Zeneiskola, Békéscsaba – fuvolatanár, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula – igazgató, Békéscsabai Szimfonikus Zenekar – fuvola szólamvezető);

Molnár Éva (Kemecse, 1945. május 10.) magánének-, szolfézs-, és általános iskolai énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza – magánének-tanár, Pedagógiai Főiskola, Nyíregyháza – hangképző-tanár;

Nagy Lászlóné Hegedűs Emőke (Diósgyőr, 1945. június 1.) zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Nagy Tibor, dr. (Budapest, 1945. 12. 25.) zeneszerző, ügyvéd. Zeneszerzőként 1973 óta dalai több száz rádiófelvételen, filmzeneként, a legnépszerűbb popénekesek és együttesek lemezein, CD-in jelentek meg, melyből több arany-, platinalemez lett; Szerzői lemezei és CD-i: A Postakocsitól a Porscheig, Magnus szimfonikus slágerek, Kikötők, „A Kölyök” musical; Tizenhárom rangos nemzetközi dalfesztivál (Málta, Párizs kétszer, írországi Castlebar, OIRT Eu-i rádióállomások dalversenye, stb.) döntőjében vett részt dalaival, és a fesztiválokon számos elismerésben, így két Grand Prix (nagydíjban), a Best Continental European Composer (a legjobb európai zeneszerző) díjban részesült; Legismertebb dalai: Száguldás-Porsche-Szerelem, Ez majdnem szerelem volt, Kikötők, Táncoló fekete lakkcipők, Postakocsi, Húsz év múlva, No Miss, Halványkék szemek, Látod, szerelem mit tettél, Nyújtsd a két kezedet, stb.;

Nagymengyi Kálmán (Ózd, 1945. július 2.) zenekari művész (Miskolci Nemzeti Színház);

Nagyné Bognár Elza (Hirschenwies, 1945. április 19.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Komárom; Állami Zeneiskola, Szolnok; Állami Zeneiskola, Tata);

Németh Csabáné (Szombathely, 1945. július 20.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg; Állami Zeneiskola, Szombathely; Vas megyei szaktanácsadó);

Ozoray Szilvia (Budapest, 1945. május 2.) gordonkaművész-tanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató helyettes is). A Zeneakadémián Dénes Vera (gordonka) volt a mestere;

Pákó Zoltánné (Polgár, 1945. január 27.) fuvola- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka – fuvolatanár, Ének-zene tagozatos általános iskola, Újfehértó – ének-zenetanár, Ének-zenei tagozatos általános iskola, Leninváros – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Leninváros – szolfézstanár);

Páll Dénes (Alsósófalva, 1945. június 27.) zenekari fuvolaművész-tanár (Bukaresti Konzervatórium Szimfonikus Zenekara, Bukaresti Rádió Szimfonikus Zenekara, Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara);

Palotás Józsefné Matók Margit (Szeged, 1945. június 29) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét);

Pap József (Budapest, 1945. november 2.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony; Állami Zeneiskola, Érd – zongora tanszak vezetője is).A Parlandóban megjelent fontosabb írásai: Pap József: A korrepetíció időbeosztása (2012/3.) Pap József: Gondolatok a zeneiskolai korrepetícióról (2014/6.)

Pásztor László (Budapest, 1945. június 15.) zenész, zeneszerző, a Neoton Família alapító tagja;

Pataki András (Szombathely, 1945. május 9.) zenekari kürtművész-tanár (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Állami Zeneiskola, Körmend);

Peresztegi Nagy Istvánné Mikó Ágnes (Székesfehérvár, 1945. június 19.) zeneiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár, English Sandford Community School, Addis Abeba-zenetanár);

Pesti Katalin (Jászberény, 1945. november 17.) zenekari ütőhangszeres művész, zeneiskolai ütőhangszeres-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Püspökladány; Debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata – tanulmányi vezető);

Péter Szabó Anikó (Budapest, 1945. január 25.) zongora- és szolfézstanár,

(A kép forrása: BMC)

korrepetitor, zongorakísérő. Péter Szabó Anikó a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott (Hambalkó Edit –zongora), majd 1969-ben az Operaház tagja lett, ahol jelenleg vezető korrepetitor. 1975-től 12 szezonon keresztül a Glyndebourne Festival Opera állandó vendégművésze. Dolgozott a Göttinger Händel Festspielén 1987-ben, majd C. von Dohnányi asszisztenseként a Salzburgi Ünnepi Játékokon, 1996-ban a Teatro Politeama Garibaldi munkatársa, majd L. Zagrosek asszisztense a brüsszeli Theatre Monnaie-ben, majd Bartók Kékszakállújának főkorrepetítora;

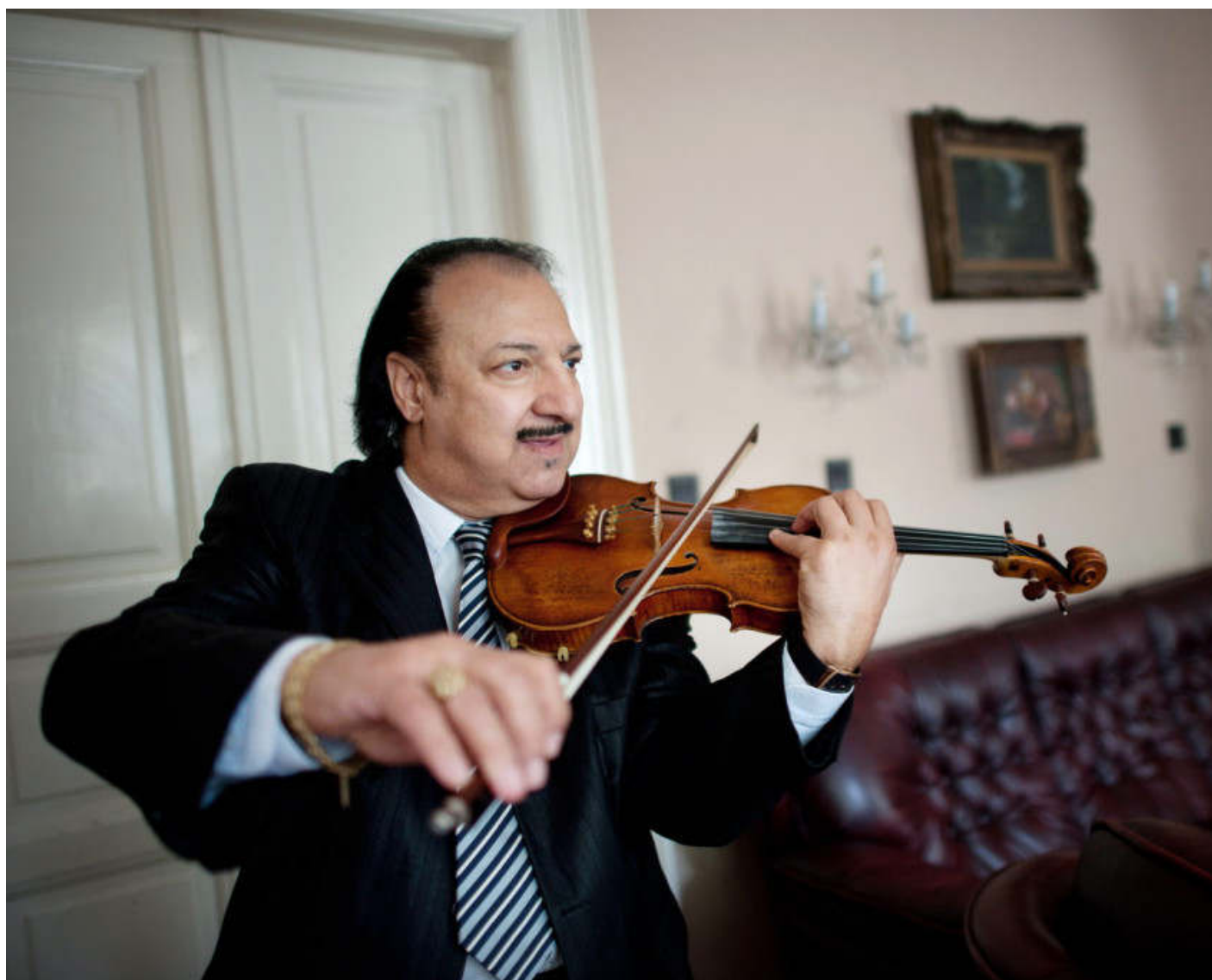
Potyondy Győző (Szakály, 1945. október 18.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar, Roukolahti Népfőiskola és Zeneiskola);

Rázgáné Náfrádi Ágnes (Budapest, 1945. január 19.) ének-zene- és szolfézstanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola-énektanár, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-szolfézstanár);

Romhányi Attila (Budapest, 1945. december 25.) operaénekes-tanár. 1978–79-ben a Szegedi Nemzeti Színház énekkari szólistája, 1981–86-ban a magdeburgi Bühnen der Stadt társ.-ának tagja. 1986-tól az Operaház magánénekes. F.Sz. *Tamino* (Mozart: A varázsfuvola); *Nemorino* (Donizetti: Szerelmi bájital); *Lyonel* (Flotow: Márta); *Cavaradossi* (Puccini: Tosca);

Rózsa Sándor (Szombathely, 1945. február 25.) operaénekes (Kaposvári Csiky Gergely Színház, Szolnoki Szigligeti Színház, Kecskeméti Katona József Színház, Miskolci Nemzeti Színház, Magyar Állami Operaház, Fővárosi Operettszínház, Győri Kisfaludy Színház, Magyar Állami Operaház;

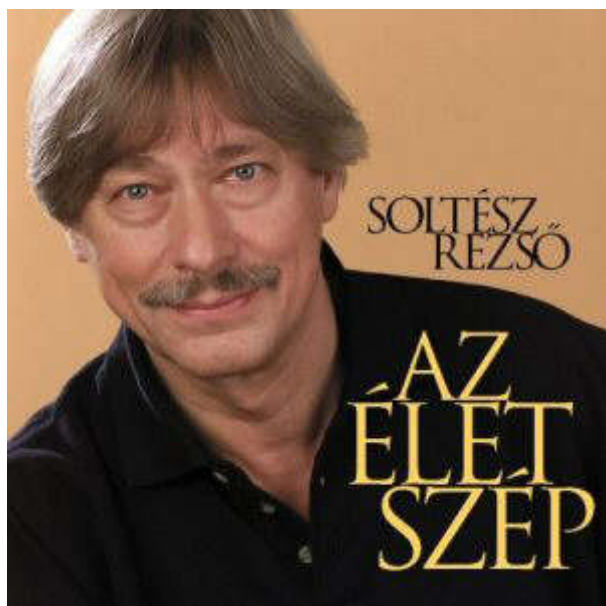
Ifj. Sánta Ferenc (Kaposvár, 1945. március 2.) hegedűművész, prímás,

zenetanár. Hegedűművészi és tanári diplomáját 1969-ben szerezte meg. Első népi zenekarát 1973-ban alakította meg. Cigányzenészként bejárta a világot, de időről időre klasszikus zenét is játszott; pályafutása elején például tagja volt a budapesti Operaház zenekarának, 1969-ben a Göteborgi Szimfonikus Zenekarnak is zenésze volt. Alapító tagja volt a 100 Tagú Cigányzenekarnak, jelenleg az 1990-es képek közepén alakult Magyar Nemzeti Cigányzenekar művészeti igazgatója és vezető primása. Tanított is az OSZK Stúdiójában, ahonnan sok sikeres növendéke került ki. A 2011-ben Budapest díszpolgára lett;

Simonné Gáll Andrea (1945. április 27.) középiskolai ének-zenetanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Szőnyi Erzsébet és Vásárhelyi Zoltán tanította. Főbb munkahelyei: Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola, m Landestheater Coburg – magánénekes, Tanítóképző Főiskola, Esztergom – tanár;

Soltész Rezső (Budapest, 1945. április 19.) énekes, zeneszerző, szövegíró. 1963–

(www.rockdiszkont.hu)

tól amatőr zenész a Rangers együttesben. 1968-ban a „Ki mit tud?” után megalakult Corvina együttes vezetője volt. A Corvina megszűnése után 1978-ban megalapította az Oxigén együttest, 1979-től szólóénekes;

*Somogyi Ádámné Győry Bert*y (Weida, 1945. augusztus 31. (zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi XII. kerületi Solti György Zeneiskola);

Somorjai Szilárdné Pongó Irén (Jászapáti, 1945. január 16.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda);

Sverteczky Magdolna, Rébayné (Budapest, 1945. augusztus 25.) zeneiskolai gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari gordonkaművész (Fővárosi VI.

kerületi Tóth Aladár Zeneiskola, Bartók Béla Kamarazenekar, Szent István Gimnázium Jubileumi Szimfonikus Zenekara);

*Szabó Balázs*né *Kegyes Júlia* (Tác, 1945. február 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Székesfehérvári Szimfonikus Zenekar);

*Szabó Dénes*né (Diósgyőr, 1945. október 4.) zenekari fuvolaművész-tanár és szolfézstanár (Miskolci Nemzeti Színház Zenekara, Állami Zeneiskola, Nyíregyháza);

Szabó József (Oberreith-Steinmark, 1945. május 23.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar, Magyar Állami Hangversenyzenekar, Állami Zeneiskola, Eger);

Szabó László (Bicske, 1945. június 11.) zenekari tubaművész-tanár. 1964-ben

felvételt nyert a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1969-ben szerzett diplomát. Főtárgy tanára dr. Újfalusi László volt. 1967-ben harmadéves főiskolásként Steiner Ferenc ajánlására már tanított a Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettes Képző Szakközépiskolában, és hivatásos zenekari pályafutása is akkor kezdődött, a Postás Szimfonikus Zenekarban. 1970-től a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarában eltöltött évek alatt gyakorlatilag eljátszotta az egész opera, balett és szimfonikus zenekari repertoárt. 1977-ben a Ferencsik János, majd Kobayashi Ken-Ichiro által vezetett Magyar Állami Hangversenyzenekar, ma a Kocsis Zoltán főzeneigazgatósága alatt álló Nemzeti Filharmonikus Zenekar szólamvezetője lett. Alapító tagja volt a Budapesti Fesztiválzenekarnak. Kamaramuzsikusi pályafutása szintén jelentős elismeréseket és sikereket hozott számára. Közreműködött az első rézfúvós kamarazenei lemezen és még számos ehhez hasonló produkcióban. Igen nagy jelentősége volt életében annak, hogy a Budapest Rézfúvós Kvintettel (akkor még Reneszánsz Rézfúvós Kvintett) 1979-ben megnyerték az I. Maurice André nemzetközi rézfúvós kamarazenei verseny nagydíját

Párizsban. 1982-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított, majd 1988-tól, mint óradíjas tanársegéd megkezdte működését a Zeneakadémián is. Oktatói tevékenysége során számos szakmai rendezvény résztvevőjeként mesterkurzusokat tartott, és rendszeresen zsűrizett Magyarországon és külföldön egyaránt. Negyvenhét éves pedagógusi munkásságának eredményességét tekintve álljon itt egy adat: 1992 óta növendékei nemzetközi versenyeken 71 „dobogós” helyezést értek el. Ezek közül 37 első díjat nyertek. Gyakorló muzsikusi és tanári pályafutása során számos elismerésben részesült. 2013. január 1-jén nyugállományba vonult a Nemzeti Filharmonikus Zenekartól, tanári pályafutása azonban folytatódik. Az 1983/84. tanévtől a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professzora. (A szöveg és a kép forrása: BMC);

Szakolczai Lajosné (Jászberény, 1945. szeptember 14.) zeneiskolai énektanár (Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen);

Szakszoné Regőci Mária (Budapest, 1945. január 31.) zeneiskolai hegedűtanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola);

Szilágyi Gézáné (Sopron, 1945. április 3.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Szimfonikus Zenekar);

Szilné Sente Mária (Szeged, 1945. április 10.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged);

Szily Lajos (Hahót, 1945. szeptember 10.) zeneiskolai trombitatanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd - igazgató helyettes is);

Szörényi Levente /teljes nevén: Szörényi Levente Bálint (Gmunden, Ausztria,

Unokájával (A kép forrása: nembulvar.hu)

1945. április 26.) zeneszerző, gitáros, énekes, szövegíró. A Mediterrán, a Balassa, a Bajtala, az Illés, a KITT-egylet és a Fonográf zenekarok egykori tagja;

Sztevanovity Dusán (szerbül: Душан Стевановић) (Belgrád, 1945. április 27.)

(A portré forrás: Wikipédia)

dalszövegíró, dramaturg, zenész;

Takács Katalin (Nyíregyháza, 1945. március 26.) középiskolai ének-zen-, történelem és etikatanár (Általános Iskola, Nyíregyháza; Kölcsey Ferenc Gimnázium, Nyíregyháza);

Terebessy Éva (Beregszász, 1945. május 17. –) operaénekes, tanár.

(A kép forrása: MOM Kulturális Központ honlapja)

1966 és 1971 között Sík Olga tanítványaként elvégezte a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ének szakát. Később tanult Hoór Tempis Erzsébetnél, Szőnyi Ferencnél, Geszty Sylviánál, Rózsa Veránál és olasz mestereknél. Pályáját a bajorországi Hof színházának kórusában kezdte. 1972-től, második évadjától már a trieri Városi Színház szólistája volt, 1975-től 1978-ig a salzburgi Tartományi Színház tagja. Ezt követően hazatért. 1979-ben a női főszerepet énekelte Ránki György A holdbéli csónakos c. operájának győri ősbemutatóján. 1980 és 1987 között a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatának volt tagja. 1988-tól 2004-es hivatalos visszavonulásáig a kaiserslauterni Pfalztheater énekes volt. Pályája során sokszor vendégszerepelt a Magyar Állami Operaházban;

Thész László (1945. január 13. - 1989) zongoratanár, karmester (Liszt Ferenc Zeneiskola, Szekszárd – zongoratanár, uo. igazgató is, Tolna megyei zeneiskolák szakfelügyelője. „Thész László korszerűen felkészült, sokoldalú tevékenységével töretlenül öregbítette az iskola pedagógiai munkájának jó hírét. A város és a megye zenei életének felvirágoztatását szerencsés kézzel fogytatta. Jól ismerte annak minden problémáját, nehézségeit és értékeit, hiszen 1976-tól ő volt a megye zeneiskoláinak szakfelügyelője. (A Szekszárdi Zeneiskola története – részlet – Forrás: A SZEKSZÁRDI GARAY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA LISZT FERENC ZENEISKOLÁJA honlapjáról);

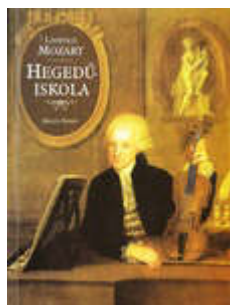
Tóth Emőke (1945- 2001) pedagógus, könyvkiadói vezető, lektor, főszerkesztő. A középiskolai magyartanár katedráját cserélte fel 1989-ben a könyvkiadás könnyűnek nem mondható vállalkozásával. Gyakorló pedagógusként belülről ismerte, melyek azok a művek, amelyek hiányoznak az oktatásból. Mint a (gyakorlatban egyszemélyes) Mágus Kiadó vezetője, lektora, szerkesztője (gyakran még műszaki szerkesztője is), elsősorban e hiányzó munkák pótlására vállalkozott. Első zenei könyvét, Kovács Sándor *Bartók-életrajzát* 1995-ben adta ki. Munkásságát számos siker kísérte: *Andersen-díj*, a *Szép Könyv-verseny* díja, a *Legjobb oktatási segédlet* cím igazolták vállalkozását.

Tóth Emőke értett az olvasókhöz, a könyvkiadáshoz, tudta, melyik olvasói réteget hogyan kell megszólítani, s főleg azt tudta, hogyan kell az ifjúsághoz szólni. És mert ezt a tudását az általa kiadott könyvekben is érvényesíteni akarta, gyakran bizony az olvasóval megtartandó jó barátság kedvéért a szerzővel került konfliktusba.

Az *inventio*, az ötlet, a kitalálás, a kezdeményezés volt színes személyiségének legerősebb oldala. Az egymás után kitalált és megszületett zenei könyvek sora a magyar zenei könyvkiadás egyik első, ha nem éppen az első kiadójává tette. A Bartók-könyv után a *Kodály* (Breuer János tollából), a *Magyar zeneszerzők*

hiányt pótló, folyamatosan megjelenő sorozata, az *Orfeusz hangzó zenetörténet* nagy sikerű, ismét csak pedagógiai célt szolgáló hanglemezes kötetei, *Leopold*

Mozart Hegedűiskolájának magyar nyelvű kiadása jutottak el a közönséghez. Gyakran sokkal gyorsabban és zökkenő mentesebben, mint a mai magyar könyvkiadás sok terméke. Hosszú ideje küzdött a betegséggel, de az utolsó pillanatig sem hagyta cserben legyőzhetetlennek tűnő energiája és jó kedélye. Még mindig tudott nagyokat nevetni. Már most hiányzik nekünk, és hiányozni fog *inventiója* a magyar zenei életben, a könyvkiadásban. (*Székelly András*) (Forrás: Muzsika, 2001/3. szám);

Tóthné Szalay Zita (Györszemere, 1945. április 22.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr- uo. gyakorlóiskolai szolfézstanár, megyei szakfelügyelő);

Tóssér Dániel (Miskolc, 1945. december 27.) fuvolaművész, főiskolai docens. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Hartai Ferenc (fuvola) volt a mestere. Munkahelyek: Állami Operaház Zenekara, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata – igazgató és fuvolatanár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata – igazgató, tanszékvezető fuvolatanár, Művelődési és Közoktatási Minisztérium Zenei Osztály vezetője); A Parlandóban megjelent fontosabb írásaiból: A fuvolahang és fuvolajáték evolúciója (1.), 1996. Nr. 5-6. p. 18-29., Méltó teremavatás – Bántai Vilmos emlékére (2011/3.,

Ungár István (Budapest, 1945) ének-zenetanár, karnagy, szakfelügyelő, a

(A kép forrása: Budapest Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium honlapja)

Parlando állandó munkatársa, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium ny. ének-zene tanára, szaktanácsadó, karnagy. A Parlandóban megjelent írásaiból: A mese vége. Gondolatok Kodály Háy János-ának záró tablójáról (2007/6.), Az ünnepelt. Köszöntő W. A. Mozart születésének 250. évfordulóján (2006/6.) Beavatás. Zenehallgatás a gimnáziumi énekórákon — egy kicsit másként. 2005-2007. III/1. rész. Bevezetés: A kapunál (2009/4.), Beavatás. Zenehallgatás a gimnáziumi énekórákon — egy kicsit másként. 2005-2007. III/2. rész. Szentségtörés? ! (2009/5.), Beavatás. Zenehallgatás a gimnáziumi énekórákon — egy kicsit másként. 2005-2007. III/3. rész. Utószó. Vallomás (2009/6.), „Bűn lesz a sorsom, amíg csak élek” A sátán útja Verdi Otello c. operájában (2013/6.), Elköszön a zene I. rész. Zongoramuzsika (2014/5.), Elköszön a zene. II. rész. Szimfónia, opera, kórusmuzsika (2014/6.), „Hej, haj, mily pompás visszhang!” – „Hagyjatok meghalni!” A reneszánsz madrigáltól a barokk operáig (2013/5.), Operanégyesek önálló élete. Bevezető (2012/5.), Kiragadva. Operanégyesek önálló élete. 1. rész. Mozart: Szöktetés a szerájból (2012/6.), Kiragadva Operanégyesek önálló élete. 2. rész. W. A. Mozart: Don Giovanni – kvartett (2013/1.), Kiragadva. Operanégyesek önálló élete. 3-4. rész. Beethoven: Fidelio G-dúr kvartett és a II. felvonás D-dúr kvartett (2013/2.), Kiragadva 5. Operanégyesek önálló élete. Verdi: Rigoletto – kvartett (2013/3.), Kiragadva (6., befejező rész). Operanégyesek önálló élete. Verdi: Don Carlos – kvartett (2013/4.), Kísérőkártya (I.). Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Képária Mozart: A varázsfuvola című operájából (2011/1.), Kísérőkártya (II.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Beethoven: op. 110-es Asz-dúr zongoraszonáta harmadik tételéről (2011/2.), Kísérőkártya (III.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. „Halotti ének” (2011/3.), Kísérőkártya. (IV.) Mesterművek közelében. (Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból) Kodály Zoltán: Jézus és a kufárok (2011/4.), Kísérőkártya (V.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. A művészet diadala. (Egy kiállítás képei és más) (2011/5.), Kísérőkártya (VI.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Rózsaária Mozart Figaro házassága című operájából (2011/6.), Kísérőkártya (VII.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Beethoven: Fidelio – a börtönjelenet első egysége (2012/1.), Kísérőkártya (VIII.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Gyászinduló (2012/2.), Kísérőkártya (IX.) Mesterművek közelében. Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Bach: Máté passió: Nyitókórus (2012/3.), Kísérőkártya (X.) — Mesterművek közelében Emléklapok a gimnáziumi énekórák zenehallgatásaiból. Zárszó (2012/4.);

Véghelyi Béla (Nagytétény, 1945. május 12.) zeneiskolai fuvolatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog);

Victor Máté (Budapest, 1945. február 26.) zeneszerző, közéleti muzsikusk.

A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolába járt, ahol a zeneszerzés tanára Sugár Rezső volt. A szakközépiskola elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait. 1963-68-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola növendéke volt, majd három szemesztert a Varsói Zeneművészeti Főiskolán hallgatott Grazyna Bacewicz és Włodzimierz Kotonski mestereknél. 1970-től a Magyar Rádiónál dolgozott zenei rendezőként. 1971 és 76 között elsősorban rock- és popzenével foglalkozott. 1972-ig házi szerzője és aktív muzsikusként tagja a Non-Stop együttesnek, majd néhány évig szólístaként szerepelt. Írt színpadi, televíziós és filmzenéket. 1980-81-ben a Magyar Televízió Könnyűzenei Osztályát vezette. 1981-86 között a Magyar Rádió „Fiatalok Popzenei Műhelye” elnevezésű tehetségkutató rovatának lett a szerkesztője, zenei rendezője. 1990-ben megszervezte a könnyű-, önkifejező- és rockzenészek szakmai szervezetét, a Zenész KÖR-t, melynek a vezetője. 1994-ben a Magyar Rádió Könnyűzenei Produkciós Szerkesztőségének vezetőjévé nevezték ki. 1996-tól ugyanitt vezető szerkesztőként dolgozik. 1999-től a Kőbányai Zenei Stúdióban klasszikus zenetörténetet és formatant tanít. A Könnyűzenei Produkciós Szerkesztőség vezetőjeként, főmunkatársként ment nyugdíjba 2007-ben. A Magyar Zenei Tanács elnöke volt két különböző ciklusban is, 2012 óta az Artisjus elnöke;

Viczkóné Diós Ildikó (Dunaharaszti, 1945. február 1.) zeneiskolai zongora- és szolfézs-, valamint általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XXI. kerületi Fasang Árpád AMI-tanszakvezető is);

Világiné Mátyóki Livia (Debrecen, 1945. május 30.) zeneiskolai zongoratanár, korrepetitor (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza; Állami Zeneiskola, Hatvan);

Virágh Tiborné Korsós Sarolta (Eger, 1945. június 26.) zeneiskolai fuvola- és szolfézsstanár (Vándor Sándor Állami Zeneiskola, Leninváros);

Záborszky István (Budapest, 1945) gordonkaművész-tanár, karmester. A Zeneakadémián többek között Friss Antal (gordonka) és Kórodi András (karmester) volt a mestere.

Zenetanári pályája a Joensuu-i Konzervatóriumban kezdődött, ahol karmesterként is működött, majd a Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola igazgatója és az Országos Filharmónia karmestere volt. Évtizedekig játszott az I. István Gimnázium/ Szent István Király Szimfonikus Zenekarban, melyet sokszor vezényelt is. Jelenleg ismét Finnországban dolgozik;

Zalánffy Miklós (Budapest, 1945. március 9.) zenekariordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Mezőtúr, Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény, Debreceni MÁÜV Filharmonikus Zenekar);

Zalay Tamás (Vasvár, 1945. november 4.) hegedűművész-tanár. A Zeneakadémián Halász Ferenc volt a mestere. Munkahelyek: Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, MRT Szimfonikus Zenekar, MRT Kamarazenekar);

Zsiga Lászlóné (Nagykőrös, 1945. szeptember 4.) ének-zenetanár, karnagy (Hunyadi János Általános Iskola, Kecskemét; a Kecskeméti Kodály Kórus helyettes karnagya);

Zsoldos Jenő (Pécs, 1945. február 27.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Siklós; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló, Állami Zeneiskola, Pécsvárad);

1955-ben született

Kovács Róbert (Kalocsa, 1955 - Boston, 2002. október 9.) zongoratanár, hangversenyrendező-dramaturg. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetében végezte, ahol 1987-ben szerzett zongoratanári diplomát. 1988-tól a Nemzeti Filharmónia, majd a Filharmónia Budapest Kht. műsorszerkesztője. Közel másfél évtizeden át szerkesztette a zeneakadémiai ifjúsági koncerteket és számos kamarazenei estét. Kiemelt figyelmet fordított a fiatal, pályakezdő művészek segítésére: szándékában állt egy alapítvány létrehozása zeneakadémiai növendékek támogatására. A Szól a Szív Alapítvány alapító kurátora volt;

1965-ben született

Legány Dénes (Budapest, 1965. május 14. – Budapest, 2000. december 20.)

zeneszerző, zenetanár, zeneiskolai igazgató. Zongorapedagógiai műveiből: Törökös, Arabos, Lokriszi dallam, Eső, Bolgár ritmus, Váltakozó tercek, Altató.

6 Egészhangú skála – Whole-tone scale – Ganztonskala – Gamme tonique

Vivo *mf* *legato* LEGÁNY Dániel

Kép és tükörkép – Picture and mirror – Bild und Spiegelbild – Image et miroir

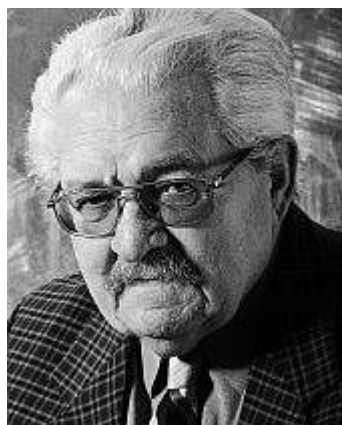
Vivace *p* LEGÁNY Dániel

Z. 14 604

(A kották és információ: Játsszó-Tér c. gyűjtemény, EMB)

Az 1987/88-1990/91. tanévben a Liszt Fertenc Zeneművészeti Főiskolán zeneelméletet és szolfézszt tanított;

Gulyás Sándor (? - 2013. szeptember 24.) karmester, tanár, a Győri Nemzeti Színház örökös

tagja. „Ismét elment valaki, akinek az élete nagyon sokáig egy volt a Győri Nemzeti (korábban Kisfaludy) Színházzal. 1964-től a 90-es évek végéig nem került színre olyan operett, melyet ne vezényelt volna Sanyi bácsi. Zenei vezetőként, karmesterként alakította a Színház zenei arculatát, melynek Örökös tagja volt. Jómagam először Kacsóh Pongrác: János vitéz című darabjában játszottam keze alatt a zenekarban, amit azután egy majd húsz éves periódus megszámlálhatatlanul sok előadása követett. Fáradtnak, enerváltnak sosem látszott, mindig elsőrendű törekvése volt kiszolgálni a közönséget; az előadásokat rendszerint sok ráadással fejezte be. Kortalan volt, pályája végéig ugyanazzal az energikus, teljes odaadással vezényelt, mint fiatalabb korában. Kiváló zongora tudása, jó hallása humorérzéssel párosult, munka közben jól tudta oldani az óhatatlanul adódó feszültségeket. Nagyon szerette, amit csinált, ez mindig sugárzott róla. Nyugdíjas éveiben, ha találkoztunk, érdeklődött: »Na, Pistukám hogy vagy?«, azután jót beszélgettünk. Jó ideje már ezek a találkozások is megszűntek, majd jött a mindig szíven ütő halálhír.

Sanyi bácsi!

Most „Pistukám”, alias Vagyon István zeneigazgató, a Színház teljes társulata nevében búcsúzik Tőled, Isten nyugosztaljon!” (A kép és a szöveg forrása: Győri Nemzeti Színház honlapja);

Mosonyi Mimi (? – ?) zongoraművésznő, zenetanárnő. Tanulmányait Bécsben végezte. Már gyermekkorában hangversenyezett Németországban. Később önálló hangversenyeket adott Bp.-en, Párizsban, a Riviérán, Bukarestben. Több alkalommal szerepelt a fővárosi, valamint a bécsi, párizsi és bukaresti rádióban. 1926-ban egy államilag engedélyezett magán zeneiskolát alapított Keszthelyen, mellyel felújította a gr. Festetics György által alapított korábban megszűnt zeneiskolai hagyományokat és nagyon sokat tett Keszthely zenei kultúrájáért. Az 1930-as években iskolája országos hírnévre tett szert, tanítványai közül

sokan tanultak tovább a Zeneakadémián. Az iskola záróvizsgái komoly társadalmi és kulturális eseménynek számítottak Keszthelyen;
Irod.: MMK. 1936. 449. p. – KNSZ. 1994. 61. p.

NAGY köszönet a feltüntetett forrásoknak és az ismert/ismeretlen illusztráció készítőknek:

- Bordás Tibor Nagybögők és nagybögösök. Átdolgozók: Enreiter István, Halász Péter. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- Brockhaus Riemann Zenei Lexikon: Szerkesztette: Carl Dahlhaus és Hans Heinrich Eggebrecht. A magyar kiadás szerkesztője Boronkay Antal I-III. Zeneműkiadó Budapest, 1983.
- A fiedlio.hu oldal névjegye a zeneszerzőről
- Wikipédia
- Ki kicsoda a magyar zeneéletben? (Zeneműkiadó Budapest, 1988., Szerkesztette: Székely András)
- Magyar életrajzi lexikon - 1000–1990 Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes
- Magyar nagylexikon XVI. (Sel–Szö). Főszerk. Bárány Lászlóné. Budapest: Magyar Nagylexikon. 2003.
- Magyar zsidó lexikon. Szerk. Ujvári Péter. Budapest: Magyar Zsidó Lexikon. 1929. 818. o. Online elérés
- MTI Ki Kicsoda 2009, Magyar Távirati Iroda Zrt., Budapest, 2008, 993. old., ISSN 1787-288X
- Muzsika folyóirat online
- Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Zeneakadémia, 2000., szerkesztette: Gádor Ágnes és Szirányi Gábor)
- Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon I-III. Főszerk. Bartha Dénes. Átd. kiadás. Budapest: Zeneműkiadó. 1965.
- Tari Julza – Iványi-Papp Mónika – Sz. Farkas Márta – Solymosi Tari Emőke – Gulyásné Somogyi Klára: A Nemzeti Zenede. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete, Budapest 2005.
- Veszprémi Lili: Zongoratanításunk története, Zeneműkiadó, 1976
- Egy kis leírás a zeneszerzőkről
- A magyarság évforduló naptára
- Gyulai Ki Kicsoda?
- Románai magyarok listája
- Szentesi Évfordulónaptár
- Magyar zeneszerzők listája
- Magyar operaénekesek listája
- Veszprém megyei életrajzi lexikon
- Fejér megyei életrajzi lexikon

- Keszthelyi életrajzi lexikon
- Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapja
- Sarkadi Ki Kicsoda?
- Farkasréti temető nevezetes halottainak listája
- Verseghy Ferenc Könyvtár honlapja
- Debreceni Ki Kicsoda?
- Magyar Katolikus Lexikon
- Vasi történelmi arcképcsarnok
- Győr-Moson megyeri életrajzi lexikon
- Magyar Életrajzi Lexikon
- A magyarság évforduló naptára,
- Magyarországi Zsidó Személyiségek lexikonja
- Ki Kicsoda? Szarvas 2000
- Bélési Híres Emberek
- Jász-Nagykun-Szolnok megye zenetörténete,
- Híres Nagyatádiak,
- Amerikai Magyarok Lexikona,
- Lőcsei evangélikus művészeti lexikon,
- Díszpolgárok Siófok,
- Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa,
- Helyismereti Gyűjtemény, Gyöngyös,
- Történelmi arcképcsarnok, Vas megye
- Német-magyar lexikon,
- Pápai Pedagógus Lexikon,
- Svájci Magyar Lexikon,
- Nagykanizsa neves szülöttei,
- Elfeledett magyarok,
- Holokauszt Emlékközpont, Budapest,
- Dunakeszi Arcképcsarnok
- A magyar muzsika könyve, Budapest 1936.,
- Bársony Péter: A Vészkorszak magyar muzsikusként áldozatai (2010)
- Kik voltak Ők? A magyar sajtó mártírjai, Magyar mártírirók antológiája,
- Horák Magda: A magyar értelmiség veszteségei az 1940-es években.
- Magyar vagyok - Magyar hírességek
- Nógrád-Honti arcképcsarnok - Madách Imre Városi Könyvtár,
- Összefogás
- Hübner Who ist Who
- Dittrich Tiborné Zsuzsánna
- **Nyáradszereda** - Gligor Róbert László
- Evangélikus Hittudományi Egyetem honlapja
- delmagyar.hu
- Metaspédia
- Törökszentmiklósi Ki Kicsoda?

- Pápai Pedagógus Lexikon
- Évfordulók, Vers Pálna Gimnázium
- Kalocsai Életrajzi Mutató (Szerk.: Asbóth Miklós)
- Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár Kresznerics Ferenc Könyvtára (www.cellbil.hu)
- Horváth Adrián honlapja
- Törökszentmiklós és Vidéke 1998. június
- Híres magyarok ABC sorrendben
- Győr-Sporon-Moson megye évfordulónaptára - Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár
- Székesfehérvári Hermann László Zeneiskola – Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI honlapja